

بازرگان

اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

شماره ۱۰، ویژه نامه ادغام

مرداد ماه ۱۳۹۰ - بهار ۱۰۰۰ تومان

وزارت صنعت، معدن و تجارت

صادرات ماندگار

تولید پایدار

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بازرگانی

وزارت صنایع و معادن

اسرار الاله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی:

موضوع ادغام وزارتخانه‌ها و کوچک کردن دولت، بسیار مهم است و با همکاری متقابل دولت و مجلس در این مسئله، این گونه کارها باید با جدیت دنبال شود.

بازرگان

اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی
شماره ۶۰ - مردادماه ۱۳۹۰

صاحب امتیاز: وزارت بازرگانی
مدیر مسئول: سید علیرضا شجاعی

سرمدیر: فوزان نیاپور

مدیر داخلی و مسئول تحریریه: معصومه منافی

ویژه نامه ادغام: مریم موسی پور - محبوبه فکوری

علی شفائی - ملیحه خورده پا - میترا اممسنی - سعید نیک ضمیر

فرزاد پویا - ندا فیضی - رویا فرسلون

طراحی جلد و صفحه آرایی: مسلم عرب باصری

عکس: داریوش زرین خط

مسئول وب سایت: فاطمه سادات میری

انتشارات: اداره کل روابط عمومی وزارت بازرگانی

تلفن تحریریه: ۸۸۹۱۶۱۸۸

نمابر: ۸۸۹۰۶۵۰۴

www.moc.gov.ir

لینوگرافی و چاپ: چاپ و نشر وزارت بازرگانی

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر (عج) - نرسیده به میدان

ولی عصر (عج) - جنب سفارت عراق - ساختمان مرکزی

وزارت بازرگانی - طبقه ششم - اتاق ۲۰۶

تحریریه نشریه بازرگانی

صندوق پستی: ۶۳۹۹ - ۱۴۱۵۵

کد پستی: ۱۴۱۶۷۸۳۶۱۹

تلفن: ۸۸۹۱۶۱۸۸

■ استفاده از مطالب نشریه بازرگانی آزاد است

■ مطالب درج شده لزوماً نظر نشریه بازرگانی

محسوب نمی شود

■ تحریریه نشریه در چاپ و ویرایش مطالب

رسیده آزاد است.

تحقق اهداف بلندمدت در شکوفایی اقتصادی کشور دور از انتظار نیست و برای رسیدن به این مهم فراهم شدن زیر ساخت‌های لازم امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. دو بخش تولید و بازرگانی هم از این قاعده مستثنی نیستند و باید راهبردها و سیاست‌هایی برای آنها تدوین شود تا سرمایه‌گذار با استفاده از این راهبردها با کاهش واردات مواد اولیه و سرمایه‌گذاری در تولید و فروش محصولات تولیدی خود بتواند در بازارهای هدف با نگاهی صادراتی و بر اساس مزیت‌های نسبی اقدام کرده و نسبت به تامین مالی و چرخه اقتصادی خود به موفقیت دست یابد. با ادغام این دو بخش به گفته دکتر مهدی غضنفری وزیر بازرگانی می‌توان برای بخش تولید با نگاهی صادراتی برنامه‌ریزی و در تجارت نیز به تولید محصول به‌عنوان کالایی ارزشمند نگاه کرد که این خود برای کشور منافع زیادی به ارمغان می‌آورد. در واقع اجرای طرح ادغام دو وزارتخانه صنایع و بازرگانی سرآغاز بهبود و شکوفایی فرایند تولید و تجارت در اقتصاد کشور است چرا که این دو وزارتخانه بازوان پیکره اقتصادی کشور به‌شمار می‌روند. به معنایی دیگر در واقع تولید و تجارت مکمل یکدیگرند و هر اندازه تولید تقویت شود تجارت رشد می‌کند و هر اندازه تجارت رشد کند و زیرساخت‌های تجاری آماده باشد به همان اندازه تولید می‌تواند رشد کند. به گفته برخی مسئولان، این دو وزارتخانه هرچند به‌ظاهر دو بردار جدا از هم بودند اما همواره با وجود تفاوت‌ها همکاری و تعاملات بسیاری میان این دو بخش وجود داشته است و با ادغامی که انجام می‌شود عملاً سیاستگذاری‌ها و تعیین استراتژی‌ها و برنامه‌ریزی‌ها از این پس به‌صورت یکپارچه انجام شده و منافع بزرگ‌تر و بیشتری در کل زنجیره تولید تا توزیع و صادرات لحاظ می‌شود. به عبارتی دیگر با این اقدام تجارت و تولید و حتی واردات و صادرات در یک مسیر و بردار قرار می‌گیرند که این خود هم‌افزایی و تسریع انرژی ایجاد می‌کند. نهایت اینکه واردات، تولید، بازار، مصرف‌کننده و صادرات با این اقدام در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و با این ادغام ما از این پس شاهد تولیدی برپایه رقابت‌پذیری و بر محور صادرات همراه با رضایت مصرف‌کننده خواهیم بود. حتی اثر بخشی حمایت‌های دولت از تولید که در بخش‌های بازرگانی و صنایع انجام می‌شود، بیشتر خواهد شد. در حرحال ما نیز امید داریم که با این اقدام هم صنعتگران و هم تجار به حلاوت و شیرینی این ادغام برسند و منافع حاصل از این پیوند برای همه آنها تامین شود.

از ادغام
تا حلاوت
این اقدام

ویژه ادغام

- ۲.....تحقق آرزوی ۲۵ ساله ادغام وزارتخانه‌ها در دولت دهم.
- ۳.....پیشرفت اقتصاد کشور در سایه ادغام تولید و تجارت.
- ۴.....متن کامل برنامه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت.
- ۸.....موانع از سر راه تولید و تجارت باید بر داشته شود.
- ۱۰.....لزوم توجه همه دستگاه‌ها به آمایش تجاری صنعتی کشور.
- ۱۱.....دیدگاه مثبت نمایندگان مجلس به ادغام صنعت و تجارت.
- ۱۲.....وزارتخانه‌ای برای تولید پایدار و صادرات ماندگار.
- ۱۴.....یک ادغام با سهم ۴۰ درصدی از تولید ناخالص ملی.
- ۱۷.....پیشرفت اقتصاد کشور در سایه ادغام تولید و تجارت.
- ۱۸.....نگاه‌های امیدوار بخش خصوصی به ادغام.
- ۲۰.....رویکرد ادغام توانمند سازی بخش خصوصی است.
- ۲۲.....رشد صادرات غیر نفتی در سایه ادغام تولید و تجارت.
- ۲۴.....تکمیل زنجیره تولید و تجارت زیر سایه متولی یگانه.
- ۲۶.....ادغام و حکمرانی در صنعت و تجارت.
- ۲۸.....حذف فرآیندهای تصدی گرایانه از وزارتخانه ادغامی.
- ۳۰.....ادغام وزارتخانه‌ها هدف مبارکی است.
- ۳۱.....ادغام تولید و تجارت در تاریخ.
- ۳۲.....توسعه اقتصادی کشور با ادغام وزارتخانه‌های صنعت و تجارت.
- ۳۳.....منطق کارشناسی دولت در ادغام وزارتخانه‌ها.
- ۳۴.....لزوم تعیین جایگاه مناسب برای سازمان‌های توسعه‌ای در فرآیند ادغام.
- ۳۶.....لزوم توجه به آژانس‌سازی و خصوصی سازی در ادغام.
- ۳۷.....ایده‌هایی جدید برای وزارتخانه‌ای نوپا.
- ۳۸.....ادغام اجباری برای بهره‌وری، بهره‌وری الزامی برای توسعه.
- ۴۰.....بهبود عملکرد اصناف تولیدی با ادغام.
- ۴۱.....پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا.

- ۴۲.....بازرگانی داخلی.
- ۵۰.....بازرگانی خارجی.
- ۵۴.....نیم نگاه.
- ۵۶.....ضیافت الهی.
- ۶۰.....پیام.

ادغام از منظر رئیس جمهور:

تحقق آرزوی ۲۵ ساله ادغام وزارتخانه‌ها در دولت دهم

ماده ۵۳ قانون برنامه پنجم توسعه، دولت را مکلف کرده تا چند وزارتخانه را ادغام کرده و تعداد وزارتخانه‌ها را به ۱۷ وزارتخانه برساند و اگر وزارتخانه جدیدی تاسیس شد، شرح وظایف آن را به مجلس ارائه دهد و هم‌اکنون دولت در حال انجام این کار است

شرایط کاهش حوزه مسئولیت وزارتخانه‌ها را بررسی و استخراج کنند و به سمت اجرایی شدن آن بروند. اکنون ما راه دوم را در پیش گرفته‌ایم و لایحه شرح وظایف و مسئولیت‌ها و مأموریت‌های تجميع شده را می‌نویسم و پس از آن که شرح وظایف جدید وزارتخانه در مجلس تصویب شد، مسئولیت‌های اضافی حذف می‌شود.

بحث ادغام وزارتخانه‌ها بر اساس دو ضرورت، یکی تکلیف قانونی و دیگری ضرورت ساختاری صورت گرفته است. سرعت عمل دولت در زمینه ادغام وزارتخانه‌ها دلیل اجرایی و علمی دارد زیرا اگر بحث ادغام وزارتخانه‌ای ماه‌ها طول بکشد، این امر وزارتخانه‌ها را فشل می‌کند.

ادغام وزارتخانه‌ها با استفاده از نظرات کارشناسی و علمی حاصل از بررسی‌های طولانی مدت صورت گرفته است. باید توجه کرد که این ادغام‌ها در مرحله نخست یک تکلیف قانونی است بنابراین براساس قانون باید تا پایان سال دوم برنامه پنجم توسعه، دولت باید تعداد وزارتخانه‌ها در کشور به ۱۷ وزارتخانه کاهش دهد.

با ادغام وزارتخانه‌هایی که مشخص شده‌اند در برنامه‌ها و روند کار سایر وزارتخانه‌ها و یا وزارتخانه‌های ادغام شده هیچ مشکلی رخ نداده و این دستگاه‌ها به مسیر خود ادامه می‌دهند. زیرا از نظر مدیریتی اجازه نمی‌دهیم که با ادغام وزارتخانه‌ها مشکلی ایجاد شود.

از ۲۵ سال قبل تا کنون، کاهش وزارتخانه‌ها جزو آرزوهایی بوده که در برنامه‌های توسعه‌ای بر آن تأکید شده اما اجرا نشده بود. دلیل اجرانشدن این مساله در برنامه‌های اول تا چهارم توسعه کشور پیش‌بینی نشدن ساز و کارهای لازم بوده است اما در قانون برنامه پنجم توسعه پس از بحث‌های کارشناسی، سازوکاری برای اجرایی شدن آن پیش‌بینی شد و این مأموریت در اختیار دولت قرار گرفته است.

در یک پروسه زمانی طولانی یکساله بالاتکلیف می‌ماندند.

به لحاظ عاطفی دوست داشتم تعداد وزارتخانه‌ها به ۳۰ وزارتخانه برسد. در این دولت دوستان خوبی هستند که نیروهای مؤمن و مفیدی برای کشورند ولی مصلحت کشور و علم مدیریت، حکم می‌کند که دولت در جهت کوچک‌سازی خود حرکت کند و این کار باید صورت بگیرد یعنی مجموعه مسئولیت‌ها و اختیارات دولت باید کاهش یابد. ساز و کارهای ادغام در گذشته پیش‌بینی نشده بود.

در این میان، شرح وظایف وزارتخانه‌های ادغامی را نیز می‌توان به دو شکل تعیین کرد. یکی از راه‌ها این است که شرح وظایف جدید وزارتخانه‌ها را با ملاحظات امروز کشور پس از کارشناسی‌ها بنویسیم که این کار چند ماه طول می‌کشد و بعد که آن را به مجلس می‌دهیم هم زمان طولانی برای تصویب می‌برد و کارها بر زمین می‌ماند.

راه دوم این است که وظایف دو وزارتخانه را تجميع کنیم و یکی از وزرا اداره امور را برعهده بگیرد و بدون اینکه تأثیری بر روند کارها بگذارد کارشناسان

ماده ۵۳ قانون برنامه پنجم توسعه، دولت را مکلف کرده تا چند وزارتخانه را ادغام کرده و تعداد وزارتخانه‌ها را به ۱۷ وزارتخانه برساند و اگر وزارتخانه جدیدی تاسیس شد، شرح وظایف آن را به مجلس ارائه دهد و هم‌اکنون دولت در حال انجام این کار است. البته در سال‌های گذشته ادغام برخی وزارتخانه‌ها سابقه داشته همان‌طور که وزارت معادن با وزارت فلزات و صنایع سنگین در هم ادغام شد و هیچ مشکلی هم وجود نداشت. اجرای قانون برنامه پنجم توسعه نیز شروع شده و با بهترین روش در حال اجرا است.

دولت قانون را محترم می‌شمارد و تلاش خواهد کرد که به شکل دقیقی، قانون اجرایی شود. نقشه‌ای به نام برنامه پنجم پیشرفت و عدالت در اختیار است که باید براساس آن عمل کنیم زیرا کشور نیازمند کار و تلاش است و همه باید در راستای آبادانی کشور حرکت کنیم.

در سال‌های گذشته به دلیل طولانی بودن ساز و کارهای قانونی برای ادغام وزارتخانه‌ها، این ادغام‌ها توسط رؤسای جمهوری قبلی اجرا نشد چرا که با آن فرایند، تعداد زیادی از وزارتخانه‌ها

رئیس جمهور در جلسه رای اعتماد به وزرای پیشنهادی تاکید کرد:

رای اعتماد

پیشرفت اقتصاد کشور در سایه ادغام تولید و تجارت

توسعه مبنی بر کاهش تعداد وزارتخانه‌ها تشکیل شده است. یکی از مهمترین اهداف وزارت خانه صنعت، معدن و تجارت رونق بخشیدن به تولید داخلی و رقابت پذیر کردن آن برای بدست آوردن بازارهای جهانی است. تشکیل این وزارت خانه مهمترین تاثیر را بر بخش خصوصی کشور در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی سازی خواهد داشت.

تجدید بیعت غضنفری با آرمان های رهبر کبیر انقلاب

دکتر مهدی غضنفری پس از رای اعتماد نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مرقده مطهر بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضور یافت تا با امام راحل (ره) و آرمان های انقلاب اسلامی تجدید میثاق کند. به گزارش شایا به نقل از شبکه اطلاع رسانی تولید و تجارت ایران، وزیر صنعت، معدن و تجارت دقایقی پس از اتمام جلسه علنی مجلس شورای اسلامی به همراه جمعی از معاونین وزارتخانه های سابق صنایع و معادن و بازرگانی به حرم امام راحل رفت. وی همچنین با نثار گل و قرائت فاتحه به مقام شامخ ایشان ادای احترام نموده و بر پیروی از راه امام (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه ای تاکید کرد و گفت: همگی ما سرباز راه امامیم و این راه را باید با تمام توان و قدرت تا رسیدن به نقطه کمال ادامه دهیم.

امید می رود در آینده هم خدمات گسترده ای به کشور و انقلاب انجام دهد.

وی افزود: آقایان میرکازمی و محصولی هم خدمات شایانی ارائه دادند و امیدوارم در آینده نیز در مسیر خدمتگزاری حرکت کنند.

غضنفری: اولین وزیر صنعت، معدن و تجارت

با رای اعتماد قاطع مجلس به وزیر پیشنهادی رئیس جمهور، دکتر مهدی غضنفری نخستین وزیر صنعت، معدن و تجارت جمهوری اسلامی ایران شد. به گزارش شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شایا)، در پایان رسیدگی به صلاحیت چهار وزیر پیشنهادی و پس از سخنان موافقان و مخالفان وزرای پیشنهادی و دفاعیات وزیران و سخنرانی رئیس جمهور، در مورد صلاحیت وزرای پیشنهادی رای گیری به عمل آمد که بر اساس آن، دکتر مهدی غضنفری با کسب ۲۱۸ رای موافق به عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت از مجلس شورای اسلامی کسب رای اعتماد کرد. همچنین بر اساس قرائت رئیس مجلس میزان رای نمایندگان مجلس شورای اسلامی به دکتر غضنفری بدین شرح است: موافق ۲۱۸، مخالف ۲۰ نفر و رای ممتنع ۷ نفر. لازم به ذکر است در جلسه علنی مجلس هیچ نماینده ای به عنوان مخالف صحبت نکرد و خبرها حاکی از ثبت نام بیش از ۱۱۰ نماینده برای سخنرانی در جایگاه موافق بود. وزارت جدیدالتاسیس صنعت، معدن و تجارت از ادغام وزارتخانه های صنایع و معادن و بازرگانی و در راستای تاکید برنامه پنجم

دکتر غضنفری فردی مومن، دلسوز و پرکار است و در تمام مراحل مدیریتی و در وزارت بازرگانی و در دوره ادغام عالمانه و با درایت حوزه مدیریتی خود را به خوبی اداره کرده است.

به گزارش شایا به نقل از پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، رئیس جمهور در جلسه رای اعتماد به چهار وزیر پیشنهادی برای وزارتخانه های کار، تعاون و تامین اجتماعی، صنعت و معدن و تجارت، نفت و ورزش و امور جوانان، چهار وزیر پیشنهادی را از مدیران دلسوز، موفق و پرتوان کشور دانست و اظهار امیدواری کرد، با رای مثبت مجلس شورای اسلامی به چهار وزیر پیشنهادی، وزارتخانه های جدید با سرعت به ثبات رسیده و مسیر خدمت گذاری با سرعت بیشتری استمرار یابد.

دکتر محمود احمدی نژاد با قدردانی از همه کسانی که مساعدت کردند تا موضوع ادغام چهار وزارتخانه به خوبی انجام شود، اظهار داشت: تجربه نشان داده که اصلاح ساختارهای اداری، کوچک سازی بدنه اصلی دولت پس از انجام مطالعات دقیق در اجرا باید با سرعت اتفاق بیفتد تا خللی در اداره کشور ایجاد نشود. رئیس جمهور افزود: تجربه نشان داده که می شود کارهای بزرگی انجام داد و دولتی کوچک اما چابک، مسلط و عالم و کار آمد داشت. رئیس جمهور در ادامه به معرفی وزرای پیشنهادی پرداخت و با اشاره به ویژگی های دکتر شیخ الاسلامی که برای وزارت کار، تعاون و تامین اجتماعی معرفی شده است، گفت: وی از مدیران دلسوز، موفق و پرتوان کشور است که در تمام سطوح مدیریتی از معاونت استانداری تا استانداری و رییس دفتر رئیس جمهور و وزارت کار و امور اجتماعی موفق بوده است. وی فردی فکور، با برنامه و دلسوز است که همه امکانات را برای پیشرفت و کار بسیج کرده است. دکتر احمدی نژاد با اشاره به ویژگی های دکتر غضنفری که برای وزارت صنعت، معدن و تجارت معرفی شده است، گفت: وی فردی مومن، دلسوز و پرکار است و در تمام مراحل مدیریتی و در وزارت بازرگانی و در دوره ادغام عالمانه و با درایت حوزه مدیریتی خود را به خوبی اداره کرده است. رئیس جمهور ویژگی های وزیر معرفی شده به وزارت نفت را مورد اشاره قرارداد و گفت: قاسمی از فرزندان انقلاب و دفاع مقدس است که خدمات فراوانی در دوره دفاع مقدس و سازندگی انجام داده و در همه جای ایران آثار خدمت مخلصانه این فرد قابل مشاهده است. وی با تسلط به حوزه نفت وارد عرصه شده تا مجموعه نفت را در خدمت کشور و منافع ملی متحول کند. دکتر احمدی نژاد با اشاره به ویژگی های وزیر پیشنهادی برای وزارت ورزش و جوانان گفت: ورزش و جوانان دو حوزه بسیار گسترده، تاثیرگذار و پرکار است و آقای عباسی سطوح مدیریتی را مرحله به مرحله با موفقیت طی کرده است و در تمام دوره های مدیریتی خود با اخلاص، درایت و انگیزه بالای الهی مسئولیت خود را به خوبی انجام داده است. حوزه کاری وی همواره با کمترین تنش و بیشترین همدلی و همراهی همراه بوده است.

دکتر احمدی نژاد در ادامه از وزرای قبلی وزارتخانه های ادغام شده قدردانی کرد و گفت: مهندس محرابیان از دوستان و همکاران دلسوز مجموعه بود که خدمات فراوانی در حوزه مدیریتی خود انجام داد، وی مدیری جوان و پرکار است و

در قالب ۱۵ راهبرد و ۷۱ برنامه

برنامه

متن کامل برنامه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت

به ارایه اهداف، راهبردها، تحلیل وضعیت و برنامه‌های وزارت جدید در سه بخش صنعت، معدن و تجارت پرداخته شده است.

۲- اسناد بالادستی:

۱-۲- سند چشم‌انداز

توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی علمی و فن‌آوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل.

برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فن‌آوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی.

۲-۲- سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی

- شتاب گرفتن رشد و توسعه اقتصادی کشور
- تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم

بنگاه به سیاستگذاری و هدایت و نظارت

- توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین‌المللی

- آماده‌سازی بنگاه‌های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی طی فرآیند تدریجی و هدفمند

- توسعه و ارتقای استانداردهای ملی و انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی

متن کامل برنامه‌های دکتر مهدی غضنفری، وزیر صنعت، معدن و تجارت منتشر شد. وی در برنامه‌های خود برای وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت علاوه بر ارائه ۱۵ راهبرد، ۳۱ برنامه را برای آینده بخش صنعت و معدن (شامل ۲۰ برنامه در حوزه صنعت و ۱۱ برنامه ویژه بخش معدن) و ۳۰ برنامه را در حوزه تجارت (بخش بازرگانی خارجی، داخلی و زیرساخت) و ۱۰ برنامه برنامه‌های مشترک برای بخش صنعت، معدن و تجارت ارائه کرده است.

۱- مقدمه

پیوند تولید و تجارت و تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت، سرآغاز حرکتی جهادگونه در راستای دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور است. بخش‌های صنعت و معدن و بازرگانی کشور با پشت سر گذاشتن تجربه‌هایی همچون بحران مالی جهانی، تحریم‌های اقتصادی بی‌سابقه و همچنین اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، اکنون به سطحی از بلوغ برای عبور از مرزهای داخل و حضور در بازارهای بین‌المللی دست یافته است. تصمیم مدیران یکپارچه‌سازی سیاست‌گذاری تولیدی-تجاری تحت لوای مدیریت واحد، ضمن ایجاد فضای مناسب برای استفاده بهینه از ظرفیت‌های ملی، ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری و انسجام در سیاست‌های تولیدی-تجاری؛ از طریق رفع تعارضات، کاهش زمان انجام فعالیت‌های اداری و همسویی در سیاست‌ها به تصمیمات سریع‌تر و اثربخش‌تر منجر خواهد شد. اکنون که قرار است تولید سرچشمه تجارت و تجارت محرک تولید باشد،

باید با محور قرار دادن تولید، صیانت از بنگاه‌های تولیدی، ایجاد بسترهای لازم برای متنوع‌سازی محصولات تولیدی، همسوسازی سیاست‌های تولیدی-تجاری و تسهیل تجاری و تکمیل زیرساخت‌های تولیدی-تجاری لازم، امکان ورود تولیدات صنعتی و معدنی در مسیر بازارهای بین‌المللی و ماندگاری آنها را فراهم آورد. براین اساس هدف از ادغام سهولت حرکت تولید به سمت صادرات یا همان تولید صادراتی است.

پیش‌نیاز دستیابی به اهداف مذکور، تاسیس و پنا نهادن وزارتخانه‌ای چابک و کارآمد است که تحقق آن تنها متکی بر سرمایه‌های اصلی وزارت جدید یعنی بکارگیری نیروی‌های ارزشی و متخصص موجود، رعایت اصل شایسته‌سالاری و همچنین بازمهندسی ساختارها و فرآیندهای موجود جامعه عمل خواهد پوشاند. بی‌تردید تحقق این امر گام عملی موثری در راستای اعتلای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران خواهد بود. در ادامه ضمن مروری بر اسناد بالادستی

باید با محور قرار دادن تولید، صیانت از بنگاه‌های تولیدی، ایجاد بسترهای لازم برای متنوع‌سازی محصولات تولیدی، همسوسازی سیاست‌های تولیدی-تجاری و تسهیل تجاری و تکمیل زیرساخت‌های تولیدی-تجاری لازم، امکان ورود تولیدات صنعتی و معدنی در مسیر بازارهای بین‌المللی و ماندگاری آنها را فراهم آورد

محیط کسب و کار
مطلوب همچون
شفافیت و ثبات
قوانین، حذف
مقررات زاید، تسهیل
فرآیندهای کسب
مجوز فعالیت‌های
تولیدی، گسترش
تامین منابع مالی و
بازاررسانی از جمله
مهم‌ترین انتظارات
حوزه تولید در
اقتصاد ایران است.
مجموع این شرایط
علاوه بر ایجاد
فضایی مناسب
پیش روی تولید
به کاهش هزینه‌ها
و قیمت تمام‌شده
منجر می‌شود

کسب مجوز فعالیت‌های تولیدی، گسترش تامین منابع مالی و بازاررسانی از جمله مهم‌ترین انتظارات حوزه تولید در اقتصاد ایران است. مجموع این شرایط علاوه بر ایجاد فضایی مناسب پیش روی تولید به کاهش هزینه‌ها و قیمت تمام‌شده منجر می‌شود. براین اساس یکی از موثرترین شیوه‌های حمایت از نگاه‌های تولیدی-تجاری، ایجاد محیطی مناسب و رقابت‌پذیر برای انجام سریع‌تر، با هزینه پایین‌تر و با امنیت بالاتر فعالیت‌های تولیدی با ارزش افزوده بیشتر و نگاه صادراتی است.

۱-۶- **اهم اقدامات انجام‌شده در بخش صنعت**
خوشبختانه اقدامات موثری در دولت دهم در بخش صنعت انجام شده که اهم آنها به شرح زیر است:

۱- تدوین برنامه‌ها و اجرای موفق مرحله اول هدفمند کردن یارانه‌ها
۲- افزایش سرمایه‌گذاری (۹۰۹۷۵) میلیارد تومان سرمایه‌گذاری طی دوره ۸۹-۱۳۸۴ که نشانگر ۵۳۹ درصد رشد در مقایسه با ۱۴۲۳۲ میلیارد تومان طی دوره ۸۳-۱۳۷۸ است.
۳- افزایش صادرات صنعتی و معدنی (۸۶۲۲۲) میلیون دلار طی دوره ۸۹-۱۳۸۴ که نشانگر ۳۷۸ درصد رشد در مقایسه با ۱۸۰۳۰ میلیون دلار طی دوره ۸۳-۱۳۷۸ است.

۴- رسیدن به نصاب ۴,۷ درصد متوسط سالانه بهره‌وری کل عوامل تولید در بخش صنعت و معدن
۵- مدیریت اثرات محدودیت‌های بی‌سابقه اعمال‌شده توسط کشورهای غربی در حوزه صنایع
۶- بومی‌سازی محصولات و فناوری‌های مورد نیاز کشور و تبدیل تحریم‌ها از تهدید به فرصت
۷- ایجاد ساختارهای یکپارچه سیاست‌گذاری مورد نیاز بخش تولید از قبیل کارگروه حمایت از تولید به منظور سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های کلان
۸- ایجاد ستاد تسهیل امور و رسیدگی به مسائل واحدهای تولیدی و شهرک‌های صنعتی و رسیدگی به مشکل بسیاری از واحدها
۹- تعامل فعال با تشکلهای و بخش خصوصی در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های صنعتی

۱۰- مدیریت گذر از افزایش یکباره قیمت‌های سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ و سپس سقوط قیمت‌ها و رکود اقتصاد جهانی
۱۱- توجه ویژه به تامین زیرساخت‌های صنعتی کشور (از قبیل توسعه شهرک‌ها، تامین برق، گاز و آب مورد نیاز بخش تولید)

۱۲- توسعه و همکاری‌های فنی اقتصادی با کشورهای جهان به ویژه کشورهای آمریکای لاتین، آسیای، آفریقایی و کشورهای همسایه مسلمان و ایجاد سایت‌های مشترک تولید در کشورهای مختلف
۱۳- توجه ویژه به توسعه صنایع با رویکرد فناوری پیشرفته و صنایع نوین از قبیل بیوایمپلنت‌ها، سلول‌های بنیادی، کاتالیست‌ها، نانو موادها، انرژی‌های نو

۱۴- سیاست‌گذاری به منظور ارتقای کیفیت محصولات و تولیدات داخلی از طریق اعمال استانداردهای اجباری، تدوین استانداردهای جدید، تهیه لوایح مرتبط (از قبیل قانون ارتقاء کیفیت خودرو و محصولات داخلی)

۲-۶- **مهم‌ترین برنامه‌های آینده بخش صنعت**
۱- تدوین و اجرای استراتژی توسعه صنعتی
۲- اجرای بسته‌های حمایتی برای جبران بخشی از تبعات اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها
۳- تسریع و اولویت‌دهی به تکمیل طرح‌های صنعتی نیمه تمام ملی و استانی

بین‌المللی

• دستیابی به سبد صادراتی متنوع کالاها و خدمات و پایداری توسعه صادرات اقلام موجود
• ماندگاری و حفظ سهم در بازارها و دستیابی به تنوع بازارهای صادراتی
• دستیابی به خدمات پیشرفته و رقابتی پشتیبانی صادرات
• دستیابی به بنگاه‌های شایسته صادراتی و در کلاس جهانی

۵- **راهبردهای وزارت صنعت، معدن و تجارت**
تکمیل ظرفیت‌های موردنیاز کشور، ارتقای سطح رقابت‌مندی صنایع کشور، متنوع‌سازی پایه صادرات صنعتی، افزایش توان صادراتی محصولات تولیدی، افزایش بهره‌وری بخش تولید، واگذاری امور تصدی‌گری و اعطای تسهیلات و حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم در حوزه صادرات غیرنفتی از جمله مهم‌ترین برنامه‌های مرتبط در برنامه پنجم توسعه است.

در راستای **افق سند چشم‌انداز و برنامه پنجم توسعه کشور** مهمترین راهبردهای وزارت صنعت، معدن و تجارت مشتمل بر موارد زیر است:

۱- بهبود فضای کسب و کار (تولیدی-تجاری)
۲- صیانت حداکثری از نظام تولیدی-تجاری موجود
۳- افزایش رقابت‌پذیری و کاهش قیمت تمام‌شده محصولات صنعتی و معدنی.
۴- حمایت، توسعه و تقویت تولیدات صادرات‌گرا
۵- آمایش صنعتی و تجاری
۶- توسعه صادرات غیرنفتی
۷- مدیریت واردات و کاهش مبادلات غیررسمی
۸- واگذاری تصدی‌ها و توسعه امور حاکمیتی در حوزه صنعت، معدن و تجارت
۹- توسعه و ارتقای فناوری نوین در حوزه صنعت، معدن و تجارت
۱۰- گسترش تولید و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا

۱۱- حمایت گسترده از تولید علم و فناوری و تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی
۱۲- یکپارچه‌سازی فرآیندهای تولید و توزیع و افزایش هم‌افزایی بنگاه‌ها
۱۳- گسترش و به‌هنگام‌سازی دانش و اطلاعات ذی‌نفعان صنعت، معدن و تجارت
۱۴- ارتقاء توان مدیریت در بخش‌های حاکمیتی و بنگاه‌های تولیدی
۱۵- تربیت منابع انسانی توانمند، با انگیزه و کوشا و بکارگیری مناسب آنها

۶- بخش صنعت و معدن

به دلیل سهم بالا در رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال پایدار، نقش محوری در تحقق اهداف چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور دارد. توجه ویژه به تولیدات صنعتی و معدنی با هدف صیانت و توسعه بنگاه‌های موجود و ارتقای قدرت رقابت‌پذیری با هدف افزایش سهم از بازارهای جهانی یکی از الزامات برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی است. در کنار توسعه صنعتی توجه به ملاحظاتی همچون توسعه عدالت‌محور در مناطق مختلف کشور، رویکرد آمایشی، صیانت از محیط زیست و منابع تجدیدناپذیر بین نسلی و توسعه صادرات از موضوعات مهم قابل عنایت است.

محیط کسب و کار مطلوب همچون شفافیت و ثبات قوانین، حذف مقررات زاید، تسهیل فرآیندهای

۲-۳- **سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در برنامه پنجم توسعه**

• دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم
• دستیابی به فن‌آوری‌های پیشرفته مورد نیاز
• بهبود فضای کسب و کار کشور
• تأکید بر راهبرد توسعه صادرات به‌ویژه در بخش خدمات با فن‌آوری بالا
• گسترش همکاری با کشورهای منطقه جنوب‌غربی آسیا در تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری
۲-۴- **اهم تکالیف وزارت صنعت، معدن و تجارت در برنامه پنجم توسعه**

• تهیه و اجرای ضوابط و سیاست‌های تشویقی لازم از جمله اهداء جوایز یا اعطای تسهیلات یا کمک‌های مالی برای استفاده کالاها و خدمات از نام و نشان تجاری
• مجاز بودن دولت به اعطای کمک‌ها، تسهیلات، مشوق‌ها و حمایت‌های مستقیم و غیر مستقیم در حوزه صادرات غیرنفتی از طریق تشکلهای، شبکه‌ها، خوشه‌ها، اتحادیه شرکت‌ها (کنسرسیوم‌ها)، شرکت‌های مدیریت صادرات و شرکت‌های بزرگ صادراتی و دارای تنوع محصول

• توسعه نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات ایران (ایران کد)

• حمایت هدفمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطب‌های تولیدی
• تدوین راهبرد (استراتژی) توسعه صنعتی و معدنی توسط وزارت صنایع و معادن

• ارتقاء سطح رقابت‌مندی صنایع کشور با تأکید بر توسعه قابلیت‌های فناوری و انتقال نقطه اتکای مزیت‌های نسبی از مواد اولیه و خام به توانایی‌های فن‌آورانه (تکنولوژیک) و خلق مزیت‌های رقابتی
• متنوع‌سازی پایه صادرات صنعتی و افزایش سهم محصولات دارای پردازش بیشتر در صادرات
• توسعه پیوند مناسب صنایع کوچک، متوسط و بزرگ و شکل‌گیری خوشه‌های صنعتی و نشان تجاری (برند) و تمهید ادغام و شکل‌گیری بنگاه‌های بزرگ رقابت‌پذیر

• توسعه زنجیره ارزش پایین‌دستی صنایع واسطه‌ای (پتروشیمی، فلزات اساسی، محصولات معدنی غیرفلزی) از طریق گسترش سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی

۲-۳- **چشم‌انداز بخش صنعت، معدن و تجارت**
در راستای سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور، افق ۱۴۰۴ بخش صنعت، معدن و تجارت دارای ویژگی‌های زیر است:

• دارای جایگاه اول صنعتی، معدنی و تجاری در منطقه
• دارای اقتصاد متنوع با سهم غالب بخش غیرنفتی و غیردولتی
• رقابت‌پذیر و منطبق با استانداردهای بین‌المللی
• توسعه‌یافته براساس فناوری‌های پیشرفته
• متنوع در تولیدات صادراتی
• دارای توازن تجاری در صادرات غیرنفتی و واردات

۴- **اهداف بخش صنعت، معدن و تجارت**
• دستیابی به تولیدات متنوع صنعتی- معدنی صادرات‌گرا

• افزایش سهم تولیدات دارای فناوری بالا از کل تولید
• ارتقای کیفی محصولات منطبق با استانداردهای

حوزه معدن کشور دارای نقاط قوت بسیاری است که ذخایر عظیم و تنوع مواد معدنی، نهادهای سازشی انجام شده در زمینه سازمان توسعه ای بخش معدن و پوشش خطرات فعالیت های معدنی و وجود بنگاه های بزرگ شناخته شده و دارای توان بالقوه فعالیت در سطح منطقه ای و بین المللی در زمینه صنایع تولید فلزات اساسی از جمله آنها است

۴- تقویت و بهنگام سازی ماموریت های سازمان های توسعه ای
۵- توجه کافی به صنایع کوچک و متوسط به منظور صیانت و صادراتی کردن آنها
۶- توسعه صنایع مادر، پایه و دارای فناوری بالا با مشارکت بخش خصوصی
۷- جذب سرمایه های خارجی به منظور تامین بخشی از سرمایه های لازم در بخش صنعت
۸- حمایت موثر از سرمایه گذاری های غیردولتی در حوزه صنعت با رعایت اولویت ها و مزیت های منطقه ای
۹- حمایت از بنگاه ها برای نوسازی و بهسازی تدریجی صنایع فرسوده به منظور افزایش بهره وری عوامل تولید
۱۰- تقویت روابط بین بنگاه های (خوشه ها، هولدینگ ها، پیمانکاری های فرعی و ...)
۱۱- تقویت تشکلهای، انجمن های تخصصی و صنفی تولیدکنندگان بخش غیردولتی در حوزه صنعت
۱۲- شناسایی ظرفیت های قابل بهره برداری و حمایت از ارتقای کیفی و تنوع بخشی به محصولات صنعتی
۱۳- تکمیل پروژه های مصوب سفرهای دور اول، دوم و سوم ریاست جمهوری به استان ها
۱۴- اجرای طرح آمایش صنعتی
۱۵- توسعه پیمانکاری های عمومی و بنگاه های با قابلیت مهندسی، تدارک و اجرا
۱۶- اصلاح و تکمیل قوانین و مقررات مرتبط با حفظ حقوق مالکیت معنوی
۱۷- بهره برداری حداکثری از ظرفیت های موجود و بکارگیری ظرفیت های بلا استفاده
۱۸- مدیریت بهینه مصرف انرژی در بخش صنعت از طریق ارتقای استانداردهای مصرف انرژی
۱۹- برنامه ریزی برای کسب فناوری های ضروری در راستای خودکفایی صنعتی کشور
۲۰- حمایت از ایجاد و تقویت واحدهای تحقیق و توسعه خدمات مهندسی و مشاوره ای و تعامل موثر و فعال با دانشگاه ها
با عنایت به سرمایه گذاری گسترده در حوزه های مختلف صنعتی، توانمندی های نیروی انسانی خلاق و کارآفرین کشور، اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و توجه به بخش خصوصی برای بنگاهداری و تصدی گری و نیز نوآوری های کسب شده طی سال های اخیر در حوزه های پیشرفته از یک سو و فرصت های ملی و بین المللی پیش رو مانند بازار داخلی و بازارهای پیرامونی، ثبات سیاسی جمهوری اسلامی ایران و همچنین تنوع آب و هوایی و امکان تولید انواع محصولات با مواد خام مناسب در داخل کشور، به لطف خدا و حمایت های دولت و مجلس و همراهی صنعتگران گرانقدر کشور، برنامه های حوزه صنعت به اجرا در خواهد آمد.

۷- بخش معدن و صنایع معدنی

این بخش به عنوان یکی از اصلی ترین منابع تجدیدناپذیر طبیعی، نقش مهمی در اقتصاد جهانی و تمدن بشری دارند، به گونه ای که صنعت و حتی زندگی بشری بر شانه های معدن بنا شده است. فعالیت های معدنی و محصولات آن دارای آثار توسعه ای مختلفی در زنجیره تأمین بخش های مختلف اقتصادی در حداکثر سازی ثروت های بالقوه کشور، ایجاد ارزش افزوده، رشد متوازن و محرومیت زدایی می باشند. مطالعات بین الملل در خصوص اهمیت معادن نشان می دهد که به ازای هر دلار هزینه شده در معادن،

۲/۸ دلار در اقتصاد تولید می شود، بنابراین فعالیت های معدنی دارای نقش مهمی در تحقق جنبه های مختلف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی توسعه پایدار بوده و لزوم اعمال یک سیاستگذاری منسجم از طرف دولت ها در خصوص بهره برداری بهینه از این منابع را ایجاب می کند.
کشورمان با دارا بودن بیش از ۵۵ میلیارد تن منابع معدنی شناسایی شده و تنوع بیش از ۶۰ نوع ماده معدنی از جمله موهبت های الهی به این سرزمین می باشد که به همراه موقعیت استراتژیک کشور فرصتی بی بدیل برای رشد و توسعه کشور فراهم نموده است. بهره برداری بهینه از این ذخایر و تلفیق آن با سایر مزیت های کشور می تواند به عنوان یکی از محورها رشد اقتصادی مطرح باشد که نقش بی بدیلی در راستای توسعه متوازن کشور ایفا نماید.

۷-۱- اهم اقدامات انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی

برخی از مهم ترین اقدامات انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی شامل موارد زیر است:
۱- توسعه سرمایه گذاری (۱۹۵۰) میلیارد تومان طی دوره ۸۹-۱۳۸۴ با ۳۰۴ درصد رشد نسبت به ۴۸۳ میلیارد تومان سرمایه گذاری طی دوره ۸۳-۱۳۷۸)
۲- دستیابی به ظرفیت های بالای تولیدی در صنایع معدنی
۳- افزایش ظرفیت تولید فولاد از ۱۰ میلیون تن در سال ۱۳۸۴ به حدود ۲۰ میلیون تن در حال حاضر و سیمان از حدود ۳۴ میلیون تن به ۷۲ میلیون تن
۴- واگذاری شرکت های دولتی به بخش خصوصی در قالب اجرای اصل ۴۴
۵- واگذاری عمده معادن جهت بهره برداری به بخش خصوصی
۶- بازنگری قانون معادن مصوب سال ۷۷ براساس سیاست ها و قانون اصل ۴۴
۷- تشکیل سازمان نظام مهندسی معدن کشور و استان ها با جذب بیش از ۲۳ هزار عضو حقیقی و حقوقی متخصص در راستای صیانت از بهره برداری ذخایر معدنی
۸- ارتقای جایگاه جهانی بخش معادن و صنایع معدنی در منطقه و جهان از نظر تولید و تنوع مواد معدنی
۹- ارتقا و توسعه سهم بومی سازی ساخت- طراحی- اجرا در صنایع معدنی مختلف از جمله فولاد، آلومینیوم، سیمان و مس
۱۰- تحقق اهداف کمی برنامه چهارم در سهم تعیین شده بخش معدن و صنایع معدنی

۷-۲- برنامه های آتی بخش معدن و صنایع معدنی

حوزه معدن کشور دارای نقاط قوت بسیاری است که ذخایر عظیم و تنوع مواد معدنی، نهادهای سازشی انجام شده در زمینه سازمان توسعه ای بخش معدن و پوشش خطرات فعالیت های معدنی و وجود بنگاه های بزرگ شناخته شده و دارای توان بالقوه فعالیت در سطح منطقه ای و بین المللی در زمینه صنایع تولید فلزات اساسی از جمله آنها است.
همچنین امکان رشد زنجیره های پایین دستی صنایع مصرفی بادوام، صنایع ساختمانی پیش ساخته و کالاهای نهایی در کشور به عنوان بازار تقاضای محصولات واسطه ای معدنی فلزی و غیرفلزی، و نیز رشد میان مدت و بلندمدت تقاضای محصولات واسطه ای در اقتصادهای نوظهور، وجود ظرفیت های

طراحی، ساخت و نصب تجهیزات و ماشین آلات صنعتی و معدنی و اجرای آنها، وجود توانمندی بالقوه در توسعه فناوری های اکتشاف، فرآوری و تولید در صنایع معدنی و در نهایت وجود نیروی انسانی ماهر و توانمند در بخش معدن و صنایع معدنی فرصت های بی شمار ملی و بین المللی را در این حوزه ایجاد کرده که بر اساس آن می توان برنامه های زیر را به اجرا درآورد:
۱- ارتقای سطح اکتشاف و استخراج معادن به نرم

جهانی

۲- حمایت ویژه از بخش اکتشاف و کمک به تشکیل شرکت های پیمانکاری اکتشافی
۳- گردآوری و جمعیت اطلاعات پایه زمین شناسی
۴- فراهم کردن امکان تشکیل انجمن های جدید یا احیای انجمن های غیرفعال در حوزه معدن و صنایع معدنی

۵- تقویت و تشویق سرمایه گذاران به سمت طرح های اقتصادی مرتبط به تکمیل زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی در بخش صنایع معدنی
۶- تقویت صندوق بیمه فعالیت های معدنی
۷- تسریع در اجرای دقیق و کامل اصل ۴۴ در بخش معدن و صنایع معدنی
۸- تکمیل طرح های نیمه تمام (سنگ آهن سنگان، گل گهر، تیتانیوم، کهنوج، طلای زره شوران)
۹- مشارکت در طرح های بین المللی معدنی
۱۰- تسهیل و الکترونیکی شدن صدور مجوزهای معدنی در راستای تسهیل سرمایه گذاری
۱۱- حمایت از توسعه صنایع فرآوری مواد معدنی در راستای کسب ارزش افزوده بیشتر
بدون تردید تحقق این برنامه ها نیازمند ارتقای تکنولوژیکی و نوسازی ماشین آلات معادن به ویژه در بخش خصوصی، بهره وری عوامل تولید در استخراج و فرآوری محصولات معدنی، تکمیل زنجیره ارزش افزوده کامل مواد معدنی در کشور، شکل گیری هلدینگ های بزرگ بخش خصوصی، همچنین توسعه زیرساخت های موردنیاز بخش معدن و صنایع معدنی، هماهنگی بین بخشی در جهت توسعه صنایع معدنی، کاهش ریسک تجاری و تقویت سازوکارهای تامین مالی داخلی و خارجی پروژه ها است که قطعاً با حمایت دستگاه های پشتیبان، بخش خصوصی و توجه ویژه دولت و مجلس شورای اسلامی رسیدن به این اهداف میسر خواهد بود.

۸- بخش تجارت

اقتصاد ایران به واسطه داشتن موقعیت ژئوپولیتیک و قرار گرفتن در مسیر تلاقی سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا همواره در طول تاریخ از مزیت تجاری ویژه و استثنایی برخوردار بوده است. این امر در کنار لزوم حرکت از اقتصاد تک محصولی (و مبتنی بر نفت) به اقتصاد پویا و توسعه یافته، اهمیت توجه به مزیت های رقابتی، متنوع کردن اقتصاد کشور و توسعه تجارت و صادرات غیرنفتی را دوچندان کرده است. نکته حائز اهمیت در این خصوص آن است که توجه به توسعه صادرات و تولیدات صادراتی، تضمین کننده پایداری در تنظیم بازار داخلی نیز می باشد.

رشد صادرات غیرنفتی در سال های اخیر به گونه ای بوده است که مقام معظم رهبری از آن به عنوان نمونه ای از همت مضاعف و کار مضاعف یاد کردند و مورد تقدیر ریاست محترم جمهور و نمایندگان محترم مجلس قرار گرفت.

صادرات غیرنفتی یکی از جلوه های ملموس

و کشاورزی اساسی و مزیت‌دار
۷- بهره‌گیری از حداکثر ظرفیت تولید در جهت
تنظیم بازار داخلی و صادرات
(ج) زیرساخت‌ها
۱- نوین‌سازی شبکه توزیع کشور
۲- تسهیل تجارت از طریق ساده‌سازی فرآیندها و
همگانی کردن تجارت الکترونیکی
۳- اجرای طرح آمایش تجاری براساس پتانسیل‌های
هر استان
۴- حمایت و کمک به جذب سرمایه‌گذاری داخلی و
خارجی برای توسعه زیرساخت‌های تجاری کشور
۵- ایجاد فروشگاه‌های بزرگ زنجیره‌ای
۶- اصلاح ساختار و کارآمدتر کردن منابع انسانی
امید است با اجرای موفق برنامه‌های فوق، علاوه
بر تحقق اهداف برنامه پنجم توسعه در حوزه تجارت،
آرزوی مقام معظم رهبری که فرمودند آرزوی حقیقی
من این است که با تلاش و غیرت عموم ملت ایران
روزی قادر باشیم در چاه‌های نفت را ببندیم و اقتصاد
کشور را براساس منابع غیرنفتی بنا نهیم و در این
صورت است که خدمت بزرگی به نسل امروز و آینده
کشور کرده‌ایم، محقق گردد.

۹- برنامه‌های مشترک بخش صنعت معدن و تجارت

۱- کمک به توسعه زیرساخت‌های صنعتی، معدنی
و تجاری در استان‌ها
۲- جذب منابع تخصیص‌یافته به بخش‌های
صنعت، معدن و صادرات در بسته سیاستی- نظارتی
شبکه بانکی با اولویتهای به بخش‌های دارای مزیت
و بهره‌وری بالا
۳- تامین منابع مالی با حداقل نرخ سود ممکن برای
تکمیل و توسعه واحدهای صنعتی، معدنی و صادراتی و
سرمایه در گردش آنها
۴- تسریع در واگذاری‌ها و تداوم خصوصی‌سازی
همراه با توسعه زیرساخت‌های بازار رقابتی و رفع
انحصار
۵- ایجاد ثبات در قوانین و مقررات و کاهش مقررات
زاید
۶- همسوسازی سیاست‌های تجاری و تولیدی در
راستای صیانت از تولید
۷- تسهیل فرآیندهای اخذ مجوز فعالیت‌های
صنعتی، معدنی و تجاری
۸- ارتقای مدیریت پنگاه‌ها
۹- اصلاح سازوکارهای قیمت‌گذاری
۱۰- توانمندسازی منابع انسانی در بخش‌های
صنعت، معدن و تجارت

۱۰- برخی الزامات تضمین موفقیت

۱- لزوم تامین منابع مالی مورد نیاز بخش تولید
و تجارت
۲- لزوم مدیریت یکپارچه نهادهای پشتیبان بخش
تولید و تجارت
۳- بهبود فضای کسب و کار با حمایت از طرح
تحول در حوزه‌هایی نظیر بیمه، مالیات، بانک، گمرک،
توزیع، نرخ ارز و قانون کار
۴- لزوم حمایت از بخش تولید و تجارت برای گذار
موفق از وضعیت فعلی به وضعیت مطلوب و فرصت
برای تغییرات (در بخش‌های تغییر ساختار تولید)
۵- تسریع در تنقیح، تصویب و به‌روزرسانی قوانین
مرتبط (نظیر قانون تجارت، قانون نظام صنفی، قانون
معادن، قانون بیمه و ...)

بازار، تسهیل تجارت و توسعه تجارت الکترونیکی
(همچون سامانه املاک و مستغلات، ثبت‌تأش
(ثبت سفارش کالا)، سامانه خرید گندم، میزان
(کارت خرید اعتباری)، ستاد (سامانه تدارکات
الکترونیکی دولت)، شبهنم (شبکه بازرسی
و نظارت مردمی) و ...)
۲۱- انتشار بیش از صد‌ها عنوان تحقیق و پژوهش
و کتاب در حوزه‌های مختلف بازرگانی

۳۰ برنامه حوزه تجارت

الف) بازرگانی خارجی

۱- محور قرار دادن راهبرد توسعه صادرات غیرنفتی
و انجام حمایت‌های لازم در این زمینه
۲- بسترسازی جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی
در زمینه تولیدات صادرات‌محور
۳- تعامل فعال تر با تشکلهای، اتاق‌های بازرگانی و
صنایع و معادن و اتاق‌های تعاون سراسر کشور برای
توسعه صادرات
۴- حمایت‌های هدفمند از صدور خدمات فنی-
مهندسی و توسعه صادرات کالاهای با ارزش افزوده
و فناوری بالا
۵- حمایت از صادرات خدمات به ویژه صدور نیروی
کار متخصص، خدمات ترانزیتی، گردشگری و صادرات
مجدد
۶- مدیریت موثر واردات در راستای پشتیبانی از
تولید و صادرات
۷- بهره‌گیری از تمامی ابزارهای قانونی برای مقابله
با ورود کالاهای غیرکیفی و غیرضرور
۸- توسعه روابط اقتصادی بیشتر با کشورهای
اسلامی، توسعه عضویت در پیمان‌های منطقه‌ای و
ایجاد اتحادیه‌های گمرکی منطقه‌ای
۹- برگزاری نمایشگاه‌ها، اعزام هیات‌ها، دعوت از
هیات‌های خارجی و توسعه کمیسیون‌های مشترک
تجاری
۱۰- ساماندهی نظام اطلاع‌رسانی بازارها و
فرصت‌های تجاری به تولیدکنندگان و صادرکنندگان
۱۱- تداوم هدفمند و اثربخش کردن جوایز
و مشوق‌های صادراتی و جبران بخشی از تبعات
ناشی از هدفمند کردن یارانه‌ها در حوزه صادرات
غیرنفتی
۱۲- تقویت جایگاه نهادهای، تشکلهای، خوشه‌های
صنعتی صادراتی و شرکت‌های مدیریت صادرات
۱۳- گسترش پوشش‌های بیمه‌ای صادراتی
۱۴- فعال‌سازی مناطق آزاد برای جذب
سرمایه‌گذاری و پردازش صادرات
۱۵- تبلیغ و ترفیع نشان‌های تجاری ایرانی در
بازارهای هدف
۱۶- پیگیری الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی
۱۷- ماندگاری و حفظ سهم بازار کالاهای سنتی
صادراتی کشور
(ب) بازرگانی داخلی
۱- مدیریت تامین و توزیع کالاهای اساسی با
همکاری بخش خصوصی
۲- واگذاری امورتنظیم بازار به اصناف
۳- حمایت توأم از حقوق مصرف‌کنندگان و
تولیدکنندگان
۴- تلاش در جهت دستیابی به تنظیم پایدار بازار با
هماهنگی بین حلقه‌های تولید، توزیع و مصرف
۵- برنامه‌ریزی برای کاهش قیمت تمام‌شده در کل
زنجیره تأمین، تولید و تنظیم بازار
۶- حمایت موثر از تولید محصولات صنعتی، معدنی

جهاد اقتصادی است. هر چه میزان اتکای کشور به
درآمدهای نفتی کاهش یافته و صادرات غیرنفتی رشد
یابد، موقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی و حتی سیاسی
تثبیت‌شده و اشتغال موجود و نسل‌های آینده از امنیت
بیشتری برخوردار خواهد بود.

۸- مهم‌ترین اقدامات بخش تجاری کشور

مهم‌ترین اقدامات سال‌های اخیر به منظور توسعه
تجارت داخلی و خارجی در سه بخش بازرگانی
خارجی، بازرگانی داخلی و زیرساخت‌های تجاری به‌شرح
زیر است:

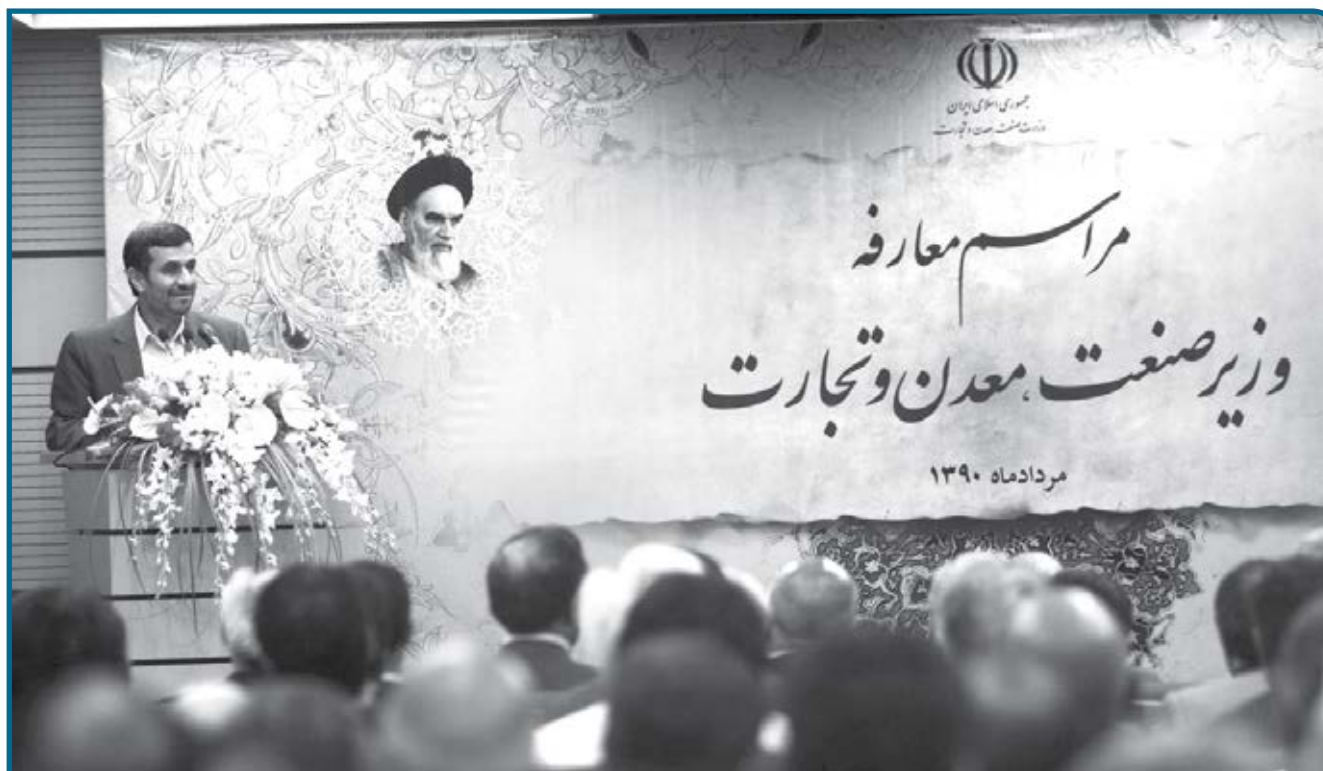
۱- ثبت رکورد تاریخی ۹۷٫۶ میلیارد دلار صادرات
غیرنفتی در برنامه چهارم توسعه، بهبود چشمگیر
نسبت واردات به صادرات و کاهش ۵۰ درصدی اتکا
به نفت
۲- تصویب سند راهبرد توسعه صادرات غیرنفتی
۳- تدوین راهبرد توسعه صادرات محصولات با
فناوری بالا و حمایت از صادرات کالاهای با ارزش
افزوده و فناوری بالا
۴- حمایت ویژه از صدور خدمات فنی- مهندسی و
صادرات بیش از ۱۳٫۳ میلیارد دلاری آن طی ۶ سال
گذشته
۵- اجرای سیاست‌های مدیریت واردات با ممانعت از
ورود کالاهای غیرکیفی، تشکیل کمیته ضد دامپینگ،
ایجاد تشکلهای وارداتی، افزایش تعرفه برخی کالا و ...
۶- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برگزاری
نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و نیز اعزام و پذیرش
هیات‌های تجاری و تبلیغات کالاهای و خدمات ایرانی
در بازارهای هدف (با رشد ۸۵ درصدی در طول برنامه
چهارم توسعه)
۷- توسعه امور حمل و نقل و کشتیرانی با رسیدن
به ۱۶۵ فروند کشتی و حمل ۳۶ میلیون تن بار در
سال ۸۹
۸- گسترش پوشش‌های صادراتی طی ۶ سال اخیر
به ۵٫۴ میلیارد دلار که بیش از ۱۲ برابر دوران ماقبل
خود می‌باشد
۹- بهره‌گیری از توان بخش خصوصی به ویژه اصناف
در تامین و توزیع کالا، تنظیم بازار، نظارت و کنترل
۱۰- انجام ۱۰ پروژه کلیدی در جهت اصلاح نظام
توزیع
۱۱- توفیق در هدفمندی گندم، آرد و نان طی دو
مرحله
۱۲- ذخیره‌سازی ۲ هزار میلیارد تومانی ۲۲ قلم
کالای حساس به منظور تنظیم بازار هدفمندی یارانه‌ها
۱۳- اجرای بزرگ‌ترین خرید تضمینی کشور (خرید
۱۱٫۲ میلیون تن گندم از کشاورزان در سال ۸۹)
۱۴- صدور گندم برای دومین بار در کشور (حدود
۹۰۰ هزار تن)
۱۵- اجرای قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان
(تشکیل ۱۵۷ انجمن حامی حقوق مصرف‌کننده با
بیش از ۸۰ هزار عضو)
۱۶- تنظیم بازار با محوریت تولید داخل و در
راستای صیانت و حمایت از تولیدکنندگان داخلی
۱۷- افزایش ظرفیت سیلوهای کشور در قالب
نهضت سیلوسازی به ۸۰٫۷ میلیون تن
۱۸- اختصاص اعتبار به نوسازی و بهسازی
نانوایی‌های کشور و امضای تفاهم‌نامه با وزارت کار و
امور اجتماعی برای آموزش نانوایان
۱۹- تشکیل کارگروه ملی نهضت کاهش قیمت
تمام‌شده، ارائه بالغ بر ۱۰۰ راهکار و برگزاری
آموزش‌های لازم
۲۰- راه‌اندازی ۳۰ سامانه در جهت ساماندهی

صادرات غیرنفتی
یکی از جلوه‌های
ملموس جهاد
اقتصادی است.
هر چه میزان
اتکای کشور
به درآمدهای
نفتی کاهش
یافته و صادرات
غیرنفتی رشد
یابد، موقعیت‌های
اقتصادی و
اجتماعی و
حتی سیاسی
تثبیت‌شده و
اشتغال موجود و
نسل‌های آینده از
امنیت بیشتری
برخوردار
خواهد بود

رئیس جمهور خطاب به مسوولان و فعالان بخش های مختلف:

موانع از سر راه تولید و تجارت باید برداشته شود

برای یک مجموعه و تحقق یک هدف واحد کار می کند، اظهار داشت: استعمارگران بسیاری از ارزش های غیر انسانی و غیر اجتماعی را در سالیان گذشته بر جامعه ما تحمیل کرده اند. فردگرایی منحن را جایگزین کار اجتماعی کردند، خدمت به جامعه را به حاشیه بردند و خودخواهی ها را بنیان گذاشتند.

انتقاد از برخی واردات

رئیس جمهوری اظهار داشت: هنوز هستند کسانی که فقط به فکر منافع خود هستند و چنین تصور می کنند که باید دست به واردات هر کالایی بزنند ولو این که این واردات به قیمت نابود کردن تولیدات داخلی تمام شود. وی افزود: برای برخی افراد مهم نیست که خزانه ملی و ثروت کشور نابود شود بلکه آنها فقط به منافع خود فکر می کنند. رئیس قوه مجریه با بیان این که باید تلاش کنیم فرهنگ ایرانی خودمان را داشته باشیم، گفت: ایرانی ها در طول تاریخ همیشه به طور اجتماعی و با هم زندگی کرده اند و شادی های خود را تقسیم کرده و در غم یکدیگر شریک بوده اند.

آقای غضنفری، مدیر مومن و عالم

احمدی نژاد همچنین از دکتر غضنفری نیز به عنوان یک مدیر شایسته، دلسوز، مومن و عالم نام برد و اظهار امیدواری کرد که وی و همکاران او در وزارت صنعت، معدن و تجارت از همه ظرفیت های موجود برای پیشبرد اهداف تعریف شده این وزارتخانه به خوبی استفاده کنند. رئیس جمهوری پس از سخنرانی در این مراسم با اهدای لوح تقدیر به علی اکبر

رئیس جمهوری خطاب به مسئولان، فعالان بخش های مختلف صنعت معدن و تجارت تاکید کرد: امروز همه شرایط برای کار عالمانه، هدفمند و هم افزا در کشور مهیا است و باید با بازنگری در قوانین موجود موانع راه از سر راه تولید و تجارت برداریم. به گزارش ایرنا، دکتر محمود احمدی نژاد در مراسم معارفه وزیر صنعت، معدن و تجارت که در محل یکی از ساختمان های وزارت بازرگانی سابق برگزار شد، با بیان اینکه امروز تولید و تجارت از پشتوانه بسیار محکمی در کشور برخوردار است، اقتصاد را یک مجموعه دانست و گفت: در کشور به همه عوامل تولید، تجارت، صادرات و واردات نیازمندیم. دکتر احمدی نژاد تاکید کرد: باید دست به دست هم بدهیم و حرکتی را که با سرعت بالا شروع کرده ایم، آن را با سرعت و شتابی بالاتر دنبال کنیم. وی همچنین اظهار داشت: اگر صحبت از تاکید بر تولید در کشور می کنیم، معنای آن این نیست که چشم به روی واردات بندیم بلکه واردات هم برای کشور لازم است. رئیس جمهوری با بیان این که اگر هر فعال اقتصادی منابع خود را در جهت منافع ملی برنامه ریزی کند همه سود خواهند برد، اظهار داشت: خوشبختانه این روحیه در جمع وسیعی از فعالان ما وجود دارد و باید به یک روحیه همگانی تبدیل شود. دکتر احمدی نژاد اظهار داشت: خوشبختانه آن تصویری که سالیان طولانی بر مدیریت کشور ماحکم بود مبنی بر اینکه دولت باید تصدی همه کارها را بر عهده داشته باشد، امروز دیگر چنین تصویری به تاریخ پیوسته است.

و اصلاحات لازم را به ویژه در زمینه از بین بردن بروکراسی و تشریفات پر پیچ و خم اداری انجام دهیم.

توزیع منابع مالی باید از حالت رانت خارج شود

رئیس جمهوری گفت: ایران به لحاظ منابع کشوری، کشوری غنی محسوب می شود و کمبود پول و منابع مالی در کشور نداریم اما البته گاهی احتکار منابع مالی و پولی در کشور وجود دارد. وی ادامه داد: گاهی افرادی درخواست وارد کردن کالایی را مطرح می کنند یا کسانی می خواهند سرمایه گذاری انجام دهند اما به دلیل مدیریت ناصحیح، منابع مالی احتکار می شود. باید کاری کنیم که توزیع منابع مالی از حالت رانت خارج شود. احمدی نژاد با تاکید بر این که هر کس در هر جا که هست باید فکر کند

حذف بروکراسی و تشریفات پرپیچ و خم اداری

وی در بخش دیگری از سخنان خود خطاب به مسئولان و فعالان بخش های مختلف تاکید کرد: بروکراسی و تشریفات پرپیچ و خم اداری را از سر راه پیشرفت کشور بردارید. احمدی نژاد افزود: فعالان عرصه های گوناگون در کشور باید برنامه های خود را عالمانه تر، هدفمندتر و هم افزاتر طراحی کنند و نباید به گونه ای عمل کرد که سرمایه و منابع کشور به هدر رود. رئیس قوه مجریه تصریح کرد: البته درست است که دشمن ما را در زمینه واردات بخشی از کالاها تحریم کرده است اما بعضی وقت ها یک سری روابط و مسایل دست و پاگیر داخلی در کشور بدتر از تهدیدهای دشمن است. رئیس جمهوری تاکید کرد: باید موانع موجود در مسیر پیشرفت را از پیش رو برداریم

رئیس جمهور:
هنوز هستند
کسانی که فقط
به فکر منافع خود
هستند و چنین
تصور می کنند
که باید دست به
واردات هر کالایی
بزنند ولو این که
این واردات به
قیمت نابود کردن
تولیدات داخلی
تمام شود. برای
برخی افراد مهم
نیست که خزانه
ملی و ثروت
کشور نابود شود
بلکه آنها فقط به
منافع خود فکر
می کنند

در فاصله سال های ۸۴ تا ۹۰ یعنی دولت های نهم و دهم را نود هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: این رقم در طول برنامه سوم ۱۳ هزار میلیارد تومان بود. وی از رشد ۷۰ درصدی بنگاه های صنعتی و معدنی در طول دولت نهم و ابتدای دولت دهم خبر داد. وزیر صنایع و معادن سابق با بیان این که حدود ۸۳ درصد صادرات غیر نفتی متعلق به بخش صنعت و معدن است گفت: این رقم در گذشته تنها ۳۵ درصد بود. به گفته محرابیان، در سال های ۸۸ و ۸۹ سالانه ۲۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری شده است که سهم اشتغالزایی بخش صنعت و معدن به ده ها هزار شغل می رسد. وی همچنین با بیان این جمله که «از عمق وجود خود به دلیل آن که نتوانستم بهتر کار کنم عذرخواهی می کنم و امیدوارم مورد عفو و بخشش الهی بابت تقصیرم قرار بگیرم» عنوان کرد: گزارشی که آرایه می دهم از جانب ۷ میلیون خانواده صنعت و معدن است. به گفته وی تحریرها، اجرای قانون هفتمندی یارانه ها، شرایط خاص سیاسی کشور، تاثیر منفی مسایل سال ۸۸، انقباض منابع بانکی و مالی و خصوصی سازی از جمله موضوعاتی بود که در دوران خدمت با آن درگیر بوده است. وی همچنین از رییس جمهوری به دلیل نگاهی متفاوت از جنس خدمت، تقدیر کرد و گفت: مسوولیت پذیری ایشان انقلابی در مدیریت کشور و نگاه امثال ما ایجاد کرد.

غضنفری:
وزارتخانه جدید
باید در
سه مرحله تولید،
رشد و بلوغ و
تکامل و افول
پشتیبان بنگاه و
تولیدکننده باشد
و البته در هر
مرحله مشکلات
خود را دارد

انحلال و افول بنگاه نظام مشخصی نداریم و به سختی اتفاق می افتد، گفت: ممکن است نیازمند آن باشیم که در خصوص نحوه فعالیت برخی بنگاه ها تجدیدنظر شود و یا اینکه نوع فعالیت شان تغییر کند. غضنفری در باره ادغام بنگاه ها نیز اظهار داشت: نیازمندیم واحدها یا ادغام عمودی و یا افقی داشته باشند و یا اینکه اگر قدرت رقابت ندارند ماموریت های آنها تغییر پیدا کند. وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه به تقسیم کار در درون بنگاه و برون بنگاه نیز اشارات داشت و گفت: باید با انجام یک سری اقدامات در درون بنگاه تولید بهره ور داشته باشیم اما در برون بنگاه فضای تجاری و کسب و کار باید تسهیل شود. وی تصریح کرد: فضای برون بنگاه در دست بنگاهدان نیست و او نمی تواند اثرگذار باشد در این بخش حاکمیت است که می تواند اصلاح کننده باشد.

حذف مجوزهای غیر ضرور

وی با اشاره به یکی از احکام برنامه پنجم توسعه و پیش بینی حذف مجوزهای غیر ضرور گفت: ریاست جمهوری در جلسه اخیر هیات دولت بر همه دستگاه ها تکلیف کردند تا در اولین فرصت گزارشی از انواع مجوزهای صادره را به کارگروه مربوط به این ماده قانونی ارائه کنند تا فرایند ساده سازی انجام شود. غضنفری افزود: اجرای این دستور ریاست جمهوری و اقدام براساس این حکم قانونی نه تنها موجب سهولت فضای کسب و کار خواهد شد بلکه می تواند در پیاده سازی مواردی از صدور مجوزها که ضروری است به تشکلهای بخش خصوصی واگذار شود. وی گفت ممکن است برخی مجوزها قابل حذف یا واگذاری به بخش خصوصی باشد.

پیگیری آورده سرمایه گذار برای طرح ها

وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه اقدامات خوبی در مرحله احداث واحدها صورت گرفته است، اظهار داشت: باید آورده سرمایه گذار برای طرح ها را پیگیری کنیم. غضنفری با بیان اینکه نیازمند تنوع بخشی به منابع و تجهیز آنها هستیم، بر بکارگیری تسهیلات بانکی در محل پروژه های تعریف شده تاکید کرد. به گفته وی، تشدید سرعت احداث، پیگیری اتمام پروژه های نیمه تمام در مرحله احداث از دیگر محورهایی است که وزارت صنعت، معدن و تجارت در پی انجام آنها خواهد بود. وزیر صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سخنان خود گفت: در آغاز پروژه ها، سرمایه گذار برای سرمایه در گردش فکری زیادی نکرده که امید است این مشکل به تدریج حل شود و پیش بینی های لازم برای سرمایه گذاری صورت گیرد. وی به موضوع خروج دولت از حوزه تصدی گری نیز اشاره کرد و گفت: اگر دولت قصد خروج از پارامترهای کنترلی را دارد باید این اتفاق رخ دهد. غضنفری در ادامه با اشاره به پیگیری ماده ۲۸ قانون بودجه در خصوص استمهال بدهی ها در شورای گفتگو ابراز امیدواری کرد تا با کمک رییس جمهوری بتوان بسته های حمایتی بخش صنعت و معدن را به نحو شایسته تری اجرا کرد. وی در پایان با تقدیر دوباره از زحمات وزیر صنایع و معادن سابق گفت: مهندس محرابیان چهار سال کار با ارزش انجام دادند و زمان باقیمانده در دولت دهم نسبت به کارهایی که باید انجام شود بسیار کم است که امیدواریم بتوانیم بخشی از کارها را با موفقیت انجام دهیم.

محرابیان: ۹۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری در بخش صنعت

در این مراسم، علی اکبر محرابیان وزیر سابق صنایع و معادن نیز مجموع سرمایه گذاری صورت گرفته در بخش صنعت و طرح هایی که پروانه بهره برداری آنها صادر شده

محرابیان از خدمات و زحمات وی در دولت های نهم و دهم تقدیر کرد و حکم مهدی غضنفری را به عنوان وزیر وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت به وی تقدیم کرد. رییس جمهوری در بخشی از سخنان خود همچنین ضمن تقدیر از زحمات چهار ساله مهندس «علی اکبر محرابیان» در وزارت صنایع و معادن از وی به عنوان یکی از مدیران شایسته و عالم کشور نام برد که در دولت های نهم و دهم کارهای ماندگار انجام داده است.

غضنفری: ارتقای کیفیت آرمان مشترک واحدهای تولیدی

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تشریح برنامه های وزارتخانه جدید، از دو تلاش اصلی خود برای انجام ماموریت های آتی در این وزارتخانه خبر داد و گفت: بیانات رهبر اخیر معظم انقلاب اسلامی مسیر حرکت وزارتخانه جدید خواهد بود. به گزارش ایرنا، مهدی غضنفری نیز در مراسم تودیع وزیر صنایع و معادن سابق و معارفه خود، از نهضت کاهش قیمت تمام شده به عنوان نیاز فوری هر تولیدکننده نام برد و افزود: ارتقای کیفیت تولید به مثابه آرمان مشترک برای واحدهای تولیدی محسوب می شود. وی با تاکید بر اینکه باید مدیریت واردات در وزارت صنعت، معدن و تجارت بهتر شکل گیرد، افزود: باید تعریفی مناسب نیز از نظام تعرفه ارائه کرد. غضنفری با تقدیر از اقدامات و فعالیت های صورت گرفته در دوران وزارت علی اکبر محرابیان، باورهای مدیریتی خود را در وزارت صنعت، معدن و تجارت در سه بخش اعلام کرد و گفت: محوریت و مبنای بودن تولید، تجارت محرک و لوکوموتیو تولید، غایت و نهایت تولید و تجارت باید صادرات باشد، از جمله این موارد است. وزیر صنعت، معدن و تجارت، تصریح کرد: ماموریت ها و چارت سازمانی وزارتخانه جدید براساس اندیشه محوری بودن تولید و هدف غایی صادرات در حال پیگیری است.

بیانات رهبری مسیر حرکت وزارت صنعت، معدن و تجارت

وی از بیانات مقام معظم رهبری در خصوص تولید، صادرات و مدیریت واردات به عنوان مسیر حرکت وزارت جدید صنعت، معدن و تجارت نام برد و گفت: سخنان رییس جمهوری نیز به عنوان سند بالادستی محسوب و در چارچوب های وزارتخانه جدید تبیین می شود. غضنفری تاکید کرد: دیدگاه های اخیر مقام معظم رهبری و رییس جمهوری با در نظر گرفتن بررسی های قبلی صورت گرفته در وزارت سابق صنایع و معادن در خصوص استراتژی صنعتی بررسی و آن را در قالب سند جدید استراتژی توسعه صنعتی ارائه می کنیم. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان این جمله که هر چند در حوزه تولید، تجارت و صادرات کارهای خوبی صورت گرفته اما در مبنای نیازمند کار زیاد هستیم، افزود: رهبری به بیان دیدگاه های مختلف در خصوص این موضوع که برخی معتقدند واردات برای کیفی سازی تولیدات داخل باید صورت گیرد و اینکه شاید در برخی محصولات نیاز به واردات نباشد، پرداختند.

رویکردهای جدید در استراتژی توسعه صنعتی

وی با ابراز امیدواری بر اینکه در استراتژی توسعه صنعتی قالبها با رویکردهای جدید تدوین شود، گفت: امر تجارت، تولید و صنعت باید مبنای قوی داشته باشد. غضنفری در ادامه با اشاره بر اینکه در وزارتخانه جدید دو دیدگاه چرخه عمر بنگاه و محیط کسب و کار پیگیری می شود، گفت: وزارتخانه جدید باید در سه مرحله تولید، رشد و بلوغ و تکامل و افول پشتیبان بنگاه و تولیدکننده باشد و البته در هر مرحله مشکلات خود را دارد. وی با بیان این جمله که مرحله تولد خوب است اما برای

شجاعی تاکید کرد:

لزوم توجه همه دستگاه‌ها به آمایش تجاری صنعتی کشور

نگاه توأم حمایتی از مصرف‌کننده و تولیدکننده

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: پیش از این، نگاه غالب این بود که در مجموعه‌های مثل وزارت بازرگانی موضوع حمایت از مصرف‌کننده پررنگ‌تر است و در وزارت صنایع و معادن نیز این نگاه بیشتر متوجه حمایت از تولیدکننده است لیکن امروز، این دو دیدگاه کنار هم قرار می‌گیرند و حمایت توأم از تولیدکننده و مصرف‌کننده صورت می‌گیرد. این یکی از تمایزات وزارتخانه جدید با دو وزارتخانه قبلی است. به باور وی، اگر کل فرآیند یک کالا را در نظر بگیریم در خواهیم یافت که همواره ابتدای این فرآیند با تجارت آغاز و سپس وارد تولید می‌شود و در انتها باز هم با تجارت تمام

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، شرایط کنونی را بهترین زمان برای ادغام دانست و گفت: با هدفمندی یارانه‌ها، فضای صنعت رقابتی شده و تغییراتی در فضای تجاری کشور بوجود می‌آید که با تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت، فرصت‌های قابل توجهی برای اقتصاد ایران ایجاد می‌شود.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شایا)، سیدعلیرضا شجاعی با اشاره به تجربه ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنعت در دیگر کشورها، گفت: امروزه در اغلب کشورها وزارتخانه‌ای تحت عنوان تجارت و صنایع وجود دارد، هر چند این امر بدین معنا نیست که هر آنچه در وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی هست باید در کنار هم قرار گیرد و یک مجموعه خیلی بزرگ ایجاد شود، بلکه نگاه ما در وزارت صنعت، معدن و تجارت یک نگاه تحلیلی است و قرار بر این است که دو وزارتخانه قبلی در هم محلول شوند نه اینکه مخلوط شوند و در این راستا هر چه امکان واگذاری به بخش خصوصی وجود دارد، واگذار شود. وی با بیان این مطلب که ساختار وزارتخانه‌ها، پیش از این وظیفه‌مند بود، در این خصوص توضیح داد: در گذشته برای هر یک از وظایف تولید و بازرگانی به صورت مجزا وزارتخانه‌هایی فارغ از این که چه حلقه‌های ارتباطی می‌تواند بین این دو بخش وجود داشته باشد، تشکیل شده بود، ولی در نگاه و رویکرد جدید، مدیریت یکپارچه زنجیره از ابتدا تا انتها، دنبال می‌شود تا یک کالا از کارخانه تا خانه، یا از معدن تا منزل، در یک مجموعه یکپارچه کنترل و سیاستگذاری شود.

می‌شود. چون باید وارد بازار داخل شده و حتی صادر شود لذا زنجیره تشکیل شده نشان‌دهنده ارتباط نزدیک این دو حوزه است. شجاعی طرح آمایش تجاری در وزارت بازرگانی و طرح آمایش صنعتی در وزارت صنایع و معادن را مورد توجه قرار داد و گفت: هم‌اکنون در کشور شاهد هستیم در برخی موارد کالاهای صنعتی و معدنی و حتی کشاورزی در یک منطقه از توان کافی و مزیت مناسب تولیدی برخوردار هستند اما زیرساخت‌های تجاری لازم در آنجا برای حضور در بازار وجود ندارد و متقابلاً می‌بینیم در جایی قابلیت‌های تجاری بسیار مناسبی در کشور وجود دارد، اما هزینه تولید در آن فضا بالا بوده و مقرون به صرفه نیست، بنابراین ضرورت ایجاد انجمام بین این دو حوزه بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود چرا که تحقق این امر در نهایت منجر به توسعه زیرساخت‌های بازرگانی و صنعتی مناسب با آمایش سرزمینی کشور می‌شود. وی با تاکید بر لزوم توجه همه دستگاه‌های دخیل در امر تولید و بازرگانی به آمایش تجاری-صنعتی کشور، افزود: تأکیدات اخیر مقام معظم رهبری در دیدار با فعالان اقتصادی، یک وظیفه شرعی و حکومتی برای همه دستگاه‌ها است تا در سال چهارم اقتصادی شرایط تولید و تجارت را تسهیل نمایند. شجاعی ادامه داد: نقش سازمان‌های توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت در چنین شرایطی، تعامل فعال با سایر سازمان‌های توسعه‌ای برای تلفیق اینگونه طرح‌ها و تدوین نحوه شکل‌گیری یک آمایش کلی تجاری-صنعتی و چگونگی مدیریت فرآیندها از ابتدا تا انتها و نیز تقسیم کار ملی برای عملیاتی شدن آن است. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اذعان به این مطلب که هدفمندسازی یارانه‌ها فضا را به واقعی شدن رقابت نزدیک کرده است، عنوان کرد: امروزه کسانی که قبلاً کمتر در حوزه صنعت یارانه می‌گرفتند موفق‌تر هستند و با همین شرایط مواردی را داریم که به خوبی کار می‌کنند. وی گفت: همانطور که وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کردند تولید ما به نقطه‌ای از بلوغ رسیده که تجارت باید به آن کمک کند تا جهش بعدی را انجام دهد. با هدفمندسازی یارانه‌ها فضای صنعت رقابتی شده و در فضای تجارت هم فضاهای جدیدی تعریف خواهد شد که با نزدیک‌تر شدن این دو حوزه به یکدیگر فرصت‌های خوبی در اقتصاد کشور ایجاد خواهد شد.

در گذشته برای هر یک از وظایف تولید و بازرگانی به صورت مجزا وزارتخانه‌هایی فارغ از این که چه حلقه‌های ارتباطی می‌تواند بین این دو بخش وجود داشته باشد، تشکیل شده بود، ولی در نگاه و رویکرد جدید، مدیریت یکپارچه زنجیره از ابتدا تا انتها، دنبال می‌شود تا یک کالا از کارخانه تا خانه، یا از معدن تا منزل، در یک مجموعه یکپارچه کنترل و سیاستگذاری شود

دیدگاه

دیدگاه مثبت نمایندگان مجلس به ادغام صنعت و تجارت

حسین گروسی، نماینده مردم شهریار:

اشتغال‌زایی محور فعالیت وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت

ادغام وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی در راستای افزایش بهره‌وری، کاهش موزای کاری و هزینه‌ها و ارائه خدمات بهتر است. تشکیل وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت باید با محوریت تولید و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در کشور صورت بگیرد زیرا ما برای دستیابی به توسعه کلان اقتصادی، ایجاد ساختار مدیریتی و برنامه‌ریزی صحیح باید بتوانیم بین تولید، صادرات و واردات تعادل ایجاد کنیم زیرا این یک امر اجتناب‌ناپذیر است.

روح‌الله عباسپور، نماینده بوبین زهرا و آوج:

ادغام وزارتخانه‌ها عامل هم‌افزایی بخش تولید و تجارت

ادغام وزارتخانه‌های صنایع معادن و بازرگانی را باید به فال نیک گرفت زیرا این ادغام به هم‌افزایی میان صنعت و تجارت و حمایت بیشتر از تولید می‌انجامد. ادغام این دو وزارتخانه منجر به توسعه ارتباط و هم‌افزایی میان صنعت و بازرگانی شده و توان بخش تولید را افزایش می‌دهد و افزایش حمایت دولت از بخش صنعت، تولید و تجارت به‌منظور تحقق اهداف توسعه اقتصادی کشور و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، یک امر ضروری است.

سید شریف حسینی، نماینده اهواز:

ادغام خواسته اصلی مجلسی‌ها است

بر اساس ماده ۵۳ برنامه پنجم توسعه، مجلس دولت را مکلف کرد که تعداد وزارتخانه‌ها از ۲۱ به ۱۷ وزارت برساند و طبیعی است و ما نیز به دنبال همین مساله بودیم که تعداد وزارتخانه‌ها کاهش یابد. در وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی در زمینه تعرفه‌های واردات تصمیم‌گیری دوگانه‌ای وجود داشت و با توجه به این‌که وزارت صنایع متولی بخش صنعت کشور بود بازار با ابزار تعرفه‌ها به خوبی کنترل نمی‌شد اما امروز با ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی تصمیم گیرنده یک نفر خواهد بود و افزایش و کاهش‌ها قیمت و تعرفه‌ها در بازار تنظیم می‌شود.

مهدی صادق، نماینده آستان اشرافیه و بندر کپاشهر:

تقویت بازار داخلی رویکرد وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت

وزارت جدید صنعت و تجارت باید با رویکرد تولید و صنعت محور تشکیل شده و نگاه به صنعت با توجه به شرایط، باید منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای باشد. در کشورهایی که نگاهشان به بازارهای جهانی به‌صورت گسترده نیست ادغام به آنها ضرر می‌رساند بنابراین باید تجربه تجارت اینگونه کشورها اندوخته شود و در برخی از کشورها مانند ایران، کره جنوبی، ترکیه و... باید تولید و صنعت محور قرار گیرد تا با تقویت بازار داخلی به عرضه تجارت در بازار خارجی دست یابیم.

حسین علی شهراری، نماینده مردم زاهدان:

رشد صادرات در گرو ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی

افزایش کیفیت، رشد صادرات و کاهش واردات از دستاوردهای اصلی ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن است. در تمامی کشورهای پیشرفته، تعداد وزارتخانه‌ها به بیش از ۱۱ وزارتخانه نمی‌رسد بنابراین باید تعداد وزارتخانه‌ها در ایران نیز کاهش یابد و ادغام دو وزارتخانه مذکور تأثیر به‌سزایی در افزایش صادرات کشور خواهد داشت.

جبار کوچکی‌نژاد، نماینده مردم رشت:

تحقق نهضت کاهش قیمت تمام شده با ادغام تولید و تجارت

رشد صادرات و افزایش تولید، کاهش قیمت تمام شده را بدنبال خواهد داشت. امروز بواسطه بهره‌گیری از سیستم‌های آماری، تمام اطلاعات مورد نیاز در دسترس بوده و می‌توان با جلوگیری از هرگونه خطای اقتصادی از ایجاد هرج و مرج در بازار جلوگیری و با عوامل گرانفروشی برخورد کرد. تصمیم‌گیری‌های کلان و بلندمدت در عرصه صنعت و تولید را باعث بازگشت آرامش به بازار است بنابراین با انجام مطالعات دقیق در ساختار وزارتخانه‌های ادغام شده بازرگانی و صنایع، باید در راستای توسعه تجارت خارجی و افزایش تولید قدم برداشت.

موسی‌الرضا ثروتی، نماینده مردم بجنورد:

ادغام با محوریت تجارت و استمرار برنامه‌های تنظیم بازار

ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن با محوریت توسعه تجارت خارجی و استمرار برنامه‌های تنظیم بازار می‌تواند بسیاری از مشکلات و موانع موجود را برطرف سازد. عملکرد وزارت بازرگانی و صنایع و معادن را همسو و در یک راستا است. یکی از موارد مهم در وزارت بازرگانی مدیریت واردات و حرکت به سوی مثبت کردن تراز تجاری کشور است که این اقدامات در نهایت موجب توسعه تولید و تغییر نگرش در این حوزه خواهد شد.

فرهاد دلق پوش، نماینده مردم آستانار:

ادغام بنگاه‌های اقتصادی، توان رقابتی تولیدات داخلی را افزایش می‌دهد

هم‌اکنون بیشتر بنگاه‌های اقتصادی در کشور ما به صورت خرد فعالیت می‌کنند در حالی که با ادغام و تعیین سیاستگذاری مشخص می‌توان در عرصه جهانی قدم برداشت و از توان تولیدات داخلی در مقابل با واردات کالاهای خارجی حمایت کرد. افزایش چتر حمایتی دولت از تولیدات داخلی بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، افزایش توان تولید از جمله مسائلی است که می‌تواند منجر به رقابت کالای داخلی با خارجی شده و قیمت تمام‌شده تولیدات داخلی را کاهش دهد.

از دغدغه‌های صنعتی تا دغدغه‌های تجاری

وزارتخانه‌ای برای تولید پایدار و صادرات ماندگار

مهم برای حضور مداوم در بازارهای بین‌المللی است، به نظر می‌رسد که اهداف اقتصاد در بعد داخلی نیز که همان افزایش رفاه از جنبه برخورداری از بالاترین کیفیت کالای تولیدی در حداقل قیمت ممکن است نیز، در چارچوب این هدفگذاری تامین خواهد شد. در این راستا با تلاش‌های صورت گرفته در سال‌های اخیر، موتور صادرات غیرنفتی کشور روشن شده و در حال حاضر به خوبی کار می‌کند، بنابراین تداوم این عملکرد مستلزم آن است که بخش تولیدی کشور بتواند در راستای تقاضای جهانی عملکرد لازم را داشته باشد؛ لذا با توجه به پیش‌نیازهای انجام شده در چارچوب طرح تحول اقتصادی ادغام دو وزارتخانه تولیدی و بازرگانی می‌تواند گام بعدی در پیگیری راهبرد رشد اقتصادی صادرات‌گرا باشد.

■ برای افزایش کارایی این ادغام چه تفکری دارید؟

همانطور که می‌دانید، ادغام یک فرایند چند مرحله‌ای است که مرحله اول آن، تجمیع وظایف و مأموریت‌ها است. مسلم است که تجمیع وظایف و مأموریت‌های وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن در این خصوص نمی‌تواند انجام این مأموریت را میسر سازد و ضروری است به منظور افزایش کارایی این ادغام و در راستای تامین اهداف سند چشم‌انداز برخی از وظایف و فعالیت‌های دو وزارتخانه در این ادغام به دستگاه‌های دیگر منتقل شده و در صورت ضرورت، برخی مسئولیت‌ها و فعالیت‌های جدید از سایر دستگاه‌ها به مجموعه جدید افزوده شود.

■ پس مأموریت وزارتخانه جدید، تولید پایدار و صادرات ماندگار است؟

بله. به عبارت دیگر و در یک جمع‌بندی می‌توان، مأموریت وزارتخانه جدید را سیاستگذاری، هدایت و حمایت از توسعه زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های صنعتی، معدنی و بازرگانی برای تولید کالاها و خدمات با ارزش افزوده بالا، رقابت‌پذیر و صادرات‌محور به منظور ارتقای جایگاه رقابتی ایران در تجارت بین‌الملل ارزیابی کرد.

■ شما در یکی از مصاحبه‌های خود از بازمهندسی اهداف و وظایف در قالب راهبرد رشد اقتصادی صادرات‌گرا نام برده‌اید. چگونه می‌خواهید این راهبرد را به مرحله عمل نزدیک کنید؟

به اعتقاد من، ادغام دو وزارتخانه در عمل، بازمهندسی اهداف و وظایف در قالب راهبرد رشد اقتصادی صادرات‌گرا، است. این بازمهندسی می‌بایست با دقت بسیار صورت گرفته تا اهداف، وظایف و مسئولیت‌های وزارتخانه جدید به نحو مناسبی تدوین شود. نتیجه بازمهندسی مناسب در این فرایند، فراهم‌سازی چالاک‌ی لازم برای وزارتخانه جدید است.

در چارچوب مصوب فعلی به عنوان مثال، برخی از وظایف و مسئولیت‌ها بر عهده وزارت بازرگانی گذاشته شده؛ ولی ابزارهای مورد نیاز به صورت مناسبی در اختیار این وزارتخانه نیست. به عنوان نمونه، تنظیم تراز تجاری یکی از مسئولیت‌هایی است که وظیفه آن بر عهده وزارت بازرگانی است، اما در عمل وزارت بازرگانی تمامی ابزار لازم در این خصوص را در اختیار ندارد. از سوی دیگر، خودداری از تضاد در برخی از اهداف و وظایف از جمله مواردی است که می‌بایست مورد توجه جدی قرار گیرد. از دیدگاه من با توجه به پتانسیل‌های موجود کشور،

وزارتخانه جدید، دستگاهی برون‌نگر خواهد بود که موتور رشد اقتصادی کشور را از طریق تولید مبتنی بر توسعه صادرات غیرنفتی هدایت نموده و در این رویکرد از توان بالقوه علمی کشور، سرمایه و تکنولوژی‌های خارجی، بهره‌برداری حداکثری را دارد و جهش‌های بلندی را در رشد و توسعه اقتصادی پایهریزی می‌کند. این روزها مهدی غضنفری، وزیر بازرگانی در آستانه نزدیک شدن به نقطه عهده‌دار شدن مسئولیتی بزرگ است. مسئولیتی که البته فراهم‌سازی مقدماتش را نیز به عهده دارد و در کسوت وزیر بازرگانی و سرپرست وزارت صنایع و تجارت، برای توفیقش وارد عمل شده است. «تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت» شاید هم او اولین نفری باشد که برای نخستین بار در تاریخ بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران بار آن را به دوش خواهد کشید. اینک، تمامی نگاه‌ها متوجه او است که چگونه از زیر بار این مسئولیت، همچون همیشه سربلند بیرون خواهد آمد. دانش آموخته رشته مهندسی صنایعی که در ۶ سال گذشته به خوبی در حوزه مدیریت تجارت، درس خود را پس داده است. این روزها علاوه بر اینکه او باید نگاهی به ساختارسازی در وزارت نوپای صنعت، معدن و تجارت باشد، باید مراقب بازار و مسائل و مشکلات بخش صنعت و معدن کشور هم باشد. شعارش هم این است: «تولید ماندگار، صادرات پایدار». پای صحبت او نشسته‌ایم تا از وزارتخانه جدید بگویم. از شکل‌گیری‌اش تا دغدغه پیوستن به سازمان جهانی تجارت...

محبوبه فکوری

■ آقای وزیر، مدت زمان طولانی برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله نظام باقی نمانده است و در همین بنبوه، شما مسئولیت دو وزارتخانه کلیدی برای دستیابی به این اهداف را به عهده گرفته‌اید. استراتژی خود را در امتداد دستیابی به این اهداف، مشخص کرده‌اید؟

همانطور که اشاره کردید بر اساس سند چشم‌انداز بیست‌ساله نظام، ایران در افق ۱۴۰۴ می‌بایست کشوری توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل باشد. مسلم است که دستیابی به

ادغام دو وزارتخانه در عمل، باز مهندسی اهداف و وظایف در قالب راهبرد رشد اقتصادی صادرات‌گرا، است. این باز مهندسی می‌بایست با دقت بسیار صورت گرفته تا اهداف و مسئولیت‌های وزارتخانه جدید به نحو مناسبی تدوین شود نتیجه باز مهندسی مناسب در این فرایند، فراهم‌سازی چالاک‌ی لازم برای وزارتخانه جدید است

الحاق به سازمان جهانی تجارت پروژه‌ای ملی محسوب می‌شود که مطابق مصوبات هیات وزیران، هدایت آن به عهده وزارت بازرگانی است. بدیهی است برای هدایت هر پروژه ملی، هماهنگی بین وزارتخانه‌ها و نهادهای مسوول و موثر در پروژه ضرورت دارد. برای این منظور هم‌اکنون وزارت بازرگانی با ۵۶ دستگاه دولتی در فرایند پاسخ‌دهی به سوالات ارتباط داشته و از نظرات کارشناسی و مطالب تهیه شده توسط این دستگاهها استفاده کرده است و با نمایندگان آنها، جلسات هماهنگی برگزار کرده است

اساس در فرایند ادغام، اولاً موضوع هدایت پروژه ملی الحاق به سازمان جهانی تجارت است عیناً به وزارتخانه جدید منتقل می‌شود. ثانیاً هماهنگی‌های لازم در فرایند الحاق به سازمان جهانی تجارت همچون گذشته ادامه پیدا می‌کند و صرفاً نحوه این هماهنگی‌ها دچار تغییر می‌شود و به جای انجام هماهنگی‌های خارج وزارتخانه‌ای در زمینه‌های مرتبط با صنایع در پروژه الحاق، با واحدهای داخلی در وزارتخانه جدید رایزنی و هماهنگی صورت می‌گیرد.

اما از بعد استراتژی و سیاست‌گذاری، همانطوری که بارها تأکید شده، محصولات این ادغام باید صادرات صنعتی باشد و براین اساس، راهبرد جمهوری اسلامی ایران در پیگیری الحاق به WTO مبتنی بر استراتژی توسعه صادرات است و ادغام با این راهبرد کاملاً سنخیت دارد. از سوی دیگر، هنگامی که تشکیلات یکپارچه‌ای صنعت و تجارت را مدیریت کند، در مذاکرات الحاق که بحث تعیین مواضع مذاکره‌ای به تفکیک بخش‌ها و کالاهای صنعتی مورد توجه خواهد بود، این موضوع اهمیت زیادی در تسهیل فرایند الحاق پیدا می‌کند. بطور کلی ادغام این دو وزارتخانه با فرایند الحاق کشورمان به WTO کاملاً انطباق دارد.

بخش صنعت. همانطور که می‌دانید مقیاس کوچک تولید، فرسودگی تجهیزات و ماشین آلات، پایین بودن سطح بهره‌وری بسیاری از بنگاه‌ها به دلایل مالکیت و نیز مدیریت، وجود شکاف تکنولوژیکی و ضرورت به روزرسانی تکنولوژیک رشته‌های مبتنی بر فن‌آوری‌های پیشرفته از جمله این دغدغه‌ها است که باید به نوعی برای آن چاره‌اندیشی کرد.

از سوی دیگر، سهم پائین محصولات صادراتی در کل محصولات تولیدی اغلب بنگاه‌ها، سطوح نازل کیفیت در کالاهای تولیدی، ضعف در تولید برای صادرات، تدوین طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی بر اساس بازارهای داخلی و نه صادراتی، ضعف در فنون مدیریت منابع انسانی و ضعف در دسترسی به منابع مالی مورد نیاز در زمان مقتضی از اصلی‌ترین مشکلات کنونی بخش صنعت کشور هستند. البته نباید این نکته را فراموش کرد که چالش‌های موجود در خصوص بنگاه‌های تولیدی باعث شده که هزینه تمام‌شده کالای تولید شده در داخل، نسبت به دنیا بسیار بالا باشد. ریشه اصلی اکثر این مشکلات در دور افتادگی از سیستم اقتصاد بین‌الملل قابل ارزیابی است که به سبب حمایت‌های نادرست از این بخش نیز صورت گرفته است.

مسلم است با ایجاد نگرشی صادرات‌گرا به بخش صنعت کشور، توجه ویژه به افزایش کارایی و رقابت‌پذیری که تنها مسیر کاهش قیمت تمام‌شده در این بخش است این دغدغه‌ها برطرف می‌شود. در این میان واگذاری تصدی‌های دولتی به بخش خصوصی و تعامل و همکاری گسترده با این بخش، اعمال سیاست‌ها و حمایت‌های یکپارچه و توسعه فعالیت‌های صنعتی و تجاری در ابعاد متنوع در کنار توسعه کاربردهای فن‌آوری نوین و پیشرفته، طراحی و استقرار نظام نوآوری در بخش صنعت، تکمیل زنجیره‌های تولید و صنایع بالادست، بهبود فضای کسب و کار، حمایت هدفمند، زمان‌دار و مبتنی بر برنامه جامع از بنگاه‌ها، حفظ و ارتقای قدرت رقابت‌پذیری در بخش‌های صنعتی و استفاده بهینه از منابع انرژی و کاهش ضایعات از جمله اقداماتی است که زمینه تحقق آنها در تدوین اهداف، وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید مورد توجه قرار گرفته است.

■ آقای دکتر در این میان دغدغه الحاق به سازمان جهانی تجارت نیز به صورت پررنگ مطرح می‌شود. برای آن چه استراتژی دارید؟

الحاق به سازمان جهانی تجارت پروژه‌ای ملی محسوب می‌شود که مطابق مصوبات هیات وزیران، هدایت آن به عهده وزارت بازرگانی است. بدیهی است برای هدایت هر پروژه ملی، هماهنگی بین وزارتخانه‌ها و نهادهای مسوول و موثر در پروژه ضرورت دارد. برای این منظور هم‌اکنون وزارت بازرگانی با ۵۶ دستگاه دولتی در فرایند پاسخ‌دهی به سوالات ارتباط داشته و از نظرات کارشناسی و مطالب تهیه شده توسط این دستگاهها استفاده و با نمایندگان آنها، جلسات هماهنگی برگزار کرده است. بخشی از این هماهنگی‌ها در درون وزارت بازرگانی و بین مدیریت‌های مختلف و واحدهای وابسته مثل سازمان توسعه تجارت یا صندوق ضمانت صادرات یا معاونت‌های وزارتخانه انجام می‌شود.

بخش دیگری نیز با وزارتخانه‌ها و سازمان‌های خارج از وزارت بازرگانی صورت می‌گیرد. براین

افزایش رشد و توسعه اقتصادی، کاهش وابستگی به نفت، افزایش قدرت رقابت‌پذیری بنگاه‌های تولیدی، آماده‌سازی بنگاه‌های داخلی جهت مواجهه با قواعد تجارت جهانی، حفظ و گسترش بازارهای صادراتی و افزایش سهم در بازارهای جهانی، افزایش سهم تولید و صادرات دارای ارزش افزوده بالا و ظرفیت‌سازی در حوزه تولید با هدف اشتغال‌زایی، به عنوان دغدغه‌های اصلی توسعه اقتصادی کشور، نیازمند اتخاذ رویکرد برون‌نگر در ادغام دو وزارتخانه است.

به نظر می‌رسد که در راستای ایجاد وزارتخانه‌ای برون‌نگر که موتور رشد اقتصادی کشور را از طریق تولید مبتنی بر توسعه صادرات غیرنفتی هدایت نموده و در این رویکرد از توان بالقوه علمی کشور، سرمایه و تکنولوژی‌های خارجی، بهره‌برداری حداکثری را داشته و جهش‌های بلندی را در رشد و توسعه اقتصادی پایه‌ریزی کند، در تدوین ماموریت برای وزارتخانه جدید باید مبنای سیاست‌گذاری، هدایت و حمایت از توسعه زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های صنعتی، معدنی و بازرگانی برای تولید کالاهای و خدمات با ارزش افزوده بالا، رقابت‌پذیر و صادرات محور به منظور ارتقای جایگاه رقابتی ایران در تجارت بین‌الملل مورد توجه جدی قرار گیرد.

■ برخی نگران مظلوم ماندن صنعت و معدن در پروسه ادغام و برخی دیگر دغدغه تجارت در این پروسه را دارند. این هماهنگی میان این دو چطور بوجود خواهد آمد؟

شاید باید این سوال را اینگونه پاسخ بگویم که دغدغه هر دو طرف برطرف شود. اول در بخش بازرگانی، باید توجه داشت که دستیابی به فرهنگ و جامعه صادرات‌گرا، مشتری‌مدار، مشوق کارآفرینی و تلاش، جلوگیری از کاهش بیشتر سطح رقابت‌مندی کالاهای و خدمات صادراتی دارای مزیت و ارتقاء رقابت‌مندی کالاهای و خدمات صادراتی، دستیابی به خدمات پیشرفته و رقابتی پشتیبان صادرات، دستیابی به بنگاه‌های شایسته صادراتی در کلاس جهانی، دستیابی به سبد صادراتی متنوع کالاهای و خدمات (اقلام جدید) و رشد پایدار صادرات اقلام فعلی، ماندگاری در کنار حفظ سهم بازارها و دستیابی به تنوع بازارهای صادراتی، دستیابی به سهم متوازن، عادلانه و متناسب با مزیت‌ها در صادرات استان‌های کشور، دستیابی به جایگاه بالاتر ایران در تجارت منطقه و سهم بالاتر تجارت ایران از جهان، ورود و ارتقای سطح مشارکت در اتحادیه‌های تجاری منطقه‌ای و بین‌المللی، کمک به حفظ و ماندگاری محصولات (کالا و خدمات) صادراتی در بازارهای هدف، تبلیغ کالاهای ایرانی در داخل و خارج از کشور، حمایت از اجرای طرح کنترل کیفیت کالا و خدمات صادراتی ایران، ساماندهی نظام اطلاع‌رسانی از بازارها و تبلیغ و ترفیع نشان‌های تجاری ایرانی در بازارهای هدف از اصلی‌ترین مواردی است که در جهت تحقق بخشیدن به آنها باید ساز و کار مناسب عملیاتی نمودن آنها در تدوین وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید مورد توجه قرار گیرد.

در حال حاضر، رقابت شدید از ناحیه کشورهای نظیر چین، ترکیه و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس در بازارهای مشترک صادراتی وجود دارد و تلاش‌های زیادی در منطقه در این خصوص در حال شکل‌گیری است که یکی از اصلی‌ترین رویکردها در این خصوص کاهش هزینه‌های مبادله است. و اما در

گفت‌وگو

وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با دودانگه

یک ادغام با سهم ۴۰ درصدی از تولید ناخالص ملی

سطح دوم ادغام، یکپارچه کردن فرآیندهای عملیاتی و اجرایی درون بخش صنعت، معدن و بازرگانی است. البته هم‌اکنون به لحاظ استقلال دو وزارتخانه، نه تنها سیاستگذاری و هدفگذاری بخش‌های مذکور لزوماً یکپارچه نیست؛ بلکه فرآیندهای عملیاتی و اجرایی نیز به صورت یکپارچه مدیریت نمی‌شود. بر این اساس، اگر بخواهیم نگاه زنجیره‌ای به تامین، تولید و توزیع و صادرات داشته باشیم تا در نهایت، نتیجه فرآیند ادغام اثربخش باشد؛ باید فرآیندهای کاری نیز یکپارچه شده و موازی کاری‌ها به حداقل برسد؛ به نحوی که فرآیندهایی که در بخش‌های بازرگانی، صنعت و معدن وجود دارد، مکمل هم و سیاستگذاری‌ها و هدفگذاری‌ها در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله باشد. در حال حاضر وزارت بازرگانی تعدادی از معاونت‌های ستادی و شرکت‌های تابعه را دارا است. وزارت صنایع نیز همین وضعیت را دارد، بر همین اساس طبیعتاً اگر بخواهیم به اهداف ادغام توجه کنیم، باید هدف اصلی تولید صادرات محور و هماهنگ با سیاست‌های بازرگانی و تولیدی کشور باشد. به عبارت بهتر زمینه وزارت جدید باید تولیدی باشد؛ ولی هدف وزارت جدید صادرات قرار گیرد. همچنین باید ساختارها، کارآمد تعریف شود، به این معنا که باید ساختارهای وزارتخانه جدید به گونه‌ای تعریف شود که علاوه بر چابکی و کارآمدی، اثربخش هم باشد. با این چارچوب باید سعی شود که فعالیت‌ها و فرآیندهای زاید، شناسایی و حذف شوند و در مقابل، فرآیندها، سازمانها و فعالیت‌هایی که ارزش افزوده ایجاد کرده و تصمیمات را اثربخش تر می‌کند، باید تقویت شود.

■ وضعیت ماندن یا نماندن دستگاه‌های دولتی هر دو وزارتخانه چگونه خواهد بود؟

در همین راستا باید سازمان‌ها و فعالیت‌هایی که در چارچوب اهداف، مأموریت‌ها، وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید نمی‌گنجند، به دستگاه‌ها و یا نهادهایی که ارتباط بیشتری با آنها وجود دارد منتقل شود. با این چارچوب تلاش شده در درون لایحه مواردی در نظر گرفته شود که ناظر بر ساختار سازی و نهاد سازی است.

به عنوان مثال اگر ما معقدیم که حمایت از تولید و تجارت در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز یک ضرورت است و اگر این اتفاق نیفتد، به سختی می‌توان به اهداف سند چشم‌انداز دست یافت، بنابراین هم به لحاظ منابع مالی و اختیارات و هم به لحاظ سیاستگذاری، تصمیم‌گیری و حضور در مراجع و مجامع مرتبط، باید این سهم با جدیت پیگیری و مورد توجه قرار گیرد؛ چراکه سهم بخش‌های صنعت، معدن و بازرگانی از تولید ناخالص داخلی، بیش از ۴۰ درصد است و با این ادغام وزارت جدید مهمترین دستگاه اقتصادی کشور خواهد بود و متناسب با این سهم باید از پشتیبانی مالی و سیاستگذاری نیز برخوردار باشد. نمی‌توان سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و حمایت از این بخش مهم را که یکی از وزارتخانه‌های کلیدی کشور خواهد بود و باید سیاستگذاری بیش از ۴۰ درصد از اقتصاد کشور را انجام دهد، بدون ابزارهای لازم انجام داد؛ به این معنا که برای مدیریت و سیاستگذاری اثربخش این سهم از اقتصاد کشور، باید ابزارهای کارآمد در اختیار وزارتخانه جدید قرار گیرد.

■ گویا قرار است بانکها نیز به این وزارتخانه اضافه شوند. کدام بانکها در این فرآیند به وزارتخانه جدید می‌پیوندند؟

در این میان یکی از ابزارهای کارآمد، بانک‌هایی

ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی را شاید بتوان کم حاشیه‌ترین ادغام در طول تاریخ کشور دانست. ادغامی که همه اهالی صنعت و تجارت یکصدا با انجام آن موافقت کردند و به دولت رای اعتماد دادند که این ادغام را انجام دهد. اینک ساختار سازی‌ها برای این وزارتخانه آغاز شده است و قرار بر این است که وزارتخانه‌ای سبک و چابک به کابینه دهم اضافه شود. وزارتخانه‌ای که در شکل و شمایل جدید، در خدمت تولید صادرات‌گرا و تجارت رقابتی خواهد بود. پای صحبت محمود دودانگه، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت بازرگانی نشسته‌ایم تا از ابتدایی‌ترین مراحل ادغام تا خبرهای جدید در مورد ساختارهای وزارتخانه جدید بدانیم. مشروح این گفت‌وگو را با هم می‌خوانیم...

سعید نیک‌ضمیر

■ آقای مهندس از الزامات قانونی در رابطه با ادغام، این گفتگو را آغاز کنیم. چه الزاماتی وجود داشت تا ادغام وزارتخانه‌ها در کابینه دهم صورت گیرد و کوچک‌سازی دولت در دولت فعلی رقم خورد؟

مهمترین الزامی که تقویت‌کننده موضوع ادغام‌ها و کوچک‌سازی دولت در کشور بود را به درستی می‌توان برنامه پنجم توسعه دانست. اگرچه در برنامه‌های توسعه‌ای قبلی نیز این موضوع مورد تأکید قرار گرفته بود و دولت‌های گذشته نیز همواره تلاش می‌کردند تا موضوع کوچک‌سازی دولت را در دستور کار قرار دهند.

در واقع، در ماده ۵۳ قانون برنامه پنجم توسعه تأکید شده است که دولت موظف است تعداد وزارتخانه‌ها را از ۲۱ به ۱۷ برساند، ضمن اینکه دولت باید شرح وظایف و اختیارات دستگاه جدید را به تصویب مجلس برساند. بنابراین کاری که باید انجام می‌شد این بود که لایحه وظایف و اختیارات، در کارگروه ادغام تهیه و برای تصویب به دولت و مجلس ارسال شود. بر همین اساس، کارگروهی با مشارکت مدیران وزارتخانه‌های بازرگانی و

اولین سطحی که باید در ادغام مورد توجه قرار می‌گرفت، یکپارچه‌سازی اهداف، استراتژی‌ها و سیاستها بود؛ به این معنا که باید در ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی و تشکیل وزارتخانه جدید، به این نکته توجه می‌شد که در وزارتخانه جدید، تعیین اهداف، استراتژی‌ها و سیاست‌های صنعت و بازرگانی به صورت یکپارچه صورت گیرد

ماده واحده ادغام مصوب شود و سپس در یک فرصت زمانی قابل قبول شرح وظایف و اختیارات نهایی شود. در این لایحه سعی شده بخشی از وظایفی که هم‌اکنون در وزارت بازرگانی یا صنایع انجام می‌شود و با اهداف و چارچوبهای نوین وزارت جدید فاصله دارد. به حوزه‌های دیگر واگذار شود تا یکپارچگی در سیاستگذاری و اجرا به شکل مناسب‌تری انجام شود.

■ وضعیت نیروهای انسانی همواره یکی از دغدغه‌های ادغام است. اگرچه بارها و بارها مسئولان در مورد این موضوع اطمینان خاطر داده‌اند. شما بگویید وضعیت نیروی انسانی چطور خواهد بود؟

این موضوع به لحاظ اهمیت زیاد در کارگروه ادغام نیز به صورت جدی مورد توجه قرار گرفته است. در این راستا، اگر به سیاست‌های اصل ۴۴ توجه کنیم، در آن به صراحت ذکر شده که دولت باید به امور حاکمیتی و نظارتی توجه داشته باشد و امور تصدی گرایانه را به بخش‌های تعاونی، مردمی و نهادهایی که می‌توانند این کار را بهتر انجام دهند، واگذار نماید؛ بنابراین ملاحظه می‌شود که صرفاً مدیریت این فعالیت‌ها از طریق دیگری انجام خواهد شد و این فعالیت‌ها با قوت ادامه خواهند داشت. ضمن اینکه باید به این نکته توجه کرد که هرگونه تصمیم در مورد منابع انسانی بخش‌های مختلف، حتماً با اخذ توافق صورت می‌گیرد، یعنی این طور نیست که تصمیم یکطرفه اتخاذ شده و نظر نیروی انسانی اخذ نشود. هر تصمیمی در مورد هر یک از افراد درون وزارتخانه جدید که قرار باشد اتخاذ شود، نظر موافق آن فرد در مورد جابجایی، انتقال، بازنشستگی یا بازخریدی اخذ خواهد شد. موضوع نیروی انسانی در کارگروه ادغام همواره موضوع مورد تاکید بوده و وزیر بازرگانی و سرپرست وزارت صنایع و معادن نیز در این خصوص

دوم از جنس نظارتی و دسته آخر فعالیت‌های توسعه‌ای و حمایتی است.

بر همین اساس باید ساختارهایی فراهم شود که این مأموریت‌ها به صورت کارآمد و اثربخش انجام شوند. بخشی از وظایف دستگاه جدید نظارتی است؛ چراکه باید امکان نظارت موثر و کلان را در بخش بازرگانی، صنعت و معدن در وزارتخانه جدید فراهم گردد، بنابراین بخشی از ساختارها، ساختارهایی است که بتواند این ابزار را در اختیار وزارتخانه جدید قرار دهد. بخش دیگری از وظایف، به نهادسازی و توسعه برمی‌گردد؛ بنابراین سازمان‌هایی باید در درون این وزارتخانه قرار گیرند که امکان توسعه و حمایت موثر از صنعت، معدن و بازرگانی فراهم شود. بخش دیگری از کار به حمایت‌های مالی و تسهیلاتی از بنگاههای تولیدی و تجاری در کشور برمی‌گردد که آن هم به سازمانهای متناظر با خود از قبیل صندوقها و بانکها نیاز دارد تا بتوانند این حمایتها را به خوبی انجام دهند.

اگر نگاه اینگونه باشد، بخشی از ستاد وزارتخانه وظایف حاکمیتی را به عهده می‌گیرد که در این راستا تلاش شده ستاد وزارتخانه، ستادی چابک و اثربخش باشد و کار کیفی انجام دهد. همچنین سازمان‌های توسعه‌ای باید در اختیار وزارتخانه جدید قرار گیرند؛ به این معنا که بخش معدن، صنعت و تجارت و نیز زیرساختها در قالب آنها ایجاد و توسعه یابند؛ بنابراین سازمان‌های توسعه‌ای در خصوص این ۴ محور را باید با جدیت تقویت کرد. در واقع در این لایحه تلاش شده تا وظایف و اختیارات تبیین شود؛ چراکه تعیین ساختار و تشکیلات در اختیار دولت است، در عین حال آنچه که مجلس تکلیف کرده آن است که دولت، وظایف و اختیارات دستگاه جدید را به تصویب مجلس برساند. که این کار می‌تواند در دو مرحله صورت گیرد. یعنی ابتدا

است که باید در درون این وزارتخانه کارسازی شود که نمونه آنها، بانک‌های توسعه صادرات و صنعت و معدن و صندوق‌هایی هستند که بتوانند از واحدهای تولیدی و صادراتی حمایت کرده و ریسک‌ها را تضمین کنند. البته یکی از الزامات وزارتخانه جدید، تصمیم‌گیری و حضور موثر در سیاستگذاری‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور است که عمدتاً نگاه صنعتی و تجاری دارند.

در یکپارچه کردن، ساختارسازی و نهادسازی در درون وزارتخانه جدید باید به این نکته توجه کرد که وزارتخانه جدید باید برای حمایت از تولید صادراتی، ارتقای رقابت‌پذیری و بهره‌وری برای حضور در بازارهای جهانی و بهبود تراز تجاری سازماندهی نماید؛ این در حالی است که به هر اندازه که این وزارتخانه درگیر مسائل اجرایی در بازار داخلی باشد، به همان اندازه از حضور در بازارهای جهانی و مدیریت این بازارها باز می‌ماند. باید تلاش شود با ارتقای کیفیت و کمیت تولید، بهبود رقابت‌پذیری و فضای کسب و کار، امکان مدیریت اثربخش بنگاهها را در کشور فراهم کرد تا به تبع آن امکان عرضه محصولات رقابتی هم در بازار داخلی و هم در بازارهای جهانی فراهم شود.

■ نگاه به تولید موضوع مهمی است که همواره مورد اختلاف وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع وجود داشته است. این نگاه در ساختار جدید چگونه تعریف می‌شود؟

نگاهی که در تولید وجود دارد، باید حول محور تولید رقابتی و نه صرفاً تولیدی که در بازار داخلی عرضه شود، باشد؛ به نحوی که ظرفیت گسترده‌ای که در زمینه تولید وجود دارد، باید به شکل بهینه مورد استفاده قرار گیرد و در کنار آن، امکان حضور موثر بنگاه‌های تولیدی کشور در بازارهای جهانی از طریق حمایت‌ها مهیا شود.

در این راستا حتماً باید ابزارهای توسعه‌ای و حمایتی گسترده‌ای در درون وزارتخانه جدید پیش‌بینی شود؛ به همین دلیل لازم است سازمان‌های توسعه‌ای کارآمد با اختیارات و ابزارهای کامل در اختیار وزارتخانه جدید قرار گیرد تا بتوانند از بخش‌های مختلف صنعتی، معدنی و تجاری حمایت به عمل آورده و زیرساختهای لازم را در بخش صنعت، معدن و بازرگانی فراهم کند. حتی اگر لازم است مراکز لجستیک در نقاط مختلف کشور ایجاد شود.

از طرف دیگر باید زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های تولیدی و تجاری کشور برای تبدیل شدن به قطب اقتصادی منطقه ایجاد شود و این موارد در لایحه پیش‌بینی شده است.

■ نگاه به تجارت هم همواره مورد تاکید فعالان بخش بازرگانی بوده که برخی اوقات سیاست‌های تولیدی آن را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. برای رفع این دغدغه چه کرده‌اید؟

تلاش شده تا وزارتخانه جدید با استفاده از ابزارهای موثر بتواند حلقه‌های تولید و تجارت را سامان داده تا امکان عرضه کالاها در بازارهای داخلی و خارجی به شکل رقابتی و با قیمت مناسب فراهم شود، این چارچوبها در درون لایحه پیش‌بینی شده است.

به هر حال آنچه که در ساختار وزارتخانه جدید اهمیت دارد این است که این وزارتخانه بتواند مأموریت‌های نظارتی و حاکمیتی خود را به خوبی انجام دهد و امکان انجام فعالیت‌های توسعه‌ای نیز از طریق سازمان‌های توسعه‌ای فراهم شود. مأموریت‌های وزارتخانه جدید به سه دسته تقسیم‌بندی شده است که گروهی از آن، از جنس حاکمیتی، و سیاستگذاری، گروه

نگاهی که در تولید وجود دارد، باید حول محور تولید رقابتی و نه صرفاً تولیدی که در بازار داخلی عرضه شود، باشد؛ به نحوی که ظرفیت گسترده‌ای که در زمینه تولید وجود دارد، باید به شکل بهینه مورد استفاده قرار گیرد و در کنار آن، امکان حضور موثر بنگاه‌های تولیدی کشور در بازارهای جهانی از طریق حمایت‌ها مهیا شود

آمده است. معتقدیم تا زمانی که انجمن های حمایت از حقوق مصرف کنندگان شکل بگیرد ناچارا باید سازمان حمایت وجود داشته باشد.

■ ادغام، چه تاثیری در فضای رقابتی کشور خواهد داشت؟

بهتر است اینگونه پاسخ بگویم که در این ادغام قرار است یک معماری نوینی شکل بگیرد ما واقعا اعتقاد داریم که صنعت و تجارت مکمل همدیگر هستند و باید به سمت بازارهای جهانی حرکت کنیم لذا معتقدیم که نگاه درون نگر ما باید به نگاه برون نگر تبدیل شود. باید مشخص کنیم که می خواهیم اتکا به داخل داشته باشیم، خودکفا باشیم، از سیاست جایگزینی واردات استفاده کنیم یا به فکر تعامل با جهان باشیم.

در دوران جنگ به دلایل مختلفی ما رویکرد اول را انتخاب کردیم و از سیاست جایگزینی واردات استفاده کردیم یعنی هر چه می توانستیم تولید کردیم و سرمایه گذاری های ۳۰ سال گذشته درون نگر بوده است. در رویکرد برون نگر در واقع نگاه ما به بازار و مشتری است و ادغام وزارت صنایع و بازرگانی به نوعی این پیام را می دهد که اقتصاد ما چاره ای جز نگاه به بیرون ندارد باید به جای بازار ۷۰ میلیونی نگاهمان به بازار ۷۰۰ میلیونی منطقه باشد. شکوفایی اقتصادی زمانی شکل می گیرد که نگاه تعاملی و برون نگر وجود داشته باشد هر چقدر نگاه ما درون نگر باشد سیستم بسته و محکوم به فناست. بین تولید و توزیع همواره یک حفره ای وجود داشته است اما در فلسفه ادغام ما به دنبال این هستیم که اگر تولید کننده صدای مشتری را بشنود می تواند تولید مؤثری داشته باشد لذا باید در سیاستگذاری های کلان هم این یکپارچگی وجود داشته باشد.

■ **بر این اساس اگر می خواهیم تولید و بازرگانی یکپارچه باشند ادغام حتما باید صورت بگیرد چرا که به لحاظ ظرفیت جغرافیایی و پتانسیل های خاص کشور ما همیشه به عنوان یک کشور تجاری مطرح بوده ایم لذا باید از ظرفیت های تولید و پتانسیل های تجاری کشور به درستی استفاده کنیم اما آیا از موقعیت تجاری کشور به درستی استفاده شده است؟**

در کشور ما سرمایه گذاری های گسترده ای در حوزه تولید انجام شده است ولی توجه زیادی به بازار نشده یارانه ها در سرمایه گذاری ها انحراف ایجاد کرده و مزیت ها مشخص نبوده و در واقع این رانت ها و یارانه ها بوده است که به سرمایه گذاری ها جهت داده است.

از برکات ادغام این است که همه سرمایه گذاری ها و جهت گیری ها باید سمت و سوی حضور در بازارهای جهانی را پیدا کند و حتما می تواند نیاز مصرف کننده داخلی را هم تأمین کند.

اصل ۴۴ مدل جدیدی برای اداره اقتصاد کشور ایجاد کرده است اما ساختار فعلی دولت اساسا برای این مدل پیش بینی نشده است ساختار بوروکرات کشور هم مسیر با اصل ۴۴ نیست مدل اداره اقتصاد و حاکمیت در اصل ۴۴ با آنچه وجود دارد متفاوت است لذا اگر بخواهیم اصل ۴۴ را به درستی پیاده کنیم چاره ای جز باز مهندسی نداریم. ما نیازمند یک طراحی نوین هستیم که این ادغام با مشارکت بخش خصوصی شکل بگیرد و ما معتقدیم برخی از وظایف باید به بخش خصوصی واگذار شود. اگر هنوز اصل ۴۴ محقق نشده است به دلیل این است که ساختار اقتصادی کشور اجازه نمی دهد ساختار بوروکرات علاقه به تمرکز دارد لذا باید ساختارها طور دیگری چیده شود تا براساس اصل ۴۴ باشد.

گرفته است. در این میان چارچوب کلان وزارتخانه جدید مشخص شده است که امید می رود با تعاملات بیشتری که بعد از مصوبه مجلس شورای اسلامی مبنی بر تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهیم داشت، ظرف ماه آینده ساختار این وزارتخانه نهایی و اعلام شود. به هر حال تلاش ما بر این است که وزارتخانه جدید با کمترین تعداد معاونت، آغاز به کار کند؛ چرا که معتقدیم که وزارتخانه جدید باید سبک بوده و حجم بروکراسی ها در آن کاهش یابد و در نهایت، وزارتخانه های چالاک، کارآمد و اثربخش برای مدیریت بخش های صنعت، معدن و تجارت طراحی شود. بر این اساس پیش بینی می شود وزارتخانه جدید حدود ۵ معاونت تا حداکثر ۷ معاونت ستادی داشته باشد؛ البته سازمان های توسعه ای نیز به قوت خود به کار ادامه خواهند داد و تقویت خواهند شد. تلاش شده است که نگاه زنجیره ای بر معاونت های ستادی در وزارتخانه جدید حاکم باشد؛ به این معنا که حوزه ای که متولی سیاستگذاری در خصوص تولید است، بتواند سیاستگذاری در حوزه صادرات و توزیع را نیز صورت دهد.

■ **شما چندی قبل از ابقای سازمان توسعه تجارت و انحلال سازمان حمایت در مسیر ادغام خبر داده بودید. به جمع بندی رسیدید؟**

سازمان توسعه تجارت حتما وجود خواهد داشت، چرا که بنگاه های ما عادت نکرده اند تا برنامه های صادراتی داشته باشند، پس از ادغام سازمان توسعه تجارت به طور خالص به سمت صادرات گرایی با نگاه پشتیبانی و عملیاتی اجرایی حرکت می کند و از تمام بنگاه ها برنامه صادراتی می خواهد، باید بنگاه های ما با ادبیات صادرات آشنا شوند. سازمان حمایت با دو فلسفه توزیع یارانه و تعیین قیمت و فلسفه نظارت و بازرسی برای برخورد با رفتارهای غیرمنصفانه به دلیل رقابتی نبودن بازار بوجود

توجه ویژه ای دارند. به هر حال با توجه به تاکیداتی که وجود دارد، هیچ نگرانی در مورد وضعیت نیروی انسانی در انواع مختلف استخدام ها اعم از رسمی، پیمانی، شرکتی و انواع مختلف دیگر وجود ندارد و حتما مدیریت مناسبی بر این فرآیند انجام خواهد شد.

■ **دغدغه های معدنی چگونه برطرف خواهند شد؟**

در این میان اعتقاد ما بر این است که هر چقدر به موضوع معدن و صنایع مرتبط با آن تاکید شود اقتصاد کشور شکوفا می شود و یکی از پتانسیل های بسیار بالای کشور، معدن است و هر اندازه در زمینه اکتشافات معدنی و مدیریت امور معادن قویتر عمل شود، به همان اندازه می توان از منابع غنی معدنی کشور با شرایط بهتری استفاده و ارزش افزوده بیشتری را برای کشور فراهم کرد. در این میان هر اندازه بتوان در زمینه مدیریت امور معادن و بهره برداری از معادن با نگاه ارتقاء ارزش افزوده، تلاش کرد عملا می توان صادرات غیرنفتی و اشتغالزایی در کشور را رونق بخشید و از منابع کشور، استفاده بهینه به عمل آورد. در عین حال، توجه ویژه ای در مورد معدن، در لایحه و ساختار و تشکیلات وزارتخانه جدید صورت گرفته است، و اعتقاد بر این است که یکی از سازمان های توسعه ای که باید تقویت شود مرتبط با موضوع معدن است.

■ **ساختارهای معاونت ها نیز گویا مشخص شده است. در این میان پیشنهادات آرایه شده چیست؟**

جلسات خوبی در رابطه با تعیین چارت سازمانی وزارتخانه جدید برگزار شده و تعاملات خوب و مثبتی نیز میان بخش های مختلف دو وزارتخانه ادغامی صورت گرفته است؛ به نحوی که در حوزه های معدن، صنعت، تجارت، سازمان صنایع کوچک، اصناف و حوزه آی.تی. تعاملات خوبی میان دو وزارتخانه برای هماهنگی صورت

در این میان اعتقاد ما بر این است که هر چقدر به موضوع معدن و صنایع مرتبط با آن تاکید شود اقتصاد کشور شکوفا می شود و یکی از پتانسیل های بسیار بالای کشور، معدن است و هر اندازه در زمینه اکتشافات معدنی و مدیریت امور معادن قویتر عمل شود، به همان اندازه می توان از منابع غنی معدنی کشور با شرایط بهتری استفاده و ارزش افزوده بیشتری را برای کشور فراهم کرد

یادداشت

پیشرفت اقتصاد کشور در سایه ادغام تولید و تجارت

سیدرضا فاطمی امین
معاون وزارت صنایع و معادن

مهمترین دلیل ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی، تلاش برای افزایش بهره‌وری و راندمان اقتصادی کشور است؛ چرا که تجارت در خدمت تولید باعث رشد اقتصادی و افزایش صادرات کشور می‌شود.

در واقع، با ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی به نحو مطلوبی می‌توان از ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی کشور استفاده کرد. در حال حاضر هم سرمایه‌گذاری‌های خوبی در بخش تولید کشور صورت گرفته و هم تقاضا برای سرمایه‌گذاری‌های جدید وجود دارد؛ ضمن اینکه با توجه به جمعیت جوان و فعال و تحصیلکرده کشور، سرمایه‌گذاری گسترده در حوزه تولید هم اکنون یک ضرورت است.

بر این اساس و با توجه به اینکه در برنامه پنجم توسعه پیش‌بینی شده است که تعداد وزارتخانه‌ها از ۲۱ وزارتخانه به ۱۷ وزارتخانه تقلیل پیدا کند، کمیته سه‌گانه‌ای شامل نمایندگان وزارتخانه‌های صنایع و معادن، بازرگانی و معاونت منابع انسانی ریاست جمهوری برای مطالعه چگونگی ساختار وزارتخانه جدید تشکیل شده است و خوشبختانه هم اکنون، ادغام مورد حمایت دولت و مجلس قرار دارد. به همین دلیل ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی اقدام خوب و مثبتی است که باعث توجه بیشتر به موضوع بهره‌وری و افزایش راندمان اقتصاد کشور می‌شود.

در این میان باید بر این باور باشیم که صنعت و تجارت برای توسعه اقتصادی در کنار هم به فعالیت بپردازند؛ البته ادغام با محوریت تولید در واقع موجب خواهد شد که رشد اقتصادی کشور به شدت و به صورت تصاعدی افزایش پیدا کند؛ ضمن اینکه موضوع صادرات به عنوان یک برنامه اصلی و راهبردی در بطن تولید و کارخانه‌های کشور، دنبال می‌شود که مجموعه این حرکات و تصمیمات، سبب افزایش بهره‌وری در اقتصادی ملی خواهد شد. از سوی دیگر با توجه به اینکه بخش معدن رشد خوبی در سال‌های اخیر داشته است، به طور قطع این رشد در ادغام مورد توجه ویژه قرار خواهد گرفت تا خدشه‌ای به آن وارد نشود. در این راستا اگر نگاه ما به موازات اقتصاد ملی بوده و در صورتی که تنظیم‌کننده اقتصاد نیز یک دستگاه باشد، ادغام به رشد اقتصاد ملی کمک خواهد کرد؛ به گونه‌ای که تکمیل ظرفیت‌های تولید، افزایش اشتغال و افزایش

کیفیت کالاهای وارداتی را به دنبال خواهد داشت. در این میان باید توجه داشت که در منطق بازار امروز جهان، منافع تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در یک جهت بوده و رقابتی بین مصرف‌کننده و تولیدکننده وجود ندارد؛ بلکه بین تولیدکنندگان مختلف است.

البته در این رابطه باید بازار داخلی ما نیز در برابر واردات نه ایزوله بلکه واکنش‌پذیر شود؛ یعنی قدرت رقابتی تولیدکنندگان داخلی باید آنقدر افزایش یابد که دعوی ما با تولیدکنندگان خارجی در بیرون از مرزها باشد. البته توجه به فرمایشات رهبر معظم انقلاب در رابطه با تولید و صادرات که باید تولید، صادرات محور باشد، ما را به این نتیجه می‌رساند که استراتژی این ادغام نیز باید بر این اساس شکل گیرد.

در بسیاری از کشورها نیز این اتفاق افتاده است که موجب تقویت تولید و کمک به ایجاد ارزش افزوده بیشتر شده است. البته باید توجه شود هر کار درستی را اگر با روش‌های غلط انجام داد، تأثیرات

معکوس خواهد داشت. در حال حاضر نیز مطالعاتی پیرامون سازمان‌هایی که با ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی مستقل خواهند شد، در حال انجام است؛ اما با توجه به وظایفی که این دو وزارتخانه دارند، تصمیم به گونه‌ای خواهد بود تا منافع اقتصادی کشور به ویژه در حوزه تولید در نظر گرفته شود. به هر حال موضوع ادغام یک موضوع اتفاقی نیست و به طور قطع از پشتوانه کارشناسی برخوردار است.

بر این اساس هم، انجام کارهای مطالعاتی دقیق پیش از ادغام بسیار حائز اهمیت است؛ چرا که اگر ادغام خوب طراحی شود، بسیار مناسب خواهد بود و هم منافع بخش تولید و هم مصرف‌کنندگان حفظ خواهد شد. در حال حاضر با توجه به برنامه‌هایی که آماده شده، امیدوارم مسیر کوتاه باشد و هرچه سریعتر بتوانیم شاهد یک وزارتخانه پر قدرت و تأثیرگذار در بخش اقتصاد کشور باشیم.

البته در این رابطه باید بازار داخلی ما نیز در برابر واردات نه ایزوله بلکه واکنش‌پذیر شود؛ یعنی قدرت رقابتی تولیدکنندگان داخلی باید آنقدر افزایش یابد که دعوی ما با تولیدکنندگان خارجی در بیرون از مرزها باشد. البته توجه به فرمایشات رهبر معظم انقلاب در رابطه با تولید و صادرات که باید تولید، صادرات محور باشد، ما را به این نتیجه می‌رساند که استراتژی این ادغام نیز باید بر این اساس شکل گیرد

آیا انتظارها برآورده می‌شود

نگاه‌های امیدوار بخش خصوصی به ادغام

تضاد موجود در سیاست‌گذاری دو بخش تولید و تجارت، در مواقعی آنچنان موجبات برهم خوردن بازار داخلی و خارجی را فراهم کرده است که بالاخره بسیاری از کارشناسان، ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن را راه‌حلی اساسی برای آن عنوان کردند چرا که سکنداری مجزا برای این دو بخش، نه تنها موجب حل مشکلات نشده بلکه گاهی مسائل را پیچیده‌تر کرده است

■ کیفیت تولیدات داخلی مناسب است. هزینه تولید بالاست. بازهم کالای خارجی مشابه با قیمت پایین‌تر روانه بازار شده است. تولیدکننده شاکمی است. آیا باید تعرفه را افزایش داد؟

■ قیمت ارز برای صادرکننده پایین است لذا خواهان افزایش دادن آن است تا توان رقابتش را از دست ندهد. اما تولیدکننده بسیاری از مواد اولیه خود را وارد می‌کند و ارز پایین‌تر، توان تولیدش را افزایش می‌دهد، چه باید کرد و ...

اینها تنها بخش کوچکی از مسائل مبتلا به دو بخش صنعت و تجارت است که نارضایتی‌های بسیاری را به دنبال داشته است. نارضایتی‌هایی که در نهایت به یکی شدن متولی تولید و تجارت انجامید تا شاید از این پس حداقل شاهد سیاست‌های متناقض در این حوزه نباشیم.

رضایت بخش خصوصی از ادغام

در میان ادغام‌های انجام‌شده در وزارتخانه‌های مختلف، ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن بزرگ‌ترین تاثیر را بر بخش خصوصی کشور خواهد داشت. چراکه

تضاد موجود در سیاست‌گذاری دو بخش تولید و تجارت، در مواقعی آنچنان موجبات برهم خوردن بازار داخلی و خارجی را فراهم کرده است که بالاخره بسیاری از کارشناسان، ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن را راه‌حلی اساسی برای آن عنوان کردند چرا که سکنداری مجزا برای این دو بخش، نه تنها موجب حل مشکلات نشده بلکه گاهی مسائل را پیچیده‌تر کرده است و وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن هر کدام به خود حق داده‌اند تا از دید خود، شرایط را عادی کنند. کارشناسان معتقدند، ادغام برنامه‌ریزی شده دو وزارتخانه می‌تواند شرایط را تا حد زیادی بهبود بخشد.

پذیرای کالاهایمان نیست و تمام زحمات برای حفظ بازار از دست می‌رود.

■ هزینه تولید در حال بالا رفتن است. تولیدکننده نباید قیمت‌ها را افزایش دهد. شرایط داخلی بازار، افزایش قیمت را بر نمی‌تابد. مصرف‌کننده توان پرداخت قیمت بالاتر را ندارد.

■ مصرف‌کننده کیفیت تولید داخلی را پایین می‌داند. گرایش به مصرف کالاهای خارجی در آن حوزه افزایش می‌یابد. تولیدکننده خواهان افزایش تعرفه واردات برای جلوگیری از این موقعیت است. مصرف‌کننده هم خود را محق به مصرف کالایی با کیفیت بالاتر و قیمت مناسب می‌داند، شرایط تعرفه باید چگونه تغییر کند؟

ندا قیصری

وقتی همه ناراضی‌اند

■ تولید داخلی کالایی در حد مازاد وجود دارد، اما بازاری برای فروش خارجی نداریم. تولیدکننده باید با کمتر از حد توان، تولید کند. در غیر این صورت، مازاد تولید، روی دستش خواهد ماند.

■ بازار بین‌المللی پذیرای برخی تولیدات ماست. استقبال خوب است. موفق به حفظ شرایط خود در بازار رقابتی جهان شده‌ایم اما به یکباره تولید قطع می‌شود و یا قیمت تولیداتمان بدون دلیل افزایش می‌یابد. دیگر بازار

موجود در کشور هستند که اگر به بازی گرفته نشوند، موفقیت خوبی را شاهد نخواهیم بود.

کاشفی همچنین با اشاره به آنکه ممکن است در فرآیند ادغام و ایجاد یک فضای رقابتی در کشور، برخی از تولیدات حذف شده و برخی کارخانه‌ها نیز ورشکست شوند، گفت: همیشه در روند تغییرات، امکان حذف وجود دارد. یکی از مسائل و مصیبت‌های کشور ما در حال حاضر ارائه طرح‌های توجیهی ۵ ساله برای سوددهی است در حالی که عمر مفید برخی از تکنولوژی‌ها ۵ سال است ممکن است در گذر این زمان طولانی، همه چیز مستهلک شود. بنابراین این روند طولانی، سنگین و خسته‌کننده برای رسیدن به بهره‌وری، توجیه ندارد. پس از حذف شدن اما نباید از آن ترسید بلکه باید با برنامه‌ریزی درست واحد تولیدی خود را فعال و سرپا نگاه داشت.

لزوم تعریف استراتژی برای ادغام

محمدعلی عباسی عضو اتاق بازرگانی ایران نیز با تاکید بر ضرورت فراهم شدن زیر ساخت‌های لازم در رسیدن به شکوفایی اقتصادی، معتقد است که باید برای دو بخش تولید و بازرگانی راهبردها و سیاست‌هایی مدون و همسو تدوین کرد. چرا که در این صورت می‌توان در بخش تولید با نگاهی صادراتی، فعالیت و برنامه‌ریزی کرد و در تجارت نیز به تولید محصول به عنوان کالایی ارزشمند نگاه کرد که برای کشور منافع و ارز آوری بیشتری را به ارمغان بیاورد. به گفته او، طرح ادغام دو وزارتخانه صنایع و بازرگانی با یکدیگر نویدی ارزشمند در بهبود فرآیند تولید و تجارت در کشور دارد، این دو وزارتخانه بازوان پیکره اقتصادی کشور به شمار می‌روند. ولی به دلیل وجود دو ساختار متفاوت در آنها و بیگانه بودن صنعت با تجارت و تجارت با صنعت موفق به اتخاذ تصمیم‌های کلیدی و مناسب برای بهبود وضع این دو بخش مهم و حیاتی اقتصاد کشور نشده‌ایم که ادغام آن‌ها با هم می‌تواند سرآغازی برای شکوفا شدن تولید و تجارت و در نهایت اقتصاد کشور باشد.

عباسی در ادامه با اشاره به لزوم تعریف ستراتیژی در صورتی که وزارتخانه تولید و تجارت در کشور به جای دو وزارتخانه صنایع و بازرگانی شکل گیرد، استراتژی منطبق بر تامین نیازهای بازرگانان و صنعتگران در وزارتخانه ادغامی تصریح کرد: در این شرایط تمام برنامه‌ریزی‌ها هم‌زمان با نگاه به تولید و تجارت اتخاذ و منافع این دو با هم لحاظ می‌شود که در این راستا آن مقدار از منابع بانکی که صرف تجارت می‌شود را می‌توان در صنعت سرمایه‌گذاری کرد تا اشتغال بیشتری در جامعه ایجاد شود. عضو اتاق ایران خاطرنشان کرد: تولید بدون تجارت و تجارت بدون تولید معنا نخواهد داشت و در ادغام دو وزارت صنایع و بازرگانی باید با نگاه به تجربه سخت ادغام وزارت جهاد سازندگی و وزارت کشاورزی به این موضوع پرداخته شود تا در صورت ادغام این وزارتخانه‌ها با یکدیگر بخشی که از توانایی کمتری نسبت به دیگری برخوردار است از صحنه خارج نشود، خروج یکی از این دو منجر به شکست اهدافی خواهد شد که ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی برای رسیدن به آن با یکدیگر ادغام شده‌اند. عباسی در ادامه به تفاوت ماهیتی میان بازرگانی و صنعت اشاره کرد و افزود: در تجارت با حداقل نیروی کار و فضای کاری می‌توان فعالیت کرد ولی در بخش صنعت نیاز به سرمایه‌گذاری بالا، فضای گسترده برای کار و نیروی انسانی است که تفاوت در ماهیت این دو سبب می‌شود با ادغام این دو وزارتخانه، بخش عظیمی از توانمندی‌های موجود کشور به‌ویژه در بخش‌های زیربنایی آمادگی لازم و بستر را برای فعال شدن مهیا دیده و به عرصه کار و تولید وارد شوند که در این صورت زمینه‌های لازم برای شکوفایی اقتصاد کشور فراهم می‌شود.

زنده کند به‌خصوص حمایت از بخش تولید می‌تواند در شکوفایی اقتصاد کشور نقش به‌سزایی داشته باشد.

تحول مطلوب در دو وزارتخانه با ادغام

اما سید حمید حسینی، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی تهران معتقد است که ادغام دو وزارتخانه صنایع و بازرگانی همراه با برنامه و استراتژی، منجر به ایجاد تحولی مطلوب در این دو بخش خواهد شد. به گفته او ادغام این دو وزارتخانه و یکسان‌سازی شیوه مدیریت آن می‌تواند برای بخش تولید و تجارت مفید باشد چرا که در برخی بخش‌های این دو وزارتخانه که زنجیره تولید تا مصرف را در بر می‌گیرند، موازی کاری‌هایی که ناشی از دوگانگی کار تعریف‌شده برای این دو وزارتخانه دیده می‌شود که در نهایت به ضرر ساختار اقتصادی کشور است. وی افزود: به‌عنوان مثال در حال حاضر وزارت بازرگانی در جهت حمایت از مصرف‌کننده و وزارت صنایع در جهت حمایت از تولید در خصوص تعرفه تصمیم‌گیری می‌کنند. همچنین برای افزایش یا ثبات نرخ ارز نیز این دو وزارتخانه دو دیدگاه متفاوت دارند. درخصوص قیمت‌گذاری نیز در بسیاری مواقع این دوگانگی دیده می‌شود چرا که وزارت بازرگانی به‌عنوان حامی مصرف‌کننده و وزارت صنایع به عنوان حامی بخش تولید تعریف شده‌اند. عضو هیات‌رئیس اتاق ایران با اشاره به لزوم برنامه‌ریزی درخصوص ادغام این دو وزارتخانه گفت: این کار می‌تواند به برخی مسائل و مشکلات در این زمینه پایان دهد در غیر این صورت خود می‌تواند به ایجاد مشکلات جدید بینجامد. وی توضیح داد: در ادغام این دو وزارتخانه قطعاً باید دید اقتصادی وجود داشته باشد و کارها با کار کارشناسی پیش رود و ساختار دو وزارتخانه نیز برای تغییرات آماده شود در غیر این صورت و با برتری دادن به یک وزارتخانه در ادغام، نیروهای انسانی دو وزارتخانه می‌توانند با مقاومت در این کار، بار مثبت آن را به‌شدت کاهش دهند.

کوچک‌سازی اساس ادغام

اما کیوان کاشفی، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کرمانشاه با آنکه ادغام را به‌صورت کلی مثبت ارزیابی می‌کند اما معتقد است بر اساس همان شعاری که داده می‌شود، ادغام باید در جهت چابک‌سازی و کوچک‌سازی و در جهت حذف بسیاری از شرکت‌های وابسته به این دو وزارتخانه که به شکلی در حال انجام فعالیت اقتصادی هستند، باشد. وی تصریح کرد: اگر ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن به تقویت بخش خصوصی در عرصه اقتصاد کشور بینجامد به‌طور قطع همه از آن استقبال می‌کنند اما اگر تنها یکی شدن اسامی مدنظر باشد و باز همان ریخت و پاش‌ها، مشکلات و همان دستگاه عریض و طویل وجود داشته باشد به‌طور حتم، راه به جایی نخواهیم برد و این ادغام هم نتیجه مورد نظر را در بر نخواهد داشت. به گفته کاشفی، در تمام ادغام‌های صورت گرفته، باید به سمت کوچک کردن هر چه بیشتر نقش دولت حرکت کرد تا جایی که وظیفه وزارتخانه‌ها در حد نظارت خلاصه شده و وظایف اجرایی آن واگذار شود. عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، با بیان آنکه یکی از محاسن ادغام، مرتفع کردن وضعیت تولید و تجارت است، ادامه داد: در حال حاضر، حلقه ارتباطی بین تولید و صادرات ما حلقه معقول و منطقی نیست و هر کدام سیاست‌های خاص خود را دنبال می‌کنند اما فضای ادغام، باعث می‌شود که نگرش به سمت بازارهای هدف، بیشتر شده و تولیدکننده در کار خود صادرات را نیز مدنظر قرار دهد. خاطرنشان کرد: البته دو وزارتخانه برای یکی شدن و حل تمام مشکلاتی که در این حوزه وجود دارد، نیازمند کادری فعال و پویا با مشارکت بخش خصوصی و تشک‌ها

بخش خصوصی به‌عنوان تولیدکننده و تاجر همواره از سیاست‌های این دو وزارتخانه منتفع و یا متضرر بوده است. حال بخش خصوصی کشور امیدوار است با ادغامی درست، از تصمیم‌های یک شبه و گاه در تضاد با یکدیگر نجات یافته و به جای جنگیدن برای رفع این تضادها، بر کار خود متمرکز شود. علاء میرمحمدصادقی عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و ایران، دید مثبتی با انجام این ادغام دارد، هرچند، برنامه‌ریزی را برای آن بسیار مهم ارزیابی می‌کند. به عقیده او، در حال حاضر بخش تولید کشور از نبود سرمایه‌گذاری به دلیل عدم توجه کافی از طرف مسئولان و عدم اعتماد آنها به بخش خصوصی، رنج می‌برد. بخش تجارت کشور نیز درگیر مشکلات تحریم برای واردات و صادرات کالا و مبادلات مالی است. این دو بخش خود به‌تنهایی باید به جنگ مشکلات بروند و بعضاً تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های متناقض نیز به این مشکلات دامن می‌زند. وی گفت: این ادغام می‌تواند شروعی دوباره برای بخش خصوصی کشور محسوب شود و دولت باید با توجه بیشتر به این بخش، امید را در دل بخش خصوصی هم در حوزه تولید و هم در حوزه تجارت

بخش خصوصی
به‌عنوان
تولیدکننده و
تاجر همواره از
سیاست‌های این
دو وزارتخانه
منتفع و یا
متضرر بوده
است. حال بخش
خصوصی کشور
امیدوار است با
ادغامی درست، از
تصمیم‌های یک
شبه و گاه در
تضاد با یکدیگر
نجات یافته و
به جای جنگیدن
برای رفع این
تضادها، بر کار
خود متمرکز شود

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

رویکرد ادغام توانمندسازی بخش خصوصی است

خواهند داد بنابراین ظرفیت تولید آن‌ها کاهش خواهد یافت.

■ **محور اصلی ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی تولید صادرات محور است. این امر را در شرایط فعلی بنگاه‌های کوچک و همچنین واحدهای تولیدی چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

محور اصلی ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن تولید صادرات محور است و توجه به این موضوع نشان از عزم جدی دولت بر حمایت از تولید داخل است. بر این اساس ادغام این دو وزارتخانه وارد فاز اجرایی شد تا نگاه واحدهای تولیدی را به خارج از مرزها بکشاند و نگاه صادراتی را در آنها تقویت کند. در بحث ادغام مهمترین نکته ای که علاوه بر اصلاح فرایندها مورد توجه قرار گرفته است، توجه به تولید صادرات گرا است. تولیدی که تنها به بازار داخلی فکر نمی‌کند و خود را آماده بازارهای جهانی می‌کند تا در این بازار و در عرضه خود با رقابت با کشورهای دیگر بتواند جایگاه شایسته ای را در بازار جهانی پیدا کند.

■ **به اعتقاد شما مهمترین عوامل برای دستیابی به چنین جایگاهی در بازارهای جهانی چیست؟**

برای اینکه بتوانیم در بازار جهانی جایگاه شایسته ای کسب کنیم، مهم است که تولیدات خود را مطابق بر شرایط و استانداردهای جهانی تولید کنیم و برای این امر باید استانداردسازی در حوزه تولید محصولات را رعایت کنیم. کاهش قیمت تمام شده محصولات تولید داخل نیز یکی دیگر از فاکتورهای است که تولیدکنندگان داخلی باید آن را مد نظر قرار دهند چرا که تنها در صورت رعایت این اصل است که قدرت رقابت با کالاهای مشابه کشورهای خارجی را خواهند داشت.

به عبارتی تولید صادرات گرا با محوریت استاندارد و قیمت تمام شده پایین از محورهای لازم برای دستیابی به بازارهای جهانی خواهد بود. نکته بعدی که در بحث ادغام باید مد نظر تولیدکنندگان قرار گیرد، مد نظر قرار گرفتن فرایند تولید و تولیدکننده با نگاه به مشتری و مصرف کننده است. این در حالیست که تا امروز آنچه در داخل کشور تولید شده مطابق بر شرایط تولیدکننده و وسیله او بوده است. بنابراین لازم است بازار به شکلی تعریف شود که مصرف کننده و نیاز او مد نظر قرار گیرد تا تولیدات مطابق با درخواست مصرف کننده تولید شود و برای آن نیز خریداری وجود داشته باشد. بنابراین در رویکرد جدید وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت تولید صادرات گرا و تولید مشتری مدار چه مشتری داخلی و چه خارجی باید محور فعالیت قرار گیرد.

■ **نقش بخش خصوصی را پس از ادغام چگونه می‌بینید؟**

اجرای ادغام با رویکرد توانمندسازی بخش خصوصی، رویکردی ارزشمندی است و با اجرایی شدن آن، تقابل‌ها و تضادهای موجود از بین رفته و همه موارد در راستای یکدیگر قرار خواهند گرفت. در این میان فرایند تصمیم‌گیری و سرعت بخشیدن به حوزه‌های درخواستی مردم، سرعت خواهد گرفت و بسیاری از تصدی‌گری‌ها با ادغام از بین خواهد رفت و کار به بخش خصوصی واگذار خواهد شد.

ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی، تحقق آمال و آرزوی صنعتگران و تولیدکنندگانی بود که همواره اتخاذ سیاست‌های ناهمگون در حوزه کاری، آنها را دچار نگرانی‌های اساسی کرده بود. تولیدکنندگانی که استفاده از ابزار تعرفه و تعیین رقم‌های آن را متناسب با سیاست‌های تولید داخل نمی‌دانستند و همیشه بر آن اعتراض داشتند، حالا امیدوارند تا با ادغام این دو وزارتخانه همه امور به نحو احسن و بر طبق خواسته آنها انجام شود. تولید صادرات گرا به عنوان محور ادغام این دو وزارتخانه، آبی بود بر دل سوخته تولیدکنندگان داخلی. تولیدکنندگانی که به نظر می‌رسید در سال‌های اخیر تنها برای دل خود به کار تولید مشغولند. در این میان صنایع کوچک با در اختیار داشتن ۹۰ درصد از مجموع واحدهای صنعتی روزهای روشنی را برای خود متصور شده‌اند چرا که زمانی حفظ بقا برای این دسته از صنایع از نان شب هم واجب‌تر بود اما حالا با پیش آمدن چنین وضعیتی به بازارهای جهانی می‌اندیشند. در این خصوص گفت و گویی با خدامراد احمدی مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران انجام داده‌ایم که مشروح آن را در زیر می‌خوانید:

میترا ممسنی

■ **ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

بحث مطرح شدن ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن در راستای فرمان رهبر معظم انقلاب و مطرح شدن بحث جهاد اقتصادی بوده است. بر این اساس مهمترین اقدامی که باید در این مسیر انجام شود، اصلاح فرایندها در حوزه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری های کشور است.

از ابتدای مطرح شدن ادغام این دو وزارتخانه نیز، هدف اصلی اصلاح فرایندها بود چرا که همه معتقد بودند با ادغام این دو وزارتخانه تصمیم‌گیری‌های مرتبط با این دو وزارتخانه به راحتی انجام خواهد گرفت. خوشبختانه نوع نگاهی که هم اکنون نسبت به ادغام وجود دارد، علاوه بر اصلاح فرایندها، توجه و

تا امروز آنچه در داخل کشور تولید شده منطبق بر شرایط تولیدکننده و وسیله او بوده است. بنابراین لازم است بازار به شکلی تعریف شود که مصرف کننده و نیاز او مد نظر قرار گیرد تا تولیدات مطابق با درخواست مصرف کننده تولید شود و برای آن نیز خریداری وجود داشته باشد

بود. در قانون فعلی گمرکات، تنها به امر واردات توجه می شود و این تصور وجود دارد که چون واردات، منبع درآمدی برای کشور است، برای شرایط آن در گمرکات تسهیل شود. در صورتی که وقتی صحبت از مدیریت واردات می شود، منظور این است که ورود کالاهایی به کشور مجاز شود که نیاز کشور باشد و به فرایندهای تولید ملی ضربه نزنند. بنابراین در بحث ادغام به جای اینکه به واردات بی رویه فکر کنیم باید مدیریت واردات را در نظر بگیریم. مدیریت وارداتی که نیاز ضروری کشور است و به نیاز و تولید داخل ضربه نمی زند و رقابت را از بین نمی برد. بنابراین ضروری است در بحث ادغام، مدیریت واردات مد نظر قرار گیرد.

■ و در نهایت سخن آخر؟

همگان معتقد بودند که چنانچه صنعت و تجارت در کنار هم واقع نشوند، بسیاری از ظرفیت های این حوزه از میان خواهد رفت این در حالیست که هم اکنون کشور در حوزه صنعت، به نقطه اوج خود رسیده است. بنابراین برای افزایش سهم کشور از تجارت جهانی و بین المللی، نیازمند قرارگیری دو بخش صادرات و تجارت در کنار یکدیگر هستیم و از این رو ادغام دو وزارتخانه بر مبنای دریافت و افزایش سهم کشور از بازار بین المللی صورت خواهد گرفت. حمایت از تولید و استفاده از ظرفیت های فراموش شده بخش تولید در قالب این ادغام نیز از دیگر اهداف دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن خواهد بود که با این نگاه نه تنها از ایجاد شرایط انقباضی در امان خواهیم بود، بلکه با افزایش تولید کیفی و صادرات مواجه می شویم.

کار خود ادامه می دهد. وضعیت این سازمان پس از ادغام چگونه خواهد بود؟

نکته ای که در بحث ادغام در خصوص سازمان های توسعه ای وجود دارد و مورد نظر وزیر بازرگانی است این است که سازمان های توسعه ای با یک نگاه جدید به کار خود ادامه دهند که این نگاه جدید، اصلاح فرایندها است. ضمن آنکه برای این سازمان ها البته با کمک مردم و بخش خصوصی، مأموریت های جدیدی در راستای توسعه کشور و همچنین توسعه صنعتی و اقتصادی تعاریفی صورت گرفته است که این سازمان ها در جهت تحقق دستیابی به این اهداف گام برمی دارند. خوشبختانه نوع نگاه به سازمان های توسعه ای پس از ادغام نگاه مثبتی است که نشان می دهد هدف از مطرح شدن بحث ادغام اصلاح ساختارها، کوچک سازی و هم راستا سازی قوانین متضاد و متفاوت موجود است. ضمن آنکه در این مسیر سازمان های توسعه ای تحکیم بخشیده و شرایط جدیدی برای آنها با هدف خدمت رسانی به اقتصاد کشور فراهم خواهد شد.

■ در بحث ادغام، مدیریت واردات چگونه خواهد بود و چه مواردی باید در این خصوص لحاظ شود؟

در بحث ادغام به جای این که به واردات بی رویه پردازیم، باید به این بیندیشیم واردات را مدیریت کنیم. بنابراین هر بازاری که به واردات و تامین نیاز بازار خود فکر می کند باید مدیریت واردات را نیز مد نظر قرار دهد که این امر جز با اصلاح ساختارها و فرایندها امکانپذیر نخواهد

در تعاملی که هم اکنون میان دولت و بخش خصوصی وجود دارد، بسیاری از حوزه های کاری که هم اکنون در اختیار دولت قرار دارد می تواند به بخش خصوصی واگذار شود و بخش خصوصی فعال تر از گذشته در بحث تصمیم سازی ها و تصمیم گیری ها شرکت کند.

■ وضعیت بخش معدن را پس از ادغام چطور می بینید؟

هم اکنون در بخش معدن و صنایع بالادستی آن، سرمایه گذاری های مناسبی صورت گرفته است اما این بخش از اقتصاد کشور هنوز به جایگاه واقعی خود در کشور و همچنین اقتصاد نرسیده است بنابراین لازم است در حوزه معدن با یک نگاه جدید همراه شویم و این نگاه جدید، اتخاذ سیاست های درست در بخش معدن است. دولت باید شرایط تصمیم گیری و سیاست گذاری در بخش کلان معدن را در اختیار بگیرد اما عمده کار اجرایی نظیر تولید، فراوری و ... در بخش معدن چه در بحث سنگ آهن، مس، فولاد و صنایع پایین دستی را به بخش خصوصی واگذار کند. بخش خصوصی نیز باید با توانمندی خود با سیاست گذاری دولت هماهنگ باشد و سیاست های کلان نظام را در بخش معدن، اجرایی کند. بنابراین پس از اجرای ادغام دو وزارت صنایع و معادن و بازرگانی و اضافه شدن نام معدن به نام وزارت خانه جدید، توجه دولت به بخش معدن نشان داده شد که این امر، اقدام بسیار ارزشمندی است که باید روی آن تکیه کرد.

■ سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران هم اکنون به عنوان یک سازمان توسعه ای به

هم اکنون در بخش معدن و صنایع بالادستی آن، سرمایه گذاری های مناسبی صورت گرفته است اما این بخش از اقتصاد کشور هنوز به جایگاه واقعی خود در کشور و همچنین اقتصاد نرسیده است بنابراین لازم است در حوزه معدن با یک نگاه جدید همراه شویم و این نگاه جدید، اتخاذ سیاست های درست در بخش معدن است

رشد صادرات غیر نفتی در سایه ادغام تولید و تجارت

پس از ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی و ایجاد وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت به‌طور قطع شاهد اتمام تقسیم‌بندی در عرصه فعالیت و یا مدیریت بخش تولید و تجارت خواهیم بود و از تولید برای صادرات و از درآمد حاصل از صادرات برای رشد و رونق تولید استفاده خواهیم کرد بنابراین یکی از پیامدهای مهم و جدی ادغام این وزارتخانه‌ها را می‌توان خاتمه دادن به این نوع از تقسیم بندی‌ها را دانست زیرا اگر تولید صادرات محور در دستور کار فعالان اقتصادی قرار بگیرد هر دو بخش تولید و تجارت خود را مکمل بخش دیگر خواهند دانست و همین مساله موجب می‌شود تا به این نوع تقسیم بندی‌ها پایان داده شود و سیاست‌گذاری‌های کلان در عرصه تولید و تجارت با هدف رشد و گسترش هر دو بخش انجام شود و مدیریت با رعایت حقوق ذی‌نفعان هر دو بخش تولید و تجارت صورت خواهد گرفت.

■ برخی نگرانی‌های ناشی از ادغام، احتمال اولویت‌دهی نابرابر به یکی از بخش‌های تولید یا تجارت است، آیا ممکن است ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن، صرفاً منجر به رشد یکی از این بخش‌ها می‌شود و به عقیده شما اصلی‌ترین هدف ادغام چیست؟

در دنیا، صنعت و تجارت لازم و ملزوم یکدیگر هستند؛ اما ممکن است در برخی کشورها با توجه به شرایط جغرافیایی امکان تجارت وجود نداشته باشد و به همین دلیل چنین کشورهایی، از تمام ظرفیت خود برای رشد تولید استفاده می‌کنند؛ اما ایران جزو کشورهایی است که هم توان و ظرفیت صنعتی بسیار خوبی دارد و هم اینکه دارای موقعیت بسیار استراتژیک برای تجارت است؛ بنابراین باید از همه این ظرفیت‌ها استفاده شود و لازمه این امر هم، ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی بود. به عقیده من، ادغام دو وزارتخانه مذکور هم به نفع بخش تولید و هم به نفع بخش بازرگانی کشور است. مهم‌ترین هدف ادغام نیز ارتقای هر دو بخش صنعت و تجارت بوده و تمام تلاش مسئولان نیز آن است که هر دو بخش در کنار یکدیگر، ارتقا یابند.

■ مهم‌ترین آثار ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی را که برای مردم نیز قابل لمس باشد را عنوان کنید؟

بهبود وضعیت اشتغال، اجرای بهینه طرح‌ها، ارتقاء وضعیت تولید و تجارت، ایجاد هماهنگی بیشتر میان صنعت و بازرگانی و افزایش تولید صادرات‌محور را می‌توان جزء مهم‌ترین آثار ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی دانست. به عبارت دیگر، دردنیای امروز، تولیدی به عنوان تولید برتر شناخته می‌شود که با هدف صادرات انجام شده باشد و اگر تولیدی برای بازارهای هدف صادراتی شکل بگیرد، به‌طور قطع همه امکانات بخش تجارت در خدمت بخش تولید قرار خواهد گرفت.

■ در حال حاضر آیا تولیدات ایران را می‌توان در گروه تولیدات صادرات‌گرا قلمداد کرد و اگر تولیدات ما دارای چنین شرایطی هستند چرا کشور ما نتوانسته است در

اشاره: این روزها با ادغام دو وزارتخانه متولی تولید و تجارت، همه فضاها منعطف به چگونگی چینش ساختارها برای رشد تولید و ارتقای تجاری کشور است. در این میان البته نگاهها به تدابیر دولت در وزارتخانه جدید برای موضوع تجارت و صادرات غیر نفتی کشور که در سال‌های گذشته از رشد بسیار مطلوبی نیز برخوردار بوده است، خیره شده است. در این میان اگر چه باید منتظر بود و دید که دولت چه تدبیری را برای توسعه تجارت در ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌اندیشد؛ اما سخنان و گفته‌های متولی اصلی تجارت در کشور هم در این رابطه می‌تواند به شفاف شدن این فضا کمک کند. پای صحبت حمید صافدل، معاون وزیر بازرگانی و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران نشستیم تا از سرنوشت تولید و تجارت بعد از ادغام بدانیم...

ملیحه خورده‌پا

■ در نخستین روزهایی که بحث ادغام وزارت صنایع و معادن با وزارت بازرگانی مطرح شد، برخی از افراد زمزمه‌های نادیده گرفته شدن بخش صنعت کشور را مطرح کردند، آیا در شرح وظایف وزارتخانه جدید برنامه‌های مدونی برای رشد متوازن هر سه بخش لحاظ شده است و آیا ادغام این وزارتخانه‌ها را طرح موفقی ارزیابی می‌کنید؟

ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی در کشورهای مختلفی از جمله ژاپن تجربه شده و نتیجه بسیار موفقی را نیز به دنبال داشته است؛ اما به صورت کلی نگاه ما در وزارت بازرگانی به این ادغام، یک نگاه تعصبی و بخشی نیست و ما به دنبال این نیستیم که بگوییم ادغام با محوریت صنعت و یا با محوریت تجارت انجام شود؛ بلکه مهم‌ترین هدف ما این است که براساس قانون در راستای بهبود شرایط تجارت، صنعت و معدن کشور حرکت کنیم. بنابراین باید برنامه وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت این سه بخش را پوشش

به صورت کلی نگاه ما در وزارت بازرگانی به این ادغام، یک نگاه تعصبی و بخشی نیست و ما به دنبال این نیستیم که بگوییم ادغام با محوریت صنعت و یا با محوریت تجارت انجام شود؛ بلکه مهم‌ترین هدف ما این است که براساس قانون در راستای بهبود شرایط تجارت، صنعت و معدن کشور حرکت کنیم

وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی نام برده می‌شود، آیا می‌توانید به صورت دقیق اعلام کنید که ادغام این دو وزارتخانه چند درصد میزان صادرات غیرنفتی کشور را افزایش می‌دهد؟

ضرورت ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن و تشکیل وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت از سوی همه مسئولان پذیرفته شده و این اقدام در حال انجام است؛ اما براساس ارزیابی خبرگان و مدیران واحدهای ستادی بخش دولتی و فعالان اقتصادی بخش خصوصی، به طور قطع این ادغام می‌تواند موجب بهبود صادرات غیرنفتی کشور شود؛ اما هنوز درصد خاصی از میزان تاثیر ادغام بر روی صادرات را نمی‌توان ارائه کرد.

■ به‌طور قطع پس از ادغام برخی از معاونت‌های وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن با یکدیگر ادغام و یا به بخش خصوصی واگذار خواهند شد. به عقیده شما آیا می‌توان سازمان‌های توسعه‌ای هر دو وزارتخانه را از این قاعده مستثنی کرد؟

سازمان‌های توسعه‌ای نقش مهم، کلیدی و محوری در رشد تولید، تجارت و در یک کلام در بهبود و توسعه اقتصاد کشور ایفاء می‌کنند زیرا این سازمان‌ها نقش موثری برای ایجاد ارزش افزوده در اقتصاد کشور دارند بنابراین به‌صراحت می‌توان گفت که بسیاری از کشورهای پیشرفته، رشد و توسعه خود را مرهون این سازمان‌ها هستند. بنابراین سازمان‌های توسعه‌ای در ایران نیز می‌توانند بستر ساز تحقق اهداف سند چشم انداز کشور باشند اما باید دید در شرایط ادغام با توجه به شرایط اقتصادی کشور، برای این سازمان‌ها چه تصمیمی گرفته می‌شود.

عین حال به‌نظر می‌رسد با تشکیل وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت و استفاده از تکنولوژی‌های جدید و افزایش بهره‌وری در واحدهای تولیدی، به‌طور قطع میزان رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی در عرصه جهانی افزایش چشمگیری خواهد یافت. در واقع، رقابت‌پذیری شامل مولفه‌هایی نظیر کیفیت و نفوذ صادرکننده در بازار هدف است و در شرایط فعلی برخی از کالاهای ایرانی دارای مقبولیت کافی در بازارهای جهانی هستند.

■ در حال حاضر میان کالاهای صنعتی، معدنی و تجاری، کدام یک دارای قدرت رقابت‌پذیری بیشتری هستند؟

در کالاهای معدنی به ویژه در بازارهای اطراف قدرت رقابت‌پذیری بالایی وجود دارد. همچنین، محصولات کشاورزی به دلیل دسترسی آسان، ارزان و سریع دارای قدرت رقابت‌پذیری بیشتری هستند؛ البته نرخ این کالاها با هدفمندکردن یارانه‌ها و افزایش قیمت حامل‌های انرژی افزایش می‌یابد؛ اما این مساله باید با تدابیر صادرکنندگان حل شود.

■ اجرای طرح ادغام با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها هم زمان شده است؛ آیا این امر در میزان اثرگذاری اجرای طرح ادغام تاثیر منفی نمی‌گذارد؟

همزمان شدن اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها و ادغام وزارتخانه‌ها در اجرای طرح ادغام و تولید نه تنها تاثیر منفی به دنبال ندارد؛ بلکه می‌تواند در بهبود فرایند تولید کالا در کشور نیز تاثیر مثبت داشته باشد.

■ از افزایش صادرات غیرنفتی کشور به‌عنوان یکی از دستاوردهای ادغام

بسیاری از بازارهای هدف حضور خود را تثبیت کند و اصولاً علت اصلی از دست دادن بازارهای هدف ایران چیست؟

یکی از اهداف ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن، ایجاد بسترهای لازم برای صادرات‌گرا کردن تولیدات کشور است؛ زیرا نگاه‌های بخشی حذف شده و یا کاهش می‌یابد و نگاه‌های اقتصادی صرفاً با دیدگاه تجاری و یا صنعتی نخواهد بود؛ بلکه با در کنار هم قرار دادن این دو بخش، زمینه رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی در بازارهای صادراتی فراهم می‌شود هر چند که در حال حاضر نیز برخی از کالاهای ما از قدرت رقابت‌پذیری بالایی برخوردار هستند؛ اما تولید برخی از کالاهای محصولات ما دارای قابلیت رقابت‌پذیری نیستند. اینها نیز از جمله مسائلی بود که منتج به ادغام شد. این موضوعات باید پس از ادغام به نحو مناسبی حل شوند.

■ هم اکنون سوال چالشی که در ذهن برخی تجار و فعالان اقتصادی وجود دارد این است که اگر در حال حاضر محصولات و کالاهای ایرانی دارای قدرت رقابت‌پذیری هستند، چرا مقام معظم رهبری بر تولید صادرات‌گرا در کشور تاکید داشتند و اصولاً اگر قدرت رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی زیاد است، آیا ضرورتی برای ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی احساس می‌شود؟

ادغام در حوزه‌های صنایع و بازرگانی منجر به رقابت پذیر شدن تمامی کالاهای ایرانی در عرصه‌های جهانی و بین‌المللی می‌شود؛ اما در شرایط فعلی برخی از کالاهای ایرانی از جمله فرش و خشکبار در عرصه بین‌المللی دارای قدرت رقابت‌پذیری است؛ در

سازمان‌های توسعه‌ای نقش مهم، کلیدی و محوری در رشد تولید، تجارت و در یک کلام در بهبود و توسعه اقتصاد کشور ایفاء می‌کنند زیرا این سازمان‌ها نقش موثری در خلق ارزش افزوده در اقتصاد کشور دارند بنابراین به‌صراحت می‌توان گفت که بسیاری از کشورهای پیشرفته، رشد و توسعه خود را مرهون این سازمان‌ها هستند

تکمیل زنجیره تولید و تجارت زیر سایه متولی یگانه

ادغام وزارت
صنایع و معادن با
وزارت بازرگانی
یکی از تغییر و
تحولاتی است که
باید بدون مقاومت
آنرا پذیرفت،
چراکه در شرایطی
که حضور در
بازارهای جهانی
نیازمند
تصمیم‌گیری‌های
لحظه‌ای و اجرای
آن در کوتاه‌ترین
زمان است، اعطاء
این امتیاز به
اقتصاد کشور
که برای تولید و
تجارت مدیریتی
واحد تصمیم‌گیری
کنند مطمئناً
اثرات مثبتی
خواهد داشت

به این شبکه نیازهای خود را تامین و تولیدات خود را عرضه کند. تغییر و تحولاتی که امروز عمرشان چون عمر پروانه‌ها کوتاه شده و همچنین اجبار گریزناپذیر از پیوستن به جریان جهانی اقتصاد، دلایلی کافی هستند تا به این باور برسیم که اقتصاد ایران نیز باید برای پذیرش هر تغییر و تحولی آمادگی داشته باشد و از سویی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی کشور باید به گونه‌ای تدوین شوند که بازار کشور بتواند با انعطافی بالا با بازار جهانی خود را همراه و همسو کند.

ادغام وزارت صنایع و معادن با وزارت بازرگانی یکی از تغییر و تحولاتی است که باید بدون مقاومت آنرا پذیرفت، چراکه در شرایطی که حضور در بازارهای جهانی نیازمند تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای و اجرای آن در کوتاه‌ترین زمان است، اعطاء این امتیاز به اقتصاد کشور که برای تولید و تجارت مدیریتی واحد تصمیم‌گیری کند، مطمئناً اثرات مثبتی خواهد داشت که می‌توان بخشی از آن را برای تولید، واردات و صادرات مورد بررسی قرارداد.

تولید هدفمند برای بازارهای داخلی و خارجی

آنچه مسلم است حاکمیت چندین دهه‌ای دولت بر قالب فعالیت‌های صنعتی و جبران کاستی‌های آنها از محل بودجه، موجب شده تا بخش قابل توجهی از صنایع کشور نه تنها سودده نباشند، حتی در برخی موارد با زیان انباشته روبرو شوند.

از سویی با دستور تاریخی رهبر معظم انقلاب مبنی بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش عمده‌ای از واحدهای صنعتی دولتی در فهرست واگذاری

اقتصاد در دنیای امروز چون دیگر امور خواسته یا ناخواسته تحت امر و تسخیر نوآوری، تحول و زمان است. با نگاهی به تاریخچه جهان مدرن از آغاز شهرنشینی تا به امروز مشخص می‌شود که هر چه به زمان حاضر نزدیک‌تر می‌شویم، سرعت تغییر و تحولات بیشتر و طول عمر آنچه به آن نوآوری می‌گویند پروانه‌ای شده است. در این شرایط بخش‌های مختلف اقتصادی نیز گریزی جزء همسو شدن با این روند ندارند، چنانکه دیروز سخن از مزیت‌های تولیدی بود، امروز مزیت‌های رقابتی جای آن را گرفته و فردا مطمئناً مزیت‌های دیگری تعیین کننده سیاست‌های اقتصادی کشورها خواهند شد. در نگاهی دیگر به تاریخ بازار تولید و مصرف کالا می‌بینیم که در مدتی کوتاه شرکت‌ها از تولید محوری به فروش محوری تغییر سیاست دادند و هنوز با سیاست جدید اخت نشده بودند که بازاربایی محوری به سیاست شرکت‌های موفق تبدیل شد و اندک زمانی بعد برآمد محوری به سیاست شرکت‌های موفق تبدیل شد و این نیز مدتی بعد جای خود را به سیاست دیگر خواهد داد. از طرفی باید پذیرفت در دنیای امروز فعالیت‌های اقتصادی تک‌بعدی یا تک‌محوری بدون آنکه خود تأثیری در تعیین سرنوشت خویش داشته باشند، محکوم به فنا و نابودی هستند، چراکه جریان اقتصاد به گونه‌ای شکل گرفته که تولید، واردات و صادرات به گونه‌ای مکمل یکدیگر تبدیل شده‌اند و اقتصادهایی که نتوانند شرایط بومی و داخلی خود را به گونه‌ای ساماندهی کنند که میان این سه بعد از فعالیت‌های اقتصادی تعادل ایجاد کنند، دچار رکود شده و با خسارت‌هایی جبران‌ناپذیر روبرو خواهند شد.

ندارند جز اینکه برای صنعت و تجارت خود به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند، که تولیداتشان علاوه بر بازار داخل امکان عرضه در بازارهای خارجی را نیز داشته باشد و در مقابل به تولیدات دیگر کشورها اجازه دهند که از فرصت بازارهای ایشان بهره‌مند شوند. اما باید این برنامه‌ریزی به گونه‌ای باشد که بازار کشور به بازار جهانی متصل باشد و تولید و مصرف کشور با اتصال

علی شفاف

در شرایطی که حتی بازارهای کوچک محلی در روستاهای دورافتاده کشورها از مسیرهای مختلفی با بازارهای جهانی مرتبط هستند، کشورها چاره‌ای

برخورد دارند و از این رو می‌توانند با کنار زدن رقبا به بازارهای دیگر نفوذ کنند.

متأسفانه صادرات غیرنفتی در ایران به دلایل مختلف مورد بی‌توجهی بوده و این مسئله موجب شده علی‌رغم تلاش‌هایی که طی قریب به دو دهه اخیر انجام شده، همچنان صادرات غیرنفتی ایران در رتبه‌ای باشد که با داشته‌های اقتصادی کشور هم وزن نیست.

نفوذ کشورهای بیگانه و ممانعت از توسعه اقتصادی ایران در سال‌های پیش از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، وابستگی بیش از حد به درآمد‌های نفتی قبل و بعد از انقلاب، حاکمیت مطلق دولت بر اقتصاد کشور، طی سالیان طولانی و بسیاری دیگر از موارد که موجب شده رتبه ایران در میان صادرکنندگان جهان چندان قابل توجه نباشد. اما آنچه به‌عنوان یک عامل ثابت در تمامی سال‌های گذشته به‌عنوان یک عامل مکمل موجب شده تا آثار دیگر عوامل بر روند صادرات غیرنفتی تشدید شود، مدیریت دوگانه‌ای بوده که بر بخش تولید و تجارت کشور حاکم بوده است. این روند موجب شده تا میان تولیدکنندگان و صادرکنندگان کشور همواره خط فاصله‌ای وجود داشته باشد، چراکه همین یک دلیل برای جدایی ایشان کافی است که تولیدکنندگان برای پیگیری مسائل حرفه‌ایشان به وزارتخانه‌ای مراجعه می‌کردند که صادرکنندگان شاید هیچگاه این وزارتخانه را از نزدیک نمی‌دیدند و این در خصوص وزارتخانه متولی امر صادرات نیز صدق می‌کرد.

این فاصله موجب شده بود تا تولیدکنندگان آنچه را که خود می‌خواستند تولید کنند و صادرکنندگان اگر خیلی خوش شانس بودند می‌توانستند بخشی از این تولیدات را صادر کنند. در شرایطی که بازارهای صادراتی بر پایه سفارش‌پذیری، تولید بر اساس نیاز بازار و سلیقه مشتری مدیریت می‌شوند، تولیدکنندگان ما پیرو عادت نادرست تولیدمحوری خود در بازارهای داخلی، محصولاتشان را به صادرکنندگان تحویل می‌کردند. از سویی صادرکنندگانی که می‌توانستند سفارش بر مبنای خواست بازار بگیرند، موفق نمی‌شدند این سفارش را به تولیدکنندگان داخلی انتقال دهند. از طرفی حمایت‌های تولیدی توسط دستگاه متولی غالباً با در نظر گرفتن بازار داخل اعمال می‌شد و در مقابل متولی صادرات حمایت‌های خود را بر صادراتی متمرکز می‌کرد که پس از تولید کالا قصد داشت بازاری برای آن پیدا کند.

همچنین دوگانگی مدیریتی باعث می‌شد تا قوانین وضع شده غالباً یک بعدی بوده و توجهی به حوزه دیگر نداشته باشد و این روند گاهی به جایی ختم می‌شد که قوانین وضع شده در بخش تولید به ضرر صادرات تمام می‌شد و عکس این موضوع نیز چندان دور از انتظار نبود. اما با یکی شدن متولی تولید و تجارت کشور و ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی، این مشکلات به میزان قابل توجهی کاهش یافته و حمایت‌های هدفمند از تولید صادرات محور موجب خواهد شد تا کاستی‌های گذشته به میزان قابل توجهی کاهش یابد.

همچنین در بخش قانونگذاری نیز از این پس شاهد اتخاذ تصمیماتی خواهیم بود که نه تنها به بخش دیگر ضربه نخواهد زد بلکه با ایجاد چتر حمایتی موجب خواهد شد تا تولید و تجارت کشور مکمل هم شده و افزایش صادرات غیرنفتی به میزان قابل توجهی را به دنبال خواهد داشت.

قابل انکار است، اما موضوع مورد مناقشه این است که تولیدکنندگان همواره واردات را بی‌رویه و تهدیدی جدی برای خود می‌دانند.

از طرفی تامین برخی از نیازهای کالایی کشور چه در بخش مواد مصرفی و چه در حوزه ماشین‌آلات و مواد اولیه وابسته به واردات بوده و گریزی از آن نیست.

همچنین باید این مهم را مد نظر داشت، که اگر واردات به درستی مدیریت نشود از یک سو ممکن است به تولیدکنندگان داخلی آسیب برسد و از طرفی ممکن است مشکلاتی در بازار به وجود آید و این تهدید نیز وجود دارد که با اشتباهی هر چند کوچک در مدیریت واردات، ورود غیرقانونی کالا از مسیرهای غیرقانونی نیاز بازار را تامین کند و بازار از اقلام قاچاق پر شود.

در این خصوص نیز می‌توان مدعی شد یکی از دلایل اصلی بوجود آمدن مناقشات میان تولیدکنندگان و واردکنندگان که به ضرر اقتصاد کشور است، وجود مدیریت دوگانه در این بخش است.

در حالی که متولیان صنعت تلاش می‌کنند بازار در اختیار محصولات داخلی باشد، از آنجایی که از میزان تقاضای بازار به‌طور دقیق اطلاع ندارند، بعضاً در محاسبات خود اشتباه کرده و بازار را با مشکل کمبود کالا مواجه می‌کنند و در مقابل ممکن است متولی تجارت کشور به دلیل عدم اطلاع کافی از توان تولیدکنندگان داخلی دچار همین اشتباه شده و با متوقف کردن واردات بازار را با مشکل روبه‌رو کند و یا در شرایطی متفاوت آنقدر کالا وارد شود که جایی برای تولیدات داخلی در بازار نباشد. یکی دیگر از مشکلات دوگانه بودن مدیریت در این بخش تامین مواد اولیه و ماشین‌آلات از مسیر واردات است که این موضوع نیز ممکن است با مشکلاتی روبه‌رو شود و عدم آگاهی دقیق از وضعیت تولید به‌ایجاد محدودیت‌های تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای بیانجامد.

در حالی که با یکی شدن متولی امر تولید و تجارت، آمار و ارقام مربوط به میزان تولید و تقاضا در یک جا گرد هم آمده و مدیران این بخش می‌توانند با در دست داشتن اطلاعات کافی به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که تولید و واردات کالا به‌گونه‌ای انجام گیرد که هیچ یک اثر منفی بر دیگری نگذارد و در خصوص واردات نیازهای اولیه بخش تولید نیز مدیریت واحد موجب می‌شود تا سیاست‌های وارداتی در این بخش نیز به‌گونه‌ای اتخاذ شود، که نیاز صنعت با شرایطی تامین شود که تولیدکنندگان بتوانند از سویی با بهترین قیمت و کیفیت نیاز بازار داخل را تامین کنند و همچنین در شرایطی رقابتی به بازارهای هدف نفوذ کنند. در این خصوص این نکته نیز نباید از نظر دور بماند که اگر کشوری بازارهای خود را بر روی تولیدات دیگر کشورها ببندد، نمی‌تواند توقع داشته باشد که بازارهای کشورهای دیگر پذیرای تولیداتش باشند و این یعنی رسیدن به یک اقتصاد درون‌گرا و بدون ارتباط با اقتصادهای دیگر که در شرایط کنونی این روند مطمئناً به نابودی آن اقتصاد ختم خواهد شد.

تولید صادرات محور، محصول ادغام

بسیاری از کارشناسان و صاحب نظران صادرات را نماد قدرت اقتصادی یک کشور می‌دانند و بر این باورند، کشورهایی که حضور موفقی در بازار دیگر کشورها دارند، از اقتصادی پویا با بهره‌وری بالا

قرار بگیرند، که تا کنون گروهی از آنها واگذار شده و واگذاری برخی دیگر در دستور کار قرار دارد، اما آنچه مسلم است همچنان سهم صنایع دولتی به اندازه‌ای است که سیاست‌های دولتی بر تصمیمات بخش خصوصی در بخش تولید غلبه می‌کند و این مسأله باعث شده تا صنایع بخش خصوصی با مشکلاتی روبرو شوند.

از طرفی وابستگی به انرژی یارانه‌ای موجب شده تا واحدهای تولیدی استراتژی خود را بر مبنای بهره‌گیری از انرژی ارزان تدوین کنند، موضوعی که با هدفمند شدن یارانه‌ها به مشکلی بزرگ برای بخش قابل توجهی از صنایع کشور تبدیل شده است. با کنار قرار دادن این گزینه‌ها مشخص می‌شود که صنعت کشور با مشکلاتی پیچیده روبرو است که نمی‌توان به راحتی آنها را از پیش رو برداشت. در چنین شرایطی تولیدات کشور باید تحت شرایطی وارد بازار شوند که از جمله آنها می‌توان به قیمت‌گذاری و تنظیم بازار بر اساس سیاست‌های دولت اشاره کرد. آنچه در این میان بیش از همه این موارد به بخش تولید صدمه می‌زند، سیاست دو گانه‌ای است که به دلیل جدا بودن وزارت صنایع و معادن به‌عنوان متولی تولید و وزارت بازرگانی به‌عنوان متولی بازار اتخاذ می‌شود.

در واقع وزارت صنایع و معادن با در نظر گرفتن شرایط و مشکلات صنایع تصمیماتی را اتخاذ می‌کند که با آنچه وزارت بازرگانی برای تنظیم و کنترل بازار در سیاست‌گذاری‌های خود پیش‌بینی کرده مغایرت دارد و در نهایت موجب می‌شود تا تولید کشور دچار صدمات جبران‌ناپذیری شود. در حالی که در صورت ادغام این دو وزارتخانه و فراهم شدن شرایطی که متولی دولتی بتواند محدودیت‌ها و شرایط تولید را در کنار مقتضیات بازار قرار دهد، این فرصت را فراهم می‌کند تا تصمیمات اتخاذ شده به‌گونه‌ای باشد که اولاً دوگانگی در آنها دیده نشود، مضاف بر اینکه منافع همه بخش‌ها در آن دیده شود.

با یکی شدن مدیریت تولید و تجارت کشور، وزارتخانه جدید وضعیت تولیدات بخش خصوصی در بازار را رصد کرده و اجازه نمی‌دهد آن بخش از تولیداتی که همچنان در زیرمجموعه‌های دولتی تولید می‌شوند، با شرایطی نابرابر امکان رقابت را از بخش خصوصی گرفته و ایشان را مغلوب کنند. همچنین در بخش تامین نیازهای اولیه بخش صنعت که باید از بازار دیگر کشورها وارد شود، متولی یگانه تولید و تجارت می‌تواند شرایطی را فراهم کند تا نیازهای بخش صنعت با بهایی کمتر به دست ایشان رسیده و افزایش قیمت در دیگر بخش‌ها را به نوعی جبران کند. از سویی این روند موجب می‌شود تا سیاست‌های صادراتی کشور به‌گونه‌ای اتخاذ شود، که از یک سو به بازار داخل ضربه نزند و از طرفی به بخش تولید با فراهم کردن شرایط بهینه صادرات کمک کند تا با عرضه بخشی از محصولات خود در بازار دیگر کشورها به سودی تعادلی در بازار داخل و خارج دست یافته و بتواند به فعالیت‌های خود ادامه دهد.

توقف رویارویی تولید و واردات

یکی از موضوعاتی که همواره در اقتصاد کشور مورد نقد و انتقاد قرار می‌گیرد، مبحث واردات است.

اینکه در پاره‌ای مواقع حجم واردات به اندازه‌ای می‌رسد که می‌توان آن را واردات بی‌رویه خواند، غیر

باید این مهم را مد نظر داشت، که اگر واردات به درستی مدیریت نشود از یک سو ممکن است به تولیدکنندگان داخلی آسیب برسد و از طرفی ممکن است مشکلاتی در بازار به وجود آید و این تهدید نیز وجود دارد که با اشتباهی هر چند کوچک در مدیریت واردات، ورود غیرقانونی کالا از مسیرهای غیرقانونی نیاز بازار را تامین کند و بازار از اقلام قاچاق پر شود

ادغام و حکمرانی در صنعت و تجارت

هیچ تولیدی بدون توجه به بازار مصرف انجام نمی‌شود، یعنی تولیدات باید متناسب با خواسته‌ها و نیازهای جوامع صورت گیرد و بدین معنا که بازار محصول، از ابتدای پیدایش ایده محصول در اذهان تا ساخت و توزیع آن، جزء لاینفک متغیرهای تصمیم برای تولیدکننده و بازرگان است

این روزها با نظر مثبت پارلمان‌نشینان نسبت به ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی، از جمله مباحث مهمی که نقل بسیاری از محافل است، موضوع چگونگی توجه به تولید و تجارت کشور است. به این معنا که همواره این دغدغه وجود دارد که وزارتخانه جدید، رویکردی تک‌بعدی داشته باشد و یا تنها به مسائل تولید و یا تنها به مسائل تجارت توجه داشته باشد و از تمرکز همزمان بر روی هر دو موضوع، غافل شود. اما بررسی‌های کارشناسی که از سوی وزارت بازرگانی صورت گرفته نشانگر این است که تولید و تجارت، در یک فرآیند متمرکز در ادغام مورد توجه قرار می‌گیرند. آنچه که همواره مورد توجه است، واسطه‌گری بازرگانی بین تولیدکننده و مصرف‌کننده است که مفهومی دقیق بوده و به این معناست که فعالیت‌های بازرگانی، بعنوان حلقه واسط و پلی میان تولید و مصرف مطرح است. طبیعی است که انتظارات و توقعات مصرف‌کنندگان به طور عموم متوجه بخش انتهایی حلقه که همان بازرگانی است، باشد و البته برداشتی صحیح به شمار می‌رود، اما آنچه بیشتر حائز اهمیت است درک مفهوم تولید و بازرگانی است که ضروری است با کنکاش بیشتر مورد توجه و عنایت قرار گیرد. در این مفهوم، ضرورت تولید محصولات اعم از کالا و خدمات و در اختیار مصرف‌کننده قرار گرفتن آنها است که ارتباط و وابستگی تنگاتنگ بازرگانی و تولید با مصرف را روشن می‌کند. در دهه حاضر، نگاه و رویکرد به تولید و مصرف معطوف به افزایش تنوع، کیفیت، سرعت ارایه محصولات و نیز کاهش هزینه و طول عمر محصولات است.

مورد توجه و عنایت بوده و همواره متناسب با خواست و انتظار مصرف‌کننده، در پی تدارک و تامین محصولات در اقصی نقاط جهان هستند.

در نتیجه این نگرش است که رابطه تنگاتنگی بین تولیدکننده و بازرگان یا بازاریابان برای شناخت و برآورد نیازهای مصرف‌کنندگان به وجود آمده است. به ادبیاتی دیگر، در واقع این دیدگاه که دولت از یک سو باید به سمت توسعه صنعتی و توسعه صادرات و در نتیجه توسعه اقتصادی گام بردارد و از سوی دیگر، نگاه به بازار داخلی، رعایت ملاحظات تنظیم بازار، قیمت‌گذاری، هدفمندی یارانه‌ها، حقوق

خواسته‌ها و نیازهای مصرف‌کننده و ترویج و توسعه آن بین تولیدکنندگان و توزیع‌کننده است. به طور علمی و تجربی راهبردها، روش‌ها و ابزارهای بسیار متنوعی در شناخت نیازها و خواسته‌های مصرف‌کنندگان از سوی مراکز علمی و آموزشی در سراسر دنیا ارایه شده است و هر ساله به تعدادی فارغ‌التحصیلان این نوع تخصص افزوده می‌شود و سمینارها، کارگاه‌ها و همایش‌های متنوع و گسترده‌ای در اقصی نقاط دنیا ارایه می‌شود. با توجه به این نیازها، سازمان‌ها نیز واحدهای مستقلی به عنوان بازاریابی ایجاد کرده‌اند. بین بازرگان و تجار نیز این مفهوم به صورت فردی یا سازمانی،

افزایش نیازها و خواسته‌های مصرف‌کنندگان که از یک سو توسط مصرف‌کننده و از سوی دیگر از طریق بازاریابی پدید آمده است، موجب ایجاد تحرک بسیار شدیدی در نظام تولیدی و بازرگانی جوامع می‌شود. در حال حاضر هیچ تولیدی بدون توجه به بازار مصرف انجام نمی‌شود، یعنی تولیدات باید متناسب با خواسته‌ها و نیازهای جوامع صورت گیرد و بدین معنا که بازار محصول، از ابتدای پیدایش ایده محصول در اذهان تا ساخت و توزیع آن، جزء لاینفک متغیرهای تصمیم برای تولیدکننده و بازرگان است؛ اما آنچه حائز اهمیت است، شناخت دقیق و به موقع

دستور کار نهادهای حاکمیتی در حوزه بازرگانی کشورهای مورد مطالعه، نحوه جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مبتنی بر جنس‌شناسی و دسته‌بندی محتوایی امور و فعالیت‌هایی است که بر عهده این نهادها گذاشته شده است و مقایسه صورت گرفته در راستای تبیین و شفاف‌سازی ماهیت و حدود و ثغور وظایف نهادهای مورد نظر انجام شده است. بر خلاف آنچه در افواه عمومی در رابطه با محدود بودن نقش دولت‌ها و نهادهای حاکمیتی در حوزه بازرگانی شنیده می‌شود باید اذعان داشت که کشورهای مختلف، نهادهای دولتی دارای نقشی به سزا و کلیدی در این حوزه هستند، ولی نکته قابل توجه این است که حدود و ثغور وظایف دولت‌ها و نهادهای نماینده آنها در عرصه بازرگانی و به طور خاص در حوزه‌های رقابتی در قالب سیاستگذاری و نظارت و حمایت تعریف شده و در واقع به عنوان داور برای بازیگران عرصه بازرگانی عمل می‌کنند.

به بیان دیگر، باید در مقایسه به این مسأله توجه کرد که به دلایل گوناگون از جمله تداوم روش‌های گذشته که نمی‌توان به سادگی در آن تغییر ایجاد کرد، انتظارات مردم و حتی شخصیت‌ها و نهادهای اجتماعی و شرایط کشور، دولت در کنار نقش‌های اصلی خود به عنوان یکی از بازیگران مهم در عرصه بازرگانی و رقابت نیز حضور داشته است؛ امری که به رغم اصلاحات متعدد ناشی از ابلاغ سیاست‌های کلی اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام معظم رهبری، هنوز آثار آن باقی است و در حقیقت باید قضاوت و فرهنگ مناسب و مشتری در مورد حدود عملکرد و مکانیزم بازار، حوزه کاری بخش خصوصی و عمومی، نوع نگاه منطقه‌ای و بین‌المللی در اقتصاد کشور و نحوه انتخاب میان دو رویکرد معروف جایگزینی واردات و توسعه صادرات در سطح مقامات اجرایی، قانون‌گذاران و فعالان عمده اقتصادی به وجود آید. علیرغم وجود مشکل ساختاری و عملیاتی ذکر شده در مورد قبلی که در حوزه نقش نهادهای حاکمیتی در بخش بازرگانی ذکر شد، ماهیت و محتوای ماموریت‌ها و وظایف کلانی که این نهادهای حاکمیتی در قالب وزارتخانه‌های مختلف مرتبط با بازرگانی دارای همپوشانی و مشابهت‌ها است.

این حوزه‌های اصلی را می‌توان به طور کلان در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، نظارت، حمایت و بسترسازی برای توسعه، تمرکز بر کالاها و خدمات اساسی کشور، تمرکز بر توسعه رواج در خارج از کشور، شناسایی و تامین زیرساخت‌ها و فناوری‌های نوین خلاصه کرد. در عین حال، وقتی هدف توسعه صادرات و رقابت‌پذیری در عرصه‌های مختلف تولید و تجارت به عنوان هدف اساسی مطرح شود، از آنجا که جامعه مصرف‌کننده دیگر محدود به کشور مبدا نمی‌شود، پس تقاضا نیز حوزه وسیع‌تری از تقاضای داخلی را شامل می‌شود و در این صورت، هر تولیدی با نگاه به این هدف کلیدی صورت پذیرد، به طور ضمنی این ویژگی که منجر به صادرات خواهد شد را نیز در دل خود خواهد داشت و در واقع، هر وقت صحبت از مصرف‌کننده و بازار تقاضا و فروش و رقابت می‌شود، به تقاضای داخل کشور نیز همانند تقاضای خارج کشور و بازارهای بین‌المللی نگریسته می‌شود، به عبارت دیگر می‌توان با اطمینان اذعان داشت اگر صادرات، محور امور قرار گیرد، تولید نیز تقویت شده و به مرز استانداردهای جهانی و رقابت‌پذیری می‌رسد. در مجموع همسویی سیاست‌های صنعتی و تجاری از جمله نتایج اصلی این ادغام خواهد بود و در صورتی که بتوان ضمن استمرار در سیاست‌های تسهیل تجاری، فعالیت‌های صنعتی را به سمت حوزه‌های مزیت‌دار هدایت کرد، می‌توان شاهد آثار مثبت این اقدام در تولید و تجارت کشور بود.

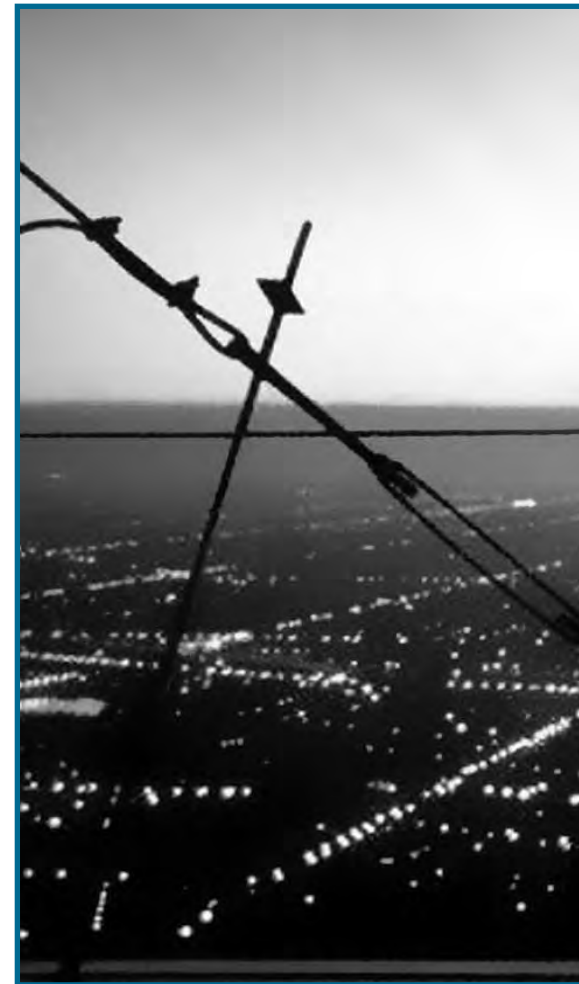
و بازار تقاضا و فروش و رقابت می‌شود، به تقاضای داخلی نیز همانند تقاضای خارج کشور و بازارهای بین‌المللی نگریسته می‌شود.

در حیطه مربوط به نهادهای حاکمیتی در گیر در امر بازرگانی کشورهای مختلف نیز مشاهده می‌شود که در سالهای اخیر تعداد و ترکیب فعالیت وزارتخانه متولی امر بازرگانی در هر کشور، به نحوی تدارک دیده شده است که بیشترین کارایی و اثربخشی را در عرصه ملی و بین‌المللی از لحاظ تطابق با راهبردها و استراتژی‌های کلان کشور داشته باشد.

تجارب کشورها موبد این نظریه است که بر اساس تفکر نهادگرایی یا اهمیت توجه به نقش نهادها در ایجاد فرآیندها و توسعه فعالیت‌های جدید در مواردی یا وزارت صنایع و تجارت ایجاد کرده‌اند و بحث تنظیم بازار و بازرگانی داخلی را به طور جداگانه در نظر گرفته‌اند و یا در مواردی دیگر، صنایع و تجارت را به طور اعم در یک وزارتخانه با هم دیده‌اند و در زمانی دیگر، حتی امور اقتصادی را نیز در همان ترکیب اضافه کرده و وزارتخانه‌ای ترکیبی تشکیل داده‌اند. باری روند غالب در اقتصادهای تازه صنعتی شده نسل‌های اول و دوم تجربه نوعی تلفیق بین صنایع و بازرگانی به ویژه بازرگانی بین‌المللی است؛ اگرچه سرعت تحقق این روند در کشورهای در حال توسعه بستگی مستقیمی به میزان اهمیت اقتصاد نسبت به سیاست دارد. آنچه در این میان می‌توان نتیجه گرفت این است که هر قدر نقش دخالت کارکردی دولت در اقتصاد ضعیف‌تر و نقش توسعه‌ای آن پررنگ‌تر شده است، تشکیلات کلان دولت در دو جهت تغییر کرده است.

اول اینکه کوچک‌تر شده و بیشتر از سازمان‌های مردم‌نهاد و خود مردم استفاده کرده است و دوم اینکه ترکیب وزارتخانه‌های آن به تناسب نیازهای توسعه‌ای متنوع و متغیر شده است، نوع تغییر در ترکیب و اندازه دستگاه‌های دولتی البته تابع متغیضیات و نگرش دولت بوده است. تجارب نشان می‌دهند کشورهایی که سیاست توسعه صادرات را به عنوان استراتژی توسعه اقتصادی خود انتخاب کرده‌اند، اگر به اقتصاد بازار متکی بوده‌اند و دولت به عنوان جایگزین بازار نقش موثری در اقتصاد کشور نداشته است، اغلب نوعی نزدیکی دستگاه‌های اجرایی صنعت و بازرگانی را تجربه کرده‌اند. در برخی از کشورها امورات دولتی تجارت خارجی و صنایع در یک نهاد دولتی شکل یافته و برحسب حروف اول کلمات لاتین در عنوان چنین وزارتخانه‌ای به معنی یا همان وزارت تجارت بین‌الملل و صنایع شهرت یافته است.

این درحالی است که برای انجام امور دولتی مابقی تجارت وزارتخانه دیگری وجود دارد که در مالزی عنوان وزارت بازرگانی داخلی و امور مصرف‌کننده است. در کشور کره جنوبی که به لحاظ عملکرد رشد و توسعه صنعتی در چند دهه اخیر، سرآمد کشورهای شرق آسیا بوده است، وزارتخانه‌ای به نام وزارت اقتصاد دانش به وجود آمده است. مشاهده می‌شود که صرف عنوان وزارتخانه که مثلا صنعت و بازرگانی یا صنعت و تجارت بین‌الملل و یا صنعت و تجارت باشد، مهم نیست، بلکه مهم‌تر از آن هدف از ایجاد نهاد دولتی واحد برای هدایت این دو فعالیت است، یعنی اینکه چه بسا وزارت تجارت بین‌الملل و صنعت تشکیل شود، اما کارکرد واقعی را نداشته است باشد. آنچه باعث ایجاد تصویری جذاب از ترکیب وزارتخانه‌های مرتبط با مقولات بازرگانی شده است نه خود این عنوان که عملکرد صنعت و تجارت کشورها است اقتصاد آن کشورها را در مدت کوتاهی به یک اقتصاد صنعتی و تجارت پیشرو در جهان تبدیل کرده است. در بررسی وظایف کلان در

مصرف‌کنندگان و موضوعاتی از این دست داشته باشد، باید به طور جامع مورد توجه قرار گیرد و به تمام فرآیندها و فعالیت‌های موجود در تمام عرصه‌های ذکر شده به طور یکپارچه نگریسته شود. بنابراین تولیدکنندگان نمی‌توانند بدون توجه به خواسته‌ها و نیازهای مصرف‌کنندگان دست به تولید محصول زده و انتظار فروش محصولات خود را داشته باشند، همچنین بازرگان و تجار نمی‌توانند بدون توجه به نیاز مصرف‌کنندگان هر نوع محصولی را در اختیار آنها قرار دهند. بنابراین هم تولید و هم بازرگانی با مفهوم برآورده کردن و تامین نیاز و خواسته مصرف‌کننده، حلقه اتصال به مصرف‌کنندگان هستند و نمی‌توانند جدای از یکدیگر عمل کنند.

در همین راستا و بر اساس مبانی ذکر شده، اگر هدف توسعه صادرات و رقابت‌پذیری در عرصه‌های مختلف تولید و تجارت بعنوان هدف اساسی این حوزه مطرح شود، از آنجا که جامعه مصرف‌کننده دیگر محدود به کشور مبدا نمی‌شود، پس تقاضا نیز حوزه وسیع‌تری از تقاضای داخلی را شامل می‌شود و در این صورت هر تولیدی با نگاه به این هدف کلیدی صورت می‌گیرد و در نتیجه به طور ضمنی این ویژگی را که تولید منجر به صادرات خواهد شد نیز در دل خود خواهد داشت و در واقع هر وقت صحبت از مصرف‌کننده

در حیطه مربوط به نهادهای

حاکمیتی درگیر

در امر بازرگانی

کشورهای مختلف

نیز مشاهده

می‌شود که در

سالهای اخیر تعداد

و ترکیب فعالیت

وزارتخانه متولی

امر بازرگانی در هر

کشور، به نحوی

تدارک دیده شده

است که بیشترین

کارایی و اثربخشی

را در عرصه ملی و

بین‌المللی از لحاظ

تطابق با راهبردها

و استراتژی‌های

کلان کشور

داشته باشد

رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی عنوان کرد

حذف فرآیندهای تصدی گرایانه از وزارتخانه ادغامی

وقتی آمارها را نگاه می‌کنیم سهم ما در تجارت جهانی زیر یک درصد است. پس اگر بخواهیم جایگاه خوبی در فضای بین‌المللی داشته باشیم و منابع ارزی را توسعه داده و وابسته به نفت نمانیم، باید تولید را جهانی کنیم که ابزارها و سازوکارهای خود را می‌خواهد و چه بهتر که تولید را کنار تجارت بگذاریم تا ارتباطات ارگانیک بین این دو وزارتخانه ایجاد شود

سازمان یکپارچه بوده است مثلاً در آمریکا، هلند، هند، چک، سنگاپور و ترکیه وزارتخانه صنایع و بازرگانی داریم. کشورهایمانند ژاپن، کره جنوبی، فرانسه و آلمان با رویکردی متفاوت وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت دارند. مدلی که در ایران دنبال می‌شود مدل وزارتخانه‌ای است که خواهان حضور در حوزه صنعت و بازرگانی در سطح بین‌المللی است. وقتی به آمارها نگاه کنیم تنها راه نجات ما این است که در فضای تجارت بین‌الملل وارد شویم. این مدل تجربه شده و ما نیز همین رویکرد را دنبال می‌کنیم. اینها رویکرد رایج دنیا است و ایران نیز با سعی و خطا پیش نمی‌رود.

■ به طور حتم مشکلات در این حوزه، بسیار بیشتر از سهم پایین ایران در صحنه تجارت بین‌الملل است. چه مشکلاتی وجود داشت، که ادغام این دو وزارتخانه قطعی شد؟

لیست مشکلات متعدد است. اما یکی از مباحث کلیدی که همواره مطرح بود، عدم وجود یکپارچگی در سیاست‌های تولید و تجارت ما است. این عدم یکپارچگی در سیاست‌های تولید و تجارت، ناهماهنگی در اتخاذ راهبرد تولید و تجارت را به همراه داشت. این عارضه، مسئولان مربوطه را به این فضا سوق داد که به بهانه این یکپارچه‌سازی، سازوکارهای مدیریتی این دو دستگاه اصلاح شود. یکی دیگر از عارضه‌ها رخداد شکاف و عدم استمرار در جریان کار تولید و تجارت بوده است. به عنوان مثال یک محصول تحت حمایت یک وزارتخانه تولید می‌شد و سپس برای فروش در بازار بین‌المللی تحت حمایت یک وزارتخانه دیگر قرار می‌گرفت. حال در یک مقطع زمانی تولید قطع می‌شد و بازاری که با زحمت و تلاش به دست آمده بود نیز به آسانی از دست می‌رفت. در حقیقت این استمرار تولیدی نبود که به تجارت پایدار بینجامد. یکی دیگر از نکاتی که می‌توان اشاره کرد این است که ما در کشوری با محدودیت منابع که زندگی می‌کنیم که این منابع، در اختیار همگان نیست. اختصاص این منابع محدود به نحو مناسب‌تر به حوزه‌های کاربردی مناسب یکی از نکات بسیار مهم محسوب می‌شود. پس تخصیص مناسب منابع، بدون تبعیض یکی از ایده‌هایی است که به ادغام کمک می‌کند. در این میان، اجرای قانون هدفمندکردن پارانه‌ها نیز توجیهی که برای عملی کردن ادغام این دو وزارتخانه بود. البته علاقه به کوچک کردن و چابک کردن و حذف بروکراسی‌های اداری یکی از اهداف اساسی این ادغام است تا وزارتخانه چابک‌تر و منعطف‌تری داشته باشیم که جریان تولید و تجارت را تسهیل کرده و در نهایت به تولید صادرات‌گرا منجر شود.

■ مسائلی که شما به آن اشاره کردید، ادغام سازمانی این دو وزارتخانه را به لحاظ منطقی توجیه می‌کند اما به هر حال با ادغام دو سازمان، این مشکلات حل نخواهد شد. چه راه‌هایی را برای حل این مشکلات در قالب یک وزارتخانه مدنظر قرار داده‌اید؟ به عنوان مثال کشور ما همواره علاقمند به تولید همه کالاها و محصولات بوده، بدون اینکه به ظرفیت‌ها و مزیت‌های خود در حوزه تولید توجه کند. همچنین در مورد وضع تعرفه نیز همواره نظرات دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع متفاوت بوده است. یکی طرفدار حقوق مصرف‌کننده و دیگری مدافع حق تولیدکننده بوده است. اینها تنها گوشه کوچکی از مشکلات این حوزه است. وزارتخانه تشکیل شده، چگونه

چند سالی از مطرح شدن بحث ادغام وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن می‌گذرد اما در سال جاری بالاخره اولین مرحله از این ادغام کلید خورد تا در نهایت از این پس تولید و تجارت تنها یک متولی داشته باشد. دوگانگی‌ها و سیاستگذاری‌های متضاد در حوزه تولید و تجارت، تبعات زیادی به همراه داشته است که تنها یکی از آنها نارضایتی تولیدکننده، تاجر و مصرف‌کننده است. حال با ادغام این دو وزارتخانه، همگان منتظرند تا ایران با تولیدی صادرات‌گرا بخش بزرگ‌تری از بازار بین‌المللی را به خود اختصاص دهد. رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی این موضوع را مهم‌ترین هدف ادغام این دو وزارتخانه در یکدیگر و تشکیل وزارتخانه «صنعت، معدن و تجارت» می‌داند. به گفته مهدی فتح‌اله محور اصلی ادغام، ایجاد رویکرد حاکمیتی در وزارتخانه ادغامی است به نحوی که بخشی از فرآیندهایی که جنبه تصدی‌گری دارند باید حذف شوند. گفت‌وگوی ما را با وی، در ذیل می‌خوانید.

مریم موسی‌پور

■ بسیاری از همان ابتدا به بحث ادغام وزارت صنایع در وزارت بازرگانی انتقاد کردند. به گفته آنها شیوه طرح این موضوع به گونه‌ای بود که به نوعی به برتری بازرگانی بر صنایع اشاره داشت. شما این روند را چگونه ارزیابی می‌کنید. به عقیده شما فرآیند ادغام به نفع بازرگانی است یا صنعت؟ قبل از هر چیز باید به این نکته اشاره کنم که از ابتدای مطرح شدن این موضوع، هیچ‌گاه بحث ادغام یکی در دیگری مطرح نبوده است. اما برخی الزامات اداری وجود دارد که به هر حال باید برای آنها، ادبیاتی به کار رود اما رویکرد و هدف دست‌اندرکاران و معماران پروژه ادغام، این نبوده که دستگاهی را بر دستگاه دیگر حاکم کنند بلکه با توجه به اقتضائاتی که در شرایط تولید و تجارت و اقتصاد بین‌الملل داریم بهتر است که تولید و تجارت یکدیگر را تکمیل کنند. بالاخره در سال‌ها کار مدیریتی و دولتی کردن، دولتمردان به این بلوغ مدیریتی رسیده‌اند که ایجاد

یکپارچگی به این معنا نیست که مدیری را بالای سر یک دستگاه بگذاریم یا دستگاهی را مدیر دستگاه دیگر کنیم. می‌حس می‌شود که در حال حاضر دنبال می‌شود این است که ما در سازماندهی جدید این وزارتخانه به دنبال رویکردی هستیم که به صورت یکپارچه تولید و تجارت را در کنار هم، ساماندهی کنیم و بحث حاکم کردن یک وزارتخانه بر دیگری به هیچ عنوان مطرح نیست.

■ چه چیز موجب شد تا ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن مدنظر قرار گیرد؟

وقتی آمارها را نگاه می‌کنیم سهم ما در تجارت جهانی زیر یک درصد است. پس اگر بخواهیم جایگاه خوبی در فضای بین‌المللی داشته باشیم و منابع ارزی را توسعه داده و وابسته به نفت نمانیم، باید تولید را جهانی کنیم که ابزارها و سازوکارهای خود را می‌خواهد و چه بهتر که تولید را کنار تجارت بگذاریم تا ارتباطات ارگانیک بین این دو وزارتخانه ایجاد شود. البته این موضوع، کشف ایرانیان نیست. در تجربیات سایر کشورها از جمله بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه نیز این فرآیند تجربه شده و طراحی وزارتخانه صنعت و تجارت به صورت یک

بزرگ‌ترین مشکل است که البته می‌توان آن را مدیریت کرد. در حال حاضر تلاش همه مدیران پروژه ادغام و معماران آن، اعم از مسئولان دولت و نمایندگان مجلس آن است که از فضای ادغام فیزیکی دور شویم.

مشکلات پیش روی ادغام فیزیکی این دو وزارتخانه عریض و طویل نباید باعث شود که از هدف یکپارچگی غافل شده و تنها به سمت رفع تکلیف و برای اینکه ادغامی صورت گرفته باشد پیش رویم. قطعاً این مدل طرفدار ندارد و کسی به دنبال این نیست. ساز و کار تدارک دیده شده برای این ادغام رسیدن به حدی مورد نیاز از یکپارچگی باشد. البته به‌طور حتم وقتی دو نهاد به این بزرگی بخواهند در کنار هم قرار بگیرند با برخی اینرسی‌های مقاومتی مواجه خواهیم شد و تا این دو یکدیگر را پیدا کرده و تمام حلقه‌ها به‌صورت مناسب درهم چفت و بست شود، زمان لازم است. اگر به این نقطه برسیم هدف یکپارچه‌سازی شکل گرفته است.

■ بسیار امیدوارانه صحبت می‌کنید.

به دلیل آنکه ما جنگ سازمان‌ها نداریم. جنگ ما، جنگ فرآیندها است، اما به‌طور حتم، کار نخواهد خوابید. به‌طور حتم اگر به سازمانی نیاز نباشد، حذف خواهد شد یا برخی مدیران برکنار می‌شوند. ممکن است سازمانی به وزارتخانه‌ای دیگر و یا حتی بخش خصوصی منتقل شوند. به هر حال مجوزهای این کار اخذ خواهد شد و ما امیدواریم که هدف اصلی این ادغام یعنی تولید صادرات‌گرا محقق شود.

نیستیم، بنابراین بخشی از فرآیندهایی که جنبه تصدی‌گری دارند باید از وزارتخانه ادغامی حذف شوند. همچنین در سازماندهی جدید به بخشی از فرآیندهای ضروری پرداخت خواهد شد بنابراین رویکرد حذف و اضافه در طراحی ادغام در نظر گرفته می‌شود که به‌محض ارایه لایحه قابل انتشار است.

■ آیا در مورد نیروهای فعال در این دو وزارتخانه فکری شده است؟ برخی از نیروها دغدغه از دست دادن کار خود را دارند.

البته ممکن است این ادغام به لحاظ تشکیلات و منابع نیروی انسانی عارضه‌هایی داشته باشد اما رئیس‌جمهور و وزیر بازرگانی، قول داده‌اند که نیروهای دولتی دغدغه بیکار شدن نداشته باشند و این ادغام لطمه‌ای به پرسنل وارد نکند. ممکن است جابجایی‌هایی انجام شود ولی بنا نیست نیرویی از کار بیکار شود. البته باید توجه داشتید که این وزارتخانه به دنبال ایجاد اشتغال نیست و هدف دیگری دارد اما اگر تولید صادرات‌گرا محقق شود، ارزش‌افزوده حاصل از آن می‌تواند اشتغال‌پایداری ایجاد کند.

■ مهم‌ترین مشکل بر سر راه ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن را چه می‌دانید؟ فکر می‌کنید این ادغام بدون کوچکترین مشکلی صورت پذیرد؟

شاید بزرگ‌ترین ریسک پیش روی ادغام، پرت شدن حواسمان از ایجاد یکپارچگی در تولید و تجارت و غافل شدن از آن باشد. این

جهت‌گیری می‌کند تا همه گروه‌های تولیدکننده، بازرگان و مصرف‌کننده راضی باشند؟

همانطور که اشاره کردید، این مساله چند بعد دارد. یک بار نگاه ما سازمانی است به این معنا که می‌گوییم ادغام به‌درستی انجام شده و سازمانی با ساختار و تشکیلات و برنامه‌های مناسب طراحی کنیم. این یک بعد قضیه است اما آنچه شما می‌گویید فراتر از ابعاد سازمانی است. استراتژی ما برای ادغام، تولید صادرات‌محور است و این استراتژی در قانون بر سایر اهداف این ادغام، غالب است. در حال حاضر باید در کشور به سمت تولیداتی برویم که تولید آنها برای ما اولویت داشته یا تولید در آن حوزه، برای ما مزایای نسبی دارد. هیچ کشوری نمی‌خواهد در همه حوزه‌ها، رتبه اول را کسب کند. این ادعا غلطی است. در حال حاضر نیز مدیران ما این رویکرد را دنبال نمی‌کنند. ما در حوزه‌هایی اولویت داریم و در حوزه‌هایی نیز مزیت نسبی داریم و می‌خواهیم این مزیت‌های نسبی را به مزیت‌های برتر تبدیل کنیم. اگر کشوری بخواهد در اقتصاد موفق باشد و سهم خود را در تجارت بین‌المللی افزایش دهد باید به سمت اولویت‌ها برود و این اولویت‌ها نیز محدود هستند. جهت‌گیری‌های استراتژی‌هایی که دولتمردان در عرصه تولید و تجارت به آن می‌پردازند این است که برای تولید، طیف محدودی از تولیدات را داریم. در حوزه تجارت نیز طیف محدودی از کشورها به‌عنوان بازارهای هدف صادراتی انتخاب شده‌اند بنابراین ما در این حوزه‌ها به بلوغ رسیده‌ایم. در حوزه مسائل دیگر که به آن اشاره کردید نیز مطمئن باشد برنامه‌ریزی‌های لازم صورت می‌گیرد تا هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده راضی باشند. به هر حال اگر یک وزارتخانه در این مورد تصمیم‌گیری کند، تضادها به شکل بهتری برطرف خواهد شد.

■ ادغام به چه صورت پیاده‌سازی خواهد شد؟ به بیان بهتر چه سازمان‌هایی ممکن است در هم ادغام شوند و رویکرد ادغام‌های سازمانی به چه نحو خواهد بود؟

پیش از تصویب این ادغام در مجلس، دوستانی که وظیفه بررسی کارشناسی این موضوع را برعهده داشتند با نگاه زنجیره ارزش آن را بررسی کرده‌اند یعنی اینکه چه فرآیندهایی پشت سرهم چیده شوند که یکپارچه‌سازی را دنبال کنند. آنها کارکردها و فرآیندهایی که باید در وزارتخانه ادغامی طراحی شود، از هم تفکیک کرده‌اند. برخی فرآیندها اصطلاحاً اصلی و تخصصی هستند یعنی اگر این کارکرد که برداشته شود سازمان از حیز انتفاع ساقط خواهد شد پس باید این نوع از فرآیندها حفظ شوند. برخی فرآیندها نیز فرآیندهای پشتیبانی است که بین دو وزارتخانه مشترک هستند مانند بخش اداری مالی یا منابع انسانی که می‌توان آنها را با یکدیگر، تلفیق کرد. اما برخی دیگر از فرآیندها نیز از جنس مدیریتی است. به هر حال این نوع از بررسی‌ها قبلاً انجام شده و حال به مدلی رسیدیم که به این ادغام کمک می‌کند. اما محور اصلی ادغام، ایجاد رویکرد حاکمیتی در وزارتخانه ادغامی است. ما به دنبال تصدی‌گری

البته ممکن است این ادغام به لحاظ تشکیلات و منابع نیروی انسانی عارضه‌هایی داشته باشد اما رئیس‌جمهور و وزیر بازرگانی، قول داده‌اند که نیروهای دولتی دغدغه بیکار شدن نداشته باشند و این ادغام لطمه‌ای به پرسنل وارد نکند. ممکن است جابجایی‌هایی انجام شود ولی بنا نیست نیرویی از کار بیکار شود

رییس پارلمان بخش خصوصی:

ادغام وزارتخانه‌ها هدف مبارکی است

لحاظ اقتصادی در نظر گرفت. سومین موضوع تشکیلات دستگاه و موضوع چهارم هم، سیاست روزمره برای مدیریت اقتصادی است که باید مشخص شود.

■ به عقیده شما در بحث ادغام دو وزارتخانه مذکور باید به چه نکاتی بیشترین توجهات صورت بگیرد؟

به طور قطع پس از ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن باید به سمت بازار رقابتی، خصوصی‌سازی و آزادسازی اقتصادی برویم و در بخش تجارت خارجی نیز باید دیدگاه اقتصاد خارجی ایران نیز باید به سمت باز بودن اقتصاد و افزایش تعاملات حرکت کند. البته باید به خاطر داشت که برای سیاست‌گذاری وزارتخانه‌های جدید ذهن را از مسایل مدیریت اقتضایی که مربوط به شرایط هدفمند کردن یارانه‌ها و یا اعمال تحریم از سوی دشمنان است را خارج کرد و صرفاً به اقتصاد داخلی و خارجی آزاد اندیشید و بر همین اساس نیز اقدام به سیاست‌گذاری کرد.

■ پس از اعلام تصمیم دولت مبنی بر کوچک‌سازی دولت و ادغام ۸ وزارتخانه با هدف اجرای قانون شاهد برخی مخالفت‌ها با این تصمیمات بودیم، به عقیده شما ادغام وزارتخانه در چارچوب قانون نباید صورت می‌گرفت؟

ادغام وزارتخانه‌های مختلف در راستای اجرای ماده ۵۳ قانون برنامه پنجم توسعه است و این ادغام باید به نحوی انجام شود که منجر به کاهش بروکراسی اداری در کشور شود و به طور قطع بخش خصوصی از ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن و تشکیل وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت حمایت خواهد کرد.

■ پس از ادغام مهم‌ترین وظیفه بخش خصوصی چیست و محوریت اقتصاد کشور باید بر چه اساسی باشد؟

به طور قطع فاصله گرفتن از تصدی‌گری توسط دولت و سپردن امور به بخش خصوصی از مهم‌ترین اهداف دولت خواهد بود و استراتژی ادغام باید با محوریت تولید انجام شود زیرا اگر تولیدات ایران دارای مزیت رقابت‌پذیری شوند به طور حتم کالاهای ایرانی در بازارهای هدف ماندگار خواهند شد البته در بحث ادغام نباید از مباحث مربوط به تحقیق و توسعه اقتصادی نیز غفلت کنیم. نکته دیگری که در ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن باید به آن توجه شود این است که سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی از سوی مقام معظم رهبری در صدد برون سپاری اقتصاد و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد کشور است بنابراین پس از ادغام باید دولت در راستای سیاست‌گذاری و نظارت گام برداشته و فعالیت‌هایی که قابلیت واگذاری دارند را به بخش خصوصی واگذار کند و به طور قطع عبور از این مسیر می‌تواند هدف اصلی از ادغام را که همان کوچک‌سازی دولت است را تسریع کند.

■ به عقیده شما به عنوان یک کارشناس اقتصادی آیا ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن می‌تواند در رشد صادرات کشور موثر واقع شود؟

اگر پس از ادغام بر مبنای بازار آزاد داخلی و خارجی سیاست‌گذاری‌های لازم را انجام داده و با اتخاذ تدابیری زمینه بهبود کیفیت و افزایش رقابت‌پذیری کالاهای داخلی را فراهم بیاوریم به طور حتم یکی از دستاوردهای ادغام دو وزارتخانه مذکور رشد صادرات و ماندگاری کالای ایرانی در بازارهای هدف خواهد بود.

پس از ادغام باید دولت در راستای سیاست‌گذاری و نظارت گام برداشته و فعالیت‌هایی که قابلیت واگذاری دارند را به بخش خصوصی واگذار کند و به طور قطع عبور از این مسیر می‌تواند هدف اصلی از ادغام را که همان کوچک‌سازی دولت است را تسریع کند

فعالان اقتصادی بخش خصوصی شاید این روزها برای خود سهم بیشتری از مشارکت در امور تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی می‌خواهند زیرا پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی بر حضور این بخش در عرصه‌های مختلف اقتصادی تأکید فراوانی شده است تا دولت به فعالیت‌های نظارتی و حاکمیتی خود بیشتر توجه کند. پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به طور قطع این روزها مهم‌ترین بحث داغ اقتصادی کشور، ادغام وزارتخانه‌ها به ویژه بحث ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی است. از آنجایی که نحوه این ادغام بر روی عملکرد فعالان اقتصادی کشور تأثیر به‌سزایی دارد به سراغ محمد نهاوندیان رییس اتاق بازرگانی ایران رفتیم تا بدانیم از زمانی که زمزمه‌های ادغام دو وزارتخانه مذکور عنوان شد مهم‌ترین خواسته‌های بخش خصوصی چه بوده است. مشروح این گفت‌وگو را در ذیل می‌خوانید:

فرزاد پویا

■ طی روزهای آتی شرح وظایف وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت که حاصل ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن است به مجلس شورای اسلامی ارسال خواهد شد، ارزیابی شما از ادغام این دو وزارتخانه چیست؟

بخش خصوصی از ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن استقبال می‌کند اما باید به خاطر داشته باشیم که این ادغام باید همانند یک جراحی، دقیق، با ظرافت و با مشورت همه دست‌اندرکاران عرصه اقتصادی کشور صورت بگیرد تا در عرصه اقتصادی به نتایج مطلوب دست بیابیم. تعدد دستگاه‌های دولتی که گاه‌وبیگاه هم عرض دارند موجب بروز مشکلاتی می‌شود و اینکه ما با ادغام به دنبال حل ناهماهنگی‌های میان دستگاه‌های دولتی و سیاست‌های اقتصادی باشیم هدف بسیار مبارکی است اما ادغام تنها راه حل رفع این ناهماهنگی‌ها نیست.

■ در ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن باید چه رویکردی را دنبال کرد تا منجر به توسعه و رشد اقتصادی شود؟

یادداشت

ادغام تولید و تجارت در تاریخ

تشکیل، حذف، اضافه و ادغام در خصوص وزارت بازرگانی و صنایع سابقه‌ای طولانی دارد که آغاز آن به دوره مشروطه برمی‌گردد. در واقع تجدید ساختار سازمانی، ادغام و تغییر نام همواره در مورد وزارتخانه‌های بازرگانی، اقتصاد و صنایع مطرح بوده است و این موضوع در خصوص وزارت صنایع بیشتر به چشم می‌خورد. مروری بر مسیر تحولات و ادغام‌های وزارت بازرگانی و صنایع نشانگر این است که در سال ۱۳۰۰، وزارت فوائد عامه وجود داشته که ده سال بعد یعنی در سال ۱۳۱۰ به دو وزارتخانه «طرق و شوارع» و «اقتصاد ملی» تقسیم شده است. اما همین وزارت اقتصاد ملی نیز ۶ سال بعد یعنی در سال ۱۳۱۶ خود به سه وزارتخانه «داره کل تجارت»، «داره کل فلاحه» و «داره کل صناعت» تقسیم شده و البته در سال ۱۳۲۰ نیز اداره کل تجارت به وزارت تجارت و اداره کل صناعت به وزارت صنایع و معادن تغییر نام داده است.

کریخت بود. البته در زمانی که برنامه چهارم در حال تدوین بود، دولت هشتم دو وزارتخانه جدید را به جمع اعضای کابینه در دولت اضافه کرد. با توجه به آنکه در دولت هفتم، دو وزارتخانه جهاد و معادن و فلزات در وزارتخانه‌های کشاورزی و صنایع ادغام شدند، اما در عمل راه‌اندازی وزارتخانه‌های تعاون و رفاه در دولت، تعداد وزارتخانه‌های دولت را از مرز ۲۱ وزارتخانه بالاتر نبرد، ولی در عمل برنامه‌های مربوط به کوچک‌سازی دولت از نظر تعداد وزارتخانه‌ها منقضی شد. در برنامه چهارم همین رویه ادامه داشت. در ماده ۱۳۷ قانون، دولت مکلف شد تا تشکیلات کلان دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها را متناسب با سیاست‌ها و احکام به منظور اثربخشی کارآمد، متناسب‌سازی، ادغام یا تجدیدساختار کند.

ادامه داشت، اما از آنجایی که تلاش بیشتر بر اصلاح وضع موجود بود، این اصلاحات راه به جایی نبرد و همچنان بر متورم شدن دولت افزوده می‌شد. در برنامه سوم، شورای عالی اداری خلق شد. این شورا وظیفه داشت تا با به‌سازی و اصلاح نظام اداری در ابعاد تشکیلاتی و کاهش تصدی‌های دولت، منابع انسانی را مدیریت کند. حتی در ماده ۲ قانون برنامه سوم به طور صریح تأکید شده بود که فعالیت‌های مربوط به امور انرژی، امور کشاورزی، دام، توسعه و عمران روستایی، امور صنعت و معدن را در سه وزارتخانه تجمیع کنند. به جز بند مرتبط با انرژی، سایر بندها، طبق قانون برنامه سوم اتفاق افتاد. با این حال هنوز حجم دولت بزرگ و ساختار دولتی تنبل و

بررسی‌ها نشانگر این است که وزارت تجارت هم در سال ۱۳۲۲ به وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن هم در همین سال به وزارت پیشه و هنر تغییر نام داده است. اما با ادغام همین دو وزارتخانه در سال ۱۳۲۶ وزارتخانه جدیدی به نام «وزارت بازرگانی و پیشه و هنر» تغییر نام داده و در سال ۱۳۳۵ نیز همین وزارتخانه باز به وزارت اقتصاد ملی تغییر نام داده است. بعدها با گذشت ۶ سال، وزارت اقتصاد ملی مجدداً به دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن تغییر نام داده و پس از آن، از تجمیع این دو وزارتخانه هم، وزارت اقتصاد تشکیل شده است که به نوعی در سالهای بعد از آن، به سه وزارتخانه بازرگانی، صنایع و معادن و اقتصاد و دارایی تغییر یافته است. در این میان مشاهده می‌شود که فرایندهای ادغام و تجزیه وزارتخانه‌ها در سالهای دور در ایران، همواره با تغییر دولتها و سلاقی گوناگون، بسیار پر پیچ و خم بوده است. در نهایت در سال ۱۳۶۰، وزارت صنایع و معادن به دو وزارتخانه صنایع و معادن و فلزات تفکیک شده است. اما یکسال بعد همین وزارت صنایع و معادن خود به سه وزارتخانه صنایع، صنایع سنگین و معادن و فلزات تبدیل شده است که در سال ۱۳۷۳ با ادغام دو وزارتخانه صنایع و صنایع سنگین، وزارت صنایع به شکل فعلی تشکیل شده است و همچنان وزارت معادن و فلزات بر سر جای خود مانده است. در نهایت دولت وقت در سال ۱۳۷۹ تصمیم می‌گیرد که وزارت صنایع و وزارت معادن و فلزات را در هم ادغام کرده و وزارت صنایع و معادن به شیوه فعلی را تشکیل دهد. از این رو می‌توان فرایند پیچیده‌ای را برای ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن در نظر گرفت. بنابراین ادغامی که در حال حاضر مطرح شده باید از چند نظر مورد توجه قرار گیرد. اول اینکه این آخرین ادغام نخواهد بود، دوم اینکه وزارت اقتصاد و حتی کشاورزی نیز در این ادغام می‌توانند مورد توجه قرار گیرند. سوم اینکه ادغام صرفاً منجر به دستیابی به اهداف مدنظر نمی‌شود و باید به الزامات آن نیز توجه شود. چه بسا ادغام‌های بسیاری صورت گیرد، اما نتیجه‌ای حاصل نشود. در این میان

در تحقیقاتی که در زمینه بررسی ادغام وزارتخانه‌ها صورت گرفته است، نتایجی نظیر اینکه ادغام منجر به تقلیل هزینه‌ها و ارتقای بهره‌وری شده؛ اما فرهنگ‌های سازمانی آنها با هم ادغام نشده و انجام مأموریت اصلی نهادهای ادغام شده بهبود نیافته است، حاصل شد. از دیگر یافته‌های این مطالعات مشابه این بود که نه تنها عملکرد نیروی انسانی بهبود چندانی پیدا نکرده، بلکه میزان رضایت‌مندی کارکنان از ادغام نیز کاهش یافته است. این شواهد بیانگر این است که ممکن است در این ادغام‌ها، به شرایط و الزامات پیش از ادغام توجه نشده باشد؛ بنابراین باید در این فرایند، دقت نظر کافی را داشت. اگر بخواهیم نگاهی به موارد قانونی کوچک‌سازی دولت داشته باشیم مشاهده می‌شود که در قانون برنامه اول توسعه و در ماده ۳۲ آن، بر بهبود وضعیت موجود ساختار اداری و حذف وظائف موازی و تکراری تأکید شد. موضوع ادغام برای وزارتخانه عربض و طولی چون وزارت صنایع و معادن در دوران سازندگی با ادغام دو وزارتخانه فلزات سنگین و وزارت صنایع بوجود آمده بود، تجربه جدیدی نیست. این روند در برنامه دوم نیز

در تحقیقاتی که در زمینه بررسی ادغام وزارتخانه‌ها صورت گرفته است، نتایجی نظیر اینکه ادغام منجر به تقلیل هزینه‌ها و ارتقای بهره‌وری شده؛ اما فرهنگ‌های سازمانی آنها با هم ادغام نشده و انجام مأموریت اصلی نهادهای ادغام شده بهبود نیافته است، حاصل شد

توسعه اقتصادی کشور با ادغام وزارتخانه‌های صنعت و تجارت

یجیی آل اسحاق
وزیر بازرگانی دولت ششم

دلایل قاچاق کالا به کشور به دلیل اتخاذ برخی از سیاست‌های تعرفه‌ای است که موجب می‌شود قاچاق کالا به کشور مقرون به‌صرفه باشد. هدف ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی، رشد تولید، تجارت و صادرات است و همین امر موجب شده تا ادغام این وزارتخانه‌ها یک اقدام مبارک تلقی شود زیرا با انجام این اقدام بسیاری از اختلاف‌نظرها میان بخش تولید و تجارت برطرف می‌شود.

اگر قرار باشد میان تولید و صادرات رابطه تنگاتنگی برقرار شود وزارت بازرگانی که مسئولیت صادرات و وزارت صنایع که مسئولیت تولید را به عهده دارند باید در یک فضا کار کنند و این مقدمات می‌گوید که ادغام این دو وزارتخانه کار درستی است.

در زمان مسئولیت بنده در وزارت بازرگانی، موضوع ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی مطرح شده بود اما آن زمان فضا برای چنین کاری فراهم نبود ولی عملاً از زیر مجموعه‌های دو وزارتخانه یک نهاد مشترک به نام شوراهای تولید و توزیع شکل گرفت و اگر این امر رخ نمی‌داد به‌طور قطع در تولید و تنظیم بازار برخی کالاها با مشکل مواجه می‌شدیم. به هر حال، وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال شکل‌گیری است و امیدوارم تشکیل این وزارتخانه بتواند زمینه رشد توسعه اقتصادی کشور را با کاهش واردات و افزایش صادرات غیرنفتی مهیا کند.

در بازارهای هدف صادراتی فعلی است و حرکت در این مسیر می‌تواند منجر به کاهش واردات شود بنابراین مدیریت واردات و افزایش صادرات غیرنفتی کشور را می‌توانیم از دیگر اهداف ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی بدانیم.

متأسفانه در شرایط فعلی برخی از کالاهای تولید داخل از قدرت رقابت‌پذیری کافی برخوردار نیستند و همین امر موجب شده تا ما نتوانیم در بازارهای جدید صادراتی حضور پررنگ و قوی داشته باشیم.

از سوی دیگر عدم حرکت تولید کشور به سمت تولید صادرات‌گرا و عدم افزایش قدرت رقابت‌پذیری کالاها موجب شده تا به‌منظور تامین حقوق و نیاز مصرف‌کنندگان، شاهد افزایش واردات کالا به کشور باشیم که البته ریشه این مسأله را نیز باید در عدم همسویی میان تولید و تجارت جستجو کرد. اگر استراتژی، تولید صادرات‌گرا باشد باید واردات برای تولید و تولید برای صادرات انجام شود و لازمه این امر اعمال مدیریت واحد برای بخش تولید و تجارت است تا از هر دو بخش حمایت‌های لازم به عمل بیاید زیرا سیاست‌ها و استراتژی‌هایی که قبل از ادغام داشتیم دیگر پاسخگوی اهداف و سیاست‌های کلان نیست.

البته باید به خاطر داشته باشیم که اگر مدیریت واحدی بر روی بخش‌های تولید و تجارت صورت بگیرد به‌طور قطع این مسأله می‌تواند در کاهش قاچاق کالا به کشور موثر واقع شود زیرا یکی از

کشورهای توسعه‌یافته فرآیند ادغام را تجربه کرده و از آن نتایج مثبتی را به‌دست آورده‌اند زیرا تولید بخشی از تجارت است و اگر تولید و تجارت با یکدیگر هماهنگی نداشته باشند به‌طور قطع اقتصاد کشور به رشد و بالندگی کافی دست نمی‌یابد. براساس ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی از سوی مقام معظم رهبری باید دولت به سمت گسترش فعالیت‌های نظارتی و حاکمیتی چرخش بیشتری یافته و فعالیت‌های اجرایی را به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کند بنابراین با توجه به تعیین سیاست‌های کلی اقتصاد کشور لازم است تا ادغام وزارتخانه‌ها در راستای کوچک‌سازی و کاهش تصدی‌گری دولت صورت بگیرد.

ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن نیز یکی از طرح‌های ادغام بود که از سوی دولت مطرح شد و شاید یکی از دلایل ادغام این دو وزارتخانه، همسوسازی فرآیند تولید و تجارت با یکدیگر باشد زیرا در طی سال‌های گذشته ما همواره شاهد اختلاف نظر میان بخش تولید و تجارت بوده‌ایم و دلیل این امر عدم مدیریت و نظارت واحد بر روی بخش‌های تولید و تجارت بود زیرا متولیان بخش تولید همواره در اندیشه افزایش تعرفه‌ها با هدف حمایت از تولید داخل بودند و مسئولان بخش تجارت نیز با هدف تنظیم بازار درصدد کاهش تعرفه‌ها بودند تا بدین طریق از مصرف‌کنندگان حمایت‌های لازم را به عمل بیاورند و تفاوت در مأموریت و شرح وظایف وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی موجب می‌شد تا میان دو بخش تولید و تجارت تعادلی ایجاد نشود. به بیان بهتر، وزارت صنایع و معادن مسئول حمایت از حقوق تولیدکنندگان

و وزارت بازرگانی مسئول حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان بود و همین امر موجب می‌شد تا

این دو وزارتخانه گاهی در مسیر خلاف جهت یکدیگر حرکت کنند. مقام معظم رهبری بر تولید صادرات‌گرا توجه ویژه داشته و از متولیان امر خواسته‌اند تا در این مسیر گام بردارند زیرا تولید صادرات‌گرا یکی از ضروریات برای حضور در بازارهای جدید و ماندگاری

از سوی دیگر
عدم حرکت تولید
کشور به سمت
تولید صادرات‌گرا
و عدم
افزایش قدرت
رقابت‌پذیری
کالاها موجب شده
تابه‌منظور تامین
حقوق و نیاز
مصرف‌کنندگان،
شاهد افزایش
واردات کالا به
کشور باشیم که
البته ریشه این
مسأله را نیز باید
در عدم همسویی
میان تولید و
تجارت
جستجو کرد

منطق کارشناسی دولت در ادغام وزارتخانه‌ها

لطف اله فروزنده دهکردی
معاون توسعه مدیریت و سرمایه
انسانی رئیس جمهور

دولت با انجام مطالعات دقیق و کارشناسی دست به ادغام وزارتخانه‌ها زده است. البته انجام مطالعات و بررسی‌ها در رابطه با جایگاه سازمانی برخی از وظایف مانند مدیریت چرخه آب به عنوان یکی از منابع تجدیدشونده، همچنین برخی سازمان‌ها و دستگاه‌های تابعه وزارتخانه‌ها نظیر سازمان بهزیستی کشور و صندوق بازنشستگی کشوری در دستور کار مجموعه‌های کارشناسی دولت قرار دارند و ممکن است تغییراتی نیز در این حوزه‌ها به وجود آید تا برخی نگرانی‌ها و تردیدهای موجود در این زمینه رفع شود.

در این میان، اصلاح تشکیلات دولت به عنوان پایه اصلاح نظام اداری کشور، یکی از مواردی است که تمامی کارشناسان و صاحبزنان امر، بر آن اتفاق نظر دارند به گونه‌ای که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و در تدوین قانون اساسی نیز با بیان ضرورت ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیرضروری در اصل سوم قانون اساسی به صورت ضمنی بر آن تأکید شده است.

دولتمردان جمهوری اسلامی از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، با شناخت و درک این ضرورت انکارناپذیر در چندین نوبت و در دولت‌های مختلف اقدام به اصلاح تشکیلات دولت با رویکرد منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف تشکیلات غیرضروری و وظایف موازی و تکراری کرده‌اند؛ به گونه‌ای که در اولین اقدام و در اجرای قانون مصوب ۲۷ بهمن‌ماه سال ۶۰ مجلس شورای اسلامی لوابی در سال‌های ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲ تنظیم و تقدیم مجلس شد. همچنین در سال‌های ۱۳۷۲، ۱۳۷۵، ۱۳۷۸ و ۱۳۸۵ طرح‌ها و لوایح دیگری با همین رویکرد در دستور کار دولت و مجلس قرار گرفتند که یکی از آنها ادغام وزارتخانه‌های جهاد سازندگی و کشاورزی و وزارتخانه‌های صنایع و معادن و فلزات است.

تمامی طرح‌ها و لوایح پیش گفته شده با رویکرد بازنگری در نقش و مأموریت‌های دولت، حدود مداخله آن در ادامه امور کشور، حذف وظایف موازی و تکراری و چگونگی انجام وظایف دولت در زمینه اعمال حاکمیت و تصدی‌گری بوده است. رویکردی که از ابتدا مورد تأکید کارشناسان و صاحب نظران بوده و هست. در همین راستا و در تدوین قانون برنامه پنجم توسعه و در ادامه روند مطالعات و اقدامات گذشته مجلس شورای اسلامی در ماده ۵۳ قانون برنامه دولت را مکلف کرد تا تعداد وزارتخانه‌ها را تا پایان سال دوم اجرای برنامه از ۲۱ وزارتخانه به ۱۷ وزارتخانه کاهش دهد.

این در حالی است که در همین مقطع و با تصویب مصوبه‌ای دیگر در مجلس شورای اسلامی با ادغام سازمان تربیت بدنی و سازمان ملی جوانان وزارتخانه جدید ورزش و جوانان تشکیل و در عمل وظیفه دولت برای اجرای تکلیف قانونی خود در کاهش تعداد وزارتخانه‌ها به ۱۷ وزارتخانه، با تاسیس یک وزارتخانه جدید بسیار سخت تر شد.

پس از تصویب و ابلاغ قانون برنامه پنجم توسعه کشور در مجلس شورای اسلامی، دولت با توجه به تکلیف قانونی خویش و با عنایت به سوابق مطالعاتی و کارشناسی گذشته دست به ادغام ۸ وزارتخانه با یکدیگر و تشکیل ۴ وزارتخانه جدید زد؛ این در حالی است که از تعداد ۲۱ وزارتخانه موجود عنوان چهار وزارتخانه امور خارجه، دادگستری، کشور و اطلاعات به صراحت در اصول ۱۲۸، ۱۶۰ و ۱۷۶ قانون اساسی ذکر شده است. همچنین ساماندهی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های فرهنگی و آموزشی در دستور کار شورای عالی انقلاب فرهنگی است. به علاوه اینکه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به لحاظ ماهیت کاری آن قابل ادغام در هیچ وزارتخانه دیگری نیست.

بدین صورت و عملاً حدود ۱۰ وزارتخانه از گزینه‌های مشمول ادغام خارج می‌شوند؛ لذا دولت با مد نظر قرار دادن این ملاحظات و با توجه به همپوشانی وظایف بعضی از وزارتخانه‌ها همچنین با رویکرد حذف تشکیلات غیرضروری و تجمع وظایف موازی و گاه تکراری اقدام به ادغام وزارتخانه‌های راه و ترابری با مسکن و شهرسازی، کار و امور اجتماعی با رفاه و تأمین اجتماعی، صنایع و معادن با بازرگانی و نفت و نیرو نموده است.

وظایف وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و راه و ترابری در امور زیربنایی راه، شهرسازی، ساختمان‌های دولتی، مسکن، مدیریت زمین شهری و حاشیه شهرها همپوشانی دارد و ضروری است در تهیه طرح‌های عمرانی، مطالعه، امکان‌سنجی و برنامه‌ریزی مبتنی بر مطالعات سرزمین، قبل از شروع طرح به صورت یکپارچه صورت پذیرد.

تا اوایل دهه ۱۳۵۰ سازمان برنامه و بودجه مجری طرح‌های عمرانی بود و سایر دستگاه‌ها نقش بهره‌بردار از طرح‌های عمرانی را داشتند؛ لیکن در سال‌های بعد تمام دستگاه‌های دولتی خود رأساً مجری و بهره‌بردار طرح‌های عمرانی شدند.

در قانون برنامه پنجم توسعه در ماده (۵۶) به موضوع تمرکز ساخت و ساز ساختمان‌های دولتی و عمومی قوه مجریه در وزارت مسکن و شهرسازی تأکید شده است. بر این اساس در دولت تصمیم گرفته شد تا این دو وزارتخانه ادغام شوند و لایحه مربوط به وظایف و اختیارات وزارتخانه جدید به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود. وظایف وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن در راستای رویکرد تولید برای صادرات، واردات

در خدمت صادرات و ایجاد تعادل بازار، توسعه صادرات غیرنفتی و بهبود فضای کسب و کار دارای همپوشانی است.

به دلیل آنکه فعالیت‌های تولیدی و صنعتی مستلزم نگاه به بازار داخلی و خارجی است برای توجه به نیازهای بازارهای جهانی و ارتقای کیفیت محصولات صنعتی با توجه به استانداردهای محصولات جهانی و رقابت‌های بین‌المللی، یکپارچگی مدیریت و توجه اساسی به این بخش اجتناب‌ناپذیر است. بر این اساس دومین مصوبه دولت ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن بود که مراحل اجرایی آن در حال پی‌گیری است.

وظایف وزارتخانه‌های نیرو و نفت در بخش انرژی دارای همپوشانی است. در حال حاضر به موجب قانون تأسیس وزارت نیرو؛ سیاست‌گذاری بخش انرژی کشور با وزارت نیرو است در حالی که بیش از ۹۰ درصد انرژی برق کشور از نیروگاه‌های حرارتی و کمتر از ۱۰ درصد آن از نیروگاه‌های برق آبی است. بدین ترتیب تولید برق کشور در واقع نوعی تبدیل حامل‌های انرژی است و انرژی اولیه این نیروگاه‌ها توسط وزارت نفت و شرکت‌های وابسته تأمین می‌شود.

ایجاد وحدت در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری تأمین انرژی کشور با توجه به ضرورت جایگزینی انواع حامل‌های انرژی بایکدیگر، امکان پاسخگویی در فرآیند تولید، انتقال، توزیع و مصرف انرژی را فراهم می‌کند. بخصوص با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها که بخش اعظم آن مربوط به انواع تولیدات این دو دستگاه است. این مدیریت یکپارچه در تصمیم‌گیری برای بخش انرژی بیشتر ضرورت می‌یابد.

از سوی دیگر این ادغام ستاد دو وزارتخانه را شامل می‌شود و فعالیت‌های مربوط به آنها در قالب موسسات و شرکت‌های وابسته انجام می‌شود؛ ضمن اینکه فعالیت‌ها اغلب از نوع تصدی است و توسط بخش خصوصی انجام می‌شود یا باید بشود. بنابراین وظایف حوزه ستادی وزارتخانه‌های نفت و نیرو به امور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت کلان محدود و در صورت ادغام از لحاظ حجم فعالیت‌ها و اندازه ستاد یک وزارتخانه به حد منطقی نزدیک می‌شود. وظایف وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت رفاه و تأمین اجتماعی همان گونه که از نام آنها برمی‌آید دارای همپوشانی است.

مأموریت اصلی وزارت کار و امور اجتماعی تنظیم روابط کار و تنظیم بازار کار می‌باشد. به همین دلیل مباحث نظیر خدمات اشتغال، بیمه بیکاری، برقراری تسهیلات رفاهی برای کارگران، بازرسی کار، آموزش‌های مهارت‌های مورد نیاز بازار کار و نظام‌های جبران خدمت، در قانون کار و قانون بیمه بیکاری برای وزارت کار و امور اجتماعی پیش‌بینی شده است.

در این میان،
اصلاح تشکیلات
دولت به عنوان
پایه اصلاح نظام
اداری کشور،
یکی از مواردی
است که تمامی
کارشناسان و
صاحبزنان
امر، بر آن اتفاق
نظر دارند به
گونه‌ای که از
ابتدای پیروزی
انقلاب اسلامی و
در تدوین قانون
اساسی نیز با
بیان ضرورت
ایجاد نظام
اداری صحیح و
حذف تشکیلات
غیرضروری
در اصل سوم
قانون اساسی به
صورت ضمنی بر
آن تأکید
شده است

عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران عنوان کرد

لزوم تعیین جایگاه مناسب برای سازمان‌های توسعه‌ای در فرآیند ادغام

محول شده نشان دهنده اهمیت این سازمان‌ها در رشد و توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه است.

■ مؤثرترین نقش‌هایی که سازمان‌های توسعه‌ای می‌توانند در اقتصادی کشورهای مختلف ایفاء کنند، چیست؟

سازمان‌های توسعه‌ای موظف به معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری به سرمایه‌گذاران خارجی، تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی در داخل کشور، ایجاد واحدهای اقتصادی جدید، اشتغال، ورود کارآفرینان جدید به بازار کار و گسترش فناوری‌های نو و مدیریت‌های جدید در اقتصاد است.

■ آیا سازمان‌های توسعه‌ای ایران نیز همانند سازمان‌های توسعه‌ای تمامی کشورهای دنیا تعریف و ایجاد شده است و ما در هر سه زمینه در ایران سازمان توسعه‌ای داریم و آیا با توجه به شرایط اقتصاد جهانی و اقتصاد ایران، ضرورتی برای ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای در کشور احساس می‌شود یا خیر؟

سازمان‌های توسعه‌ای ایران نیز همانند سازمان‌های توسعه‌ای دنیا در سه بخش تجارت، تولید و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی ایجاد شده است اما باید این سازمان‌ها در یک وزارتخانه و زیر نظر یک دستگاه مدیریت شود اما این تمرکز در مدیریت سازمان‌های توسعه‌ای ایران وجود ندارد.

اما در خصوص ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای جدید در ایران باید بگویم که به عقیده من، تقویت نهادهای ساخته شده پیش نیاز نهادسازی در کشور است یعنی اگر سازمان‌های توسعه‌ای موجود در مسیر صحیح فعالیت‌های خود قرار نگرفته و ساز و کار مناسب برای اقدامات آنها مهیا نشود ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای جدید به ما کمکی نخواهد کرد اما اگر زمینه فعالیت بهینه و تقویت سازمان‌های توسعه‌ای موجود به صورت مدون و برنامه‌ریزی شده انجام شود به طور قطع در شرایط تغییر و تحول اقتصاد جهان ما هم نیاز به نهادسازی جدید در مسیر توسعه خواهیم داشت. البته باید به توسعه به عنوان یک شاخص چند وجهی نگریسته شود و به منظور تقویت و تشدید آهنگ توسعه کشور باید توسعه زیرساخت‌های غیراقتصادی را با توسعه زیرساخت‌های اقتصادی و با هماهنگی دستگاه‌های مختلف ایجاد کنیم اما در شرایط فعلی نیازی به ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای جدید در کشور نداریم اما در بخش‌های غیر اقتصادی لازم است تا سازمان‌های توسعه‌ای ایجاد شود.

■ پیشنهاد ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن که سازمان‌های توسعه‌ای حمایت از تولید و تجارت در آنها قرار دارد، مطرح شده است آیا این طرح در وضعیت سازمان‌های توسعه‌ای تأثیری خواهد داشت یا خیر و پس از ادغام آیا ضرورتی برای تقویت این سازمان‌ها احساس می‌شود یا خیر؟

ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی نباید محدود به این مساله شود که صرفاً دو وزارتخانه زیر یک چتر قرار بگیرند بلکه باید یک مأموریت جدید برای آنها تعریف شده و براساس آن جایجایی بخشی از زیرمجموعه‌های وزارتخانه‌های ادغامی صورت بگیرد.

فرآیند ادغام وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی از حیث هم‌راستا کردن سیاست‌های تجاری

در دنیای کنونی تجارت آزاد به مهم‌ترین مساله اقتصاد دنیا تبدیل شده است و کشورهای مختلف با استفاده از شیوه‌های گوناگون سعی دارند تا علاوه بر تثبیت جایگاه خود در اقتصاد جهانی، سهم بیشتری از بازار و تجارت دنیا را نیز به خود اختصاص دهند بنابراین برای تحقق این هدف از ابزارهایی مانند سازمان‌های توسعه‌ای به منظور شناسایی واقعیات بازارهای جهانی، فرصت‌های صادرات، واردات و ... استفاده می‌کنند به همین علت سازمان‌های توسعه‌ای در رشد تجارت و اقتصاد هر کشوری سهم به‌سزایی دارد. در این خصوص با پدram سلطانی عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران و اتاق بازرگانی تهران و یکی از فعالان اقتصادی کشور به گفت‌وگو نشستیم که مشروح آن را در ذیل می‌خوانید:

ملیحه خورده پا

■ با توجه به شرایط فعلی اقتصاد جهان، سهم سازمان‌های توسعه‌ای در رشد و توسعه اقتصادی کشورهای مختلف به چه میزان است و این سازمان‌ها از چه اهمیتی برخوردار هستند؟

در قرن بیستم با توجه به تحولات قرن و وقوع تجارت جهانی، کشورهای گوناگون نسبت به ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای احساس نیاز شدید پیدا کردند زیرا برای حمایت از تولید و تجارت خود لازم بود تا چنین سازمان‌هایی شکل بگیرد.

پس از احساس نیاز نسبت به ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای مقرر شد تا سه نوع از سازمان‌های توسعه‌ای در کشورهای مختلف ایجاد شود که این سازمان‌های توسعه‌ای در بخش‌هایی نظیر حمایت از بنگاه‌های اقتصادی، توجه به رشد و توسعه صنعتی و تقویت جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایجاد شدند.

■ مهم‌ترین مأموریت سازمان‌های توسعه‌ای که در کشورهای مختلف دنیا ایجاد شده‌اند، چیست؟

پس از احساس نیاز نسبت به ایجاد سازمان‌های توسعه‌ای مقرر شد تا سه نوع از سازمان‌های توسعه‌ای در کشورهای مختلف ایجاد شوند که این سازمان‌های توسعه‌ای در بخش‌هایی نظیر حمایت از بنگاه‌های اقتصادی، توجه به رشد و توسعه صنعتی و تقویت جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایجاد شدند.

و اصلاح رویه و قرارداد را نداشته باشیم بازاری برای فروش تولیدات صنعتی به وجود نیاوریم و اگر به بخش صنعت نیز توجهات لازم نشود به طور قطع ما تولیدی برای صادرات نخواهیم داشت بنابراین تمرکز دو سازمان توسعه‌ای تجارت و صنعت پس از ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی در وزارت جدید تجارت و صنعت نشان دهنده این واقعیت است که اگر ما تعریف صحیحی از صنعت و تجارت و سازمان‌های توسعه‌ای نداشته باشیم قطعاً این دو بخش محل یکدیگر خواهند بود.

■ **پس از ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی و ایجاد وزارتخانه جدید تجارت، مسأله سازمان‌های توسعه‌ای از چه درجه اهمیتی برخوردار خواهد بود و آیا پس از ادغام می‌توان سازمان‌های توسعه‌ای موجود را حذف کرد یا خیر؟**

بزرگ شدن وزارتخانه جدید اگر غفلت موجب کوچک قلمداد کردن سازمان‌های توسعه‌ای شود طبیعتاً وزارتخانه جدید را به یک دیوان تبدیل خواهد کرد زیرا بی‌توجهی به سازمان‌های توسعه‌ای در وزارتخانه جدید تجارت و صنعت موجب می‌شود تا ما با بوروکراسی بزرگ‌تر از دو وزارتخانه قبل و غفلت از وظایف اصلی دو وزارتخانه قبلی روبرو شویم. با توجه به برنامه‌ریزی‌هایی که تا کنون در سطح کلان کشور انجام شده است انتظار داریم که در مسیر رشد و توسعه اقتصادی کشور و با توجه به برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه کشور و تعیین رشد اقتصادی ۸ درصدی نقش سازمان‌های توسعه‌ای در اقتصاد کشور پررنگ‌تر شود زیرا وجود این سازمان‌ها برای تحقق اهداف برنامه‌های توسعه‌ای و سند چشم‌انداز کشور بسیار موثر است.

می‌دهد که ایران در جذب سرمایه‌گذاری خارجی نسبت به رقبای خود بسیار عقب است و ما حتی با هدفگذاری که در برنامه پنجم توسعه برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده نیز فاصله بسیاری داریم زیرا در این برنامه، میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایران برای هر سال ۵۰ میلیارد دلار تعیین شده اما فاصله این هدفگذاری با میزان واقعی جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایران رقم بسیار فاحشی است بنابراین به سهولت می‌توان افت میزان تولید ناخالص ملی کشور را پیش‌بینی کرد زیرا تحقق هدف ۵۰ میلیارد دلاری برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی غیرممکن است. علاوه بر اینکه ایران در بخش جذب سرمایه‌گذاری خارجی بسیار کند است لازم بگوییم که میزان سرمایه‌گذاری داخلی نیز به ویژه از سوی بخش خصوصی بسیار کند شده که علت این مسأله واگذاری مسئولیت سرمایه‌گذاری داخلی به بخش دولتی و شبه دولتی است و این امر به رقابت غیرمنصفانه میان بخش خصوصی و دولتی دامن می‌زند.

■ **آیا توسعه تجارت برای تحقق هدف رشد و توسعه اقتصادی ایران کفایت می‌کند؟**

اگر برای رشد صنعت کشور اقدام به تدوین استراتژی صنعتی نکنیم و میزان و نوع سرمایه‌گذاری و تقویت زیرساخت‌های صنعتی کشور مشخص نشود باز هم در حوزه صنعت از اهداف سرمایه‌گذاری و رشد توسعه اقتصادی عقب خواهیم ماند. صنعت و تجارت دو بال توسعه اقتصادی است که اگر به هر یک از آنها کمتر توجه کنیم به‌طور قطع این مسأله بر روی بخش دیگر تأثیر خواهد گذاشت. اگر در بخش تجارت تغییرات نرم‌افزاری

و اقتصادی کشور می‌تواند یک اقدام مناسب قلمداد شود اما نکته مهم، تعیین جایگاه مناسب برای سازمان‌های توسعه‌ای است که با توجه به هدفگذاری رشد اقتصادی و تولید ناخالص ملی و داخلی در سند چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه‌ای کشور لازم است تا نقش سازمان‌های توسعه‌ای به صورت ویژه مشخص شود و در فرآیند ادغام باید تمرکز بر روی توسعه سازمان‌های توسعه‌ای باشد. تا کنون رویکرد وزارت صنایع و معادن در قبال بخش تولید صرفاً یک رویکرد حمایتی بوده و وزارت بازرگانی نیز یک رویکرد حفاظتی توأم با توسعه را در پیش گرفته البته وزارت بازرگانی در کنار این رویکرد به کنترل بازار و توسعه صادرات نیز توجه داشته است اما در جریان این تلفیق باید رویکرد هر دو بخش به سمت توسعه اقتصادی کشور باشد و این امر می‌تواند دو وزارتخانه را ادغام را موفقیت همراه کرده و ایران را با توسعه تجارت جهانی همگام کند.

■ **اهمیت عملکرد سازمان‌های توسعه‌ای ایران در بخش تجارت در پذیرش عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی به چه میزان است؟**

ایران طی چند سال آینده عضو سازمان تجارت جهانی می‌شود بنابراین اقتصاد آن در شرایطی قرار دارد که باید سازمان‌های توسعه‌ای در بخش‌های مختلف تقویت شده و فعالیت آنها چشمگیرتر شود زیرا ما برای همگامی با تجارت جهانی باید سیاست‌گذاری‌های لازم را در اقتصاد کشور انجام دهیم تا آسیب‌پذیری ایران در زمان عضویت کامل در سازمان تجارت جهانی کاهش یافته و دستاوردهای پیوستن ایران در سازمان تجارت جهانی به حداکثر برسد بنابراین اگر رویکرد سازمان‌های ما یک رویکرد غیر توسعه‌ای باشد قطعاً نتیجه برعکس عاید کشور خواهد شد. البته باید به خاطر داشته باشیم که برای توسعه اقتصاد ایران باید سه حرکت جدی و اساسی نظیر ترسیم نقشه راه برای توسعه تجارت خارجی، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و تدوین استراتژی صنعتی انجام شود البته نباید نسبت به صادرات و واردات دو نگاه متفاوت داشته باشیم زیرا تجربه جهانی نشان داده که اقتصاد با یک بال نمی‌تواند حرکت کند بلکه باید صادرات و واردات با هم رشد کنند و سیاست‌های استراتژیک می‌تواند آهنگ رشد اقتصاد را افزایش دهد.

■ **ارزیابی شما از موفقیت سازمان جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌عنوان یک سازمان توسعه‌ای در بخش جذب سرمایه‌گذاری خارجی چیست؟**

در خصوص موفقیت سازمان سرمایه‌گذاری ایران برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور باید بگوییم که متأسفانه آهنگ سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و نرخ تشکیل سرمایه ثابت در ایران طی سال‌های اخیر به شدت کند شده است. اگرچه طی دو سال گذشته میزان سرمایه‌گذاری خارجی کشور به یک تا یک و نیم میلیارد دلار رسیده و مجموع جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایران در سال ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ حدود سه میلیارد دلار بوده که این رقم در مقایسه با کشورهای رقیب ایران در حوزه چشم‌انداز از جمله عربستان بسیار ناچیز است زیرا میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی عربستان در سال ۲۰۱۰ بیش از ۳۷ میلیارد دلار و میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی ترکیه ۲۵ میلیارد دلار است و این ارقام نشان

لزوم توجه به آزادسازی و خصوصی سازی در ادغام

مهدی راسخ

دبیر کل اتاق بازرگانی تهران

مسئله بهتر آن بود که در چند سال گذشته آزادسازی و خصوصی سازی به نحوی مطلوب صورت می گرفت و سپس نیز این ادغام انجام می شد. اما در حال حاضر آزادسازی و خصوصی سازی حداقل در حوزه این دو وزارتخانه به نحو مطلوب انجام نشده و انتظار ما این است که وزارتخانه جدید به سرعت این دو فرآیند را به انجام برساند

در بحث ادغام اولین نکته و مهم ترین آن؛ توجه به ساختار یا اهداف وزارتخانه ادغامی است. بدین شکل که مأموریت ها، اهداف و وظایف وزارتخانه جدید صنعت، معدن و تجارت بر اساس سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی شکل گیرد. نکته شاخص و مهم این سیاست ها، تبدیل نقش دولت از تصدی گری به سیاست گذاری، هدایت و نظارت است که باید در اساسنامه و ساختار وزارتخانه ادغامی مورد توجه جدی واقع شود. در گذشته به لحاظ عدم ارتباط مناسب بین دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن، مشکلاتی در این حوزه ها وجود داشت اما اگر با این ادغام، فرآیند تصمیم گیری و تصمیم سازی کوتاه شده و در حقیقت تصمیمات بر اساس منافع ملی نه منافع بخشی و یا توجه به بخش خاصی از اقتصاد کشور گرفته شود می توان آن را به فال نیک گرفت. بنابراین به طور طبیعی کلیت قضیه مورد تایید است، تنها نکته مهم و اصلی نیز توجه ویژه این وزارتخانه به مأموریت ها،

اهداف و در حقیقت استراتژی با توجه به شرایط جدید اقتصادی بر اساس ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی که تاکید آن بر دست کشیدن دولت از تصدی گری است. دو بحث مهم در موضوع تصدی گری نیز بحث آزادسازی و خصوصی سازی است. مسأله بهتر آن بود که در چند سال گذشته آزادسازی و خصوصی سازی به نحوی مطلوب صورت می گرفت و سپس نیز این ادغام انجام می شد. اما در حال حاضر آزادسازی و خصوصی سازی حداقل در حوزه این دو وزارتخانه به نحو مطلوب انجام نشده و انتظار ما این است که وزارتخانه جدید به سرعت این دو فرآیند را به انجام برساند. هنوز بسیاری از فرآیندهای این دو وزارتخانه در حیطه تصدی گرایانه است که حتما باید آزادسازی و واگذار شود. بسیاری از مسئولیت ها و امور باید به تشکلهای منتقل شده یا به طور کلی فرآیند آن حذف شود. از طرف دیگر، بسیاری از بنگاه های اقتصادی هنوز تحت پوشش این دو وزارتخانه هستند که بر اساس اصل ۴۴ باید به بخش خصوصی واگذار شوند. پس بعد از نگاه کلی به اهداف، مأموریت ها و وظایفی که برای وزارتخانه جدید تدوین می شود، در بخش اجرا نیز باید به سرعت این دو فرآیند آزادسازی و خصوصی سازی در وزارتخانه

شکل بگیرد. خوشبختانه بخش خصوصی نیز اعلام آمادگی کرده است تا مسئولیت هر بخشی که وزارتخانه جدید حاضر به واگذاری آن باشد، برعهده گیرد. بدین نحو وزارتخانه جدید به یک وزارتخانه سیاست گذار تبدیل خواهد شد. اما سؤال مهمی که باید آن را مدنظر قرار داد آن است که وزارتخانه هایی که در طول ایام عمر خود همیشه در امور تصدی گرایانه حضور داشتند، چگونه می توانند با همان افراد تبدیل به یک وزارتخانه سیاست گذار شوند. بنابراین باید افرادی که در برنامه ریزی، سیاست گذاری و در نظام مدیریت کلان تسلط دارند در این وزارتخانه حضور داشته باشند تا با حفظ رعایت حقوق بخشی از پرسنلی که در این دو وزارتخانه حضور دارند، ساختاری جدید برای آن دو وزارتخانه پایه ریزی کرد که اساس کار آن سیاست گذاری و هدایت و نظارت در حوزه صنعت، معدن و تجارت باشد چرا که تضاد سیاست های این دو وزارتخانه در بخش تولید و تجارت بارها مشکل ساز شده است. متأسفانه تاکنون بسیاری از سیاست هایی که منافع ملی و منافع اقتصادی ما را در حوزه تولید مدنظر قرار داده در تضاد با سیاست های وزارت بازرگانی برای تنظیم بازار و رساندن کالا به قیمت مناسب به دست مردم بوده است. به عنوان مثال هر ساله، مقداری از نیاز داخلی شکر در داخل تولید شده و مابقی آن باید از راه واردات تامین شود اما گاهی نگاه ها بخشی بوده و اختلاف نظرهایی وجود داشته مبنی بر اینکه مثلاً تعرفه شکر چقدر باید باشد؟ میزان ورود شکر تا چه میزان است، یا در چه فصلی از سال شکر وارد شود؟ چرا که ملاک عمل این دو وزارتخانه به طور مجزا حمایت از صنعت و تولید یا حمایت از بازرگانی و مصرف کننده بوده است. حال اگر این دو وزارتخانه، یک وزارتخانه اقتصادی باشد، وزیر آن نیز هم مسائل تولید و دلهره و نگرانی ها و هم تنظیم بازار را به طور کامل می داند. پس اگر تصمیم گیری در یک جا انجام شود، این تصمیم گیری با حفظ همه مصالح ملی می تواند بسیار کمک کننده باشد و بسیاری از مشکلاتی که داشتیم با این ادغام حل شود.

البته باید به این نکته توجه شود که اصولاً تجارت و تولید، دو حلقه متصل به هم هستند. بنابراین اگر به صورت اغراق آمیزی این وزارتخانه به یک سمت وارد شود، سمت دیگر لطمه می خورد. تولید از یک طرف تامین مواد اولیه است که تجارت است و یک طرف فروش داخلی و خارجی است که باز هم تجارت است. تجارت ما واردات یا صادرات است. واردات باید در داخل به فروش برسد که بخشی از آن توسط تولیدکننده خریداری می شود که صادرات هم محصول همین تولید است که باید صادر شود که هر دو بال یک پرند و جداناپذیر هستند. بنابراین اگر بین تولید و تجارت تعادل ایجاد شود، هیچ مشکلی به وجود نخواهد آمد.

ایده‌هایی جدید برای وزارتخانه‌ای نوپا

مجتبی سلیمانی سمدھی
کارشناس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

با توجه به
رویکرد دولت
مبنی بر کاهش
تصدی‌گری‌های
دولت و واگذاری
تصدی امور
غیرحاکمیتی
و تخصصی
به تشکل‌ها،
به نظر می‌رسد
بهترین راهکار
که اتفاقاً باید در
شرح وظایف
وزارتخانه
ادغامی نیز
مدنظر قرار گیرد،
واگذاری تنظیم
بازار محصولات
و کالاهای
مختلف به تشکل
تخصصی آن
باشد

حمل‌ونقل همچون، راه، ریل، فرودگاه و مانند اینها در حیطه وظایف وزارت راه قرار می‌گیرد؛ ولی خود حمل‌ونقل هیچ سنخیتی با وظایف وزارت راه نداشته و همانگونه که عنوان شد، اتفاقاً یکی از فعالیت‌های کلیدی و مهم حوزه بازرگانی و تجارت است. دلیل دوم قرار گرفتن مقوله حمل‌ونقل در شرح وظایف وزارتخانه جدید؛ کاهش موازی‌کاری‌ها و تداخل وظایف بین دستگاه‌های حاکمیتی است. باتوجه به رویکرد وزارت ادغامی به نظر می‌رسد که سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده باید از مجموعه وزارتخانه ادغامی منفک شده و زیرمجموعه سازمان تعزیرات حکومتی قرار گیرد.

از سوی دیگر، با توجه به رویکرد دولت مبنی بر کاهش تصدی‌گری‌های دولت و واگذاری تصدی امور غیرحاکمیتی و تخصصی به تشکل‌ها، به نظر می‌رسد بهترین راهکار که اتفاقاً باید در شرح وظایف وزارتخانه ادغامی نیز مدنظر قرار گیرد، واگذاری تنظیم بازار محصولات و کالاهای مختلف به تشکل تخصصی آن باشد.

در این صورت، دولت و وزارتخانه به‌جای درگیر شدن با تنظیم بازار هزاران کالا و محصول و انجام تنظیم بازار در سطح جزء، تنظیم بازار را به تشکل تخصصی واگذار کرده و با نظارت عالیه بر عملکرد تشکل‌ها، تنظیم بازار را در سطح کلان انجام خواهد داد. به همین منظور، در ساختار جدید دفتر توسعه و مدیریت تشکل‌ها، پیشنهاد شده که وظیفه مدیریت و نظارت عالیه بر تشکل‌ها را برعهده بگیرد. در این میان زنجیره تولید و تجارت را می‌توان همچون قطاری پنداشت که بر اساس آن نقش بخش‌های تولید و تجارت تبیین می‌شود.

همانگونه که در یک قطار، لوکوموتیو آن که قسمت کوچکی از کل قطار است، اما مرکز فرماندهی و رهبری کل قطار بوده و واگن‌ها به‌دنبال لوکوموتیو حرکت می‌کنند؛ بنابراین می‌توان چنین نقشی را برای بخش‌های تجارت و تولید یک کشور متصور شد. به عبارت دیگر، بخش تجارت یک کشور باید مرکز فرماندهی و رهبری کل زنجیره تولید و تجارت بوده و بخش تولید و صنعت و حتی کشاورزی همچون واگن‌های قطار، باید دنباله‌روی این لوکوموتیو و مسیر تعیین شده از سوی آن باشند.

چالش و مشکل قابل انجام خواهد بود. برای این پیشنهاد دو دلیل اصلی وجود دارد. نخست اینکه با توجه به ادغام وزارتخانه‌های راه و ترابری و مسکن و شهرسازی، وزارتخانه جدید به نوعی وزارت امور زیربنایی خواهد بود؛ بنابراین حمل‌ونقل که از جنس امور زیربنایی نیست در وزارتخانه جدید مغفول خواهد ماند و به حاشیه رانده خواهد شد، می‌تواند در ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد.

البته به‌طور کلی، حمل‌ونقل یکی از مهم‌ترین بخش تجارت محسوب می‌شود و همه‌جا به عنوان یکی از فعالیت‌های کلیدی لجستیک تجاری مطرح است. بنابراین گزافه نیست چنانچه ادعا شود متولی امور حمل‌ونقل در ساختار قدیم نیز باید وزارت بازرگانی باشد و نه وزارت راه و ترابری. به عبارت دیگر، گرچه فراهم کردن زیرساخت‌های موردنیاز

این روزها شاهد اجرایی شدن آئین‌نامه هیات دولت در خصوص ادغام وزارت بازرگانی و صنایع و معادن هستیم. از نظر نگارنده بنا به همان دلایلی که وزارت صنایع در وزارت بازرگانی ادغام می‌شود؛ به‌نظر می‌رسد وزارت جهاد کشاورزی نیز باید در وزارت بازرگانی ادغام شود. در این صورت به جای وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت «تولید و تجارت» خواهیم داشت.

همانگونه که صاحب‌نظران اذعان می‌کنند؛ در حال حاضر، وزارتخانه‌های بازرگانی و جهاد کشاورزی برخی مشکلات اجرایی با یکدیگر دارند و علت این امر، نه به‌خاطر سیاست‌های دو وزارتخانه؛ بلکه به علت تداخل وظایف ساختاری آن دو است. جهت رفع این اصطکاک‌ها دو سناریو را می‌توان متصور شد. سناریو نخست، شامل واگذاری کامل و بدون قید و شرط امور مربوط به کالاهای کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی می‌شود.

این سناریو به‌عنوان یک سناریوی ضعیف که به طور موقت مسئله را حل می‌کند، ارزیابی می‌شود؛ چراکه محصولات کشاورزی نیز نوعی کالای تجاری هستند که بازرگانی و تجارت آنها، نیازمند نگاهی تخصصی است و این تخصص، در حیطه وزارت بازرگانی قرار دارد.

در سناریوی دوم، طرح ادغام وزارت کشاورزی در وزارت بازرگانی مطرح می‌شود که در آن، محصولات کشاورزی نیز در کنار محصولات صنعتی قرار گرفته و وزارتخانه ادغامی یعنی همان وزارت «تولید و تجارت»، مسئولیت برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت محصولات کشاورزی را از صفر تا صد برعهده می‌گیرد.

همچنین در سناریوی سومی هم به‌نظر می‌رسد امور مربوط به حمل‌ونقل نیز باید جزو وظایف کلیدی وزارتخانه ادغامی قرار گیرد. این مهم باتوجه به ادغام همزمان وزارت راه و ترابری که حمل‌ونقل جزو وظایف این وزارتخانه بود با وزارت مسکن و اصلاح ساختار و وظایف این وزارتخانه، به‌طور همزمان با کمترین

ادغام، اجباری برای بهره‌وری؛ بهره‌وری، الزامی برای توسعه

یکی از تکالیفی که قانون برنامه پنجم برای دولت تعیین کرده، کوچک شدن بدنه دستگاه اجرایی است که یکی از چند گزینه تحقق این مهم، کاهش تعداد وزارتخانه‌ها از مسیر ادغام است. اما آنچه مسلم است، این اتفاق با مقاومت‌هایی روبرو است که در مقاطع مختلف موجب کند شدن جریان ادغام می‌شود

یکی از تکالیفی که قانون برنامه پنجم برای دولت تعیین کرده، کوچک شدن بدنه دستگاه اجرایی است که یکی از چند گزینه تحقق این مهم، کاهش تعداد وزارتخانه‌ها از مسیر ادغام است. اما آنچه مسلم است، این اتفاق با مقاومت‌هایی روبرو است که در مقاطع مختلف موجب کند شدن جریان ادغام می‌شود. گذشته از برخی مقاومت‌ها که جنبه سیاسی دارد، بیشترین مقاومت‌ها از سوی بخشی است، که نه با هدف کارشکنی در کار دولت و قانون بلکه در پاسخ ناخواسته به یکی از صفات درونی آدمی، یعنی مقاومت در برابر تغییر، موجب کند شدن جریان ادغام می‌شوند. ایستادگی در برابر تغییرات، یکی از خصوصیت‌های بشری است و اگر چه علم به اهمیت و مصالح یک موضوع می‌تواند، از بروز این عکس‌العمل ممانعت نماید، اما نمی‌توان توقع داشت، که تمامی افراد و گروه‌ها به یک اندازه، به اهمیت انجام یک کار اعتقاد داشته باشند و برای رسیدن به هدف‌های بزرگ پذیرای مشکلات و عواقب حاصل از تغییر باشند. اما آنچه مسلم است، قطار کوچک‌سازی بدنه دولت که پیش از این تنها در ایستگاه خصوصی‌سازی و واگذاری مسوولیت‌ها به بخش خصوصی توقف می‌کرد، ایستگاه جدیدی را نیز از این پس پیش روی خود دارد و علی‌رغم همه مقاومت‌ها این قطار گریزی از حرکت نخواهد داشت و مخالفت‌ها تنها موجب کندشدن حرکت شده که در نهایت به ضرر مجموعه کشور تمام خواهد شد.

حسن عرب باصری

پیشگامی صنعت و تجارت

در میان گزینه‌های موجود ادغام وزارت صنایع و معادن در وزارت بازرگانی، جدی‌ترین گزینه موجود است، چنانکه در میان گزینه‌هایی که قوه مجریه برای ادغام در نظر گرفته است، یکی شدن این دو وزارتخانه با شتاب بیشتری در حال اجرایی شدن است. ادغام این دو وزارتخانه نیز به نوبه خود مخالفان و منتقدانی دارد، که شاید بتوان گفت که در میان مباحث مطرح شده، موضوع عدم انطباق برنامه‌های تولیدی و تجاری کشور بیش از همه مورد بحث قرار گرفته است.

در واقع گروهی که این موضوع را مطرح می‌کنند، بر این باور هستند که نمی‌توان تولید و تجارت را در یک کاسه ریخت و هر دوی آنها را توالماً مدیریت کرده و مورد حمایت قرار داد.

مطرح شدن این موضوع در شرایطی که وسعت بازار یک کشور می‌تواند به اندازه مصرف‌کنندگان همه جهان باشد و کشورها امروز تنها به تولید رقابتی برای تجارت جهانی می‌اندیشند، به مثابه این است که در عصری فناوری اطلاعات و توسعه سیستم‌های ماهواره‌ای گروهی از انتقال پیام با دود و یا استفاده از چاپ‌های تیز رو اسب سوار سخن به میان آورند. این روش‌ها اگرچه در زمان خود بهترین گزینه بودند، اما امروز از آنها تنها در تاریخچه ارتباطات سخن به میان می‌آید و کم توسعه یافته‌ترین جوامع نیز از تلفن به عنوان ابتدایی‌ترین وسیله ارتباطی استفاده می‌کنند. می‌توان مدعی شد، آنان که با ادغام صنعت و تجارت به این دلیل که این دو مبحث اقتصادی از هم مجزا هستند، مخالفت می‌کنند، گروهی هستند که همچنان به اقتصاد چرتکه‌ای اعتقاد دارند و استفاده از ماشین حساب را به دلیل پیچیدگی آن نمی‌پذیرند، حال آنکه بسیاری ماشین حساب را به عنوان یک ابزار پیش پا افتاده کنار گذاشته‌اند. این تفاوت دیدگاه‌ها موجب شده تا بخشی از فعالان اقتصادی و آنان که به هر دلیلی در جمع صاحب‌نظران قرار می‌گیرند، چون وزنه‌ای سنگین حرکت کشور به سمت توسعه را کند کنند. اما آنچه غیرقابل انکار است، باید پذیرفت که برای پیشرفت باید در کلاس درس کشورهای توسعه یافته نشست و آنچه را که ایشان آموخته‌اند، بازآموخت، چراکه برای تجربه برخی امور باید هزینه بالایی پرداخت و این درحالی که امکان استفاده از تجربه دیگران میسر است، امری عقلانی به نظر نمی‌رسد. آنچه مسلم است امروز در کشورهای توسعه یافته و حتی بسیاری از در حال توسعه‌ها تولید و تجارت چنان در هم آمیخته شده‌اند، که کشیدن خط فاصله میان آنها عملاً امکان‌پذیر نیست و باید اعتراف کرد که رتبه بهره‌وری در این کشورها با دیگران فاصله‌ای بعید پیدا کرده است.

بهره‌وری هدف‌گذاری اولیت‌دار ادغام

یکی از مباحثی که در خصوص ادغام مطرح می‌شود و متاسفانه حتی برخی موافقان این طرح نیز مجدانه بر آن پافشاری می‌کنند، انجام تکلیف قانونی دولت در ادغام وزارتخانه‌ها است. اگرچه رعایت قانون به طور اولاً وظیفه تمامی مردم کشور بوده و شخصیت‌های حقوقی بالاخص در دستگاه مجریه بیش از دیگران مکلف به رعایت آن هستند، اما آنچه در این مسیر باید مورد توجه قرار گیرد، روح قانون و هدف قانون‌گذار از تصویب آن است.

در واقع باید دید که هدف از ادغام وزارتخانه‌ها خصوصاً در مورد یکی شدن وزارتخانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی چیست و چرا قانون مصرانه بر کوچک شدن بدنه دولت تاکید می‌کند؟

شاید بتوان با بیان یک کلمه و تفهیم آن، هم موافقان را

در حمایت از این طرح یاری رساند و هم به مخالفان پاسخی داد که دیگر بهانه‌ای برای مخالفت نداشته باشند و آن یک کلمه بهره‌وری است. متاسفانه باید پذیرفت که بهره‌وری معنایی نامأنوس در اقتصاد ایران است، مفهومی که فراموش کردن آن باعث شده تا علی‌رغم در اختیار داشتن تمامی ابزار توسعه، از رسیدن به آن باز بمانیم. در حالیکه نبوغ و نبیگی یکی از شهرت‌های ایرانیان در میان مردم دیگر سرزمین‌ها است و منابع خدادادی ایران به اندازه‌ای است که بدون اغراق از مجموع داشته‌ها چندین کشور فراتر است و همچنین نیروی کار سخت‌کوش و دسترسی به راه‌های ترانزیتی و تجاری اعم از زمینی، دریایی و هوایی از مزایای حسرت‌برانگیز ایران زمین است، اما متاسفانه جای خالی بهره‌وری در قریب به اکثریت فعالیت‌های اقتصادی موجب شده تا اقتصاد ایران برای سال‌های طولانی تک محصولی و وابسته به درآمد خام‌فروشی باشد و این در حالی است که در دهه اخیر و با ترجمه درستی که گروهی حداقلی از بهره‌وری به‌دست آوردند، موفقیت‌های اقتصادی کشور به‌صورت تزايدی رو به افزایش گذاشته است. اگرچه برای ادغام وزارتخانه‌ها و کوچک‌سازی بدنه دولت، دلایل متعددی مطرح است، اما در جریان ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی آنچه می‌تواند به عنوان هدف اصلی مورد توجه قرار گیرد، افزایش بهره‌وری در فعالیت‌های اقتصادی کشور بالاخص در سرفصل‌های تولید و تجارت کالا است.

جای خالی بهره‌وری در نقشه راه تولید و تجارت

بی‌شک آنچه موجب شده تاکنون بخش عمده‌ای از تولیدات داخلی حتی در بازارهای داخل کشور، توان رقابت با رقبای خارجی را نداشته باشند و در بازارهای صادراتی نیز مشکلات عدیده صادرکنندگان را مغلوب کند، جای خالی بهره‌وری در نقشه اشتباه ترسیم شده بهبود وضعیت تولید و توسعه صادرات غیرنفتی است.

متاسفانه خط فاصله بین اقتصاددانان دانش آموخته با اقتصادگران تجربی موجب شده تا این دو گروه برای تحقق اهداف اقتصادی کشور نقشه‌هایی جداگانه ترسیم کنند، نقشه‌هایی که به دلیل استفاده از دو زبان و روش بیگانه با هم، هیچگاه فرصت انطباق را نیافته و حتی هیچ گروه این شهادت را نداشته تا با ترجمه اندوخته‌های خود، از داشته‌های گروه دیگر برای تکمیل آنچه در دست دارد به‌رمند شود و نتیجه این شده که هر کدام پس از مدت‌ها سرگردانی بیان می‌کنند که راه موفقیت را نیافته‌اند و به دیگران توصیه می‌کنند که گشتیم نبود، نگرديد نیست.

آنچه مسلم است، علم از بهره‌وری تعریفی دارد و تجربه تعریفی دیگر، اما برای موفقیت در بازار امروز که حتی مزیت رقابتی نیز تضمین‌کننده، صددرصدی موفقیت نیست، تعریف هیچ کدام کامل نبوده و تنها شرط تکامل این مبحث، در کنار هم گذاشتن این تعاریف برای به دست آوردن مفهومی جدید است.

اما باید دید نقش وزارتخانه جدیدالتاسیس صنعت، معدن و تجارت در این بازتعریف بهره‌وری و عملیاتی کردن آن چه خواهد بود؟

بر اساس مستندات تاریخی ایرانیان مردمی بازرگان بوده‌اند و کشاورزی را به عنوان میراث اجداد خود محترم می‌شمردند. موقعیت جغرافیایی ایران زمین در محلی که قاره کهن از غرب و قاره سبز از شرق، همسایگی یکدیگر را پذیرفته‌اند، از یک سو و تملک بر دو مرز آبی در شمال و جنوب که به ساکنان قفقاز و مجاوران صحرا یخ‌زده سیبری اجازه می‌دهد تا از کریدور شمال به جنوب با بادی‌نشینان صحرای گرم جنوب غرب آسیا و شمال آفریقا ارتباط برقرار کنند، موجب شد تا ایرانیان پیش از انقلاب صنعتی بازرگانی متبحر باشند. اگرچه برخی صنایع میراث تاریخی ایرانیان است، اما با ورود مستشاران غربی به دربار پادشاهان ایران

و علاقه شدید تقلید از اروپایی‌هایی، در دوره‌های مختلف و توسط استعمارگران کشورهای غربی صنایع گوناگون وارد خاک ایران شدند. در مقام مقایسه میان صنایع بومی ایران زمین با آنچه می‌توان آنها را صنایع وارداتی خواند، مشخص می‌شود که هر آنچه از صنعت که بومی ایران بوده همچون روح لطیف، هنرمند و شاعر مسلک ایرانیان، لطافتی مثال‌زدنی داشته و چنان است که هم می‌توان به آنها نام صنعت داد و هم آنها را هنر نامید، چون هنر صنعت فرش‌بافی، گلیم، جاجیم، گبه و زیلوبافی یا همه صناعی که به دلیل ظرافتشان امروز آنها را صنایع دستی می‌نامیم.

در مقابل هر آنچه از صنعت وارد ایران شد چون صاحبان اصلیشان یعنی مردم سرزمین‌های غربی روحی سخت داشتند و ظاهر خشن، چنانکه می‌توان از اولیت صنایع وارداتی به اسلحه‌سازی اشاره کرد، که ادامه آن به ورود صناعی چون خودروسازی و دیگر صنایع سنگین انجامید. به هر حال آنچه در این خصوص اهمیت دارد، علاقه ایرانیان در سده‌های گذشته به امر تجارت بوده که همچنان نیز این روند ادامه دارد و امروز شاهد این هستیم که با در محور قرار گرفتن صادرات غیرنفتی، زمان رسیدن به موفقیت‌ها بسیرا کوتاه‌تر از روندی است که در عرصه صنعت اتفاق می‌افتد. اما تفاوت دنیای امروز با قرون گذشته در این است که کشورها باید کالایی برای تجارت داشته باشند، تا بتوانند تجاری موفق باشند و حتی تبدیل شدن به مرکزی برای ترانزیت و صادرات مجدد نیز نیازمند این مهم است، از این رو اقتصاد کشور برای رسیدن به صادرات غیرنفتی که برای آن برنامه‌ریزی کرده باید به توسعه صنعتی برسد که بتواند از صادرات پشتیبانی کند و در بازخوانی این پرونده از آخر به اول نیز به این نتیجه می‌رسیم که باید ماشین تجارت کشور به گونه‌ای قدرتمند باشد که بتواند تولیدات داخل را در بازارهای جهانی عرضه کند. در واقع باید گفت تولید و تجارت در زنجیره‌ای قرار گرفتند که اولین آخرین حلقه آن به اولین حلقه متصل است و جدا کردن یک حلقه یعنی از هم گسیختگی این زنجیره، زنجیره‌ای که تنها مشروط به اتصال همه حلقه‌ها به هم دوام و بقا می‌یابد و جدا شدن اتصال آن در یک نقطه باعث توقف این چرخه خواهد شد.

در صورت پذیرفتن این تعریف به این نتیجه خواهیم رسید که کاستی‌هایی که تا کنون در بخش صنعت و هم در بخش تجارت مشهود بوده حاصل از هم گسیختگی و یا حداقل اتصال ضعیف حلقه‌ها بوده و شاید تنها راه حل آن، یکی شدن مدیریت کلان تولید و تجارت است تا با اتخاذ سیاست‌های یکسان تولیدی و تجاریف شرایطی فراهم شود که واژه نه چندان آشنای بهره‌وری، آنچنان که باید با اقتصاد ایران انس پیدا کرده و فعالان صنعت و تجارت ایران به این باور برسند که بهره‌وری که می‌تواند، متضمن بقای هر دو بخش باشد، در قالبی تعریف می‌شود که صنعت و تجارت یک هدف را دنبال کنند. در بیانی دیگر می‌توان گفت آنچه از بهره‌وری تعریف و به کار گرفته شده به این دلیل که تک بعدی بوده به نتیجه نرسیده است، چراکه در دنیای امروز که سخن از تجارت جهانی در بازار به پهنای گستره جهانی مطرح است، بهره‌وری تعریفی جدید دارد به این معنا که در بخش صنعت باید ابزارها به گونه‌ای به کار گرفته شوند، که بهره‌وری تجارت هدف نهایی آنها باشد و در مقابل برنامه‌های تجاری باید به گونه‌ای به مرحله اجرا درآیند که بهره‌وری صنعت را به ارمغان آورند. در چنین شرایطی باید پذیرفت که کشوری چون ایران که به لطف داشته‌های خدادادی و دبستگی به اقتصاد تک محوری نفتی از گردونه پیشرفت‌های صنعتی و تجاری باز مانده، جبران عقب ماندگی‌ها جز با مدیریتی واحد برای صنعت و تجارت حداقل برای مقطعی از زمان که بخشی از خلاها و کاستی‌ها جبران شود، امری گریزناپذیر است و ایجاد وزارتخانه صنعت و تجارت اولین گام برای تحقق این مهم است.

بی‌شک آنچه

موجب شده

تاکنون بخش

عمده‌ای از

تولیدات داخلی

حتی در بازارهای

داخل کشور،

توان رقابت با

رقبای خارجی

را نداشته باشند

و در بازارهای

صادراتی نیز

مشکلات عدیده

صادرات‌کنندگان را

مغلوب کند، جای

خالی بهره‌وری

در نقشه اشتباه

ترسیم شده بهبود

وضعیت تولید و

توسعه صادرات

غیرنفتی است

بهبود عملکرد اصناف تولیدی با ادغام

داود چراغی
عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

و خدمات، دغدغه عرضه کالاها و خدمات به قیمت و کیفیت مناسب برای مصرف‌کنندگان را در مناطق مختلف کشور داشته که با توجه به این هدف در برخی مواقع، اولویت تامین کالاها و خدمات مورد نیاز برای تنظیم بازار را به جای تامین از محل تولیدات داخل، به تامین از طریق واردات از سایر کشورها داده است. در هر حال ادغام این دو وزارتخانه، موجب برطرف شدن این موضوعات و توجه همزمان به تامین نیازهای بازار داخلی از محل تولیدات استاندارد و مناسب کشور می‌شود. البته تحقق این اهداف منوط به برنامه‌ریزی و سیاستگذاری مناسب توسط مسئولین جدید این وزارتخانه است؛ همچنین جای امیدواری بسیاری است که سایر مشکلات مربوط به تداخل مدیریت صنایع کوچک و متوسط و اصناف تولیدی نیز با ادغام این دو وزارتخانه برطرف شود و با سیاستگذاری واحد برای کلیه واحدهای تولیدی کشور موجب بهبود وضعیت تولید محصولات مرغوب در فضای رقابتی در کشور شود.

در هر حال وزارتخانه‌های متولی تولید و بازرگانی کشور، باید با توجه به منافع کلان اقتصاد کشور، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کنند. هرچند همواره باید توجه داشت که در هر اقتصادی، نظام توزیع کالاها و خدمات (بازرگانی)، موتور رشد بخشهای تولیدی در کشور است. در نتیجه با اصلاح مشکلات ساختاری اقتصاد کشور همچون قراردادن تنها یک متولی دولتی برای ساماندهی نظام تولید، تدارک و توزیع کالاها و خدمات در جهت منافع مصرف‌کنندگان، زمینه دستیابی به اهداف متعالی مدنظر دولتمردان یعنی رشد و توسعه اقتصاد کشور میسر خواهد شد.

بدین ترتیب بنگاه‌های مختلف تولیدی می‌بایست در یک فضای رقابتی و با استفاده از ابزار و روش‌های نوین فعالیت، در جهت کسب روزی حلال اقدام به رقابت در سرمایه‌گذاری و به تبع آن تولید کالاها و خدمات مطلوب در داخل کشور و عرضه آنها به مصرف‌کنندگان داخلی و خارجی کنند. همچنین سیاست‌های دولت نیز باید در جهت حمایت از تولید کالاها و خدمات در بنگاه‌های تولیدی کشور و دربرگیرنده همه بنگاه‌های تولیدی کشور چه بنگاه‌های کوچک، متوسط و بزرگ زیرمجموعه صنایع کشور و یا اصناف تولیدی زیر مجموعه تشکلهای صنفی باشد. البته همواره باید توجه داشت که موتور رشد تولید کالاها و خدمات در بازارهای داخلی و صادرات به سایر کشورها، برعهده بنگاه‌های کوچک و بزرگ بازرگانی که عمدتاً در ایران در زیرمجموعه اصناف فعالیت دارند، می‌باشد.

براین اساس لازم است دولت حمایت‌های لازم برای رشد و توسعه بنگاه‌های بازرگانی عمده‌فروشی و خرده‌فروشی را مدنظر داشته باشد.

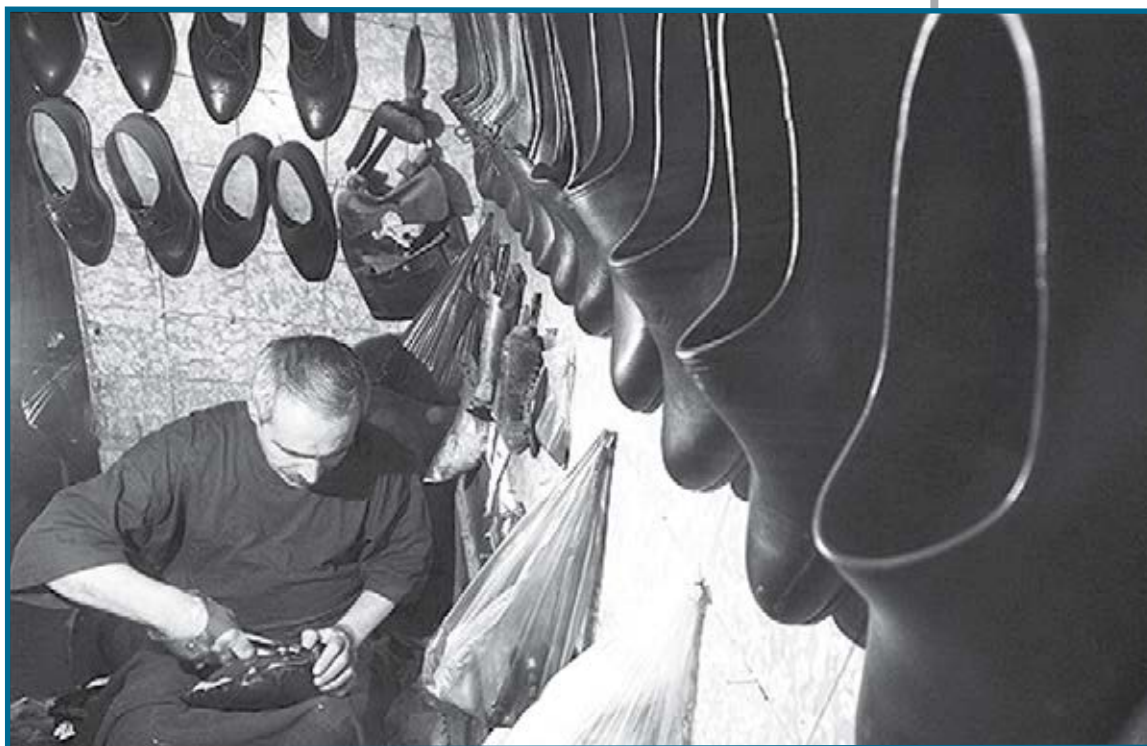
از حمایت‌های دولت، در حوزه وزارتخانه مربوطه شده است. بدین شکل که اصناف تولیدی امکان استفاده از تسهیلات وزارت صنایع به واحدهای تولیدی را نداشته‌اند و صنایع کوچک و متوسط از حمایت‌های وزارت بازرگانی برخوردار نبوده‌اند. حوزه فعالیت و وظایف وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع را اگرچه می‌توان به صورت جداگانه (بخش تولید و بازرگانی) تفکیک کرد اما به صورت کلان این دو وزارتخانه متولی برنامه‌ریزی و سیاستگذاری فرآیند زنجیره تامین کالاها و خدمات هستند.

براین اساس نیز دولت برای ساماندهی نظام تولید و توزیع کالاها و خدمات کشور در جهت توجه همزمان به اهداف متعالی حمایت از تولید کالاها و خدمات در داخل کشور از یک طرف و همچنین توجه به رعایت حداقل استانداردهای مربوط به حقوق مصرف‌کنندگان در کلیه مراحل فرآیند تولید، تجارت و عرضه کالاها و خدمات از طرف دیگر، در نهایت اقدام به ادغام این دو وزارتخانه مهم و اساسی کرد.

در سالیان گذشته همواره اختلاف‌های زیادی بین مسئولین بازرگانی و صنایع و معادن کشور در ارتباط با عدم توجه به اهداف، ارزش‌ها و دغدغه‌های مدنظر این دو وزارتخانه، توسط دیگری وجود داشته است. در این زمینه وزارت بازرگانی متولی تنظیم بازار کالاها

اصناف اگرچه براساس قانون نظام صنفی به عنوان زیرمجموعه وزارت بازرگانی فعالیت دارند اما این بخش دربرگیرنده طیف وسیعی از فعالیت‌های تولید، توزیع، خدمات و خدمات فنی کالاها و خدمات هستند که بخش زیادی از فعالیت‌های زنجیره تامین کالا و خدمات در کشور همچون تولید، واردات، حمل و نقل، ذخیره سازی، فرآوری، بسته‌بندی و در نهایت عمده‌فروشی و خرده‌فروشی کالاها و خدمات را دربرمی‌گیرد. بدین ترتیب اگرچه وزارت صنایع در برخی مواقع وزارت بازرگانی را متهم به عدم توجه به دغدغه وزارت صنایع یعنی اولویت به تامین کالاها مورد نیاز از محل تولید داخل کرده اما در مقابل وزارت بازرگانی نیز، وزارت صنایع را به عدم توجه به واحدهای تولیدی برای تولید محصولات صنعتی باکیفیت و با قیمت مناسب براساس معیارهای مدنظر مصرف‌کنندگان متهم کرده است. اختلاف این دو وزارتخانه در تعریف اصناف تولیدی و صنایع کوچک تا حدی است که این مساله موجب عدم امکان استفاده هر یک از این دو گروه از تولیدکنندگان

اگرچه وزارت صنایع در برخی مواقع وزارت بازرگانی را متهم به عدم توجه به دغدغه وزارت صنایع یعنی اولویت به تامین کالاها مورد نیاز از محل تولید داخل کرده اما در مقابل وزارت بازرگانی نیز، وزارت صنایع را به عدم توجه به واحدهای تولیدی برای تولید محصولات صنعتی باکیفیت و با قیمت مناسب براساس معیارهای مدنظر مصرف‌کنندگان متهم کرده است

پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا

www.cmrd.ir

۱- بیان موضوع و ضرورت انجام آن:

بی تردید یکی از دغدغه‌های اساسی هر دولت ایجاد ثبات و تعادل در بازار کالا و خدمات است آنچه موجب می‌شود بازار یک کالا از ثبات نسبی برخوردار بوده و در شرایط مختلف از شوک‌های اقتصادی در امان باشد اتخاذ سیاست‌های مناسب و به‌جا در هنگام بروز بحران است در واقع در تمام بازارهای جهان همیشه وجود بحران محتمل است با این حال دولتی موفق خواهد بود و می‌تواند آثار بروز بحران را برای قشر تولیدکننده و مصرف‌کننده به حداقل برساند که قابلیت مدیریت بحران و اتخاذ سیاست مناسب را داشته باشد. این امر میسر نمی‌شود مگر آنکه توانایی رصد کردن متغیرهای اثرگذار و پیش‌بینی رفتار آنها را داشته باشد.

۲- ارتباط طرح با برنامه‌ها و سیاست‌های کلان وزارت بازرگانی (ارتباط با سند‌های بالادستی دیگر مانند برنامه چهارم، چشم‌انداز ایران و...)

اطلاعات می‌تواند هسته مرکزی تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری و هر نوع برنامه‌ریزی باشد و بانک اطلاعاتی جایگاهی جهت نگهداری از این اطلاعات است ایجاد توسعه در برنامه‌های وزارت بازرگانی و دولت همواره وجود داشته و اکنون نیز بیش از پیش مورد نظر می‌باشد و وجود اطلاعات گسترده در زمینه‌های مختلف (از جمله تنظیم بازار که از وظایف اصلی وزارت بازرگانی است) می‌تواند از شاخص‌های عمده توسعه باشد. اما وزارت بازرگانی به‌خاطر درگیر بودن در امر تامین، توزیع کالا و تنظیم بازار داخلی جهت تامین نیاز جامعه و تصمیم‌سازی بهتر در جهت بالا بردن رفاه جامعه نیاز به اطلاعات جامع و صحیح در خصوص کالاهای اساسی و وجود دارد تا با دسترسی سریع به اطلاعات بتواند تصمیمات صحیح‌تری را اتخاذ کند که راه‌اندازی پایگاه اطلاعاتی تنظیم بازار گامی اساسی در این راه است.

۳- اهداف پروژه: بیان اهداف اصلی و فرعی طرح و ارتباط آنها با سایر اهداف معاونت، سازمان، موسسه:

طراحی و ایجاد بانک جامع اطلاعات کالایی و بررسی مستمر اطلاعات مربوط به عرضه و تقاضای کالاهای استراتژیک حساس و ضروری به‌منظور شناسایی دامنه نوسان قیمت کالاها و کمک در ایجاد تعادل بازار.

طراحی و ایجاد برنامه‌های کاربردی برای انجام تحلیل‌های مناسب اقتصادی به‌منظور دستیابی به هدف فوق.

یکسان‌سازی آمارهای پراکنده در حوزه تنظیم به‌منظور ایجاد وحدت رویه در تصمیم‌گیری مراحل شکل‌گیری.

۴- تاریخچه طرح: شامل سابقه کار، وضعیت پیش از آغاز طرح، بیان مسایل و دشواری‌های سابق به‌همراه الحاق برخی از گزارش‌های مکتوب، تصویری و رسانه‌هایی مانند عکس، فیلم:

در طی سال‌های گذشته دفتر توسعه بازار کالا و خدمات مبادرت به تهیه ترننامه‌های شامل کلیه اقلام خوراکی پوشاک، لوازم خودرو، لوازم خانگی و... به‌صورت هفتگی و ماهیانه می‌نمود ولی از سال ۸۵ به‌منظور ایجاد محیطی مناسب جهت تصمیم‌گیری مسئولان محترم جهت سیاست‌گذاری‌های لازم در نظر گرفته شد.

۵- سابقه طرح: شامل زمان شروع، زمان پایان، دست‌اندرکاران و مسئولین انجام پروژه، همکاران کلیدی طرح: (زمان شروع طرح از سال ۱۳۸۵ - زمان تکمیل کار سال ۱۳۸۶ و تاکنون ادامه دارد)

۶- قلمرو پروژه: شامل حوزه عملکرد طرح از نظر جغرافیایی، تعداد نفر تحت پوشش پس از انجام طرح، بازه زمانی اجرا، طیف مخاطبان و در مجموع بیان حوزه اثرگذار طرح:

حوزه عملکرد طرح شامل کل کشور می‌باشد. دولتمردان و پژوهشگران مخاطبان طیف هستند و در مجموع جهت

رجوع به کتابخانه و سایت‌های مربوطه به‌منظور کسب آمار و اطلاعات کالاها

مکاتبه و مراجعه مستقیم به وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های متولی آمار اطلاعات مربوط به هر کالا

مرحله سوم ایجاد سایت «پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا» این مرحله همزمان با مرحله جمع‌آوری آمار و اطلاعات از ابتدای آذر ماه سال ۱۳۸۵، توسط شرکت راهبر انجام شد که مراحل انجام فعالیت‌ها در ایجاد سایت پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا شامل موارد زیر می‌باشد.

فاز شناخت، فاز تحلیل، فاز پیاده‌سازی، فاز آموزش و راه‌اندازی آزمایشی، فاز راه‌اندازی و تحویل سیستم مرحله چهارم ورود آمار و اطلاعات به سایت پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا و اصلاحات سایت

این مرحله از اوایل بهمن ماه سال ۱۳۸۵ به شرح زیر آغاز شد.

ارایه آمار و اطلاعات هر کالا به شرکت راهبر جهت درج در سایت

مراجعه کارشناسان به شرکت راهبر جهت رفع نواقص و تکمیل آمار و اطلاعات کالاها

ارایه پیشنهادات به شرکت راهبر در خصوص اصلاحات سایت شامل اصلاح گرافیکی سایت تصحیح، در دسترسی آسان به اطلاعات و...

۹- خروجی‌ها، دستاوردهای کنونی و نتایج حاصله به‌همراه تصاویر و فیلم‌های وضعیت کنونی:

ارایه اطلاعات جامع در خصوص تولید، توزیع، قیمت، میزان مصرف، اقدامات حمایتی و تجارت خارجی و... در مورد کالاهای اساسی و نهاده‌های آنها

قابلیت گزارش‌گیری‌های متنوع و پویا از طریق سایت اطلاع‌رسانی به‌صورت فایل اکسل و نمودارهای گرافیکی

قابلیت به‌روزرسانی بانک اطلاعاتی کالا به‌صورت اتوماتیک از طریق لینک به سایر سازمان‌های داخل و خارج از وزارت بازرگانی، کالاهایی که در این سیستم مدنظر قرار گرفته‌اند عبارتند از: برنج، شکر، روغن نباتی، سیمان خاکستری، فولاد، تیر آهن و میلگرد، انواع کاغذ، لاستیک و تیوپ، سب، پرتقال، پیاز، سیب‌زمینی، جو، ذرت، عدس، نخود، لوبیا، کنجاله سویا، پودرماهی، تخم‌مرغ، گوشت قرمز، گوشت مرغ و لبنیات می‌باشد.

به‌منظور شناسایی مولفه‌های اصلی کالا، با کسب نظرات و پیشنهادات سایر دستگاه‌ها شش مولفه تولید، تجارت خارجی، اقدامات حمایتی، توزیع مصرف و قیمت به‌عنوان مولفه‌های اصلی تعیین شد.

پس از برگزاری جلسات متعدد و بحث و بررسی متعدد و جلسات کارشناسی در خصوص مولفه‌های مورد نظر حدود ۵۱۴ مولفه به‌عنوان متغیرهای مورد نظر در پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا مشخص شد تا کارشناسان مربوطه نسبت به جمع‌آوری آمار و اطلاعات کالاها در یک دوره زمانی ۲۶ ساله از ۱۳۶۰ تا ابتدای ۱۳۸۴ به بعد اقدام کنند.

مرحله دوم جمع‌آوری آمار و اطلاعات کالاها:

در این مرحله که از سخت‌ترین و دشوارترین مرحله کار در پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا می‌باشد که از ابتدای آذر ماه ۱۳۸۵ انجام گرفت شامل مراحل ذیل بود:

جمع‌آوری اطلاعات پراکنده موجود مرتبط با هر کالا در وزارت بازرگانی

مرحله دوم جمع‌آوری آمار و اطلاعات کالاها:

در این مرحله که از سخت‌ترین و دشوارترین مرحله کار در پایگاه اطلاعات تنظیم بازار کالا می‌باشد که از ابتدای آذر ماه ۱۳۸۵ انجام گرفت شامل مراحل ذیل بود:

اطلاعات می‌تواند هسته مرکزی تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری و هر نوع برنامه‌ریزی باشد و بانک اطلاعاتی جایگاهی جهت نگهداری از این اطلاعات است ایجاد توسعه در برنامه‌های وزارت بازرگانی و دولت همواره وجود داشته و اکنون نیز بیش از پیش مورد نظر می‌باشد و وجود اطلاعات گسترده در زمینه‌های مختلف (از جمله تنظیم بازار که از وظایف اصلی وزارت بازرگانی است) می‌تواند از شاخص‌های عمده توسعه باشد

رئیس جمهوری تاکید کرد:

هوشمندی اصناف در اجرای هدفمندی یارانه ها

هستند که بتوانند به ملت ایران آسیبی برسانند.

سال ۹۰: سال مدیریت قیمت ها

وزیر بازرگانی نیز در مراسم روز ملی اصناف گفت: امسال باید همانند سال گذشته، سال مدیریت قیمت ها باشد. مهدی غضنفری با قدردانی از همراهی اصناف در مقاطع مختلف انقلاب اسلامی با دولت و مردم گفت: از بزرگترین گام های تعامل حوزه هدفمندی یارانه ها بود که آثار آن همچنان دیده می شود. دکتر غضنفری افزود: همانطور که مدیریت بازار پیش از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها بسیار اهمیت داشت، روند ثبات قیمت ها و مدیریت آن پس از اجرای قانون نیز از اهمیت بالایی برخوردار است و اصناف در این زمینه نقش بسیار تعیین کننده ای دارند.

وزیر بازرگانی درباره اصناف گفت: با گروهی از افراد بسیار متعهد به جمهوری اسلامی ایران مواجه هستیم و هرگاه حرکتی در راستای منافع ملی مورد نیاز بوده بلافاصله پیشقدم می شوند. وی از اصناف به عنوان بزرگترین و گسترده ترین ساختار غیردولتی نام برد و افزود: اکنون ۹۰ درصد بنگاه های کوچک و متوسط متعلق به اصناف است. وزیر بازرگانی با اشاره به وجود ۲،۵ میلیون واحد صنفی در کشور و اینکه از این تعداد یک میلیون و ۸۵۰ هزار دارای پروانه کسب هستند، گفت: سهم ۱۷ درصدی از کل تولید ناخالص داخلی کشور بیانگر اهمیت این قشر در اقتصاد کشور است. وی در ادامه اظهارات خود به تشریح ۱۲ محور فعالیت اصناف پرداخت و گفت: اصناف با نظام و به یژه دولت نهم و دهم همراهی خوبی داشته اند و این همکاری در تنظیم بازار و هدفمندی یارانه ها کاملاً مشهود است.

دکتر غضنفری درباره نخستین محور مورد نظر خود گفت: اصناف در تاریخ قبل و بعد از انقلاب اسلامی همواره پیشتاز فعالیت های سیاسی و اجتماعی بودند و در دوران انقلاب اسلامی نیز یکی از ارکان اساسی حرکت

ما این است که ۷۵ میلیون ایرانی می توانند با اراده و توکل به خدا کوه ها را از جا برکنند و حماسه ها خلق کنند و دشمنان ما نیز دقیقاً از این موضوع نگران هستند و آگاه شده اند که اگر ایرانیان فرصتی یابند برای پیشرفت و توسعه از آن غافل نخواهد شد و علت دشمنی و سنگ اندازی آنان در برابر پیشرفت های ملت ایران نیز همین واقعیت است، آنان از این واهمه دارند که ایران و ایرانی در همه عرصه ها پیشرفته و الگویی برای دیگر ملت ها شود. رئیس جمهوری اضافه کرد: آنان از ساختن بمب اتمی توسط ما نگران نیستند بلکه بمب واقعی را ملت ایران می دانند که می توانند هر کاری را که اراده کردند انجام دهند و در این صورت دیگر جایی برای آنان نخواهد بود و به همین دلیل از ملت ایران عصبانی هستند. احمدی نژاد گفت: با این حال آنان باید بدانند که اگر حتی تمام قدرت و امکانات خود را نیز بسیج کنند، آرزوی به خاک رساندن کمر ملت ایران را به گور خواهند برد. احمدی نژاد افزود: سردمداران استکباری متزلزل تر از آن

ویژگی های آن آشنا هستم می گویم که ایران و ایرانیان ظرفیت فتح قله های بزرگ پیشرفت و توسعه و ارایه الگویی موفق و عزت آفرین به جهان را دارند.

وی خاطرنشان کرد: به رغم توطئه های شیاطین و دشمنان، ما می توانیم به هدف بزرگ خود نائل شویم و این مأموریت ما است. رئیس جمهوری همچنین اجرای موفق هدفمندی یارانه ها را معجزه بزرگ ملت ایران دانست و گفت: هرچند برخی می گفتند با اجرای این طرح مردم و دولت به زمین می خورند و حتی کسی می گفت با اجرای این طرح شما در انتخابات بعدی رای نخواهید آورد و زمین خواهید خورد اما این طرح با موفقیت اجرا شد و مردم و همه اقشار به بهترین شکل در اجرای آن همکاری کردند. وی افزود: من به این گونه افراد اعلام کردم مهم انتخاب شدن من و یا شکست دولت نیست بلکه مهم تحقق این هدف است که سال ها مسوولان در پی اجرای آن بودند. رئیس جمهوری خاطرنشان کرد اعتقاد

رئیس جمهوری اسلامی ایران با اشاره به نقش اصناف در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها گفت: اصناف انصافاً هوشمندانه این طرح را جلو بردند.

به گزارش ایرنا، محمود احمدی نژاد به مناسبت روز ملی اصناف در جمع روسای اصناف و اتحادیه های صنفی افزود: بسیاری به دنبال این بودند که با اجرای این قانون بتوانند خراشی بر چهره ملت ایران بیندازند و خللی در کار ایجاد کنند.

در این مراسم که با حضور وزیر دادگستری، جمع کثیری از اصناف، معاونان و مدیران وزارتخانه های بازرگانی، اقتصاد و امور دارایی و ... برگزار شد. رئیس جمهوری با بیان اینکه خیلی ها نیز خواب های عجیب و غریبی دیده بودند که با اجرای این طرح جمهوری اسلامی و ملت ایران به هم خواهد ریخت، اظهار داشت: شهادت می دهم اصناف در بخش های کلیدی هوشمندانه این طرح را به جلو بردند.

احمدی نژاد با یادآوری مدیریت خوب اصناف در بازار شب عید، تصریح کرد: اصناف بازار شب عید را بسیار خوب مدیریت کردند.

تاکید بر ساماندهی جدید نظام توزیع

رئیس جمهوری، ساماندهی جدید نظام توزیع را از کارهای بزرگ برشمرد و گفت: در نظام تولید و در نظام توزیع اتلاف نیروی انسانی، منابع و وقت وجود دارد. احمدی نژاد با بیان اینکه اصناف از قشر زحمت کش جامعه هستند، اظهار داشت: اصناف نقش مهمی در تولید، اقتصاد، زندگی مردم و حتی در مسایل فرهنگی و سیاسی کشور دارند. رئیس جمهوری با بیان اینکه اصناف بازار را به خوبی اداره می کنند، تصریح کرد: ما اعتقاد نداریم که دولت باید بالای سر اصناف باشد چرا که خود اصناف به خوبی از عهده این کار برمی آیند. احمدی نژاد با اشاره به نظام مالیاتی، اظهار داشت: در مورد مالیات زمانی که با خود اصناف هماهنگ شد، این کار بهتر انجام و مالیات ها بهتر وصول شد. احمدی نژاد اظهار داشت: من به عنوان فردی که همه جای ایران را دیده و با

عدم رعایت حقوق مصرف کنندگان در هنگام خرید از دست فروشان

اردبیل - بیک زاده سرپرست سازمان بازرگانی استان اردبیل در خصوص رعایت حقوق مصرف کنندگان اظهار داشت: حقوق مصرف کننده حقوقی است که کلیه عرضه کنندگان کالا و خدمات عرضه شده مطابق با ضوابط و شرایط مندرج در قوانین و یا مندرجات قرارداد مربوطه یا عرف می بایست در معاملات رعایت کرده و کلیه خسارات مادی و معنوی ناشی از عیوب یا عدم انطباق کالا یا خدمات را طبق قوانین جاری جبران کند.

تشکیل ۱۸۵ پرونده تخلفات صنفی در آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی - معاون نظارت و بازرسی سازمان بازرگانی استان، در نشست خبری با خبرنگاران از ۱۸ هزار بازرسی برای شناسایی کم فروشان و متقلبان در راستای اجرای طرح نظارتی ویژه نظارت بر کیفیت و کمیت کالاهای بسته بندی شده خبر داد.

برگزاری اولین جلسه اشتغال و سرمایه گذاری استان در سازمان بازرگانی

البرز - پورحیدری رئیس سازمان بازرگانی استان، در این جلسه با اشاره به افق شاخص های توسعه در کشور و لزوم بازرگری در حوزه اشتغال زایی، بهره گیری مناسب از فرصت ها را برای گذر از این مرحله با اهمیت دانست.

امکان صدور پروانه کسب اینترنتی فراهم شد

بوشهر - رئیس اداره امور اصناف سازمان بازرگانی بوشهر از امکان صدور پروانه کسب به صورت اینترنتی جهت متقاضیان خبر داد و گفت: بر اساس تمهیدات اندیشیده شده در این زمینه و در اولین گام امکان ثبت نام متقاضیان پروانه کسب به صورت اینترنتی و بدون حضور فیزیکی در محل اتحادیه های صنفی از طریق درج مشخصات و درخواست آنان فراهم شده است.

برگزاری جلسه کمیسیون نظارت شهرستان تهران

تهران - به گزارش روابط عمومی سازمان بازرگانی استان، در این نشست دریافت هرگونه مبلغ تحت عنوان خود یاری توسط اتحادیه صنف نمایشگاه های اتومبیل از هریک از اعضاء یا متقاضیان پروانه کسب ممنوع اعلام شد. چنانچه اتحادیه مربوطه جهت انجام امور طرح ها و برنامه های خود نیاز به اخذ خود یاری داشته باشد می بایست با ارائه موارد مورد نیاز نسبت به اخذ مجوز از مجمع مربوطه با تعیین سقف مبالغ دریافتی از هریک از اعضاء اقدام و سپس نسبت به دریافت خود یاری بر اساس آیین نامه اجرایی ماده ۳۱ قانون نظام صنفی اقدام کند.

تدوین بیش از ۵۰۰ برنامه عملیاتی در وزارت بازرگانی برای تحقق ۱۰ هدف

تجارت الکترونیکی، مدیریت روابط خارجی، تامین مالی بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی تهیه و تدوین شد.

دکتر غضنفری خاطرنشان کرد: احصاء ۱۰ هدف و بیش از ۴۰ برنامه راهبردی در راستای اهداف اسناد بالادستی به‌ویژه مفاد لایحه برنامه پنجم توسعه، نتیجه اقدامات و راهبردهای برنامه پنج ساله وزارت بازرگانی است که از آبان ماه سال ۸۹ با برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای مدیران و کارشناسان حوزه برنامه‌ریزی وزارت بازرگانی و تشریح متدولوژی تدوین برنامه‌ها شروع شد و برای اولین بار در هر یک از واحدهای وزارتخانه «کمیته تخصصی تدوین برنامه» تشکیل گردید. به گفته وی، حاصل تلاش و هماهنگی مستمر واحدهای ۱۷ گانه وزارت بازرگانی، تدوین بیش از ۵۰۰ برنامه ذیل اهداف و راهبردهای این وزارتخانه در راستای پیشبرد برنامه پنجم توسعه و تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری، است.

وزیر بازرگانی برنامه‌های سال ۱۳۹۰ وزارتخانه متبوع خود را در سه حوزه تقسیم‌بندی کرد و گفت: در حوزه بازرگانی خارجی حدود ۱۵۰ برنامه، در حوزه بازرگانی داخلی که شش دستگاه وزارت بازرگانی را شامل می‌شود بیش از ۲۱۰ برنامه و در حوزه زیرساخت‌ها و پشتیبانی را حدود ۱۹۰ برنامه عملیاتی تدوین و برای اجرا ابلاغ شده است.

وزیر بازرگانی از تدوین بالغ بر ۵۰۰ برنامه عملیاتی در وزارت بازرگانی برای پیشبرد اهداف ۱۰ گانه حوزه بازرگانی مبنی بر سند چشم‌انداز بیست ساله و برنامه پنجم توسعه خبر داد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شبابا)، دکتر مهدی غضنفری اعلام کرد: با شروع فرآیند تدوین برنامه پنجم توسعه در کشور، وزارت بازرگانی همگام با سایر دستگاه‌های اجرایی و در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله و همچنین سیاست‌های ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، اقدامات عملی خود را آغاز کرد.

وزیر بازرگانی ضمن بیان اینکه این اقدامات با توجه به راهبردهای توسعه بازارهای رقابتی، نوین‌سازی بازرگانی داخلی، توسعه صادرات غیرنفتی، گسترش تجارت الکترونیک و توسعه سرمایه‌انسانی در وزارت بازرگانی آغاز شده است، تصریح کرد: از آنجایی که تدوین لایحه برنامه پنجم براساس یک نظام مشارکتی مدنظر بود، لذا تعامل سازنده‌ای با دستگاه‌های دیگر با محوریت وزارت بازرگانی، انجام شد.

وزیر بازرگانی با ذکر اینکه در این جلسات نمایندگان چندین دستگاه و مجموعه دولتی و خصوصی حضور داشته‌اند، اظهار داشت: در نتیجه این اقدام، برنامه‌های مربوط به تجارت داخلی و تنظیم بازار، توسعه صادرات غیرنفتی با تاکید بر صادرات خدمات با فن‌آوری بالا،

واحدهای صنفی موضوع دیگری بود که وزیر بازرگانی به آن پرداخت و ادامه داد: ۶۰۱ هزار واحد صنفی مجهز به دستگاه کارت‌خوان هستند و ۷۵ هزار واحد صنفی به صندوق مکانیزه تجهیز شده‌اند.

وی با اشاره بر اینکه حلقه میانی ارتباط میان تولیدکننده و مصرف‌کننده اصناف هستند، گفت: همان‌طور که تولید مهم بوده و تامین کالا برای مردم ضروری به نظر می‌رسد، اصناف نیز در این میان نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. بنابراین گزارش، در این مراسم محمدعلی ضیغمی، معاون وزیر بازرگانی در توسعه بازرگانی داخلی از اصناف به‌عنوان جامعه‌ای بزرگ و گروهی تاثیرگذار نام برد که به‌خوبی به ایفای نقش می‌پردازند.

جلوگیری اصناف از هرگونه نوسان غیرقانونی قیمت‌ها

در ادامه این مراسم، رئیس شورای اصناف کشور با تاکید بر اینکه اصناف در مقاطع مختلف دولت را همراهی می‌کنند، اظهار داشت: صنوف در اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها به‌عنوان پیشانی قانون وارد عمل شدند. به گفته قاسم نوده‌فراهانی، اصناف به‌عنوان پیشانی قانون عمل کردند و توانستند با نظارت و کنترل قیمت‌ها، تامین کالا مورد نیاز و برخورد قانونی با هرگونه تخلف از نوسانات و کمبود نامتعارف و غیرقانونی قیمت‌ها در بازار جلوگیری کنند تا این طرح بزرگ اقتصادی با قدرت و اقتدار ادامه یابد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی تولید و تجارت ایران، وی این موضوع را نیز گفت که برای نظارت بر بازار در سال ۸۹ بیش از ۱۰ میلیون بازرسی از واحدهای صنفی انجام شد. فراهانی افزود: امسال نیز که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی به نام سال جهاد اقتصادی نامگذاری شده اصناف با برنامه‌های علمی و دقیق ضمن کنترل و نظارت دقیق در بازار با هرگونه رفتارهای اقتصادی غیرقانونی و غیرمجاز مقابله می‌شود.

در این مراسم به تعدادی از واحدهای صنفی نمونه و کمیسیون‌های نظارتی توسط رئیس‌جمهوری، لوح تقدیر اهدا و از کارت اصناف رونمایی شد.

مردمی به شمارمی‌آمدند، بنابراین نقش آنان در حمایت‌های مالی و معنوی دوران قبل از انقلاب اسلامی نیز برکسی پوشیده نیست. وی ادامه داد: صنوف گروهی متدین و آگاه به کسب و کار هستند و آنها در دوران انقلاب اسلامی پشتیبان راه امام (ره) بودند و در پیروزی انقلاب اسلامی نقش مهمی را عهده‌دار شدند. از نظر وزیر بازرگانی بازار از جمله موثرترین نهادها و سازمان‌های اجتماعی در تعامل بین دولت و مردم است و رابطه بازار، مرجعیت و روحانیت همواره یک رابطه با کشش‌های معنوی و روحانی بوده و اصناف همیشه در کنار روحانیت پشتیبان انقلاب بودند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به تشریح سایر محورهای فعالیت اصناف پرداخت و افزود: دفاع مقدس، اصناف و سازندگی، هدفمندی یارانه‌ها، تنظیم بازار، حقوق مصرف‌کننده، اصلاح نظام توزیع، صادرات و تشکیل خوشه‌های صنفی و صادراتی، اشتغال، فناوری، اصناف و آینده از جمله این موارد هستند.

دکتر غضنفری در ادامه گفت: تحرک و پویایی، فهم و دانایی، تعامل و همکاری از جمله موضوعاتی است که اصناف همزمان با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها مدنظر خود قرار داده‌اند.

صدور یک میلیون و ۸۰۰ هزار کارت اصناف

وی تصریح کرد: تامین و ذخیره‌سازی، عرضه مستقیم و برپایی نمایشگاه‌ها، نظارت و بازرسی، اطلاع‌رسانی و تنویر افکار عمومی جزو اهم فعالیت‌های صنوف در حوزه تنظیم بازار به شمار می‌آید.

وزیر بازرگانی با اشاره بر اینکه در حال حاضر ۳۰۰ مجمع صنفی و بالغ بر هشت هزار اتحادیه صنفی در حال فعالیت هستند، افزود: فعالیت ۲۴ اتحادیه کشوری، ۴۰ شرکت سراسری، ۲۴۰ منطقه‌ای و استانی، ۲۸ فروشگاه زنجیره‌ای و خرده‌فروشی و صدور یک میلیون و ۸۵۰ هزار کارت اصناف از نشانه‌های حضور جدی اصناف در اقتصاد محسوب می‌شود.

اشتغال بیش از شش میلیون نفر در

آغاز خرید تضمینی گندم مازاد بر نیاز کشاورزان چهارمحال و بختیاری

چهارمحال و بختیاری - مدیر شرکت غله و خدمات بازرگانی دولتی ایران در چهارمحال و بختیاری گفت: امسال گندم مازاد بر نیاز کشاورزان از اول تیرماه با مشارکت بخش خصوصی در هشت مرکز خریداری و ذخیره آغاز شد.

لزوم توجه به اجرای بسته حمایتی اصناف

خراسان رضوی - علی صفرزاده با اشاره به جایگاه ویژه اصناف در همه عرصه‌ها بویژه عرصه اقتصادی کشور، افزود: در استان حدود ۱۹۰ هزار واحد صنفی در سه بخش تولیدی، خدماتی فنی و توزیعی خدماتی و در ۴۰۳۳ عنوان رسته صنفی شامل ۴۹۶ اتحادیه و ۲۱ مجمع امور صنفی فعالیت می‌کنند.

رتبه پنجم هسته مطالعات بازرگانی در جشنواره پژوهش بازرگانی

خراسان شمالی - رئیس سازمان بازرگانی استان، از کسب رتبه پنجم هسته مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در چهارمین جشنواره پژوهش بازرگانی سال ۸۹ خبر داد.

امضای تفاهم نامه همکاری در حوزه فناوری های پیشرفته

مؤسسات و شرکت های دانش بنیان در بازارهای هدف، بهره گیری از ظرفیت های مادی و معنوی وزارت بازرگانی و معاونت فناوری ریاست جمهوری دیگر محورهای است که در تفاهم نامه مورد توجه قرار گرفت.

براین اساس مقرر شد تا کارگروهی به منظور پیگیری مفاد تفاهم نامه، تامین منابع و امکانات مورد نیاز، متشکل از نمایندگان منتخب وزارت بازرگانی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تشکیل شود.

این کارگروه هر سه ماه یک بار گزارش اقدامات انجام شده را تنظیم و از طریق مقامات مسوول به اطلاع دو مجموعه امضاکننده می رساند. پیش از امضای تفاهم نامه، حمید صافدل، معاون وزیر بازرگانی در توسعه روابط اقتصادی و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران گزارشی از روند آماده سازی تفاهم نامه و راه های گسترش همکاری را ارائه کرد.

همچنین تلاش در جهت معرفی نشان های تجاری برتر در کشور در حوزه کالاها و مؤسسات دانش بنیان در عرصه های داخلی و خارجی، حمایت از حضور

فناورانه، معرفی محصولات، خدمات و تولیدات دانش بنیان و برگزاری نمایشگاه های مرتبط از جمله زمینه های همکاری توافق حاصله به شمار می رود.

در مراسمی با حضور مهدی غضنفری، وزیر بازرگانی و نسیرین سلطانیخواه، معاون علمی و فناوری رئیس جمهوری، تفاهم نامه ای تحت عنوان کشف بازار، تجاری سازی و توسعه صادرات محصولات فناورانه دانش بنیان به امضا رسید.

به گزارش ایرنا، در این تفاهم نامه هشت ماده ای، ۱۰ زمینه همکاری میان وزارت بازرگانی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به چشم می خورد که در بندهای پنج و شش آن به ترتیب برای ۲ نهاد امضاکننده تعهداتی قید شده است. مدت این تفاهم نامه از تاریخ امضا و مبادله آن چهار سال است که در پایان دوره و براساس ارزیابی و نتایج به دست آمده قابل تمدید خواهد بود. همکاری مشترک در زمینه دستیابی به بازارهای جدید، تحکیم و گسترش صادرات محصولات با فناوری برتر بهویژه در کشورهای اسلامی، معرفی دستاوردهای علمی و فناوری و بهره گیری از ظرفیت های موجود دو طرف در راستای رشد و توسعه توانمندی های

تاثیرپذیری کم بازارهای داخلی از رشد جهانی قیمت ها

جهانی گروه انرژی ۴۵ درصد، محصولات غیر انرژی ۶۲ درصد، محصولات کشاورزی ۵۱ درصد، چربی ها و روغن های خوراکی ۶۴ درصد، غلات ۳۶ درصد، مواد خام ۱۶۰ درصد و مواد معدنی و فلزات ۸۹ درصد رشد داشته است که بازار ایران با کمترین تاثیرپذیری از این روند دوران آرام را طی می کند.

معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر بازرگانی در ادامه با اشاره به رصد روزانه و لحظه به لحظه بازار و فرایندهای جاری در آن، تصریح کرد: در حال حاضر اطلاعات مربوط به ۲۸۵ قلم کالا و خدمات جمع آوری و پردازش می شود و ۸۹ قلم کالای اولویت دار نیز به صورت مرتب رصد و بر پایه آن برنامه ریزی و اقدامات لازم برای کنترل و تنظیم بازار صورت می گیرد.

بخشی از افزایش ها نیز متأثر از بازارهای جهانی بوده که این مورد نیز کاملاً طبیعی بوده و نمی توان با آن مقابله کرد.

دودانگه با اشاره به آمارهای منتشر شده از طرف بانک جهانی مبنی بر افزایش بیش از ۵۰ درصدی قیمت کالا و خدمات در سراسر جهان از سال ۲۰۰۹ تا کنون، افزود: با در نظر گرفتن این آمارها و مقایسه آن با رشد قیمت ها در داخل مشاهده می شود که بازارهای داخلی تاثیر بسیار کمی از رشد جهانی قیمت کالا و خدمات داشته است.

وی، کنترل بازار و قیمت ها را نتیجه همکاری تمامی دستگاه های ذیربط و برنامه ریزی مناسب وزارت بازرگانی اعلام کرد و گفت: بر اساس آمارهای بانک جهانی از سال ۲۰۰۹ تا کنون قیمت

فلسفه اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها واقعی شدن قیمت ها بود و با توجه به توزیع نقدی یارانه ها دیگر جای هیچگونه گله ای از افزایش منطقه ای و کارشناسی شده قیمت ها وجود ندارد.

معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر بازرگانی در گفت و گو با شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شاپا)، با بیان این مطلب گفت: هرگونه افزایش قیمت در چارچوب قانون و با تایید سازمان حمایت مقبول بوده و نشان دهنده اجرای صحیح قانون هدفمندسازی یارانه ها است.

محمود دودانگه، تغییرات قیمتی ناشی از اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها و با مجوز سازمان حمایت را روند طبیعی قانون هدفمندسازی دانست و ادامه داد:

« آغاز مرحله ثبت نام متقاضیان شرکت در طرح میزان »

مرکزی - رئیس سازمان بازرگانی استان، در پنجمین جلسه طرح میزان گفت: طرح میزان با هدف حمایت از تولیدات داخلی صورت گرفته است.

« بررسی پخت نان و کیفی سازی آرد در رشت »

گیلان - رئیس سازمان بازرگانی استان در جلسه بهبود وضعیت پخت نان در شهرستان رشت، ضمن تاکید به ناوایان جهت انجام وظایف کامل خود در فضای اجرای قانون هدفمندکردن یارانه ها، اظهار داشت: با توجه به گزارش های واصله مردمی می بایست درخصوص پخت نان مرغوب و فراهم کردن رضایت شهروندان تلاش کرد.

« امضای تفاهم نامه همکاری میان شرکت توانیر و شورای اصناف مازندران »

مازندران - رئیس سازمان بازرگانی استان، با اعلام این خبر گفت: این تفاهم نامه در زمینه اصلاح الگوی مصرف، راهبردها و سیاست های دولت در قانون هدفمندی یارانه ها به منظور آموزش و آگاه سازی گسترده و فراگیر مشترکان بخش مصرف تجاری در زمینه مدیریت مصرف برق با همکاری سازمان

بازرگانی مازندران فی مابین شرکت توانیر مازندران و شورای اصناف استان مازندران رسید.

« تدابیر تنظیم بازار برای ماه رمضان »

همدان - رئیس سازمان بازرگانی استان گفت: با اشاره به نزدیکی ایام ماه مبارک رمضان اظهار داشت: اصناف و بازاریان استان همدان، همچون سال های گذشته در نظر دارند محصولات و اقلام مورد نیاز مردم در ماه مبارک رمضان را با پنج تا ۱۵ درصد تخفیف عرضه کنند.

« افتتاح کارگاه آموزش فروش دستیاب در شهرستان بندر خمیر »

هرمزگان - به گزارش روابط عمومی سازمان بازرگانی استان، کارگاه آموزش مقدماتی بهیابی فروش دستیاب با حضور مسوولین و کارشناسان سازمان بازرگانی استان افتتاح شد.

« ضرورت توجه به زیرساخت های تجاری »

سمنان - معاون برنامه ریزی استانداری در گفت و گو با خبرنگار شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شاپا)، اجرای مصوبات سفرهای استانی دولت و عملیاتی شدن آن در حوزه بازرگانی را ارزنده دانست و ضرورت توجه بیشتر به ایجاد زیرساخت های تجاری در استان را مورد تاکید قرار داد.

تحقق سالانه ۱۲ هزار میلیارد ریال از طریق افزایش بهره‌وری

در کارگروه حل مشکلات اصناف به ریاست دکتر مسعود موحی قائم مقام وزیر بازرگانی گزارشی درخصوص روند پیشرفت اجرای طرح آمارگیری از واحدهای صنفی ارائه و مشکلات اصناف مطرح و مقرر شد هر یک از دستگاه‌های ذیربط اقدامات و بررسی‌های لازم را برای رفع این مشکلات انجام دهند.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شباب)، در ابتدای این نشست که با حضور معاون توسعه بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی، رئیس شورای اصناف کشور، رئیس مرکز امور اصناف و بازرگانان و نمایندگان از بانک مرکزی، شهرداری، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری برگزار شد، دکتر مهدی فتح‌الله، رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، با اشاره به اجرای طرح آمارگیری از واحدهای صنفی و بازرگانی برای اندازه‌گیری و تحلیل شاخص‌های بهره‌وری، یکی از اهداف در بخش‌های مختلف اقتصاد، تولید و تجارت را ارتقای بهره‌وری عنوان کرد و افزود: این طرح در راستای تحقق بخشیدن به اهداف سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران مبنی بر دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در منطقه و ضرورت رشد سریع و مستمر اقتصادی که لازمه آن رشد سریع بهره‌وری است، دنبال می‌شود.

رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در ادامه، اظهار داشت: براساس برنامه پنجم توسعه، متوسط رشد سالانه ارزش افزوده بخش بازرگانی ۸/۴ درصد است که ۲/۴ درصد آن که معادل ۱۲ هزار میلیارد ریال است باید از طریق افزایش بهره‌وری محقق شود و این امر ضرورت توجه به ارتقای بهره‌وری برای بخش بازرگانی و بخش‌های دیگر را دو چندان می‌کند.

وی افزایش بهره‌وری در بخش‌های خرد و کلان را مستلزم یک برنامه‌ریزی جامع و منسجم و تقسیم کار ملی دانست و گفت: قطعا پیش‌نیاز یک برنامه جامع طراحی و پیاده‌سازی نظام جریان مدیریت اطلاعات است. لذا در فاز ابتدایی اجرای طرح ما برای برنامه‌ریزی هر چه بهتر نیازمند آمار و ارقام و اطلاعات دقیق هستیم. وی گفت: در حال حاضر سطح بهره‌وری نیروی کار بخش بازرگانی نسبت به کشورهای در حال توسعه و برخی کشورهای همسایه مانند ترکیه نیازمند ارتقای جدی است به‌طوری که میزان بهره‌وری به ازای هر هزار نفر شاغل در بخش بازرگانی در سال ۲۰۰۴، ۳۷ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۵، ۳۸ میلیون دلار بوده است. قائم مقام معاونت برنامه‌ریزی وزارت بازرگانی افزود: طرح آمارگیری از واحدهای صنفی در سطح

ملی و استانی تدوین شده است و در این طرح، آمارگیری از ۱۰۵ هزار واحد صنفی در سراسر کشور انجام شد و نتایج آن به تفکیک استان‌ها و در سطح ۳۴ فعالیت تعمیم خواهد شد که نشانگر بعد ملی اجرای این طرح است. دکتر فتح‌الله با اذعان به اینکه در تهیه مستندات تخصصی جلسات متعددی با مرکز آمار ایران، سازمان ملی بهره‌وری و وزارت تعاون برگزار شده است، ادامه داد: در اجرای این طرح ۱۵۰۰ مامور آمارگیر، بازرس و کارشناسان مسوول همکاری داشته و ۹۶ درصد پرسش‌نامه‌ها تکمیل شده است. رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی اظهار داشت: فرآیند اجرای طرح آمارگیری در سه گام مطالعه و تهیه مستندات فنی و سازماندهی اجرا، اجرای عملیات میدانی در سطح کل کشور و استخراج و انتشار جداول نهایی و تحلیل

راه‌اندازی سامانه الکترونیکی فروش گندم

رئیس مرکز پژوهش‌های غلات اعلام کرد: سامانه الکترونیکی فروش گندم از اول تیر ماه به‌صورت پایلوت در منطقه سه آغاز شده و از مردادماه به‌صورت کامل در سراسر کشور اجرایی شد.

حیدرعلی‌هاشمی در گفت‌وگو با شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شباب) اعلام کرد: با اجرای این طرح، خریداران گندم دولتی می‌توانند با مراجعه به سامانه الکترونیکی، گندم مورد نیاز خود را سفارش داده و خریداری کنند. به گفته‌هاشمی، خریداران از طریق این سیستم می‌توانند علاوه بر انتخاب مقدار و نوع محصول، منطقه و استان مورد نظر خود برای خرید گندم را نیز تعیین کنند. وی تصریح کرد: پس از اجرای آزمایشی این طرح و رفع مشکلات احتمالی، سامانه الکترونیکی فروش گندم از اول مرداد ماه امسال به صورت کامل در سراسر کشور اجرایی شد.

تخصیص ۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای اجرای برنامه آمایش تجاری

وزیر بازرگانی گفت: براساس ماده ۲۴ قانون بودجه امسال، ۵۰ میلیارد تومان اعتبار برای اجرای برنامه آمایش تجاری اختصاص می‌یابد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی تولید و تجارت ایران (شانا)، دکتر مهدی عضنفری طی سخنانی اظهار داشت: طبق این ماده قانونی به دولت اجازه می‌شود از محل فروش اموال وزارت بازرگانی، شرکت‌های تابعه و وابسته، مبلغ ۵۰ میلیارد تومان در قالب کمک‌های فنی و اعتباری پس از ارزیابی به خزانه در اختیار وزارت بازرگانی قرار دهد. وزیر بازرگانی افزود: براین مبنای منابع مالی با رعایت قوانین و مقررات برای طرح و اجرای برنامه آمایش تجاری، توسعه زیرساخت‌های بازرگانی و اصلاح ساختار در چارچوب آیین نامه مصوب به مصرف می‌رسد.

صنایعی است که در بین دیگر اصناف بسیار مظلوم مانده و در گذشته از امکاناتی که کارگران دیگر صنایع برخوردار بودند، محروم بوده است.

اعلام آمادگی اصناف کردستان برای تنظیم بازار در رمضان

کردستان - رئیس اداره تنظیم بازار سازمان بازرگانی استان، با اعلام این خبر افزود: باهمت اصناف و بازاریان کردستان و در جهت حمایت همه جانبه این قشر زحمت‌کش در جهت کنترل قیمت‌ها و تنظیم بازار، اصناف و بازاریان استان اعلام آمادگی کردند بازار استان را در ایام ماه مبارک رمضان بدون هیچ مشکل خاصی کالا و اجناس مصرفی هم استانی‌های محترم را تامین و توزیع کنند.

اجرا شدن طرح ضیافت در استان کرمان

کرمان - رئیس سازمان بازرگانی استان کرمان در نشست مطبوعاتی اعلام داشت: در طرح ضیافت، مایحتاج مورد نیاز مردم برای ماه مبارک رمضان با قیمت و کیفیت مناسب عرضه خواهد شد.

انجام بیش از ۱۵ هزار بازرسی

سیستان و بلوچستان - شناسایی بیش از ۶۸۰ واحد متخلف در طول طرح نظارتی ویژه کیفیت و کمیت و بسته‌بندی در سیستان و بلوچستان صورت پذیرفته است.

اولویت خرید کالاهای تولیدی توسط مردم استان

فارس - رئیس سازمان بازرگانی استان، از مردم و اصناف فارس خواست خرید محصولات و کالاهای تولید داخل و کارخانه‌های استان را در اولویت قرار دهند.

نصب برچسب قیمت و مشخصات روی کالاها ضروری است

قزوین - حسن جمشیدیها با اشاره به ماده ۴۵ قانون نظام صنفی افزود: از محاسن اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها، واقعی شدن قیمت‌ها و عرضه و رقابت کالاهای با کیفیت در بازار است و محصولات بی‌کیفیت و فاقد استاندارد، جایگاهی در بین خریداران و مصرف کنندگان نخواهند داشت.

بیش از ۱۳ هزار بافنده در قم بیمه شدند

قم - امیر محمدی‌چهر در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در قم اظهار داشت: صنعت قالیبافی از جمله

پیشنهاد طرح روابط عمومی پاک از سوی وزارت بازرگانی

پیشنهادهای و انتقادات در قالب نامه‌های کوتاه و تقویت سیستم‌های اطلاع‌رسانی و پاسخگویی غیر حضوری به شهروندان ضمن تسهیل و تسریع ارائه خدمات و دریافت بازخورد سریع، به کاهش رفت و آمد شهروندان نیز کمک شایان توجهی می‌کند.

مشاور وزیر بازرگانی تاکید کرد: اجرای برنامه‌های نوین علاوه بر مزیت‌های یاد شده، از نظر مالی و هزینه‌ای نیز مزایایی دارد که سازمان‌ها می‌توانند بخشی از این صرفه‌جویی در هزینه‌ها را صرف اجرای طرح‌های زیست‌محیطی و مشارکت در حفظ محیط زیست کنند. مدیرکل روابط عمومی وزارت بازرگانی، افتخارات کسب شده توسط اداره کل متبوع خود در این زمینه را مورد توجه قرار داد و افزود: افتخاراتی همچون کسب رتبه برتر ارتباطات الکترونیکی از ششمین سمپوزیوم بین‌المللی روابط عمومی‌ها و همچنین کسب رتبه اول خبرنامه الکترونیکی از جشنواره ملی انتشارات روابط عمومی‌ها، گواهی بر تمرکز فعالیت‌های الکترونیکی این واحد است.

شجاعی در پایان خواستار افزوده شدن بخشی با عنوان روابط عمومی پاک در دوره‌های بعدی برگزاری جایزه ملی محیط زیست شد و اظهار امیدواری کرد تا در آینده شاهد رقابت روابط عمومی‌های نهادها و سازمان‌های مختلف در این زمینه بوده و در حفظ محیط زیست گامی موثر برداشته شود.

جلوگیری قابل توجه در مصرف کاغذ به حفظ محیط زیست نیز کمک می‌کند. شجاعی افزود: کارشناسان معتقدند بیش از ۶۰ درصد تردها در سطح شهر برای دریافت اطلاعات است و کمتر از ۴۰ درصد مربوط به گرفتن خدمت است.

وی خاطرنشان کرد: طراحی خبرنامه‌های الکترونیکی جهت درج اخبار سازمان، ارائه گزارش‌های تصویری، استفاده از راه‌حل‌های الکترونیکی به جای ابزارهای سنتی، ایجاد بخش نظرسنجی، مطرح کردن سوالات روز به صورت گزینه‌ای در سایت، فراهم کردن امکان اخذ

سنتی متداول از جمله کاغذی جای خود را به ابزارهای نوین تبلیغات و اطلاع‌رسانی می‌دهند. این مقام مسوول عدم استقبال از روش‌های نوین به دلیل دیدگاه‌ها و عادات سنتی مخاطبان و نبود زیرساخت‌ها و امکانات لازم را تهدیدی برای روابط عمومی‌ها دانست و در تشریح شیوه‌های پیشنهادی روابط عمومی پاک در بخش‌های انتشارات، اخبار و تبلیغات سازمان، افکارسنجی و اتوماسیون اداری اظهار داشت: اختصاص بخشی از تیراژ و توزیع انتشارات دستگاه‌ها بر مبنای نسخه‌های الکترونیکی به جای نسخه‌های کاغذی و قرار دادن آنها بر روی وب‌سایت رسمی، ضمن

طرح روابط عمومی پاک برای نخستین بار از سوی وزارت بازرگانی به نهمین دوره جایزه ملی محیط زیست ارائه شد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شایا)، سیدعلیرضا شجاعی، مدیرکل روابط عمومی وزارت بازرگانی، این طرح را مجموعه‌ای از اهداف اصلی و ذاتی در راستای حفظ محیط زیست دانست و افزود: استفاده بهینه از منابع طبیعی و خدادادی، پرهیز از آلودگی محیط زیست، روابط عمومی مبتنی بر یادگیری و توسعه فرهنگ مسوولیت‌پذیری در حفظ زمین پاک از جمله اهداف طرح روابط عمومی پاک است.

مشاور وزیر بازرگانی با بیان اینکه روابط عمومی پاک با استفاده از امکانات نوین در انجام فعالیت‌ها، فرصت‌های بسیاری را فراهم می‌کند، عدم استفاده یا استفاده ناچیز از مواد طبیعی جبران‌ناپذیر مثل کاغذ، بازگشت مواد قابل بازیافت به چرخه مصرف، ایجاد فرهنگ صرفه‌جویی و استفاده صحیح از مواهب طبیعی و گسترش فعالیت‌های فرهنگی با روش‌های غیر کاغذی (الکترونیکی) را از جمله فرصت‌های طرح روابط عمومی پاک اعلام کرد. شجاعی گفت: با بکارگیری این رویکرد، روابط عمومی‌ها همچنان به فعالیت‌های جاری خود ادامه می‌دهند و هیچگونه کاستی در حجم برنامه‌ها، تنوع فعالیت و نیز چتر تبلیغاتی آنان روی نمی‌دهد؛ تنها ابزارها تغییر می‌کند و در واقع شیوه‌های

پایان تثبیت قیمت و قیمت گذاری دولتی

توسط بخش خصوصی تصمیم می‌گیرد، دیگر به بخش خصوصی واگذار می‌شود تا خودش در این مورد تصمیم‌گیری کند و دولت تنها به آن کمک کند. با این کار ستاد تنظیم بازار در بخش اجرایی در اختیار اصناف قرار می‌گیرد و بخش خصوصی کار بررسی و پایش را انجام خواهد داد و دولت هم هر جا که لازم باشد پشتیبانی می‌کند. ضیعی با بیان اینکه در تنظیم بازار کارهای اجرایی با بخش خصوصی و تصمیمات حاکمیتی با دولت خواهد بود، افزود: اگر در مواردی مانند تغییر تعرفه را مدیریت بازار احساس نیاز کند آن وقت هماهنگی‌های لازم را دولت انجام خواهد داد.

معنای ورود مستقیم در قیمت، تثبیت قیمت و قیمت‌گذاری دولتی را دیگر نداریم. محمدعلی ضیعی در گفتگو با ایسنا، به استفاده از اختیار قانون برنامه پنجم و مقررات دولت مصوب کارگروه کنترل بازار در ارتباط با استفاده از ظرفیت‌های اصناف برای بحث‌های اجرایی تنظیم بازار اشاره کرد و گفت: بر همین اساس در جلسه اخیر ستاد تنظیم بازار، تصویب شده که ستاد تنظیم بازار اصناف تشکیل شود تا خود اصناف به فضای تصمیم‌گیری و مدیریت بازار به صورت اجرایی ورود پیدا کنند. وی ادامه داد: آنچه را که اکنون بخش دولتی برای اجرا

معاون بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی اشاره به مصوبه آخرین جلسه کارگروه کنترل بازار در مبنی بر واگذاری تنظیم بازار به اصناف در مورد قیمت‌گذاری‌ها عنوان کرد: طبق قانون، قیمت‌گذاری توسط دولت صرفاً به کالاهای اساسی، حساس و ضروری محدود می‌شود و بقیه قیمت‌ها به مجامع و شوراهای واگذار شده و برخی نیز قیمت‌های صنفی هستند که کمیته نظارتی اصناف در مورد آن تصمیم‌گیری می‌کند و برخی هم که توسط بورس معین می‌شود و بخشی هم عرضه و تقاضایی است. وی تصریح کرد: پس ما قیمت‌گذاری به

« مشارکت ۳۰ درصدی واحدهای صنفی در طرح ضیافت رمضان »

چهارمحال و بختیاری - اسماعیل کاویانی در نشست هماهنگی طرح ضیافت رمضان گفت: صاحبان ۳۰ درصد از واحدهای صنفی شهرستان شهرکرد برای برگزاری فروش فوق العاده در ایام ماه مبارک رمضان استقبال و اعلام آمادگی کرده‌اند.

« واگذاری بازرسی از واحدهای صنفی به سازمان‌های مردم‌نهاد »

چهارمحال و بختیاری - مهرداد مهری گفت: واگذاری بازرسی از واحدهای صنفی به سازمان‌های مردم‌نهاد در مدت پنج سال انجام خواهد شد و باتوجه به برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته تقویت سیستم‌های نظارتی و پیشگیری از تخلفات اقتصادی با هدف هدمندکردن بازرسی و نظارت بر بازار کالا، خدمات و حمایت از مصرف کنندگان در طول یک برنامه پنج ساله در دستور کار قرار گرفته است.

« برگزاری کارگاه آموزشی جهت آموزش کارشناسان فرش »

خراسان رضوی - در این کارگاه آموزشی که با حضور کارشناسان و رابطین فرش دستباف ادارات بازرگانی ۲۵ شهرستان استان در محل این سازمان برگزار شد، عملکرد ۶ ماهه این ادارات در خصوص

« افزایش سهم شمالغرب کشور از تولید ناخالص »

آذربایجان شرقی - رئیس سازمان بازرگانی استان، گفت: تشکیل کمیته همکاری‌های اقتصادی و روابط خارجی استان‌های شمالغرب که در دور سوم سفرهای هیات دولت به آذربایجان شرقی مورد تصویب و اجرا درآمد است گامی بلندی در جهت طرح مطالبات و نیازهای اقتصادی منطقه شمالغرب کشور برای توسعه مناسبات اقتصادی در سطح بین المللی می باشد.

« رسیدگی به شکایات مردمی در حوزه ارتباطات و فن آوری »

بوشهر - رئیس سازمان بازرگانی استان، گفت: براساس تمهیدات سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان تفاهم‌نامه همکاری پایش و کنترل سرویس‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات میان ۸ دستگاه اجرایی نظیر سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، سازمان تعزیرات حکومتی، سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان، سازمان فناوری اطلاعات ایران، سازمان نظام صنفی رایانهای کشور، پلیس اطلاعات و امنیت عمومی، شرکت ارتباطات زیرساخت و پلیس آگاهی به امضاء رسیده است.

تشکیل سه کمیته تخصصی به منظور تحقق اهداف نقشه راه نان

در جهتی حرکت می‌کند که عناصر بازار هر کدام نقش خود را باید ایفا کنند و وظایف حاکمیتی باید در اختیار دولت قرار داشته باشد. رتبه‌بندی کارخانجات آرد یکی دیگر از وظایف مطرح شده در این نشست بود که قائم مقام وزیر بازرگانی ضمن تاکید بر این موضوع، گفت: آرایه پیشنهادها را بخش خصوصی در این راستا می‌تواند به انجام هر چه بهتر این کار کمک کند. موحدی ادامه داد: نقشه راه کیفیت گندم، آرد و نان بازیگرانی دارد که یک بخش آن حاکمیت و بخش دیگر آن خصوصی است. وی افزود: هر چند که حاکمیت وظایف بسیاری را بر عهده دارد، اما در بعضی موارد ممکن است نقش‌هایی که باید توسط دولت ایفا شود به بخش خصوصی واگذار شود. بر اساس این گزارش در این نشست مقرر شد دستگاه‌ها و نهادهای مربوط راهکارهای خود را جهت بررسی به دبیرخانه کار گروه (شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران) اعلام کرده تا پس از جمع‌بندی در کارگروه مطرح شود. گفتنی است شورای سیاست‌گذاری آرد و نان به ریاست وزیر بازرگانی و با هدف انجام امور برنامه‌ریزی، ساماندهی و هدایت و نظارت بر اجرای برنامه‌های مصوب و انجام هماهنگی‌های بخشی تشکیل شد.

آرد و نان مبنی بر واگذاری بخش قابل توجهی از امور به بخش خصوصی، اظهار داشت: اجرای این برنامه مشارکت حداکثری بخش خصوصی را می‌طلبد و باید توجه داشت که در غیر این صورت در مواجهه با سیاست‌گذاری‌های بالادستی از جمله اصل ۴۴ قانون اساسی با مشکل روبرو خواهیم شد. این مقام مسوول معتقد است: در حال حاضر کشور

همکاری لازم را با هم داشته باشند، ادامه داد: فرایند بهبود کیفیت گندم، آرد و نان زمانبر است و لذا اعمال برخی تغییرات زیر ساختی برای دستیابی به اهداف نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ضروری است. به گفته قائم مقام وزیر بازرگانی، برای تسریع در رسیدن به این مهم مشارکت اعضای عضو شورا لازم است. وی با اشاره به تاکید نقشه راه کیفیت گندم،

دومین نشست شورای سیاست‌گذاری نقشه راه افزایش کیفیت گندم، آرد و نان به ریاست قائم مقام وزیر بازرگانی و با حضور مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران، مدیرعامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و نمایندگان از دستگاه‌های مختلف تشکیل و بر اساس مصوبات جلسه مقرر شد که سه کمیته تخصصی بهبود کیفیت آرد و نان، ساماندهی وضعیت تولید، ذخیره‌سازی و حمل و نقل گندم، بازرسی، اطلاع‌رسانی و همچنین سیاست‌گذاری برای ایجاد فضای رقابتی تشکیل شود.

به گزارش شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شایا)، دکتر مسعود موحدی در این نشست به نقش پررنگ دستگاه‌ها در تحقق اهداف تعیین شده اشاره کرد و گفت: در نقشه راه نان، بهبود کیفیت، ارتقاء سطح فناوری کارخانجات آرد، ارتقاء کمی و کیفی مراکز ذخیره‌سازی و حمل و نقل، تولید و خرید گندم، بازرسی، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی مورد توجه قرار داده شده که دستیابی به این موارد نیازمند همکاری دو یا چند دستگاه مرتبط است. موحدی با بیان این مطلب که دستگاه‌ها باید به صورت هم‌زمان کارهای مربوطه را پیش برده و

بازنگری در صد سود از تولید تا مصرف

ویرایش درصد سودهای عده‌فروش و خرده‌فروش مصوب سازمان حمایت مربوط به سال ۱۳۸۵ است، افزود: با توجه به شرایط جدید حاکم بر اقتصاد کشور بررسی مجدد در ضرایب مذکور ضروری است که در این راستا درصد سودهای تولید تا مصرف توسط سازمان حمایت بازرگانی خواهد شد. قیادی با تاکید بر اینکه سوددهی یکی از اهداف اساسی در فعالیتهای اقتصادی محسوب می‌شود، مدیریت صحیح در حاشیه سود بخش‌های مختلف تامین و توزیع کالا را ضروری دانست و اظهار داشت: برای مثال هزینه رساندن کالا از مبدا به مقصد بسیار بالاست این در حالی است که میزان حاشیه سود برای تولیدکننده و یا کشاورز بسیار کم است لذا توزیع مناسب حاشیه سود بین عناصر مختلف اقتصادی نیازمند یک بازنگری است.

رئیس سازمان بازرگانی استان تهران از بازنگری در حاشیه سود واحدهای عمده فروشی، خرده‌فروشی و خدمات در نیمه اول سال جاری خبر داد و افزود: بازنگری به معنی کاهش سود نیست منظور بهینه‌سازی درصدهای سود است.

ش در گفت‌وگو با خبرنگار شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شایا)، با بیان این مطلب که واحدهای تولیدکننده باید اقدامات لازم در راستای کاهش قیمت تمام شده را در دستور کار قرار دهند گفت: منطقی کردن سود کالاها یکی از مواردی است که می‌تواند در کاهش قیمت مصرف‌کننده تاثیر چشمگیری داشته باشد و این کار توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان انجام خواهد شد. وی با اشاره به اینکه آخرین

افزایش روزانه ۲۱۰ تن تولید نان صنعتی

۱۹۰ تن در روز منعقد شده و تعداد ۱۹ واحد با ظرفیت یک هزار و ۳۰۰ تن در روز به بهره‌برداری رسیده است. این گزارش حاکی از آن است که تعداد ۱۴ واحد با ظرفیت ۸۲۰ تن در روز، در شهرهای کرج با ظرفیت ۱۳۰ تن، قم با ظرفیت ۵۰ تن، ورامین با ظرفیت ۳۰ تن، تهران با ظرفیت ۳۰۰ تن، مشهد با ظرفیت ۶۰ تن، ساری با ظرفیت ۳۰ تن، میبد یزد با ظرفیت ۳۰ تن، بروجن با ظرفیت ۴۰ تن، کرمانشاه با ظرفیت ۶۰ تن، اصفهان با ظرفیت ۴۰ تن، رشت با ظرفیت ۲۰ تن و مریوان با ظرفیت تولید ۲۰ تن در حال اجراست. همچنین با بهره‌برداری رسیدن پنج واحد جدید صنعتی، ظرفیت تولید نان صنعتی کشور ۲۱۰ تن افزایش یافته است.

با بهره‌برداری از پنج واحد نان صنعتی، ظرفیت تولید نان صنعتی کشور به صورت روزانه ۲۱۰ تن افزایش یافت.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شایا) در راستای افزایش

واحدهای صنعتی نان و بهبود کیفیت نان تولیدی، برای ۶۷۵ واحد در سراسر کشور، با ظرفیت تولید ۱۹ هزار و ۸۲۶ تن در روز، مجوز احداث صادر شده است که از این تعداد، پرونده ۱۸۲ واحد با ظرفیت تولید هفت هزار و ۵۱۰ تن در روز، برای دریافت تسهیلات لازم به بانک ارجاع داده شده است. لازم به ذکر است: تعداد طرح‌های مصوب شده ۶۴ طرح با ظرفیت تولید روزانه دو هزار و ۹۴۵ تن است که از این تعداد قرارداد احداث ۲۲ واحد با ظرفیت تولیدی هزار و

بیمه اجتماعی قالیبافان و سایر شاغلین این هنر - صنعت بررسی شد.

ظرفیت ذخیره سازی گندم در استان به ۲۴۷ هزار تن رسید

خراسان شمالی - مدیر شرکت غله و خدمات بازرگانی استان گفت: با توجه به اجرای طرح توسعه سیلوی بجنورد به ظرفیت ۵۵ هزار تن و احداث سیلوی ذخیره سازی گندم توسط بخش خصوصی به ظرفیت ۷۰ هزار تن، ظرفیت ذخیره‌سازی گندم در استان افزایش یافته است.

لزوم تشکیل انجمن صنفی برای تولیدکنندگان کلوچه

گیلان - رئیس سازمان بازرگانی استان، در جلسه‌ای که با حضور فرماندار لاهیجان و مدیران کارخانجات تولیدکننده کلوچه در فرمانداری شهرستان لاهیجان تشکیل شد، اعلام کرد: بسیاری از مسائل و مشکلات حال حاضر شرکت‌های تولیدی کلوچه از طریق تشکیل انجمن صنفی شیرینی و شکلات حل خواهد شد و مجموعه بازرگانی استان همکاری لازم را در این زمینه خواهد داشت.

ممنوع بودن افزایش قیمت محصولات واحدهای تولیدی، بدون اخذ مجوز

مازندران - رئیس سازمان بازرگانی استان، در جلسه کمیسیون نظارت استان با

اعلام این مطلب که افزایش قیمت محصولات واحدهای تولیدی بدون اخذ مجوز از سازمان حمایت و سازمان بازرگانی ممنوع است، افزود: بعضی از واحدهای تولیدی به دلیل افزایش قیمت حامل‌های انرژی و یا مواد اولیه بدون هماهنگی و اخذ مجوز لازم راسا اقدام به افزایش قیمت محصولات تولیدی خود می‌کنند که این اقدام خلاف ضوابط می‌باشد.

ارتقاء کیفیت نان، یکی از خواسته‌های به حق مردم

مرکزی - رئیس سازمان بازرگانی استان، در جلسه شورای نظارت استان گفت: با ساماندهی و نظارت مداوم بر عملکرد ناوایی‌ها می‌توان کیفیت نان را افزایش داد.

تداوم نظارت بر قیمت کالا و خدمات با جدیت در نیاوند

همدان - رئیس اداره بازرگانی نیاوند گفت: طرح تشدید نظارت و بازرسی از اصناف و واحدهای عرضه‌کننده کالا و خدمات همچنان فعال بوده و با دقت روند افزایش یا کاهش قیمت‌ها در بازار کنترل می‌شود.

رسیدگی به شکایات مردمی در حوزه ارتباطات و فناوری فراهم شد

بود. رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با اشاره به لزوم نظارت بر خط آن لاین بر فعالیت ارائه دهندگان این خدمات با توجه به توسعه سریع سرویس های ارتباطی در سطح کشور تصریح کرد: تنظیم بازار خدمات ارتباطی از نظر عرضه و تقاضا و سوق دادن فضای موجود به سمت خروج از انحصار در ارایه برخی خدمات و کمک به رقابتی شدن بازار خدمات مذکور از ضروریات است.

مدیرعامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان اظهار داشت: از دیگر مزایای اعلام شده در این تفاهم نامه می توان به ساماندهی دریافت و پاسخگویی سریع و دقیق به شکایات مردمی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات اعم از خدمات تلفن ثابت، سیار، دیتا و پست بر اساس وظایف احصا شده هر دستگاه اشاره کرد.

نکوی مهر با توجه به ادغام وزارتخانه های بازرگانی و صنایع آمادگی این سازمان را برای تعیین استانداردهای لازم در حوزه خدمات ارتباطی توسط موسسه استاندارد و همچنین مشارکت در تدوین موافقت نامه در سطح خدمات ICT را اعلام کرد. این مقام مسوول خاطرنشان ساخت: با توجه به اینکه در حال حاضر معیار مشخصی برای سنجش سطح خدمات ارایه شده به مصرف کنندگان و تضمین رعایت حقوق آنها بر مبنای قرارداد منعقد شده و وجه دریافت شده وجود ندارد.

مشتری وجود داشته باشد و حقوق مصرف کننده نادیده گرفته شود. نکوی مهر گفت: اگر به نتایج آسیب شناسی توجه شود و از این نتایج بهره بگیریم درمی یابیم که با یک سیستم یکپارچه، زمینه مساعدتری برای سرویس های فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور ایجاد خواهد شد.

وی ادامه داد: امروز وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با کار کارشناسی بسیار قوی و ابتکارات خوب فضایی برای همکاری بیشتر و رونق به فضای کسب و کار ایجاد کرده که که انشاء... محصل و نتیجه آن اجرای عدالت و خدمت به مردم خواهد

یکسو و تضمین رعایت حقوق آنها از سوی دیگر یکی از ضروریات این تفاهم نامه است که دارای اهمیت ویژه ای است. وی افزود: ما معتقدیم مشتری مداری و توجه ویژه به مشتریان و ارایه خدمت به آنان اصلی ترین عامل موفقیت بنگاه های تولیدی بوده و حمایت از تولید و تولیدکننده از جمله مباحثی است که در سراسر دنیا و همچنین کشور ما همیشه مدنظر بوده است. وی یکی از آسیب های جدی در این راه را عدم توجه به این مقوله دانست و افزود: یکی از آسیب های جدی در این راه اختلالاتی است که در راه خدمت رسانی به

تفاهم نامه همکاری پایش و کنترل سرویس های ارتباطی و فناوری اطلاعات میان ۸ دستگاه اجرایی نظیر سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، سازمان تعزیرات حکومتی، سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، سازمان فناوری اطلاعات ایران، سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور، پلیس اطلاعات و امنیت عمومی، شرکت ارتباطات زیرساخت و پلیس آگاهی به امضا رسید.

به گزارش روابط عمومی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، این تفاهم نامه در ۵ محور اصلی شامل برگزاری کارگاه های آموزشی مشترک، تشکیل کارگروه های مشترک نظارت و اعمال مقررات، ایجاد بانک اطلاعاتی و شبکه یکپارچه پایش و کنترل، اطلاع رسانی، دریافت و رسیدگی به درخواست ها، گزارش ها و شکایات شکل گرفته و مهم ترین رسالت آن شفافیت روابط فی مابین بر اساس تفکیک وظایف احصا شده و کاهش بروکراسی و مقررات زدایی و جلوگیری از سردرگمی مردم و تضييع حقوق آنها تنظیم و تهیه شد. محمدحسن نکوی مهر، معاون وزیر و مدیرعامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در مراسم برگزاری این تفاهم نامه گفت: هماهنگی و انسجام دستگاه های مرتبط با این تفاهم نامه، برای جلوگیری از موازی کاری و ایجاد هم افزایی در ارایه خدمات به مشترکین از

رتبه بندی نانوایان در نیمه دوم سال جاری

در نیمه دوم سال جاری است. وی با اشاره به نقش کیفیت گندم در تولید کیفی، اظهار داشت: هر چند که نمی توان کیفیت گندم که مهم ترین ماده اولیه پخت نان محسوب می شود را در تولید یک نان مرغوب نادیده گرفت ولی باید

در نظر داشت که تولید کیفی نان در برخی از خبازی ها به وسیله همین گندم صورت گرفته است لذا مناسب نبودن گندم، دلیل کافی برای پخت یک نان نامرغوب نیست. معاون وزیر بازرگانی گفت: نانوایان باید ارتقای مهارت های خود و بکارگیری از ابزار نوین و استفاده از بهبوددهنده ها، کیفیت تولیدات خود را ارتقا دهند.

معاون وزیر بازرگانی، رتبه بندی نانوایی ها را از جمله موضوعات موثر در ارتقای کیفیت نان دانست و گفت: با توجه به اهمیت این موضوع رتبه بندی خبازی ها در دستور کار شرکت بازرگانی دولتی قرار داشته و پیش بینی می شود در نیمه دوم سال جاری این مهم انجام شود.

حمید علیخانی در گفتگو با خبرنگار شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شابا)، یکی از موضوعات تاثیرگذار بر کیفیت نان در کوتاه مدت و میان مدت را رتبه بندی نانوایان اعلام کرد و افزود: با توجه به اهمیت این مهم، رتبه بندی کارخانجات آرد یکی از موضوعات کلیدی و اساسی شرکت بازرگانی دولتی

انتقال تمامی نمایشگاه ها به سایت پرند تا پایان سال ۹۲

برگزاری نمایشگاه ها به تدریج به این مکان انتقال می یابد. اکبرپوربا اشاره به هدف گذاری صورت گرفته برای توسعه فعالیت های نمایشگاه های بین المللی، افزود: مساحت نمایشگاه پرند در فاز اول بیش از ۱۳۵ هکتار خواهد بود

که با این فضا قدرت مانور بیشتری برای اجرای برنامه ها و برگزاری نمایشگاه های مختلف خواهیم داشت. به گفته وی از سال ۱۳۹۱ نمایشگاه های بزرگ و بین المللی در نمایشگاه پرند برگزار خواهد شد. همچنین این مکان ستاد نمایشگاهی کشور می شود و تنها نمایشگاه های فوق تخصصی در آن برگزار خواهد شد.

با بهره برداری کامل از محل جدید نمایشگاه بین المللی در پرند، برگزاری تمامی نمایشگاه ها تا پایان سال ۹۲ به این سایت منتقل خواهد شد. مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه های بین المللی ایران در گفتگو با شبکه اطلاع رسانی

بازرگانی ایران (شابا) با بیان این مطلب گفت: سعی بر آن است که تا پایان سال جاری حداقل یک نمایشگاه در این سایت برگزار شود. کاظم اکبرپور، استفاده از سازه های موقت را یکی از راهکارهای برگزاری نمایشگاه در پرند دانست و ادامه داد: از ابتدای سال ۹۱ و با تکمیل شدن بخش های مختلف سایت نمایشگاهی پرند،

در شهرستان مراغه گفت: مراغه به دلیل برخورداری از خطوط ریلی و نزدیکی به بازار عراق و ترکیه بهترین گزینه برای راه اندازی بندر خشک در منطقه شمال غرب کشور است.

پروداخت ۶۷ میلیارد ریال به کشاورزان بوشهری

بوشهر - سید محمد هاشمی مدیر شرکت غله و خدمات بازرگانی بوشهر از پرداخت ۶۷ میلیارد ریال بابت خرید تضمینی گندم به کشاورزان بوشهری طی سال زراعی جاری خبر داد.

کشف و ضبط کالای قاچاق به ارزش بیش از پنج میلیارد ریال

چهارمحال و بختیاری - رئیس اداره بازرگانی شهرستان بروجن از کشف و ضبط کالای قاچاق به ارزش پنج میلیارد و ۳۹۴ میلیون ریال در این شهرستان خبر داد.

کسب رتبه برتر حراست سازمان بازرگانی خراسان رضوی

خراسان رضوی - حراست این سازمان به مسوولیت علیرضا اصغر زاده، با توجه به ارزیابی به عمل آمده توسط معاونت پشتیبانی دفتر مرکزی حراست وزارت بازرگانی در سال ۸۹ در بین استان ها به کسب رتبه برتر نائل آمد.

برداشت حدود ۳۰۰ هزار تن گندم در سال ۹۰

زنجان - معاون برنامه ریزی استاندار زنجان، گفت: با توجه به نامساعد بودن شرایط جوی و کاهش بارندگی در سال جاری، حدود ۳۰۰ هزار تن برداشت گندم خواهیم داشت که این رقم، بیش از نیاز استان است.

برخورد جدی با عرضه کنندگان کالای پزشکی قاچاق

خوزستان - رئیس اداره بازرسی و کشف کالای قاچاق سازمان بازرگانی گفت: کمیته تخصصی و ساماندهی اقتصادی کمیسیون قاچاق کالا و ارز استان با مسوولیت سازمان بازرگانی خوزستان، ماهانه یک جلسه در محل این سازمان تشکیل و پیرامون موضوعات مختلف در زمینه قاچاق کالا، پیشگیری و مبارزه با آن، تصمیمات لازم اتخاذ و راهکارهای عملی ارایه خواهد شد.

راه اندازی نخستین بندر خشک کشور در مراغه

آذربایجان شرقی - رئیس سازمان بازرگانی استان، با اشاره به راه اندازی نخستین بندر خشک کشور

۷۰۰ هزار بازرسی برای شناسایی کم فروشان

مورد تخلف کشف شده است؛ ضمن اینکه و ۳ هزار و ۳۳۶ مورد گشت مشترک با هماهنگی و همکاری سایر دستگاههای مرتبط صورت گرفته است. وی اظهار داشت: از مجموعه پروندههای متشکله نزدیک به ۲ درصد از پروندهها، در ارتباط با کمفروشی و تقلب هستند.

تقوی همچنین از تداوم اجرای طرح نظارتی ویژه هدفمندی یارانهها خبر داد و گفت: بیش از ۵ میلیون مورد بازرسی از ابتدای اجرای این طرح صورت گرفته که از قبل آن، حدود ۴۰۰ هزار پرونده به ارزش ریالی ۳ هزار و ۴۸۰ میلیارد رالک با تمرکز بر ۲۲ قلم کالا، تشکیل شده است. وی تصریح کرد: از ابتدای آبانماه ۸۹ تا کنون، بیش از ۳۴۴ هزار مورد بازرسی انجام شده است، ضمن اینکه ۱۳۱ هزار مورد از این بازرسیها منجر به کشف تخلف شده است.

معاون سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان خاطرنشان کرد: بیشترین تخلفات در حوزه خدمات عمومی بوده است و پس از آن، میوه، مواد پروتئینی، غلات، حبوبات و مواد لبنی و سبزیجات در ردههای بعدی بیشترین تخلفات قرار گرفتهاند.

روغن، مواد بهداشتی، پودرهای شوینده، انواع کاغذ و لاستیک خودروهای سنگین، سواری و باری، نهادههای دامی، مصالح ساختمانی و خدمات عمومی است. به گفته تقوی، در این مدت، بیش از ۳۳ هزار مورد ارتباط مردمی نیز از طریق سامانه ۱۲۴ دریافت شده که ۱۴ هزار

بر ۷۰۰ هزار مورد بازرسی است که در این میان، بیش از ۵۴ هزار پرونده به ارزش ریالی بالغ بر ۲۱۷ میلیارد رال تشکیل شده است. وی تصریح کرد: عمده این بازرسیها مربوط به مواد لبنی، پروتئینی، مواد غذایی بستهبندی شده، غلات، حبوبات، میوه و سبزی، قند و شکر،

معاون سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان گفت: بالغ بر ۷۰۰ هزار مورد بازرسی برای شناسایی کمفروشان و متقلبان در بازار انجام شده که نتیجه آن، تشکیل بیش از ۵۴ هزار پرونده به ارزش ریالی بالغ بر ۲۱۷ میلیارد رال بوده است.

جواد تقوی در گفتگو با خبرگزاری مهر گفت: وزارت بازرگانی با اولویت بازرسی از ۲۲ قلم کالایی که در اجرای قانون هدفمندی یارانهها به عنوان کالاهای مهم تعیین شدهاند، کنترل انبارها و جلوگیری از کمفروشی، گرانفروشی، احتکار و ممانعت از عرضه را انجام میدهد که در این میان، در حال حاضر انبارهای مواد غذایی، فولاد، لاستیک و مجموعه کالاهایی که در این فهرست ۲۲ قلم تعیین شدهاند، تحت کنترل قرار دارند.

معاون بازرسی و نظارت سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان افزود: در عین حال، این روزها بحث طرح نظارتی کمی و کیفی کالاها از سوی این سازمان پیگیری و در صورت لزوم، ادامه مییابد. بر این اساس، آخرین اطلاعات در اجرای این طرح نشانگر انجام بالغ

ایران کد حلقه مفقوده نظام تجاری ایران است

رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران گفت: با طراحی و پیاده سازی سیستم ایران کد، حلقه مفقوده نظام تولید، توزیع و تجارت ایران پیدا و به جای خود نشست. به گزارش مرکز ملی شمارهگذاری کالا و خدمات، یحیی آل اسحاق افزود: پیش از این حلقه مفقوده در نظام طبقه بندی و شمارهگذاری کالا داشتیم و این نیاز وجود داشت برای اینکه برای بخش

تولید و خدمات در کشور برنامه ریزی کنیم؛ ابتدا باید بتوانیم کالاها و خدمات را خوب بشناسیم و به گونه ای بشناسیم که اگر ویژگی های یک کالا را مطرح کردیم، بتوانیم با یک شماره ملی به آن دسترسی یابیم و این شماره برای تمام کسانی که دستی در کسب و کار دارند شناخته شده باشد. وی افزود: اینک شاهد اجرایی شدن و خدمات رسانی نظام ملی طبقه بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات هستیم که محاسن فراوانی برای بخشهای مختلف زنجیره تامین کالا، خواهد داشت.

کاهش ۴۰ درصدی قیمت خدمات پستی مطبوعات

مدیرعامل سازمان حمایت مصرفکنندگان و تولیدکنندگان از کاهش ۴۰ درصدی خدمات پستی مطبوعات خبر داد و گفت: ریزنی برای کاهش خدمات پستی دیگر بخشهای مرتبط با مردم در دستور کار سازمان حمایت قرار دارد. محمد نکویی مهر در گفتگو با خبرنگار شبکه اطلاع رسانی بازرگانی ایران (شابا)، با بیان این مطلب که افزایش قیمت ها عمومیت ندارد،

گفت: برخی از شرکتهای به صورت خودسرانه اقدام به افزایش قیمت محصولات خود کرده بودند که با اقدام لازم به نرخهای قبلی بازگشته است. وی شرایط بازار را مناسب ارزیابی کرد و گفت: براساس آمار ارائه شده از سوی بانک مرکزی قیمت برخی از گروه کالا روند کاهشی داشته است. وی گفت: افزایش دستمزدها و قیمت مواد اولیه و افزایش نرخ ارز از جمله این عوامل است. نکویی مهر، اولویتهای بازرسی را مصالح ساختمانی، برخی از مواد غذایی همچون تخم مرغ عنوان کرد.

انتشار آخرین اخبار تولید و تجارت در شاتا

مشاور وزیر و مدیرکل روابط عمومی وزارت بازرگانی گفت: شبکه اطلاع رسانی تولید و تجارت ایران (شاتا) از ۲۰ خرداد فعالیت خود را به صورت آزمایشی آغاز کرد. سیدعلیرضا شجاعی افزود: با توجه به طرح ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن، پس از تصویب لایحه ادغام در مجلس شورای اسلامی، این شبکه خبری جایگزین پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنایع و معادن و شبای وزارت بازرگانی

می شود. شجاعی با بیان اینکه تا زمان تصویب لایحه ادغام این دو پایگاه اطلاع رسانی همچنان به فعالیت خود ادامه می دهند، گفت: مخاطبان، فعالان و کاربران دو مجموعه تولید و تجارت می توانند با مراجعه به سایت شاتا به نشانی www.shatanews.com از آخرین اخبار وزارتخانه های بازرگانی و صنایع و معادن و گزارش های مرتبط با این حوزه ها به صورت یکجا مطلع شوند. به گفته او هدف این شبکه برداشتن گام های اولیه در انسجام اخبار و گزارش های دو حوزه مهم تولید و تجارت است.

شرکت سهامی فرش از طریق فرابورس واگذار می شود

مدیرعامل شرکت سهامی فرش با اشاره به موضوع طرح واگذاری این شرکت تصریح کرد: واگذاری این شرکت در قانون بودجه ۸۹ دیده شده بود که به دلیل مسائلی از جمله وجود تعدادی فرش های موزه ای در اختیار شرکت سهامی فرش و عدم تصمیم گیری نهایی دولت در این خصوص، واگذاری صورت نگرفت. وی اضافه کرد: براین اساس طبق جلسات برگزار شده در

اواخر سال گذشته مقرر شد که این شرکت از طریق فرابورس در سال جاری واگذار شود. این شرکت نیز آمادگی کامل برای واگذاری را دارد. عابد در خصوص تامین مواد اولیه تولید با تاکید بر اینکه سالانه حدود پنج میلیون متر مربع فرش در کشور تولید می شود، گفت: با توجه به افزایش قیمت جهانی مواد اولیه فرش از جمله پشم، لازم است که مسوولان مربوطه در مرکز ملی فرش حمایت بیش از پیش خود از تولید مواد اولیه در داخل کشور را در دستور کار خود قرار دهند.

۴۵۰ میلیارد دلار مبادلات تجاری غیر نفتی ایران طی ۶ سال

گروه‌های کم درآمد و ضعیف اقتصادی کشور در حال بافت است و این انتقال فشار به توده‌ها محروم به شمار می‌آید.

وی با بیان اینکه ملت ایران از دیرباز با موضوع تحریم آشنا بوده و هر چه به شدت تحریم‌ها افزوده شده میزان آگاهی مردم نیز رشد کرده است، اظهار داشت: آنها با این رفتار غیر انسانی خود فرصت‌های بی‌شماری را در حوزه صنعت و فناوری بالا (hightech) برای جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده‌اند و این به نفع ملت ایران است.

وزیر بازرگانی توجه بیشتر به خودکفایی و خوداتکایی، بالفعل شدن توان مدیران، خروج از وابستگی در علوم و فناوری، یافتن شرکای جدید و ایجاد بلوک‌های منطقه‌ای، شکل‌دهی نظام یا سامانه جدید اجتماعی یا سیاسی را از جمله دستاوردهای تحریم برشمرد.

یافتن شرکای جدید تجاری در نقاط مختلف جهان

وزیر بازرگانی خاطر نشان کرد: به لطف خداوند امور جاری صادرات و واردات اکنون در حال انجام است و امور حمل و نقل و انتقال پول در مبادلات تجاری دیگر کشورها در جریان است، هر چند که برخی راه‌ها را بر روی ملت ایران می‌بندند اما راه‌ها و پیشنهادهای جدیدی برای حضور موثر اقتصاد ایران در جهان مطرح می‌شود.

وی گفت: برای مقابله با تحریم باید هوشمندتر بود و دائما راه‌های مقابله با آن را یافت به همین دلیل است که ستادی در دولت نیز ایجاد شده که هدف اصلی راه‌اندازی آن پیگیری راه‌های حقوقی بین‌المللی برای رفع تحریم‌ها است.

به گفته غضنفری، تحریم‌ها در بستر روابط سیاسی نیز باعث شد تا به دنبال پیمان‌های منطقه‌ای در کشورهای مستقل مشترک المنافع (CIS) و قاره آمریکا باشیم و به همین دلیل شرکای خوبی در اقصی نقاط جهان برای ایران پیدا شده که نشان از نگاه برون‌گرا مسوولان کشور دارد.

وی یادآور شد: تحریم‌ها فرصت استثنایی برای پیشرفت بیشتر کشور و اعاده حقوق از دست رفته در حوزه بانکی و بیمه‌ای است، این موضوع همچنین موجب شد تا با احداث شعبه‌های جدید بانکی در دیگر کشورها نسبت به خرید سهام یا تأسیس بانک‌های جدید نیز در نقاط مختلف جهان اقدام کنیم.

وی اظهار داشت: به ظاهر به نظر می‌رسد تحریم سخت، هوشمندانه و هدفمند است اما تصور عمل کردن فراتر از قواعد حاکم هستی و اراده خداوند تصویری باطل است زیرا که هیچ‌کس توان قرار گرفتن در مقابل اراده خداوند را ندارد.

وزیر بازرگانی، مجموع مبادلات تجاری غیر نفتی کشورمان در سال ۸۹ را افزون بر ۱۰۰ میلیارد دلار عنوان کرد و گفت: این میزان بیانگر آن است که میلیون‌ها تن کالا جابجا شده، رقم‌های بالای منابع مالی نیز ردوبدل شده است و پیام اصلی آن این است که هیچ آثاری در بازار ناشی از تحریم‌ها دیده نمی‌شود.

اعمال فشار به اقشار ضعیف ایران

وزیر بازرگانی تأکید کرد اثر بخش نبودن تحریم موجب شده تا مخالفان جمهوری اسلامی ایران راهکارهای جایگزین را انتخاب کنند، آنها به دنبال یافتن راه‌های جدید از جمله تشدید یا گفت‌وگو هستند که به نظر می‌رسد در این میان انتقال فشارها به مردم تنها راهی باقی مانده برای آنها است.

غضنفری یادآور شد: به‌رغم اینکه تحریم کنندگان در شعارهای خود مدعی هستند تحریم‌ها به‌گونه‌ای نخواهد بود که مردم عادی متضرر شوند اما رفتارهای اخیر آمریکا خلاف این امر را نشان می‌دهد. وی گفت: تحریم واردات فرش دستباف ایران به آمریکا یکی از موارد نادیده گرفتن حقوق ملت ایران است چرا که اکنون فرش ایران توسط

و گسترش سخت‌گیری‌ها گفت: می‌توان از طریق پیگیری دعای، نسبت به آن اعتراض کرد زیرا که آزادی عمل قطعنامه هیچ ارتباطی به فعالیت‌های به حق هسته‌ای ایران که بهانه‌ای برای آنها شده، ندارد. وی با بیان اینکه اکنون بسیاری از بخش‌های خصوصی کشورها تحریم کننده پیشنهادهایی را برای توسعه مناسبات تجاری با ایران مطرح کرده‌اند، افزود: آنها علاقه‌مند هستند تا بدون اعلام رسمی، تجارت با ایران را در حوزه‌های سرمایه‌گذاری و مبادله کالا به پیش برند.

تحریم‌ها، خطوط ناوگان کشتیرانی را افزایش داد

وزیر بازرگانی همچنین گفت: مخالفان جمهوری اسلامی ایران با خیال واهی تصور می‌کردند تحریم‌ها برای اقتصاد کشور فلج کننده است به‌ویژه اینکه معتقد بودند صدمات جبران‌ناپذیری را به خطوط حمل و نقل ایران وارد می‌کند، اما با کمال افتخار باید گفت که نه تنها مشکل جدی در این زمینه رخ نداد بلکه به ناوگان کشتیرانی چندین خطوط جدید اضافه شد و آنها با قدرت بیشتر به کار خود ادامه می‌دهند. غضنفری با بیان این مطلب که تحریم کنندگان به رویکردهای جدید فکر می‌کنند، افزود: آنها نه تنها نتوانستند این موضوع را مدیریت کنند بلکه این وضعیت سلسله‌اعصاب خزانه داری آمریکا را نیز فلج کرده به نحوی که مجبور است مدیران تحریم خود را برای یافتن راه‌های جدید علیه ایران تغییر دهد.

وزیر بازرگانی گفت: رقم ۴۵۰ میلیارد دلار تجارت غیر نفتی ایران با جهان طی ۶ سال گذشته حجم بالایی جابجایی کالا و تراکنش مالی را نشان می‌دهد و بیانگر آن است که تجارت تحریم‌پذیر نیست و تحریم‌ها در دنیای حاضر شکست خورده است.

مهدی غضنفری طی سخنانی در همایش ایران و تحریم‌های بین‌المللی شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران اظهار داشت: به‌رغم اینکه از اهداف تحریم علیه ایران ایجاد ممنوعیت و محدودیت در حوزه تجارت، حمل و نقل و انتقالات پولی بود اما این رویکرد نه تنها اقتصاد ایران را قفل نکرد بلکه جمهوری اسلامی ایران را در پیگیری اهداف جدی تر و قدرتمندتر کرد.

اقدامات اخیر علیه کشتیرانی مغایر قوانین بین‌المللی

وزیر بازرگانی با تأکید بر اینکه اقدامات اخیر علیه کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به دلایل متعدد مغایر قوانین بین‌المللی است، افزود: آنها حتی برای رسیدن به اهداف خود قوانین بین‌المللی در حوزه کشتیرانی را نیز زیر پا می‌گذارند. وی یکی از اقدامات ایران در خنثی سازی تحریم‌ها را شکست پروژه حراج چند فروند از کشتی‌های ناوگان تجاری کشورمان عنوان کرد.

غضنفری اظهار داشت: در شرایطی که مقامات آمریکایی قصد داشتند با حراج چند فروند از کشتی‌های ایران و راه‌اندازی جنگ رسانه‌ای، این اقدام را به عنوان نشانه موفقیت خود در اعمال تحریم‌ها به جهانبیان معرفی کنند، توانستیم تنها به فاصله چند ساعت این موفقیت را به شکست تبدیل کرده و با پرداخت وام حال شده این کشتی‌ها مانع حراج و فروش آنها شویم.

وی با بیان اینکه ملت ایران با تمام توان، اراده و هوشمندی خود در راه مسدود کردن تحریم‌ها می‌کوشد، افزود: به این ترتیب اقدامی که می‌رفت به نشانه موفقیت تحریم کنندگان ایران تبدیل شود بدون نتیجه پایان یافت. وزیر بازرگانی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: از زمان اشغال لانه جاسوسی آمریکا تاکنون برای جمهوری اسلامی ایران پنج تحریم پیش‌بینی شده که پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ آمریکا نیز تحریم‌های یک جانبه‌ای را علیه کشور اعمال کرده است.

وی درباره قطعنامه چهارم (شماره ۱۹۲۹) تحریم

اعزام هیات مشترک تجاری و بازرگانی به کشور قطر

بوشهر - معاون توسعه تجارت خارجی سازمان بازرگانی استان اعلام کرد: بر اساس ریزنی‌های صورت گرفته با سفارت ایران در کشور قطر و با توجه به موافقت اولیه سازمان توسعه تجارت ایران، یک هیات تجاری بازرگانی مشترک به مسوولیت سازمان بازرگانی استان سیستان و بلوچستان به عنوان مجری و با همکاری سازمان بازرگانی استان بوشهر به کشور قطر اعزام خواهد شد.

نشست تخصصی بانک توسعه صادرات با صادرکنندگان

تهران - به گزارش روابط عمومی سازمان بازرگانی استان، این نشست با حضور مسوولان اتاق بازرگانی صنایع و معادن استان تهران، صندوق ضمانت صادرات ایران، جمعی از صادرکنندگان نمونه و فعالان اقتصادی بخش خصوصی، روسا و معاونین ادارات تخصصی بانک توسعه صادرات برگزار شد.

اعلام فهرست کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری

چهارمحال و بختیاری - رئیس اداره بازرگانی خارجی استان، فهرست بیش از هزار و ۵۳۰ کالای وارداتی مشمول استاندارد اجباری و دریافت ایران‌کد را اعلام کرد.

آغاز فراخوان انتخاب صادرکننده نمونه ملی سال

چهارمحال و بختیاری - سرپرست معاونت خارجی سازمان بازرگانی استان گفت: در این اقدام فعالان عرصه صادرات کالاها و خدمات غیر نفتی، الگوهای موفق در عرصه صادرات کشورشناسایی و تشویق می‌شوند.

گشایش نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در «مزار شریف»

خراسان رضوی - سعید زینیت سرکنسول ایران در استان بلخ افغانستان در مراسم افتتاح این نمایشگاه با اشاره به قربات فرهنگی و تمدنی دو کشور گفت: روابط مشترک دوجانبه در همه بخش‌ها با وجود همه تلاطم‌ها و ناملایمات شیطنت‌آمیز برخی کشورهای خارجی همچنان در سطح بسیار عالی جریان دارد.

محقق شدن اهداف صادراتی در سال ۸۹

خراسان شمالی - رئیس سازمان بازرگانی استان، از دستیابی به اهداف صادراتی استان در سال ۸۹ خبر داد و گفت: هدف کمی صادرات خراسان شمالی، در برنامه سالانه تجارت خارجی استان به میزان ۸۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده بود که این رقم در عمل به ۸۱ میلیون و ۷۴۱ هزار دلار رسید و این آمار نسبت به سال گذشته ۷،۵۶ درصد رشد داشت.

صادرات باید دغدغه همه سازمانها دستگاهها باشد

بدهد که چرا به وعده‌ها و وظایف خود در زمینه صادرات عمل نکرده است. معاون کمک‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران همچنین با اشاره به تشکیل فراکسیون صادرات در مجلس و تشکیل کارگروه توسعه تجارت در دولت افزود: این اقدامات نشان می‌دهد که هم مجلس و هم دولت به مقوله صادرات بسیار اهمیت می‌دهند.

معاون کمک‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران از رشد ۳۴ درصد صادرات غیرنفتی کشور در دو ماه نخست امسال خبر داد و گفت: در سال‌های اول انقلاب صادرات غیرنفتی کشور ۷۰۰ میلیون دلار بود که در سال ۸۹ صادرات کالا و خدمات به ۴۰ میلیارد دلار و واردات نیز به ۶۴ میلیارد دلار رسید که این امر بیانگر نزدیک شدن نسبت صادرات به واردات است که این ارقام ما را به هدف‌گذاری برابری صادرات با واردات نزدیک می‌کند. وی با اشاره به بند «ز» ماده ۸ قانون هدفمندی یارانه‌ها بیان کرد: بر اساس این بند، بسته حمایتی برای توسعه صادرات غیرنفتی کشور تدوین شده است که باید این بسته هر چه زودتر اجرایی شود. کرمانشاهی با بیان اینکه ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع و معادن با هدف صادرات و تولید صادرات محور صورت می‌گیرد، افزود: اهداف سال جهاد اقتصادی نیز با تولید صادرات محور و توسعه صادرات غیرنفتی محقق می‌شود.

ملی توسعه صادرات گفت: برای توسعه صادرات غیرنفتی سندی با نام سند راهبرد ملی توسعه صادرات در سال جاری با پیگیری‌های سازمان توسعه تجارت ایران و وزارت بازرگانی جهت تقسیم کار ملی بین وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها تدوین و نهایی شده که بر اساس این سند ضمن هدفگذاری ۴۵ میلیارد دلاری صادرات در حوزه‌های مختلف به نقش هر کدام از متولیان صادرات به‌خوبی اشاره شده است. وی ادامه داد: بر این اساس سیستم بانکی کشور باید گزارش

کرده به صادرات دو درصد است که این مطالبه عموم صادرکنندگان از سیستم بانکی کشور است.

وی با اشاره به سخنان رئیس جمهوری اسلامی ایران که ظرفیت وام دهی بانک‌ها را در طول یک سال بالغ بر ۱۷۰ هزار میلیارد تومان عنوان کرده است گفت: بر این اساس بانک‌ها باید وعده‌های قبلی را در زمینه توسعه صادرات عملیاتی کنند و مبحث چینی‌نگ را اجرایی کنند. وی با اشاره به تصویب سند راهبرد

معاون کمک‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به اینکه صادرات مقوله فرابخشی است، گفت: این مقوله باید دغدغه همه دستگاه‌ها و ارگانها قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، کیومرث فتح‌اله کرمانشاهی در همایش انجمن صادرکنندگان صنعتی، معدنی و خدمات مهندسی، صادرات را محور توسعه اقتصادی و موتور محرک اقتصادی کشور دانست و افزود: همه دستگاه باید با همکاری این سازمان برای برطرف کردن مشکلات صادرکنندگان بکوشند.

وی اظهار کرد: با توجه به اینکه بارها اشاره شده است که صادرات مقوله‌ای فرابخشی است یعنی همه دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی باید نقشی را ایفا کنند تا کار تولید صادراتی به‌خوبی عملی شود. سیستم بانکی باید به نحو مطلوب فعالیت کند و به وعده‌های مصوبات شورای پول و اعتبار در بسته‌های پولی و مالی که تدوین کرده به‌خصوص در زمینه آرایه تسهیلات به بخش صنعت و صادرات مطابق مقررات عمل کند. کرمانشاهی تصریح کرد: بانک‌ها باید ۱۰ درصد از کل تسهیلات بانکی را به صادرات تعلق دهند که علی‌رغم پیگیری‌های متعدد سازمان توسعه تجارت این وعده هنوز محقق نشده و حداکثر سهم تخصیص پیدا

رشد ۴۵ درصدی پوشش‌های بیمه‌ای و ضمانتی صادرات

تخصصی و کارشناسی بیشتر سایر بانک‌ها نیز به استفاده از خدمات صندوق ترغیب شوند. این مقام مسئول در وزارت بازرگانی در پایان از ضریب خسارت بالای این دسته از خدمات صندوق خبر داد و افزود: در سال گذشته بالغ بر ۹۰ درصد خسارات پرداختی صندوق به سیستم بانکی کشور و به دلیل صدور انواع ضمانت‌نامه‌های اعتباری صندوق بوده است و با این وجود بدلیل نقش حیاتی این دسته از خدمات صندوق برای تامین سرمایه در گردش مورد نیاز صادرکنندگان برای امر صادرات، صندوق کماکان به ارائه این نوع خدمت ادامه می‌دهد. دوست‌حسینی در پایان بانک‌ها را به استفاده بیشتر از ابزارهای حمایتی صندوق در ارائه تسهیلات صادراتی فرا خواند.

تاکید بر نقش صندوق در تامین منابع مالی و سرمایه در گردش مورد نیاز صادرکنندگان در قراردادهای صادراتی در مرحله قبل از حمل افزود: از آمار اعلامی فوق بالغ بر ۱۲۲ میلیون دلار معادل ۱۴۰ میلیارد تومان، ضمانت‌نامه اعتباری، برای تسهیل اخذ وام‌های صادراتی از سیستم بانکی در اختیار ذینفعان و صادرکنندگان ایران قرار گرفته که در مقایسه با ارزش ضمانت‌نامه‌های صادره در سال قبل بیش از چهار برابر شده است. وی در ادامه گفت: در حال حاضر تنها ۱۴ بانک شامل ۹ بانک دولتی و ۵ بانک خصوصی از این ابزار حمایتی صندوق برای تضمین وصول مطالبات و تسهیلات صادراتی اعطایی خود بهره می‌گیرند. امیدواریم با برگزاری جلسات

صندوق ضمانت صادرات ایران در سه ماهه نخست نسل جاری، حدود ۳۲۷ میلیون دلار بیمه‌نامه و ضمانت‌نامه اعتباری برای حمایت از صادرات غیر نفتی کشور صادر کرده که در مقایسه با مدت مشابه در سال قبل بالغ بر ۴۵ درصد رشد را نشان می‌دهد.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران با بیان این مطلب افزود: ارزش بیمه‌نامه‌ها و ضمانت‌نامه‌های صادره توسط صندوق در خلال سه ماهه اول سال جاری بالغ بر ۳۲۷ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه رشد ۴۵ درصدی را نشان می‌دهد. به گزارش روابط عمومی صندوق ضمانت صادرات ایران، محمد کاظم دوست‌حسینی در ادامه با

ضرورت ایجاد کنسولگری افغانستان در بیرجند

خراسان جنوبی - معاون سیاسی امنیتی استاندار خراسان جنوبی گفت: ایجاد کنسولگری افغانستان در بیرجند و ایجاد کنسولگری ایران در استان فراه افغانستان برای تسهیل مراودات اقتصادی تجاری بین دو کشور کاری ضروری است.

ارزش صادرات استان باید به هشت میلیارد دلار برسد

خوزستان - استاندار خوزستان با بیان اینکه صادرات پایدار در نتیجه حفظ کیفیت کالا، رقابت در قیمت، داشتن مشتری ثابت و رفع موانع با ابتکار، خلاقیت، نوآوری، هماهنگی و پیگیری ایجاد می‌شود، گفت: باید با بالابردن بهره‌وری و استفاده از تمام ظرفیت‌های استان در توسعه صادرات، به هدف‌گذاری امسال یعنی هشت میلیارد دلار صادرات خوزستان و انجام صادرات حداقل یک و نیم میلیارد دلار به عراق برسد.

آغاز عملیات اجرایی اولین کشتارگاه صنعتی حلال ایران در اوگاندا

زنجان - مدیرعامل شرکت حلال گوشت اوگاندا در مراسم آغاز عملیات اجرایی این کشتارگاه صنعتی گفت: این مجتمع صنعتی و مدرن فرآورده‌های دامی با نام تجاری شرکت حلال گوشت

Halal mite Co» فعالیت خود را آغاز کرده است

تجارت و بازرگانی بین ایران و پاکستان مسیر خوبی را طی می‌کند

سیستان و بلوچستان - نماینده اتاق بازرگانی پاکستان در سفر به سیستان و بلوچستان و در جمع خبرنگاران گفت: روند تجاری ایران و پاکستان مسیر خوبی را با تکیه بر مشترکات دیرینه تاریخی دو کشور همواره پیموده و هدف اصلی از برگزاری این نمایشگاه نیز توسعه این روابط است.

تولید صادراتی نیازمند بازرگانی در نظام‌های تامین، تولید و توزیع

فارس - رئیس سازمان بازرگانی استان، با اشاره به بکارگیری راهبرد نوین مدیریت تولید در وزارت بازرگانی گفت: برای تولید صادرات محور نیازمند بازرگانی در نظام‌های تامین، تولید و توزیع در کشور هستیم.

درخشش فرش ابریشم قم در بازارهای جهانی

قم - امیر محمدی‌چهر در گفت‌وگو با خبرنگار فارس به کیفیت فرش استان قم اشاره کرد و گفت: فرش ابریشم قم از جمله اجناس نفیسی است که در جهان از ارزش خاصی برخوردار است.

رشد قابل ملاحظه پوشش صادرات به واردات در سال ۹۰

۱۰۰ دلار واردات ۶۰ دلار صادرات خواهیم داشت. این نسبت در سال ۸۹ با توجه به ثبت ۳۲٫۶ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی و ۶۴ میلیارد دلار واردات به ۵۱ صدم رسیده بود.

به گفته دکتر غضنفری وضعیت صادرات غیرنفتی در سال ۸۹ نشان دهنده آن است که در سال گذشته حاصل از صادرات توانست ۵۱ درصد ارز مورد نیاز برای واردات را پوشش دهد. وی گفت: سال گذشته از مجموع ۶۴ میلیارد دلار واردات، ۵۵ درصد واسطه‌ای، ۱۳ درصد سرمایه‌ای و ۹ درصد مصرفی بوده و ۲۳ درصد واردات نیز امکان طبقه‌بندی در سه گروه مذکور را نداشته‌اند.

وزیر بازرگانی افزود: این نسبت در سال ۸۸ با ۵۵ میلیارد دلار واردات شامل ۱۴٫۷ درصد کالاهای سرمایه‌ای، ۱۵٫۳ درصد کالاهای مصرفی، ۶۶ درصد کالاهای واسطه‌ای چهار درصد کالاهای طبقه‌بندی نشده بوده است.

واردات به حدود ۶۰ واحد می‌رسد. وزیر بازرگانی گفت: به نظر می‌رسد امسال نسبت صادرات غیرنفتی به واردات با حدود ۱۸ درصد بهبود به ۶۰ صدم خواهد رسید، به این معنا که در مقابل هر

کرد: چنانچه ۴۰ میلیارد دلار از هدفگذاری صادراتی محقق شود با برآورد رشد ۱۰ درصدی واردات نسبت به سال گذشته که میزان واردات سال جاری را به حدود ۷۰ میلیارد دلار می‌رساند نسبت صادرات به

وزیر بازرگانی اظهار امیدواری کرد با توجه به روند رو به رشد صادرات غیرنفتی از ابتدای سال جاری تاکنون، اهداف صادراتی محقق شود و پوشش صادرات به واردات نسبت به سال ۸۹ رشد قابل ملاحظه‌ای داشته باشد.

به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی تولید و تجارت ایران (شاتا)، دکتر مهدی غضنفری اظهار داشت: با در نظر گرفتن رشد ۳۴ درصدی صادرات غیرنفتی در ۲ ماه نخست امسال، بخش عمده‌ای از اهداف برنامه‌های صادراتی در بخش‌های مختلف کالایی محقق می‌شود.

وی افزود: براساس پیش‌بینی کارگروه توسعه صادرات برای رسیدن به ۴۵ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی (با احتساب صادرات خدمات فنی - مهندسی) برای سال جاری هدفگذاری شده که رسیدن به این هدف در صورت تلاش همه دستگاه‌های دولتی و نیز بخش خصوصی امکان‌پذیر است. سرپرست وزارت صنایع و معادن تصریح

افزایش سهم تجارت جهانی ایران با اجرای طرح مدیریت واردات

هدف حمایت از تولید داخلی رقابت‌پذیر، حفظ اشتغال و تنظیم تراز بازرگانی انجام شود.

وی ادامه داد: به‌طور قطع اگر جریان واردات به درستی هدایت و نظارت شود می‌توان آثار مثبت آن را در ارتقاء رفاه مصرف‌کنندگان داخلی، تخصیص بهینه منابع، کاهش قیمت تمام شده تولیدکنندگان و افزایش رقابت‌پذیری کالاهای صادراتی کشور مشاهده کرد.

وزیر بازرگانی خاطرنشان کرد: با سامان‌بخشی به واردات به‌منظور حفظ مصالح اقتصادی کشور از طریق ایجاد تعادل نسبی در تراز تجاری می‌توان گام‌های بزرگی در عرصه اقتصاد برداشت. غضنفری ابراز داشت: سامان‌بخشی به واردات به‌منظور تامین رفاه مصرف‌کنندگان و حفظ مصالح اقتصادی کشور از طریق ایجاد تعادل نسبی در تراز تجاری از جمله محورهای مورد توجه در مدیریت واردات است.

می‌شود.

وزیر بازرگانی افزود: اقدامات مذکور موجب می‌شود تا شاهد خروج ارز از کشور و بروز مشکلاتی برای واحدها و بنگاه‌های اقتصادی تولیدی داخل باشیم. این عضو کابینه دولت دهم ادامه داد: طرح مدیریت واردات باید با تدوین برنامه مدون با

دست‌یابی به سهم مناسب از تجارت جهانی برای ایجاد توان چانه‌زنی و تاثیرگذاری در مناسبات اقتصادی و سیاسی بین‌المللی از مهم‌ترین آثار مدیریت واردات است.

دکتر مهدی غضنفری، وزیر بازرگانی در گفت‌وگو با خبرگزاری موج با اعلام این مطلب اظهار داشت: ایجاد هوشمندی تجاری، افزایش توان پیش‌بینی و انعطاف لازم برای بهره‌گیری از فرصت‌های بازار، ایجاد فیلترها به‌منظور کاهش اثرات بحرانی‌های جهانی بر بازارهای داخلی در راستای افزایش و یا کاهش قیمت و چه کاهش قیمت‌ها مهم‌ترین اهدافی است که در مدیریت واردات پیگیری می‌شود.

دکتر غضنفری گفت: یکی از مسایل جدی حوزه تجارت خارجی که بر اقتصاد داخلی تأثیرات مستقیمی دارد، واردات کالاهای مصرفی بی‌کیفیت و یا کم‌کیفیت و یا ورود کالاهایی است که مشابه آن در داخل تولید

گواهی اصالت

فرش دستباف صادر می‌شود

با هدف اعتمادبخشی به خریداران خارجی فرش دستباف و با همکاری شرکت بین‌المللی اس‌جی‌اس، گواهی هویت و اصالت برای فرش‌های دستباف ایرانی صادر می‌شود.

به گزارش روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران، با توجه به فعالیت دیگر کشورهای تولیدکننده فرش دستباف که گاه با کپی برداری از طرح‌ها و نقوش فرش دستباف ایرانی صورت می‌پذیرد، شناسایی فرش اصیل ایران برای خریداران خارجی دشواری‌هایی به همراه دارد که صدور گواهی اصالت می‌تواند برطرف‌کننده این آسیب‌ها باشد. بر اساس این گزارش، با آغاز به کار شرکت بازرین فرش ایرانیان و اخذ همکاری شرکت بین‌المللی اس‌جی‌اس، از این پس تخصیص کدهای ویژه‌ای به فرش‌های صادراتی ایران امکان‌پذیر می‌شود و خریداران خارجی می‌توانند با اطمینان بیشتری به فرش‌های نفیس ایرانی دست پیدا کنند.

تعیین‌کننده صادرات در روند تولیدات داخلی، آموزش و ایجاد فرهنگ صادراتی در بین تولیدکنندگان عمده‌این محصول را بسیار مهم دانسته است.

فرهنگ‌سازی صادراتی زیر بنای صادرات پایدار

گلستان - رئیس سازمان بازرگانی استان، در نود و چهارمین جلسه کارگروه توسعه صادرات استان با اشاره به رشد ۳۵ درصدی صادرات استان در ۲ ماه اخیر تلاش تمامی دستگاه‌های مربوط از جمله اداره کل گمرکات استان و اتاق بازرگانی گرگان را قابل تقدیر دانست و ایجاد تعامل و همکاری دستگاه‌های مرتبط را عامل اصلی این موفقیت خواند.

مرغوبیت کالاهای ایرانی در پاکستان

قزوین - میرزا عبدالغنی در دیدار با اتاق بازرگانی استان، با اشاره به اینکه کالاهای ایرانی در پاکستان بسیار کم است، افزود: با این حال محصولات ایرانی در بازارهای پاکستان به مرغوبیت شهرت دارد و بیشتر مصرف‌کنندگان پاکستانی معمولاً از کیفیت بالای کالاهای ایرانی در مقایسه به کالاهای چینی صحبت می‌کنند که این از دلایل جذابیت کالاهای ایرانی است.

رشد ۱۰ درصدی صادرات کالا از استان قزوین به پاکستان

قزوین - مجید برزگر گفت: در سال گذشته مجموعاً ۵۴۶ میلیون دلار کالا از ایران به پاکستان صادر شد که بیش از ۱۲ میلیون دلار آن از استان قزوین بوده است.

سفر هیات تجاری از کرمان به قطر

کرمان - رئیس سازمان بازرگانی استان، گفت: سفر هیات تجاری از کرمان به قطر بر مبنای نگاه سیستمی پایدار به مقوله تجارت خارجی انجام می‌شود.

رشد ۲۲۵ درصدی ثبت سفارش کالا

کردستان - معاون توسعه تجارت خارجی سازمان بازرگانی استان، با اعلام این خبر گفت: در دومانه اول سال گذشته تعداد ۴۰۰ فقره ثبت سفارش به ارزش ۲۲ میلیون و ۳۷۳ هزار و ۵۹۲ دلار در واحد ثبت سفارش سازمان بازرگانی کردستان انجام شده است.

افزایش صادرات سیب زمینی با حذف عوارض

گلستان - حسن زاده در دهمین جلسه کمیته پایش تجارت خارجی استان با اشاره به نقش

واردات کالاها تخصصی شده است

عضو هیات رئیسه کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: بر اساس ماده ۱۶ قانون بهره‌وری و همچنین ماده ۱۴۵ قانون برنامه پنجم توسعه هرگونه تصمیم‌گیری و صدور مجوز در خصوص واردات محصولات کشاورزی به دستگاه تخصصی یعنی همان وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است و وزارت بازرگانی در این فرآیند تصمیم‌گیر نبوده و مسئولیتی ندارد. محمدرضا حسین نژاد در گفتگو با شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شابا)، ادامه داد:

در شرایطی که نیاز به تعدیل قیمت‌ها در بازار وجود دارد، واردات می‌تواند ابزاری مناسب برای تنظیم بازار و جلوگیری از وارد آمدن فشار به مردم باشد. نماینده شیروان در خانه ملت در پاسخ به چرایی مسئول دانستن وزارت بازرگانی در مورد واردات از طرف برخی از نمایندگان گفت: متأسفانه برخی از اظهارنظرها عجولانه بوده و اگر کمی در بحث واردات تأمل کنیم می‌بینیم که وزارت بازرگانی در پروسه واردات تنها نقش اداری داشته و پس از صدور مجوز از طرف مراجع و نهادهای

صیفی‌جات ایران به کام دنیا شیرین آمد

مدیرکل دفتر توسعه صادرات کالا سازمان توسعه تجارت ایران گفت: صادرات صیفی‌جات ایران به کشورهای مختلف دنیا در فروردین ماه امسال افزایش یافته است. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه تجارت ایران، مهرداد جلالی‌پور افزود: میزان صادرات هندوانه در فروردین ماه سال گذشته ۸ میلیون و ۶۳۲ هزار دلار بود که این رقم در مدت مشابه امسال به ۱۱ میلیون و ۴۹۷ هزار دلار رسد که بیانگر رشد ۳۳ درصدی صادرات این محصول است.

وی همچنین از رشد ۹ و ۱۰۰ درصدی صادرات خربزه و توت فرنگی در فروردین ماه سال ۱۳۹۰ خبر داد و اظهار کرد: در مدت یاد شده ۳۴۳ تن خربزه به ارزش ۲۲۷ هزار دلار از ایران صادر شده است. جلالی‌پور ادامه داد: میزان صادرات آلو و گوجه تازه در فروردین ماه امسال ۱۴ برابر رشد کرده از ۴۱ هزار دلار در فروردین ماه سال ۱۳۸۹ به ۵۷۶ هزار دلار در مدت مشابه امسال رسیده است. مدیرکل دفتر توسعه صادرات کالا سازمان توسعه تجارت ایران افزود: همچنین صادرات میوه‌های

گرمسیری در فروردین ماه امسال ۲۱ درصد رشد کرده و به ۵ میلیون و ۳۰۹ هزار دلار رسیده است. جلالی‌پور همچنین از رشد ۷۲ درصدی صادرات کیوی در مدت یاد شده خبر داد و گفت: در فروردین ماه امسال ۸ میلیون و ۱۶۲ هزار دلار کیوی از ایران صادر شده است. وی از کاهش ۳۱ درصدی واردات مرکبات در فروردین ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد و اظهار کرد: واردات پرتقال و نارنگی به ترتیب ۲۱ و ۸۷ درصد کاهش یافته است.

آمادگی برای پوشش صادرات به ونزوئلا تا سقف یک میلیارد دلار

صندوق ضمانت صادرات ایران با تخصیص ۱۸۰ میلیون دلار سقف اعتباری، آمادگی پوشش پروژه‌های صادراتی به بازار ونزوئلا را اعلام کرد. محمداکرم دوست‌حسینی، مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران با اشاره به روند رو به رشد صادرات در سال‌های اخیر به کشور ونزوئلا، افزود: با توجه به ظرفیت‌های بسیار مناسب پیمانکاران، صنعتگران و خودروسازان ایرانی برای افزایش صادرات به این کشور، صندوق آمادگی دارد در صورت وجود درخواست برای پوشش طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری سقف پوشش خود را با تصویب هیات مدیره صندوق تا یک میلیارد دلار افزایش دهد. به گزارش روابط عمومی صندوق ضمانت صادرات ایران، این مقام مسئول در وزارت بازرگانی با اشاره به ۱۰ بانک مورد قبول در کشور ونزوئلا، صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران ایرانی را به فعالیت مضاعف در بازار این کشور فراخواند. گفتنی است در سال‌های اخیر، صادرات ایران به ونزوئلا از کمتر از یک میلیون دلار در سال ۲۰۰۱ به حدود ۷۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۰ رسیده است. وی در پایان از امکان ایجاد حساب بهایز ارز بین بانک مرکزی ایران و بانک مرکزی ونزوئلا در آینده نزدیک خبر داد و خاطر نشان ساخت: با ایجاد این نوع حساب عملاً مشکلات انتقال ارز و نوسان تبدیل پول محلی به ارز قوی برای صادرکنندگان ایرانی برطرف می‌شود.

ممنوعیت واردات برخی محصولات کشاورزی به کشور

معاون وزیر بازرگانی در راستای اجرای ماده ۱۶ قانون افزایش بهره‌وری، لیست ممنوعیت واردات محصولات کشاورزی اعلام شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد.

حمید صافدل، معاون وزیر بازرگانی در گفت‌وگو با خبرگزاری برنا، از ممنوعیت ثبت سفارش برخی محصولات کشاورزی برای ورود به کشور خبر داد و اظهار داشت: در راستای اجرای ماده ۱۶ قانون افزایش بهره‌وری و بر اساس اختیاراتی که به وزارت جهاد کشاورزی داده شده است، محصولات کشاورزی بر اساس میزان تولید و نیاز کشور در گروه‌های مختلف دسته‌بندی شده‌اند. وی افزود: بر اساس اعلام وزارت جهاد کشاورزی در سال جاری از ثبت سفارش انواع محصولات کشاورزی شامل گوجه‌فرنگی تازه یا سرد شده، پیاز، موسیر، سیر، تره‌فرنگی، سایر سبزیجات سیرگونه، کاهو، کلم، گل‌کلم، مارچوبه، فلفل فرنگی، سایر سبزیجات، اسفناج، انواع قارچ‌ها، انواع میوه‌های خشک کرده، لیمو، لیمو ترش، گرینفروت، گلابی، آلو، سیب، هلو، شلیل، شفتالو، خربزه، هندوانه و امثال آن، مویز، توت‌فرنگی، تمشک، انگور، زغال‌اخته، کیوی، انار، زرشک و عناب برای ورود جلوگیری می‌شود.

افزایش بهره‌وری تولید به منظور توسعه صادرات زعفران

رئیس شورای ملی زعفران ایران یکی از مهم‌ترین رویکردهای این شورا در سال جاری را افزایش بهره‌وری تولید و برداشت زعفران از مزرعه به منظور کاهش قیمت تمام شده و توسعه صادرات این محصول عنوان کرد.

غلامحسین شافعی در گفت‌وگو با شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شابا) با اشاره به اولویت رویکردهای حوزه تولید و صادرات زعفران در سال جاری، اظهار کرد: مهم‌ترین اولویت و رویکرد تولیدکنندگان زعفران، بالا بردن بهره‌وری است تا به واسطه افزایش برداشت از هر هکتار، قیمت تمام‌شده تولید کاهش یابد. وی افزود: اکنون از هر هکتار بین سه تا پنج کیلوگرم زعفران برداشت می‌شود که این رقم بسیار پایین است. طبق برآوردهای صورت گرفته امکان افزایش برداشت از هر هکتار تا سه برابر میزان کنونی وجود دارد. به گفته عضو اتاق بازرگانی ایران، افزایش بهره‌وری در توسعه و رونق بیشتر صادرات زعفران کشور نیز تأثیر مستقیم دارد. شافعی، اعمال سیاست‌های تشویقی برای فراوری زعفران در حوزه صنایع تبدیلی، بسته‌بندی این محصول با رویکرد عرضه به مصرف‌کنندگان نهایی و پیگیری موضوع ایجاد برند ملی زعفران کشور را از دیگر برنامه‌ها و اولویت‌های این حوزه در سال جاری عنوان کرد.

رشد ۱۰۳ درصدی صادرات محصولات کشاورزی

مازندران- مهدی گلچوب معاون توسعه تجارت خارجی سازمان بازرگانی استان، با اعلام این مطلب افزود: صادرات محصولات کشاورزی در دوماه سال ۸۹ رقم ۱۳،۸۷۵،۰۱۳ دلار بوده که علاوه بر تحقق این رقم در دوماه سال ۹۰ حدود ۲ میلیون دلاری یعنی ۱۰۳ درصد افزایش نیز داشته‌ایم.

آشنایی بازرگانان با روش‌های گمرکی

چهارمحال و بختیاری- سرپرست معاونت بازرگانی خارجی استان، با اعلام این خبر گفت: به منظور ارتقا اطلاعات تجار و بازرگانان با روش‌های بازاریابی، پوشش‌های حمایتی و بیمه‌ای و آشنایی با تشویق‌های صادراتی در کارگاه تخصصی جدیدترین دستاوردها، قوانین و مقررات این حوزه به شرکت‌کنندگان ارائه می‌شود.

کسب رتبه یازدهم صادرات در همدان

همدان- معاون توسعه تجارت سازمان بازرگانی استان با بیان این مطلب و اشاره به سهم بخش‌های

صنعت، کشاورزی و صنایع دستی در صادرات افزود: ۲۵ نوع کالا در سال ۸۲ از گمرک استان همدان صادر می‌شد که بیشترین مقدار آن را فرش دستباف با سهم ۵۰ درصد به خود اختصاص داده بود اما به تدریج میزان صادرات دیگر اقلام افزایش پیدا کرد و تا سال ۸۷ به ترتیب بخش‌های کشاورزی، صنعت و صنایع دستی بیشترین میزان صادرات را به خود اختصاص دادند.

افزایش ۲۵ برابری صادرات کالا از همدان

همدان- معاون توسعه تجارت خارجی سازمان بازرگانی استان گفت: صادرات کالا از همدان در سال ۸۹ نسبت به سال ۸۲ افزون بر ۲۵ برابر افزایش داشته است.

تولید بیش از ۱۸۰ هزار تن شلیل و هلو

مازندران- مهدی گلچوب معاون توسعه تجارت خارجی سازمان بازرگانی مازندران در جلسه کمیته تخصصی صادرات استان با اعلام این خبر که تولیدات شلیل و هلو استان از مرز ۱۸۰ هزار تن گذشته است گفت: این محصولات به دلیل کیفیت و واریته‌های متفاوت آن دارای مقایضانی در کشورهای مختلف می‌باشد.

بازرگانی از دریچه مطبوعات

۱۳۹۰/۴/۴
فروش کالا با تخفیف تا ۱۵ درصد

معاون بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی گفت: این وزارتخانه طرح ضیافت را برای ماه رمضان اجرا خواهد کرد که در آن کالاهای مورد نیاز مردم با تخفیف ۱۵ درصدی عرضه می شود.

۱۳۹۰/۴/۱۳

کالاهای وارداتی مشمول ایران کد می شود

وزیر بازرگانی گفت: از ابتدای شهریور ماه همه کالاهای وارداتی با به کارگیری ایران کد وارد کشور می شوند.

۱۳۹۰/۴/۲۰

تجارت محرک تولید به سمت بازارهای هدف است

وزیر بازرگانی از تجارت به عنوان محرک تولید به سمت بازارهای هدف نام برد و گفت: امروز رقابت اصلی در دنیا و در شرایطی که همه کشورها از آخرین فناوری حوزه تولید بهره مند هستند کسب سهم بیشتر از بازارهای جهان است.

۱۳۹۰/۴/۱

۱۵۳۰ قلم کالای ملزم به دریافت ایران کد

از ابتدای تیرماه انجام ثبت سفارشات ۱۵۳۰ قلم کالا با توجه به قانون ارتقای کیفیت خودرو و سایر محصولات صنعتی منوط به اخذ ایران کد و تایید گواهی لازم از سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی شد.

۱۳۹۰/۴/۱۵

قیمتهای غیرواقعی به بهانه چارتر تخلف است

سخنگوی وزارت بازرگانی با تاکید بر اینکه بر اساس قانون تعزیرات حکومتی درج قیمت بر روی تمامی کالاها و خدمات الزامی است گفت: از آنجایی که بر اساس ماده ۶ قانون تعزیرات درج قیمت بر روی تمامی کالاها و خدمات الزامی است ارائه بلیت با قیمت های غیرواقعی به بهانه چارتر تخلف محسوب شده و مسئولیت آن با صادرکننده بلیط است.

۱۳۹۰/۴/۲۳

آغاز به کار چهارمین اجلاس وزارت بازرگانی و تجارت اکو

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران به عنوان نماینده کشورمان در چهارمین اجلاس وزرای بازرگانی و تجارت خارجی اکو اعلام کرد: مشارکت در تسهیلات تجارت منطقه ای جز اولویت های سیاست تجارت خارجی ایران در این اجلاس است.

۱۳۹۰/۴/۲۲

ادغام خللی در پیوستن به سازمان جهانی تجارت ایجاد نمی کند

وزیر بازرگانی معتقد است ادغام نه تنها خللی در فرآیند پیوستن ایران به سازمان جهانی تجارت ایجاد نمی کند بلکه باعث می شود تا این پروژه ملی با جدیت بیشتری دنبال شود.

۲۰ هزار محصول در سامانه ۱۲۴ خبر داد و گفت: این سامانه ملاک پایش و بررسی آخرین وضعیت قیمت کالاها در سطح کشور است.

۱۳۹۰/۴/۴

سال ۹۰ باید سال مدیریت قیمتها باشد

وزیر بازرگانی در مراسم روز ملی اصناف با تشکر از زحمات آنها در مدت اجرای هدفمند کردن یارانه ها گفت: همراهی اصناف با نظام هرگز گسسته نبوده و همکاری آنها با دولت چه در تنظیم بازار و چه در هدفمند کردن یارانه ها تداوم داشته و مثال زدنی است و امسال نیز باید عمده تلاش اصناف در جهت مدیریت قیمتها باشد.

۱۳۹۰/۴/۲۵

برپایی فروش های فوق العاده در فروشگاه های زنجیره ای

مدیر کل دفتر تامین و توزیع کالای وزارت بازرگانی گفت: به مناسبت فرا رسیدن ماه مبارک رمضان و همزمان با آغاز کار نمایشگاه های عرضه مستقیم کالا و فروش های فوق العاده اصناف، در فروشگاه های زنجیره ای نیز فروش فوق العاده برپا می شود.

۱۳۹۰/۴/۶

تنظیم بازار رمضان از سوی کمیسیون های استانی سید علیرضا شجاعی سخنگوی وزارت بازرگانی از تشکیل کمیسیون های تنظیم بازار استان ها با محوریت تامین و توزیع کالاهای اساسی مردم در ایام ماه مبارک رمضان خبر داد.

۱۳۹۰/۴/۱۲

صادرات خدمات فنی و مهندسی امسال به ۴.۵ میلیارد دلار می رسد

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به هدفگذاری ۴.۵ میلیارد دلاری صادرات تا پایان سال ۱۳۹۰ گفت: صادرات خدمات فنی و مهندسی امسال به ۴.۵ میلیارد دلار می رسد.

۱۳۹۰/۴/۲

فراخوان واحدهای صنعتی و معدنی برای حضور در بازارهای جهانی

وزیر بازرگانی و سرپرست وزارت صنایع و معادن از واحدهای صنعتی و معدنی توانمند صادراتی و صاحبان خدمات فنی و مهندسی برای حضور در بازارهای جهانی دعوت به همکاری کرد.

۱۳۹۰/۴/۲۱

قیمت فرآورده های لبنی افزایش نمی یابد

رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و صادرکنندگان گفت: به رغم افزایش نرخ پایه شیر خام به ۵۲۰ تومان و درخواست تولیدکنندگان صنایع لبنی برای افزایش قیمت، قیمت مشتقات شیر افزایش نمی یابد.

تامین تسهیلات ارزان قیمت برای خرید توافقی خرما را خواستار شد

۱۳۹۰/۴/۱۲

نگاه به بازار چین با رویکرد توسعه صادرات فرش است

رئیس مرکز ملی فرش ایران با اشاره به مذاکرات مختلف هیات اعزامی ایران به چین در راستای ارزیابی بازار این کشور گفت: نگاه به بازار چین با رویکرد توسعه صادرات فرش دنبال می شود.

۱۳۹۰/۴/۱۶

رشد ۴۴ درصدی صادرات غیرنفتی

سخنگوی وزارت بازرگانی گفت: صادرات غیرنفتی با میعانات گازی در سه ماه نخست امسال به بیش از ۱۰ میلیارد دلار رسید که نسبت به مدت مشابه پارسال حدود ۴۴ درصد رشد داشته است.

۱۳۹۰/۴/۵

تصویب سند راهبردی طرح ملی کاهش قیمت تمام شده

رئیس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی از تصویب سند راهبردی طرح ملی کاهش قیمت تمام شده در کمیسیون اقتصادی دولت خبر داد و گفت: این طرح به زودی جهت اجرا به دستگاه های اجرایی ابلاغ می شود.

۱۳۹۰/۴/۱۴

رشد ۴۵ درصدی پوششهای بیمه ای و ضمانتی صندوق ضمانت صادرات ایران در سه ماهه نخست سال جاری حدود ۳۲۷ میلیون دلار بیمه نامه و ضمانت نامه اعتباری برای حمایت از صادرات غیرنفتی کشور صادر کرده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل بالغ بر ۴۵ درصد رشد داشته است.

۱۳۹۰/۴/۲

عضویت ۱۳۰ شرکت در سامانه شبکه بازرسی و نظارت مردمی

وزیر بازرگانی از عضویت ۱۳۰ شرکت در سامانه شبکه بازرسی و نظارت مردمی (شبهنم) خبر داد و گفت: هم اکنون ۴۰۰ شرکت در حال مذاکره جهت دریافت بارکد دوبعدی برای کالای خود هستند.

۱۳۹۰/۴/۱

واردات تجهیزات انرژی مشمول استاندارد اجباری شد

وزیر بازرگانی و سرپرست وزارت صنایع و معادن با ارسال نامه ای به وزیر نیرو خواهان اعلام فهرست محصولات و تجهیزات انرژی بر وارداتی مشمول رعایت استاندارد اجباری از سوی آن وزارتخانه شد.

۱۳۹۰/۴/۱۴

ثبت قیمت ۲۰ هزار محصول در سامانه قیمت سخنگوی وزارت بازرگانی از ثبت قیمت حدود

۱۳۹۰/۴/۱۹

تعرفه گذاری واردات به بخش خصوصی واگذار نمی شود

مسعود موحدی قائم مقام وزیر بازرگانی گفت: هرچند دولت تنظیم بازار را به بخش خصوصی واگذار کرده است اما در مورد تعرفه گذاری واردات کالاها چنین تصمیم را ندارد.

۱۳۹۰/۴/۲۲

حضور نخستین هیات تجاری عراقی در ایران

مدیر کل دفتر ترویج سازمان توسعه تجارت ایران از پذیرش نخستین هیات تجاری و بازار یابی عراقی توسط سازمان بازرگانی استان کهگیلویه و بویر احمد با همکاری این سازمان خبر داد.

۱۳۹۰/۴/۷

روند خرید تضمینی گندم منظم و فعال می شود

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران با اشاره به برنامه این شرکت برای منظم شدن خرید تضمینی گندم گفت: تا کنون ۲ میلیون و ۸۳۶ هزار تن گندم به صورت تضمینی از کشاورزان در سراسر کشور خریداری شده است.

۱۳۹۰/۴/۲۰

هدفگذاری ۴۴۸۰ میلیون تومان پروژه برای زیر ساخت های تولید و تجارت

معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزارت بازرگانی از ارسال جزئیات ۱۴ پروژه در راه بهبود توسعه زیرساختهای تجاری و ایجاد اشتغال به شورای عالی اشتغال خبر داد و گفت: پیاده سازی این طرح ها می تواند به صورت مستقیم ۲۹۰ هزار فرصت شغلی ایجاد کند.

۱۳۹۰/۴/۲۳

وزیر بازرگانی خواستار تشکیل بانک اصناف شد

وزیر بازرگانی در نامه ای از رئیس کل بانک مرکزی خواست تا پیرو دستور رئیس جمهوری درباره اقدامات اولیه برای تاسیس بانک اصناف نسبت به تسریع فرایند اخذ مجوز این بانک دستور لازم را صادر کند

۱۳۹۰/۴/۱۹

توسعه محصولات جدید راهبردی

وزیر بازرگانی گفت: با توجه به الزامات تولید و تجارت بین الملل متنوع سازی و طرح تولید محصولات جدید راهبردی برای توسعه صنعتی کشور محسوب می شود

۱۳۹۰/۴/۷

۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات خرید توافقی خرما تامین شود

وزیر بازرگانی در نامه ای به رئیس کل بانک مرکزی تخصیص ۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی جهت

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كَتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كَتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما واجب شد همان‌طور که بر آنهایی که قبل از شما بودند، واجب شد. باشد که با تقوا شوید.

(سوره مبارکه بقره آیه ۱۸۳)

برای این است که با تقوا شویم و منظور از تقوا مراقبت نسبت به انجام اوامر الهی و خود داری از اموری است که خداوند تبارک و تعالی انجام آن را نهی فرموده است. (در واقع تلاش در راه تهذیب نفس) به عبارت دیگر تقوا یعنی بندگی خدا، و بندگی خدا هم یعنی پیروی و عمل به دستورات خدای تبارک و تعالی است چه اینکه دستورات خدا در کتاب عظیم او قرآن است و هر مسلمان باید با این کتاب عزیز انس داشته باشد و آن را تلاوت کند و بفهمد و به آن عمل کند تا انشاءالله به فلاح و رستگاری برسد و روزه گرفتن از بهترین علل پیدایش تقوا است چون هر انسانی این مطلب را از فطرت خود می‌یابد که اگر کسی بخواهد با عالم طهارت و قدس ارتباط پیدا کند و به مرتبه کمال و روحانیت برسد و درجات ارتقای معنوی را بیپیماید اول چیزی که بر او لازم است این است که از بی بند و باری و شهوترانی بپرهیزد و جلو نفس سرکش را گرفته و نگذارد در زمین طبع و طبیعت افسار گسیخته به هر سو که می‌خواهد برود و در هر جا که می‌خواهد بماند.

همچنین لازم است از دلچسپی و فرو رفتن در مظاهر حیات مادی خود را منزه کند و خلاصه از هر چیز که او را از خدا باز می‌دارد دوری گزیند و این تقوا از راه خودداری از شهوات و دوری از هواهای نفس دست می‌دهد و آنچه با حال عموم مردم مناسب است این است که در امور مورد نیاز همگان مانند خوردن و آشامیدن و تمایل جنسی از شهواتی مشروع هم خودداری کنند تا به واسطه این تمرین، اراده شان تقویت شود و بتوانند از شهواتی نامشروع نیز خودداری نمایند و به سوی پروردگار تقرب بجویند. زیرا کسی که در امور مشروع و مباح دعوت خدا را اجابت کرد، در امور غیر مشروع و حرام بهتر اطاعت و فرمانبرداری می‌کند. توجه به خطبه رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که تقدیم خوانندگان می‌شود فلسفه ماه مبارک رمضان و وظایف مؤمنین را روشن ترمی کند.

خطبه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

امیر مؤمنان علی علیه السلام می‌فرماید: پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در آخرین جمعه ماه شعبان المعظم (یکی از سال‌ها) برای ما خطبه‌ای ایراد فرمودند و در آن مژده فرا رسیدن ماه مبارک رمضان را داده و مقام و جایگاه این ماه عظیم را برای ما تشریح نموده و فرمودند:

حلول ماه مبارک رمضان، ماه میهمانی خدا بر همکاران مجموعه بازرگان و امت مؤمن و خدا جوی مبارک باد

فلسفه روزه

انسان موجودی کمال جو است و کمال جویی دارای مراتب است. و عالی ترین مرتبه کمال انسانی، بندگی خداوند متعال و حکیم است.

بندگی خداوند به دو شکل خاص و عام است.

بندگی خاص در قالب نماز، روزه، حج، و ... بروز پیدا می‌کند و بندگی عام در قالب انجام هر کار مفیدی که برای نزدیک شدن به خدا و بدست آوردن خشنودی او، شکل می‌گیرد.

در عبادت‌های خاص مانند روزه، سه محور قابل توجه است: احکام، آداب، اسرار، احکام: مجموعه اطلاعاتی است که به کمک آنها عبادت ما صحیح انجام می‌شود. به حسب نظر مراجع، مسائلی را که انسان غالباً به آنها احتیاج دارد واجب است یاد بگیرد. از این رو باید به توضیح المسائل مرجع تقلید خود مراجعه کرد.

آداب: مجموعه اطلاعاتی است که به کمک آنها عبادت صحیح ما زیبا و کامل می‌شود و بر حسب نظر مراجع تقلید برخی از آنها در قالب مستحبات مطرح شده است.

اسرار: مجموعه اموری است که به کمک آنها عبادت صحیح و کامل، ما را به آنجایی که باید برسیم یعنی عبودیت می‌رساند. که از جمله در باره روزه فرموده‌اند خداوند روزه را قرار داده تا انجام کار برای خدا (خلاص) در انسان‌ها به درستی شکل گیرد و نهاده شده شود. به امید اینکه روزه امسال یکی از بهترین روزه‌داری‌های امت اسلام باشد. سزاوار است که توجه داشته باشیم تشریع این حکم بر اساس آیه شریفه:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بنام خداوند رحمن و رحیم

ایها الناس

ای مردم

إِنَّهٗ قَدْ أَقْبَلَ إِلَیْكُمْ شَهْرُ اللَّهِ بِالْبَرَكَةِ وَ الرَّحْمَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ

همانا ماه خدا با برکت و رحمت و آمرزش به شما روی آورده است.

شَهْرُهُوَ عِنْدَ اللَّهِ أَفْضَلُ الشُّهُورِ، وَ آیامُهُ أَفْضَلُ الْآیَامِ وَ لَیَالِیْهِ أَفْضَلُ اللَّیَالِیِ وَ سَاعَاتُهُ أَفْضَلُ السَّاعَاتِ.

ماهی (ماه مبارک رمضان) که نزد خدا برترین ماهها است، و روزهایش برترین روزها، و شبهایش برترین شبها و

ساعاتش برترین ساعتها است.

هُوَ شَهْرٌ دَعِیْتُمْ فِیْهِ إِلَى ضِیَافَةِ اللَّهِ وَ جُمِعَتْ فِیْهِ مِنْ أَهْلِ کَرَامَةِ اللَّهِ.

ماهی (ماه مبارک رمضان) است که در آن به مهمانی خدا دعوت شده‌اید و (بدین سبب) مورد مکرمات الهی قرار

گرفت‌اید.

أَنْقَاسُكُمْ فِیهِ تَسْبِیْحٌ وَ تَوْكُّمُكُمْ فِیهِ عِبَادَةٌ وَ عَمَلُكُمْ فِیهْ مَقْبُولٌ وَ دَعَائُكُمْ فِیهْ مُسْتَجَابٌ.

نفس‌هایتان در آن تسبیح خدا و خوابتان در آن عبادت است و اعمال شما در این ماه (ماه مبارک رمضان) پذیرفته و

دعای شما مستجاب است.

فَاسْأَلُوا اللَّهَ بِرَبِّكُمْ بِنِیَّاتٍ صَادِقَةٍ وَ قُلُوبٍ طَاهِرَةٍ أَنْ یُوَفِّقَکُمْ لِصِیَامِهِ وَ تِلَاوَةِ کِتَابِهِ.

پس با نیت‌های صادق و دل‌های پاک از خدا بخواهید که شما را در این ماه به روزهداری و خواندن قرآن کریم موفق گرداند.

فَإِنَّ الشَّعْنَ مِنْ حِمِّ عُمْرَانِ اللَّهِ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ الْعَظِیْمِ.

بهدرستی که شقی و دور از سعادت ، کسی است که در این ماه بزرگ از آمرزش الهی محروم ماند.

وَ أَذْکُرُوا بِجُودِکُمْ وَ عَطَشِکُمْ فِیهْ جُودٌ بِیَوْمِ الْقِیَمَةِ وَ عَطَشٌ.

با گرسنگی و تشنگی خود در این ماه، گرسنگی و تشنگی روز قیامت را بهاد آورید.

وَ تَصَدَّقُوا عَلٰی قُرْبَانِکُمْ وَ عَسَاکِیْنِکُمْ وَ وَفِّرُوا کِبَارِکُمْ وَ لَحْمُوا صِغَارِکُمْ وَ صَلُّوا أَرْحَامَکُمْ وَ احْفَظُوا أَسْتِنَکُمْ.

و بر فقیران و درماندگان خود صدقه دهید و بزرگان خود را احترام نموده و بر کودکان خود مهریانی کنید و با خویشاوندان

رفت و آمد نموده و بیپنودید و زبانتان را (از گفتار بیهوده) نگاهدارید.

وَ عَضُّوا عَمَلًا یَجِلُ النَّظَرُ إِلَیْهِ أَصْلَاحُکُمْ وَ عَمَلًا یَجِلُ الْإِسْتِمَاعُ إِلَیْهِ أَسْمَاعُکُمْ.

و دیدگان خود را از آنچه نگاه کردن به آن جایز نیست فرو پوشیده و گوش‌هایتان را از آنچه شنیدن آن روا نیست فرو بندید.

وَ تَدْنُوا عَلٰی أَيْتَامِ النَّاسِ یَتَخَنُّ عَلٰی أَبْنَائِکُمْ وَ تُؤْتُوا إِلَیْهِ مِنْ ذُنُوبِکُمْ وَ لَوْعُوا إِلَیْهِ أیدیْکُمْ بِالْدَّعَاءِ فِیْ أَوْقَاتِ صَلَواتِکُمْ قَاتِلِهَا أَفْضَلُ السَّاعَاتِ یَنْظُرُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِیْهَا بِالرَّحْمَةِ إِلَى عِبَادِهِ.

و بر یتیمان مردم مهریانی کنید تا پس از شما با یتیمانان مهریانی کنند و از گناهانتان به سوی خدا توبه و بازگشت

نمایید و به وقت نماز دست‌ها را به دعا بردارید. زیرا این اوقات والاترین ساعاتی است که خداوند با عزت و جلال به لطف

و رحمت به سوی بندگانش نظر می کند.

یَجِیْبُکُمْ إِذَا نَادَوْهُ وَ یُجِیْبُهُمْ إِذَا نَادَوْهُ وَ یَسْتَجِیْبُ لَهُمْ إِذَا دَعَوْهُ.

و چون با او به راز و نیاز پردازند پاسخشان دهد و هنگامی که او را ندا کنند لبیکشان گوید و زمانی که او را بخوانند

اجابتشان کند.

ایها الناس إِنْ أَنْتُمْ مَرْهُونَةٌ بِأَعْمَالِکُمْ فَتَحْکُمُوهَا بِأَسْتِنْفَالِکُمْ.

ای مردم ، به راستی که جانهای شما در گرو اعمال شماست پس با طلب آمرزش الهی آنها را (از بند اعمال ناشیاست)

آزاد سازید.

وَ ظَهَرُکُمْ ثَقِیلَةً مِنْ أَرْحَامِکُمْ فَخَفِّقُوا عَنْهَا بِطَوْلِ سُبُوحِکُمْ.

و پشت شما از بار (گناهان) سنگین است. پس با سجدههای طولانی آنها را سبک کنید.

وَ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالٰی جَلَّ ذِکْرُهُ أَقْسَمَ بِعَزَّتِهِ أَنْ لَا یُعَذِّبَ الْمُصَلِّینَ وَ السَّاجِدِینَ وَ أَنْ لَا یَرْوِعَهُمْ بِالنَّارِ یَوْمَ یُؤْتَمُّ النَّاسُ

لِرَبِّهِ الْعَالِیْمِینَ.

و بدانید خدایی که‌ها و برتر است، به عزت خود سوگند یاد کرده که نمازگزاران و سجده کنندگان را عذاب نکند و در آن

روز که آدمیان در پیشگاه پروردگار جهانیان می ایستند، ایشان را به آتش (دوزخ) نترساند.

ایها الناس مَنْ قَطَرَ مِنْکُمْ صَائِمًا مُؤْمِنًا فِیْ هَذَا الشَّهْرِ كَانَ لَهُ بِذَٰلِکَ عِنْدَ اللَّهِ عِتَقٌ رَقِیْبٌ وَ مَغْفِرَةٌ لِمَا تَضَمَّنَ مِنْ ذُنُوبِهِ.

ای مردم، هر کس از شما که در این ماه روزهدار مومنی را افطار دهد، برای او (بخاطر این عمل) ثواب آزاد کردن بندهای و آمرزش گناهان گذشته در نظر گرفته می‌شود.

قَبِیلَ یَا رَسُولَ اللَّهِ وَ لَیْسَ کُنَّا بِیَقْرِعَ عَلٰی ذٰلِکَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ : اتَّقُوا النَّارَ وَ لَوْ بِشِقِّ نَمْرَةٍ وَ اتَّقُوا النَّارَ وَ لَوْ بِشِرْبَةِ مِنْ مَاءٍ.

گفته شد: ای رسول خدا، همه ما را توانایی این کار (افطار دادن مومن روزه دار) نیست، رسول خدا که درود خدا بر او و خاندانش باد، فرمود: خود را از آتش (دوزخ) برهانید، اگر چه به افطار

دادن نصف دانه خرمایی و یا جرعه آبی.

ایها الناس مَنْ حَسَنَ مِنْکُمْ خَلْفَهُ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ كَانَ لَهُ جَوَازٌ عَلٰی الصَّیْاطِ یَوْمَ تَبْرُلُ فِیهِ الْأَقْدَامُ.

ای مردم، هر یک از شما که اخلافتش را در این ماه نیکو سازد، گذشتن از صراط (در قیامت) و در روزی که قدمها بر آن می‌لغزد بر او آسان شود.

وَ مَنْ خَفَّفَ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ عَمَّا تَلْکِتَ یَمِیْنُهُ خَفَّفَ اللَّهُ عَلَیْهِ حِسَابَهُ.

و هر که در این ماه بر زبردستان خود آسان گیرد ، خداوند نیز حساب اعمالش را آسان خواهد گرفت.

وَ مَنْ كَفَّ فِیهْ شَرَّهُ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ غَضَبَهُمْ یَلْقَاهُ.

و هر که در این ماه شرّ خود را از دیگران باز دارد ، خداوند نیز در روز ملاقات، غضبی را از او باز خواهد داشت.

وَ مَنْ أَكْرَمَ فِیْهِتِمًا أَكْرَمَهُ اللَّهُ یَلْقَاهُ.

و هر که در این ماه یتیمی را گرمای دارد، خداوند در روز قیامت او را گرمای خواهد داشت.

وَ مَنْ وَصَلَ فِیهْ رَحْمَةً وَصَلَهُ اللَّهُ بِرَحْمَتِهِمْ یَلْقَاهُ وَ مَنْ قَطَعَ فِیهْ رَحْمَةً قَطَعَ اللَّهُ عَنْهُ رَحْمَتَهُمْ یَلْقَاهُ.

و هر که در این ماه با خویشاوندان خود رفت و آمد نموده به آنان بیپنودد، خداوند نیز او را در روز ملاقات به رحمت خویش پیوند دهد و هر که در این ماه رابطه خود را با خویشاوندانش

ببرد ، خداوند نیز رحمتش را در روز قیامت از او خواهد برد.

وَ مَنْ تَطَوَّعَ فِیهْ بِصِلَاةٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَبْرَةً مِنْ النَّارِ.

و هر که در این ماه یتیمی را گرمای (مستحبی) به جای آورد، خداوند دوری او را از آتش دوزخ رقم می‌زند.

وَ مَنْ آذَى فِیهْ قِرْضًا كَانَ لَهُ تَوَابٌ مِنْ آذَى سَبْعِینَ قَرِیْضَةً فِیْ مَا سِوَاهُ مِنَ الشُّهُورِ.

و هر که در این ماه عمل واجبی انجام دهد، خداوند ثواب هفتاد عمل واجب که در ماههای دیگر به جای آورد به او عطا کند.

وَ مَنْ أَكْثَرَ فِیهْ مِنَ الصَّلَاةِ عَلٰی تَقَلُّ اللَّهِ مِنْهَا تَهْوَمُ تَخَفُ الْمُؤَانِزِینُ.

و هر که در این ماه بر من (پیامبر اکرم) صلوات بسیار فرستد خداوند در روزی که موازین اعمال سبک شوند، میزان عملش را سنگین و گرانقدر گرداند.

وَ مَنْ تَرَافِیَهِ إِلَیْهِ مِنَ الْقُرْآنِ كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ خَتَمَ الْقُرْآنَ فِیْ غَیْرِهِ مِنَ الشُّهُورِ.

و هر که در این ماه آیهای از قرآن بخواند پاداش کسی را دارد که در ماههای دیگر ختم قرآن کرده باشد.

ایها الناس ! إِنْ أَبْوَابَ الْجَنَانِ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ مَفْتُحَةٌ فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَلَّا یَغْلِقََهَا عَلَیْکُمْ.

ای مردم! در این ماه درهای دوزخ گشوده است، پس از پروردگارتان بخواهید که آنها را (به سبب گناهانتان) بر شما نبندد.

وَ أَبْوَابَ النَّارِ انْ مَفْتُحَةً فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَلَّا یَقْتَحِبَهَا عَلَیْکُمْ.

و در این ماه درهای دوزخ بسته است، پس از پروردگارتان بخواهید که آنها را (به سبب گناهانتان) بر شما نگشاید.

وَ الشَّیَاطِیْنِ مَعْلُومَةٌ فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَنْ لَا یَسْلُطَکَها عَلَیْکُمْ.

و در این ماه شیاطین به بند کشیده شده‌اند، پس از پروردگارتان بخواهید که آنها را بر شما مسلط نسازد.

قَالَ امِیرُ الْمُؤْمِنِینَ عَلِیُّهِ السَّلَامُ: قَفَّیْتُ وَ قُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ؟

امیر مومنان علی علیه السلام فرمودند: برخاستم و گفتم ای رسول خدا ، برترین اعمال در این ماه کدام است؟

فَقَالَ یَا أَبَا الْحَسَنِ أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ الْوَعُ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: ای ابالحسن، برترین اعمال در این ماه خودداری از ارتکاب اعمالی است که خداوند با عزت و جلال آنها را حرام نموده است.

ثُمَّ بَکَى ! قُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ مَا بَیْکَیکَ؟

پس آنگاه پیامبر گریست! گفتم ای رسول خدا چه چیز موجب گریه به شما شد.

قَالَ یَا عَلِیُّ! أَبْکَى لِمَا یَسْتَلِ بِمَنْکَ فِیْ هَذَا الشَّهْرِ کَأَنَّکَ لَکَ وَ أَنْتَ تُحْصِی لِرَبِّکَ.

فرمود: ای علی، از آنچه در این ماه بر تو روا می‌دارند می‌گیرم، گویی تو را می‌بینم که برای پروردگارت به نماز ایستاده‌ای.

وَقَدْ أَنْبَتْكَ أَشْقَى الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ شَقِیقٌ عَاقِبَاتُهُ تُؤْمِدُ فَضْرَتَکَ ضَرْبَةً عَلٰی قَرْقَفٍ وَ حَضَبٍ مِنْهَا لِحِیَّتَکَ.

و شقی‌ترین و بدبخت‌ترین افراد در میان اولین و آخرین انسان‌ها (از گذشتگان و آیندگان) و همتای کسی که ناقه قوم نمود را از پای در آورد، برخاسته بر فرق تو ضربه‌ای فرود می

آورد که محاسنت را به خون سرت رنگین می‌کند.

فَقُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ وَ ذَٰلِکَ فِیْ سَلَامَةٍ مِنْ دِینِی؟ فَقَالَ فِیْ سَلَامَةٍ مِنْ دِینِکَ.

پس عرض کردم: ای رسول خدا! آیا در این حال دینم به سلامت است؟ فرمود: (آری) بر دین خداوند یکتا به سلامت هستی.

ثُمَّ قَالَ: یَا عَلِیُّ! مَنْ تَنَازَلَ فَقَدْ قَاتَلَنِی وَ مَنْ أَبْغَضَکَ فَقَدْ أَبْغَضَنِی وَ مَنْ سَبَّکَ فَقَدْ سَبَّیْنِی.

سپس فرمود: ای علی هر که تو را یکشد مرا کشته و هر که تو را دشمن دارد، مرا دشمن داشته و هر که تو را دشنام گوید، مرا دشنام گفته است.

لَإِنَّکَ مِنْکَ ضَعْفَسَ، رَهْمُکَ مِنْ رَهْمِی، وَ طِیْنَتُکَ مِنْ طِیْنَتِی.

زیرا تو همانند جان من و از من هستی، روح تو از روح من و سرشت تو از سرشت من است.

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَکَ وَ تَعَالٰی خَلَقَنِی وَ أَبَاکَ وَ أَصْطَفَانِی وَ أَبَاکَ وَ اخْتَارَنِی لِلنَّبِیَّةِ وَ اخْتَارَکَ لِلْإِمَامَةِ

خداوند تبارک و تعالی من و تو را آفرید و مرا و تو را برگزید، مرا برای نبوت و تو را برای امامت اختیار نمود.

... یَا عَلِیُّ! أَنْتَ وَصِیِّی وَ أَبُو وَلَدِی وَ زَوْجُ ابْنَتِی وَ خَلِیْفَتِی عَلٰی أُمَّتِی فِیْ حَیَاتِی وَ بَعْدَ مَوْتِی، أَمْرُکَ أَمْرِی وَ نَهْیُکَ نَهْیِی.

ای علی، تو وصی من و پدر فرزندان من و همسر دخترم و جانشین من بر امتم، به هنگام زندگیم و بعد از درگذشتم هستی، فرمان تو فرمان من و نهی تو نهی من است.

أَقْسَمُ بِالَّذِیْ بَعَثَنِی بِالنَّبِیَّةِ وَ جَمَلَنَی خَیْرَ النَّبِیَةِ أَنْکَ لَحَجَّةُ اللَّهِ عَلٰی خَلْقِهِ وَ أَمِیْنُهُ عَلٰی سِرِّهِ وَ خَلِیْفَتُهُ عَلٰی عِبَادِهِ.

سوگند به آن کسی که مرا به نبوت مبعوث گردانید و مرا بهترین مردم قرار داد ، تو حجت خدا بر خلقش و امین او بر سِرّش و خلیفه او بر بندگانش هستی .

ضيافۃ اللہ

طبق فرمایش حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم (به حسب خطبہای که به آن حضرت منسوب است) همه بندگان، در ماه مبارک رمضان به مهمانی خداوند تعالی دعوت شده‌اند و مهمان پروردگار خود می باشند. آنجا که می فرماید: «ایها الناس انه قد اقبل اليکم شهر الله ... و قد دعیتم فیہ الی ضیافۃ الله ...»

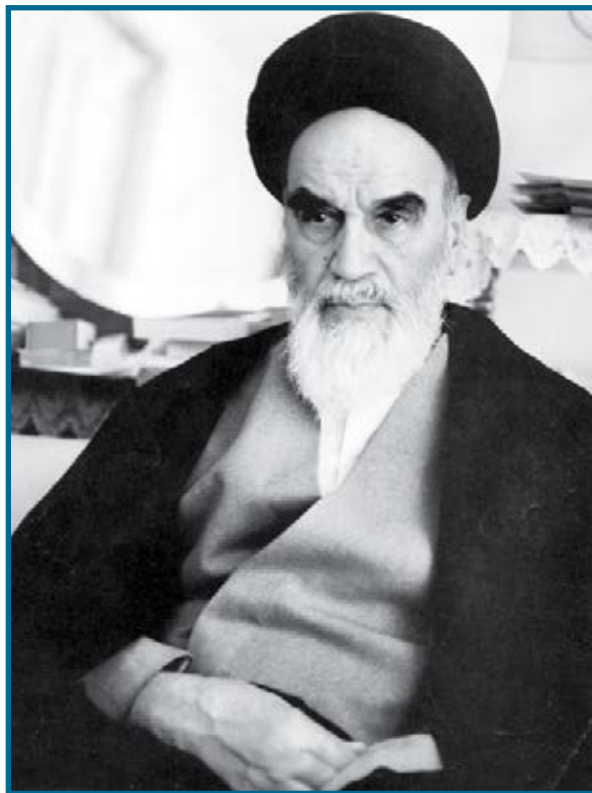
شما در این چند روزی که به ماه مبارک رمضان مانده به فکر باشید، خود را اصلاح کرده توجه به حق تعالی پیدا کنید. از کردار و رفتار نا شایسته خود استغفار کنید. اگر خدای ناخواسته گناهی مرتکب شده‌اید قبل از ورود به ماه مبارک رمضان توجه کنید. زبان را به مناجات حق تعالی عادت دهید.

مبادا در ماه مبارک رمضان از شما غیبتی، تهمت و خلاصه گناهی سر بزند و در محضر ربوبی با نعم الہی و در مهمانسرای باری تعالی الوده به معاصی باشید. شما در این ماه شریف به ضیافت حق تعالی دعوت شده‌اید:

« دعیتم فیہ الی ضیافۃ الله » خود را برای میهمانی با شکوه حضرت حق آماده سازید، لاقبل به آداب صوری و ظاہری روزه پایبند باشید (آداب حقیقی باب دیگری است که به زحمت و مراقبت دائم نیاز دارد) معنای روزه فقط خود داری و امساک از خوردن و آشامیدن نمی باشد که برای مبتدی‌ها است (آداب روزه برای مردان الہی که می خواهند به معدن عظمت برسند غیر از این می باشد) شما اقلا به آداب اولیه روزه عمل کنید و همانطور که شکم را از خوردن و آشامیدن نگه می دارید چشم و گوش و زبان را هم از معاصی باز دارید. از هم اکنون بنا بگذارید که زبان را از غیبت، تهمت، بد گوئی و دروغ نگه داشته، کینه، حسد و دیگر صفات زشت شیطانی را از دل بیرون کنید. اگر توانستید «انقطاع الی الله» حاصل کنید، اعمال خود را خالص و بی ریا انجام دهید، از شیاطین انس و جن منقطع شوید.

اگر با پایان یافتن ماه مبارک رمضان، در اعمال و کردار شما هیچگونه تغییری پدید نیامد و راه و روش شما با قبل از ماه صیام فرقی نکرد معلوم می شود روزه ای که از شما خواسته‌اند محقق نشده است، آنچه انجام داده اید روزه عامه حیوانی بوده است.

در این ماه شریف که به مهمانسرای الہی دعوت شده اید اگر به حق تعالی معرفت پیدا نکرده اید یا معرفت شما زیادتیر نشد بدانید در « ضیافۃ الله» درست وارد نشدید و حق ضیافت را به جا نیاوردید. نباید فراموش کنید که در ماه مبارک که « شهر الله » می باشد و درهای رحمت الہی به روی بندگان باز است و شیاطین و اهریمنان به حسب روایت در غل و زنجیر به سر می برند اگر شما نتوانید خود را اصلاح و مہذب کنید، نفس اماره را تحت مراقبت خود در آورید، هواهای نفسانیہ را زیر پا گذاشته علاقه و ارتباط خویش را با دنیا و مادیت قطع کنید. بعد از پایان یافتن شهر صیام مشکل است بتوانید این مسائل را به مرحله عمل در آورید، بنابراین از فرصت استفاده کنید و پیش از آنکه این فیض عظمی سپری گردد در مقام اصلاح، تزکیه و تصفیہ امور خود بپردازید، شما تصمیم بگیرید لاقبل در این یک ماه از خود مراقبت به عمل آورید، از گفتار و کرداری که خداوند تبارک و تعالی راضی نیست اجتناب ورزید. از هم اکنون در همین مجلس با خدای خود عهد ببندید که در ماه مبارک رمضان از غیبت، تهمت و بدگوئی نسبت به دیگران خودداری کنید. زبان، چشم،

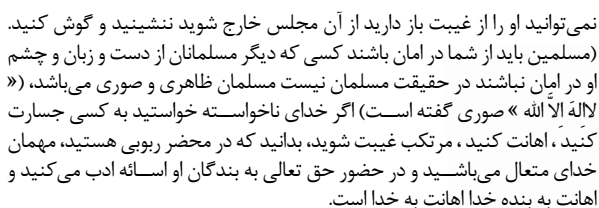

بخشی از سخنان

امام خمینی رضوان اللہ تعالی علیہ در مورد ماه

مبارک رمضان در کتاب جهاد اکبر ایشان:

رمضان

فردی که به انسان مربوط است (اگر چه نوکر انسان باشد) اگر خلاقی مرتکب شد، مایه خجلت انسان می گردد، شما مربوط به رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم هستید، اگر عمل زشتی مرتکب شدید به آن حضرت برمی خورد، بر ایشان گران می آید، ممکن است خدای ناخواسته شما را نفرین کند راضی نشود که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام نگران و محزون گردند. قلب انسان مانند آینه، صاف و روشن است و بر اثر توجه فوق العاده به دنیا و کثرت معاصی کدر می شود ولی اگر انسان لائق، صوم را برای حق تعالی خالص و بی ریا انجام دهد (نمی گویم عبادات دیگر خالص نباشد همه عبادات لازم است خالص و بی ریا انجام گیرد) این عبادت را که اعراض از شهوات، اجتناب از لذات و انقطاع از غیر خدا است در این یک ماه به خوبی انجام دهد شاید بفضل الهی شامل حال او شده آینه قلبش از سیاهی و کدورت زوده گردد و امید است که او را از عالم طبیعت و لذات دنیوی منحرف و منصرف سازد و آنگاه که می خواهد وارد شب قدر شود نورانیت هایی که در آن شب برای اولیاء و مؤمنین حاصل می شود به دست آورد. و جزای چنین روزهای خداسست چنانکه فرموده است: «الصَّوْمُ لِي وَ اَنَا أَجْزِي بِهِ» روزمه مال من است و من خود آن را جزا می دهم» چیز دیگر نمی تواند پاداش چنین روزهای باشد، جنات نعیم در مقابل روزه او بسی ارزش بوده نمی تواند پاداش آن به حساب آید.

دست، گوش و سایر اعضا و جوارح را تحت اراده خود در آورید. اعمال و اقوال خود را مراقبت کنید شاید همین عمل شایسته موجب گردد که خداوند تبارک و تعالی به شما توجه فرموده توفیق عنایت کند و پس از سیری شدن شهر صیام که شیاطین از زنجیر رها می گردند شما اصلاح شده باشید و دیگر فریب شیطان را نخورید و مذهب خود گدازید.

این آداب اولی و ظاهری صوم (روزه) است. اقلاً به این آداب ظاهری صوم پایبند نباشید. اگر دیدید کسی می‌خواهد غیبت کند جلوگیری کنید و به او بگوئید: ما متعهد شده‌ایم که در این سه روز رمضان از امور مجرّمه خودداری ورزیم و اگر

در این ماه شریف که به مهمانسرای الهی دعوت شده اید اگر به حق تعالی معرفت پیدا نکرده اید یا معرفت شما زیادتیر نشد بدانید در «ضیافه الله» درست وارد نشدید و حق ضیافت را به جا نیاوردید. نباید فراموش کنید که در ماه مبارک که «شهرالله» می باشد و درهای رحمت الهی به روی بندگان باز است و شیاطین و اهریمنان به حسب روایت در غل و زنجیر به سر می برند اگر شما نتوانید خود را اصلاح و مذهب کنید، نفس اساره را تحت مراقبت خود در آورید، هواهای نفسانی را زیر پا گذاشته علاقه و ارتباط خویشی را با دنیا و مادیات قطع کنید

وزیران عضو کارگروه صادرات کشور در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۹ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویبنامه شماره ۲۷۸۳۸/ت/۳۲۹۸۲ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۱ تصویب کردند: برنامه‌های حمایتی و تشویقی توسعه صادرات غیرنفتی کشور به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱- هدفمند کردن جواز و مشوق‌های صادراتی در اجرای قوانین برنامه چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی در قالب حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم و جبران بخشی از تبعات ناشی از هدفمند شدن یارانه‌ها در حوزه صادرات غیرنفتی.
- ۲- کمک به توسعه صادرات خدمات با اولویت صادرات خدمات فنی و مهندسی و کالاهای با ارزش افزوده و فناوری بالا.
- ۳- کمک به توسعه زیرساخت‌های صادراتی کشور و ایجاد مراکز خدمات صادرات در مراکز استانی و سایر تعهدات ناشی از مصوبات استانی هییت دولت، طرح هدایت صادرات استان‌ها و طرح‌های توسعه صادرات استان‌ها.
- ۴- ساماندهی نظام اطلاع‌رسانی از بازارها و فرصت‌های تجاری به تولیدکنندگان و صادرکنندگان.

۵- کمک به ایجاد، نگهداری و اجاره محل مراکز تجاری، نمایندگی‌ها و دفاتر خدمات مشاوره بازاریابی و همچنین راهاندازی شعب جدید سازمان توسعه تجارت ایران و مراکز تجاری خارج از کشور.

۶- کمک به تشکیلهای تولیدی-صادراتی، صندوق‌های غیردولتی توسعه صادرات غیرنفتی، شرکت‌های مدیریت صادرات، شرکت‌های بزرگ صادراتی و کنسرسیوم‌های صادراتی.

۷- کمک به اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری-بازاریابی و برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی و بین‌المللی با مشارکت بخش خصوصی و تعاونی ذی‌ربط.

۸- کمک به حفظ و ماندگاری محصولات (کالا و خدمات) صادراتی در بازارهای هدف از طریق حمایت مالی از بنگاه‌های تخصصی صادراتی ذی‌ربط.

۹- کمک به طرح‌های آموزشی، پژوهشی و تحقیقاتی بازار، برگزاری دوره‌های تخصصی، کارگاه‌های آموزشی، تبلیغات و برگزاری همایش‌های مرتبط با صادرات غیرنفتی و روز ملی صادرات در سراسر کشور، تبلیغ کالاهای ایرانی در داخل و خارج از کشور و سایر طرح‌های مرتبط.

۱۰- پرداخت بخشی از هزینه صدور ضمانت‌نامه‌ها و بیمه‌های صادراتی، یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی و سایر خدمات مربوط.

۱۱- ترویج حمایت از صدور کالا و خدمات با کیفیت مطلوب و مطابق با استانداردهای جهانی و نیز حمایت از اجرای طرح کنترل کیفیت کالا و خدمات صادراتی ایران.

۱۲- کمک به توسعه و ترویج طراحی و بسته‌بندی کالاهای صادراتی متناسب با نیاز بازارهای هدف و توسعه برنامه‌های صادراتی.

۱۳- تأمین بخشی از هزینه حمل کالاهای صادراتی.

۱۴- کمک به تولید نرم‌افزارها و خدمات پشتیبانی و سامانه‌های اطلاعات و آمار تجاری مرتبط با توسعه صادرات غیرنفتی کشور.

۱۵- کمک به اجرای برنامه‌های مرتبط با موضوع نشان تجاری از قبیل تحقیقات، برگزاری همایش‌ها، آموزش، ترویج، توسعه و فرهنگ‌سازی، ثبت نشان‌های تجاری منطقه‌ای و محصولی و پیش‌بینی نشان تجاری بنگاه‌های تولیدی-صادراتی، تبلیغ و ترفیع نشان‌های تجاری ایرانی در بازارهای هدف و مانند آنها.

تبصره ۱- اجرای برنامه‌های یاد شده با جلب مشارکت اتاق‌های بازرگانی، صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نیز تشکلهای و بنگاه‌های فعال صادراتی انجام خواهد شد.

تبصره ۲- دستورالعمل‌های اجرایی مربوط طرف دو ماه پس از ابلاغ این تصویبنامه، در سقف بودجه مصوب و با اختصاص اعتبارات برای پرداخت جواز صادراتی کالاها و خدمات و نیز هزینه سایر برنامه‌ها و مشوق‌های صادراتی توسط وزیر بازرگانی ابلاغ خواهد شد.

این تصویبنامه در تاریخ ۱۳۹۰/۱/۲۸ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

به موجب **احکامی** جداگانه از سوی دکتر مهدی غضنفری وزیر بازرگانی، مصطفی نجانی به‌عنوان عضو اصلی و حسن خانی‌زاده به‌عنوان عضو علی‌البدل هیات رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان سازمان بازرگانی استان یزد به مدت سه سال منصوب شدند. طی ابلاغی از سوی دکتر مهدی غضنفری وزیر بازرگانی، حمید رضا چوپانی به‌عنوان عضو اصلی هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان سازمان بازرگانی استان کرمانشاه به مدت سه سال منصوب شد. به موجب **ابلاغی** از سوی دکتر مهدی غضنفری وزیر بازرگانی، محمد بدیعی یزدی به‌عنوان عضو اصلی هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان سازمان بازرگانی استان خراسان رضوی به مدت سه سال منصوب شد. طی حکمی از سوی فریدون احمدی معاون وزیر و رئیس دبیر خانه شورای عالی نظارت، محمدیان شمالی مدیر کل امور استانها به عنوان معاون رئیس دبیرخانه شورای عالی نظارت بر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران منصوب شد. طی **حکمی** از سوی فریدون احمدی معاون هماهنگی، توسعه منابع و امور مجلس، محمد جعفر عظمایی به‌عنوان سرپرست سازمان بازرگانی استان البرز منصوب شد.

به موجب **احکامی** جداگانه از سوی محمود دودانگه معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت بازرگانی، محمد علی ضیعی معاون توسعه بازرگانی داخلی، حمید صافدل رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران، محمد مهدی راسخ دبیر کل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران، فریدون احمدی معاون هماهنگی توسعه منابع و امور مجلس و محمدحسن نکویی مهر رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به عنوان اعضای هیات امنای مرکز آموزش بازرگانی منصوب شدند.

طی **احکامی** جداگانه از سوی محمود دودانگه معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت بازرگانی، ابراهیم ده‌آفرین مدیرعامل مرکز آموزش بازرگانی به‌عنوان رئیس هیات عامل، اکبر طالب‌پور مدیر کل دفتر وزارتی به‌عنوان نایب رئیس هیات عامل، حسن رادمرد رئیس مرکز امور اصناف و بازرگانان وزارت بازرگانی و فقیه نصیری مدیر کل دفتر مطالعات اقتصادی معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی به‌عنوان اعضای هیات عامل مرکز آموزش بازرگانی منصوب شدند.

طی **حکمی** از سوی مهدی فتح‌اله رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، مجید نیک‌مهر به‌عنوان نایب رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت چاپ و نشر بازرگانی منصوب شد.

به موجب **حکمی** از سوی مهدی فتح‌اله رئیس موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، غلامرضا مقیمی به‌عنوان مشاور رئیس موسسه مذکور منصوب شد.

کتاب تحلیل و بررسی ادغام حوزه بازرگانی و صنعت منتشر شد

کتابی تحت عنوان «تحلیل و بررسی ادغام حوزه بازرگانی و صنعت» منتشر شد. به گزارش شبکه اطلاع‌رسانی بازرگانی ایران (شابل)، با توجه به اهمیت طرح ادغام در کشور، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با همکاری گروه مطالعات و پژوهش‌های سیستمی اقدام به چاپ کتابی تحت عنوان «تحلیل و بررسی ادغام حوزه بازرگانی و صنعت» کرده است. در این کتاب موضوع ادغام در پنج بخش، تحلیل بازرگانی و صنعت، وضعیت کشورهای منتخب مورد مطالعه، چالش‌ها، الزامات و راهبردهای ادغام، ادغام فرآیندی، سناریوهای ساختاری ادغام مورد بررسی قرار گرفته است. بر اساس این گزارش نظر بر اینکه ادغام وزارت بازرگانی و صنایع یک ادغام ساختاری نخواهد بود و در واقع این فرآیندها هستند که باید به طور سیستمی و جامع در یکدیگر ادغام شوند در این کتاب جهت افزایش قابلیت اطمینان تحلیل‌ها و پیشنهادات کارشناسی در این زمینه، از مدل‌ها و متدولوژی‌های مبتنی بر رویکرد سیستمی بهره گرفته شده است و فرآیندهای کلان حوزه بازرگانی و حوزه صنعت به طور جداگانه بررسی و سپس طرح پیشنهادی ادغام فرآیندها مجدداً مطابق با آن طراحی شده است.

نکته‌هایی از قانون رسیدگی به تخلفات اداری

در هریک از دستگاه‌های مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری شامل وزارتخانه‌ها، سازمان‌های مستقل دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی به‌منظور رسیدگی به تخلفات اداری هیات‌هایی تحت عنوان «هیات رسیدگی به تخلفات اداری» تشکیل شده که این هیات‌ها شامل هیات‌های بدوی و تجدید نظر می‌باشد، هریک از این هیات‌ها دارای سه عضو اصلی و یک یا دو عضو علی‌البدل می‌باشد که با حکم وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی برای مدت سه سال منصوب می‌شوند. بر اساس ماده ۴ قانون رسیدگی

به تخلفات اداری صلاحیت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان با هیات بدوی است و آرای صادره در صورتی که قابل تجدیدنظر نباشد از تاریخ ابلاغ، قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود، به‌موجب ماده ۱۰ همان قانون، آرای که مشمول بندهای الف «خطر کتبی بدون درج در پرونده استخدامی»، ب «توبیخ کتبی با درج در پرونده استخدامی»، ج «کسر حقوق و فوق‌العاده شغل» و «تنزل مقام و یا محرومیت از انتصاب به پست‌های حساس و مدیریتی» و ز «تنزل یک یا دو گروه یا تعویق در اعطای یک یا دو گروه» مندرج در ماده ۹ قانون موصوف باشد قابل تجدیدنظر بوده و به‌محض ابلاغ قابلیت اجرایی خواهد داشت. مرجع رسیدگی به اعتراضات نسبت به این‌گونه آراء بر اساس ماده ۲۱ قانون اخیر دیوان عدالت اداری است که محکوم علیه از تاریخ ابلاغ رای به‌مدت ۳۰ روز فرصت دارد نسبت به رای قطعی صادره اعتراض کند، علاوه بر دیوان عدالت اداری، هیات عالی نظارت مستقر در معاونت محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری نیز به‌منظور نظارت بر حسن اجرای قانون و ایجاد هماهنگی در کار هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری مطابق قانون تشکیل شده و مرجع ذیصلاح جهت اعتراض به تصمیمات قطعی هیات‌های موصوف خواهد بود.

دفتر هماهنگی هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری
کارمندان وزارت بازرگانی

وزارت صنعت، معدن و تجارت

آمایش صنعتی
چابگی در تولید
تولید پایدار
حمایت از تولید کننده
تسهیل کسب و کار

آمایش تجاری
چالاکي در تجارت
صادرات ماندگار
حمایت از مصرف کننده
تسهیل تجارت

تولید ایرانی، افکار جهانی